

Strategie území správního obvodu ORP Vyškov

v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb,
odpadového hospodářství, bezpečnosti a správy veřejné zeleně

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

„Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR“

OBSAH

Strategie území správního obvodu ORP.....	1
1. Úvod	6
1.1. Základní informace o strategii.....	6
1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	7
1.3. Kontext vzniku a existence strategie.....	9
1.4. Účel strategie – proč byla zpracována.....	9
1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží.....	9
1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty.....	10
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	11
2.1 Profil území správního obvodu.....	11
2.1.1. Identifikace správního obvodu	11
2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu.....	14
2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	25
2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje.....	25
2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu Vyškov	26
3. Téma 1.: „Školství“	29
3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	29
3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	29
3.1.2. Popis předškolního a základního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	31
Obecné informace	31
3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	67
3.1.4. SWOT analýza v oblasti předškolního a základního vzdělávání	70
3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části).....	71
3.2. Návrhová část pro oblast předškolního a základního vzdělávání	73
3.2.1. Struktura návrhové části.....	73
3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	75
3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech	77
3.2.4. Indikátory.....	80
3.3. Pravidla pro řízení strategie.....	83
3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	83
3.3.2. Systém změn strategie.....	85
3.3.3. Akční plán.....	86
3.4. Závěr a postup zpracování.....	88
3.4.1. Shrnutí	88
3.4.2. Popis postupu tvorby strategie.....	88
3.5. Přílohy.....	89
3.5.1. Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4.....	89

4. Téma 2.: sociální služby	90
4.1. <i>Analytická část: definice a analýza řešených problémů</i>	90
4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	90
4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	91
4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	103
4.1.4. SWOT analýza oblasti.....	107
4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	108
4.2. <i>Návrhová část pro oblast sociálních služeb</i>	109
4.2.1. Struktura návrhové části	109
4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	111
4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech	115
4.2.4. Indikátory.....	119
4.3. <i>Pravidla pro řízení strategie.....</i>	122
4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	122
4.3.2. Systém změn strategie.....	124
4.3.3. Akční plán.....	124
4.4. <i>Závěr a postup zpracování.....</i>	127
4.4.1. Shrnutí	127
4.4.2. Popis postupu tvorby strategie.....	127
4.5. <i>Přílohy.....</i>	127
4.5.1. Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části	127
5. Téma 3.: odpadové hospodářství.....	132
5.1. <i>Analytická část: definice a analýza řešených problémů</i>	132
5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	132
5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	133
5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	162
5.1.4. SWOT analýza oblasti.....	166
5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	166
5.2. <i>Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství</i>	168
5.2.1. Struktura návrhové části	168
5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	170
5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech	176
5.2.4. Indikátory.....	180
5.3. <i>Pravidla pro řízení strategie.....</i>	183
5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	183
5.3.2. Systém změn strategie.....	186
5.3.3. Akční plán.....	186
5.4. <i>Závěr a postup zpracování.....</i>	188
5.4.1. Shrnutí	188
5.4.2. Popis postupu tvorby strategie.....	188
5.5. <i>Přílohy.....</i>	189

<i>Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012</i>	190
<i>Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně</i>	191
<i>Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012</i>	194
<i>Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012</i>	195
<i>Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně</i>	196
<i>Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012</i>	201
<i>Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012</i>	202
<i>Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012</i>	203
<i>Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012</i>	205
<i>Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012</i>	206
6. Téma 4.a.: Bezpečnost	209
6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	209
6.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	209
6.1.2. Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	209
6.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	227
6.1.4. SWOT analýza oblasti	229
6.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	230
6.2. Návrhová část pro oblast volitelného tématu	232
6.2.1. Struktura návrhové části	232
6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	234
6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech	237
6.2.4. Indikátory	240
6.3. Pravidla pro řízení strategie	243
6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	243
6.3.2. Systém změn strategie	245
6.3.3. Akční plán	245
6.4. Závěr a postup zpracování	247
6.4.1. Shrnutí	247
6.4.2. Popis postupu tvorby strategie	247
Téma 4.b.: Správa veřejné zeleně	249
7.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	249
7.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	249
7.1.2. Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	250
7.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	263
7.1.4. SWOT analýza oblasti	265
7.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	265

7.2.	<i>Návrhová část pro oblast volitelného tématu</i>	268
7.2.1.	Struktura návrhové části	268
7.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	270
7.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech	274
7.2.4.	Indikátory	276
7.3.	<i>Pravidla pro řízení strategie</i>	280
7.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	280
7.3.2.	Systém změn strategie	282
7.3.3.	Akční plán	282
7.4.	<i>Závěr a postup zpracování</i>	284
7.4.1.	Shrnutí	284
7.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	285
8.	Závěr, kontakty	286
9.	Přílohy:	288
9.1	. Seznam tabulek	288
9.2.	Seznam grafů	292
9.3.	Seznam obrázků	293

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tab. 1.1: Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Vyškov v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a doplnit volitelné téma
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadové hospodářství a doplnit volitelné téma)
Řešené území	Správní obvod ORP Vyškov
	Počet obyvatel správního obvodu: 51 493 (k 1. 1. 2012)
	Počet obcí ve správním obvodu: 42
	Rozloha správního obvodu: 54 712 ha
Názvy obcí správního obvodu	Města: 3
	Obce: 42 + vojenský újezd Březina
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Svazek obcí Větrník
Koordinátor tvorby strategie	Koordinátor meziobecní spolupráce Ing. Ivana Korvasová
Rok zpracování strategie	2014 - 2015
Schvalovatel strategie	shromáždění starostů ORP Vyškov
Forma a datum projednání / schválení	Projednání na shromáždění starostů dne 18. 6. 2014. Schváleno na shromáždění starostů dneProjednáno / schváleno usnesením DSO dne ...
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace...., První schválená aktualizace ze dne
Související legislativa	Zákon o obcích, 128/2000 Sb.
Doba realizace strategie	2015-2024
Odpovědnost za implementaci	Shromáždění představitelů obcí ORP Vyškov
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP Vyškov realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Vyškovem a se zapojenými obcemi v rámci ORP.
	Strategie byla zpracována realizačním týmem Svazku obcí Větrník. Strategie byla zpracována formou řízených rozhovorů, formou dotazníkového šetření, expertní metodou, sběrem analytických dat.

Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. školství,
	2. sociální služby,
	3. odpadové hospodářství,
	4. volitelné téma: Bezpečnost a Správa veřejné zeleně

Zdroj: vlastní šetření – webové stránky

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 42 obcí + vojenský újezd Březina, z toho 3 mají statut města.

Tab. 1.2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Bohdalice – Pavlovice Počet obyvatel: 846 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Nové Sady Počet obyvatel: 88 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Vojenský újezd Březina Počet obyvatel: 2 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Olšany Počet obyvatel: 536 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Dětkovice Počet obyvatel: 273 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Orlovice Počet obyvatel: 330 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Drnovice Počet obyvatel: 2 369 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Podbřežice Počet obyvatel: 238 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Drysice Počet obyvatel: 568 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Podivice Počet obyvatel: 202 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Habrovany Počet obyvatel: 803 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Podomí Počet obyvatel: 421 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Hlubočany Počet obyvatel: 514 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Prusy-Boškůvky Počet obyvatel: 665 Zapojení do tvorby strategie: ano

	Název obce: Hoštice-Heroltice Počet obyvatel: 579 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Pustiměř Počet obyvatel: 1 698 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Hvězdlice Počet obyvatel: 592 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Račice-Pístovice Počet obyvatel: 1 105 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Ivanovice na Hané Počet obyvatel: 2 905 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Radslavice Počet obyvatel: 438 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Ježkovice Počet obyvatel: 376 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Rostěnice-Zvonovice Počet obyvatel: 503 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Komořany Počet obyvatel: 675 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Rousínov Počet obyvatel: 5 383 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Kozlany Počet obyvatel: 319 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Ruprechtov Počet obyvatel: 583 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Krásensko Počet obyvatel: 407 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Rybníček Počet obyvatel: 270 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Křižanovice u Vyškova Počet obyvatel: 142 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Studnice Počet obyvatel: 476 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Kučerov Počet obyvatel: 462 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Švábenice Počet obyvatel: 1 014 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Luleč Počet obyvatel: 835 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Topolany Počet obyvatel: 317 Zapojení do tvorby strategie: ano

	Název obce: Lysovice Počet obyvatel: 265 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Tučapy Počet obyvatel: 520 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Medlovice Počet obyvatel: 334 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Vážany Počet obyvatel: 463 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Moravské Málkovice Počet obyvatel: 571 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Vyškov Počet obyvatel: 21 496 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Nemojany Počet obyvatel: 666 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Zelená Hora Počet obyvatel: 245 Zapojení do tvorby strategie: ano

Zdroj: webové stránky obcí

Do projektu se zapojilo všech 42 obcí. Počet obyvatel je uveden k 1. 1. 2012

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území ORP Vyškov realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci se Svazkem obcí Větrník a se zapojenými obcemi v rámci ORP. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a Svazek obcí Větrník je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátor meziobecní spolupráce Ing. Ivana Korvasová.

Strategie byla zpracována realizačním týmem Svazku obcí Větrník. Strategie byla zpracována formou řízených rozhovorů, formou dotazníkového šetření, expertní metodou, sběrem analytických dat.

1.4. Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízením či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektům v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tab. 1.3 : Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
	Stát	
1	Politika územního rozvoje	http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky
2	Plán odpadového hospodářství ČR	http://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr
3	Národní rozvojový plán ČR	http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Dokumenty/Strategicke-dokumenty/Narodni-rozvojovy-plan-Ceske-republiky-2007-2013
4	Plánování sociálních služeb	http://www.mpsv.cz/cs/844
	Kraj	
1	Zásady územního rozvoje	http://up.kr-jihomoravsky.cz/webcz/zurjmk.asp
2	Strategické dokumenty kraje JMK	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=18426&TypeID=2
3	Rozvojový plán kraje 2014-2017	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=212277&TypeID=2
4	Plán odpadového hospodářství kraje	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=173686&TypeID=2
5	Komunitní plán soc. služeb JMK	http://www.socialnisluzby-jmk.cz/
	Mikroregiony, města a obce	
1	Strategie SO Větrník	http://www.vetrnik-obce.cz/rozvoj-a-strategie//?highlight=strategie
2	Strategie MRG Rakovec	http://www.rousinov.cz/obsah.php?id=31
3	Strategie SO Dražanská vrchovina	http://www.drazanska-vrchovina.cz/informace-C169/strategie-udrzelneho-rozvoje-C356.html
4	Komunitní plán soc. služeb města Vyškova	http://www.vyskov-mesto.cz/dp/id_ktg=10160&archiv=0&p1=107364

Zdroj: webové stránky

Strategie ORP koresponduje se strategiemi jednotlivých svazků obcí a mikroregionů na území ORP. Dle metody LEADER vychází strategie z potřeb území, ale zároveň respektuje rozvojové a strategické dokumenty krajů a státu.

2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

2.1 Profil území správního obvodu

2.1.1. Identifikace správního obvodu

Vyškovsko leží na rozhraní dvou horských systémů – Českého masívu a Karpat, geologická hranice mezi nimi jde Vyškovským úvalem, geograficky pak Vyškovskou bránou. Severozápadně leží Dražanská vrchovina prvohorního stáří, jež je na okrajích rozlámaná v četná údolí, např. Rakovecké údolí, údolí Malé a Velké Hané. Na svazích údolí byly donedávna četné drobové kamenolomy, v nichž se těžil a zpracovával šterk (nyní jsou v provozu pouze dva). Nejvýše položenou obcí je na Dražanské vrchovině ležící obec Nové Sady s nadmořskou výškou 586 metrů. Nejvyšším bodem s nadmořskou výškou 600 metrů je vrch Kojál u obce Krásensko a právě zde je umístěn televizní vysílač. Vyškovsko ohraničuje na západě Moravský kras, z jihozápadní strany slavkovské bojiště a severovýchodně přechází v úrodnou Hanáckou nížinu. Díky kulturnímu bohatství, přírodním půvabům a pestré nabídce aktivit nejrůznějšího zaměření si Vyškovsko nezádá s jinými turistickými oblastmi jižní Moravy.

V rámci Vyškovska se přirozeně vyděluje pětice mikroregionů, jejichž názvy často charakterizují i jejich geografické začlenění: Dražanská vrchovina, Ivanovická brána, Melicko, Rakovec a Větrník. Region Vyškovsko tvoří celkem 42 obcí, z toho 3 města - Ivanovice na Hané, Rousínov, Vyškov. Hustota obyvatel na 1 km² 94 obyvatel (průměr ČR je 133 obyvatel). Od 1. 1. 2003 je v platnosti nové správní uspořádání obcí. Na území okresu Vyškov působí 3 obce s rozšířenou působností (ORP) – Bučovice, Slavkov u Brna a Vyškov. Správní obvod Vyškova má největší rozlohu – 547 km². V rámci ORP Vyškov jsou celkem 3 POU – Ivanovice na Hané, Rousínov (obce 2. stupně) a Vyškov, navíc Vojenský újezd Březina.

Více než polovinu výměry území tvoří zemědělská půda. Z hlediska bonity půdy jsou nejúrodnější černozemě rovin a údolí, hnědozemě svahových hlín na úbočích kopců, méně úrodné jsou vápenité půdy karpatské části a nejméně úrodné jsou křemičitopísčité půdy Dražanské vrchoviny. Převážná většina území náleží k mírně teplé klimatické oblasti, kde se průměrná roční teplota pohybuje okolo 8°C. Pouze nejvýše položené části Dražanské vrchoviny v západní části okresu jsou chladnější, průměrná teplota zde dosahuje 6 až 7°C.

Okres Vyškov není typickou rekreační oblastí. Návštěvníkům však poskytuje možnosti k zajímavým procházkám v přírodě i k prohlídce mnohých architektonických a kulturních památek.

K pozitivům území je možné přičíst přítomnost dálnice D1 a tím i přímou spojnici s krajským městem Brnem. Ve Vyškově je železniční uzel na trati Brno - Bohumín, Brno - Jeseník. Železniční dráha je ale jednokolejná a v dnešní době neodpovídá nárokům na rychlost cestování. Ke krajské strategii je však na další programové období zpracována rekonstrukce a vybudování dvoukolejné tratě Brno - Bohumín.

Obrázek č. 2 - Obecně-geografická mapa

Správní obvod Vyškov obecně-geografická mapa

- Železniční stanice
- Železniční trať
- Významný vodní tok
- Lesy
- Vodní plochy
- + Významný výškový bod
- △ Hraniční přechod

Druhy silnic

- dálnice
- rychlostní komunikace
- silnice (1. třída)
- silnice (2. třída)
- silnice (3. třída)
- ostatní silnice

Počet obyvatel obce

- do 499
- 500 - 999
- 1 000 - 1 999
- 2 000 - 4 999
- 5 000 - 9 999
- 10 000 - 19 999
- 20 000 - 49 999
- 50 000 a více

2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

Tab. 2.1: Charakteristika území ORP Vyškov

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	42	42	42	42	42	42	42	42
Počet částí obcí	74	74	74	74	74	74	74	74
Počet katastrálních území	64	64	64	64	64	64	64	64
Počet obcí se statutem města	3	3	3	3	3	3	3	3
Počet obcí se statutem městyse	0	1	1	2	2	2	2	2
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	54,736	54,738	54,732	54,731	54,713	54,695	54,696	54,712
zemědělská půda	24,746	24,699	24,589	24,573	24,550	24,523	24,483	24,425
lesní pozemky	23,453	23,459	23,467	23,472	23,467	23,460	23,462	23,465
zastavěné plochy	0,771	0,771	0,763	0,766	0,768	0,771	0,773	0,773
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	0,093	0,093	0,093	0,094	0,094	0,094	0,094	0,095

Zdroj: ČSÚ, vlastní šetření - dotazník

Území ORP Vyškov má od roku 2005 stabilní počet obcí. Na území jsou tři města Vyškov, Ivanovice na Hané a Rousínov. Dvě obce získaly status Městyse (Švábenice a Hvězdlice). Pozitivně hodnotíme fakt, že od roku 2005 je stabilní výměra zemědělské půdy a lesních pozemků. Tímto je zajištěna stabilita rozvoje v oblasti zemědělství a také zaměstnanost v tomto oboru.

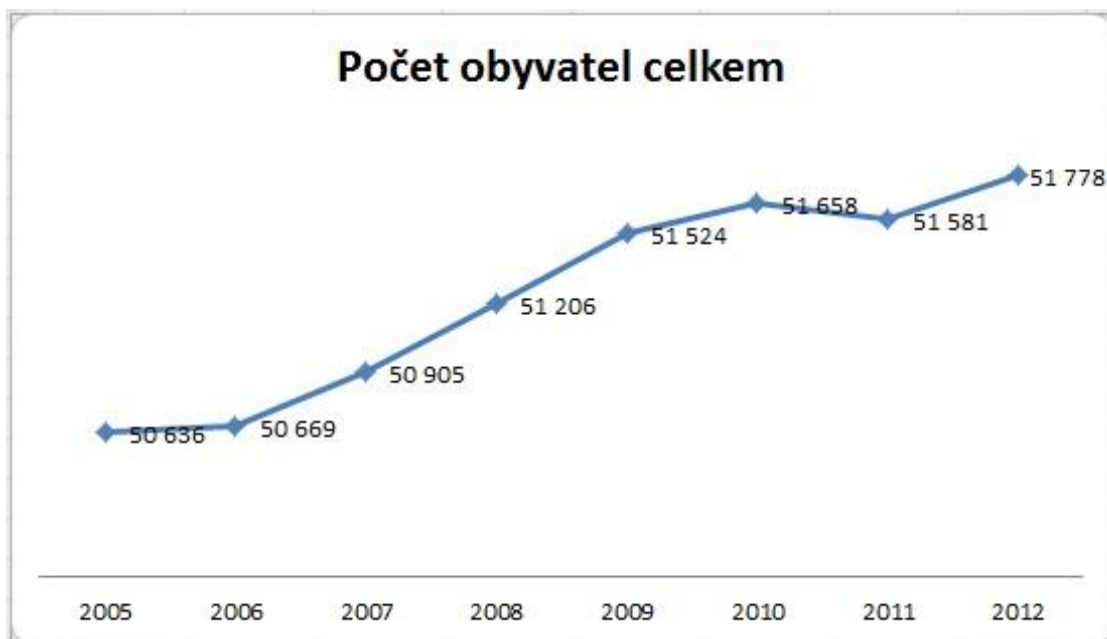
Tab. 2.2: Demografický vývoj obyvatel v území ORP Vyškov

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel celkem		50 636	50 669	50 905	51 206	51 524	51 658	51 581	51 778
v tom:	muži	24 771	24 797	24 947	25 145	25 309	25 358	25 364	25 443
	ženy	25 865	25 872	25 958	26 061	26 215	26 300	26 217	26 335
Věkové skupiny									
v tom ve věku:	0 - 14	7 541	7 341	7 277	7 234	7 321	7 436	7 611	7 684
	15 - 64	36 029	36 131	36 319	36 531	36 560	36 349	35 838	35 648
	65 +	7 066	7 197	7 309	7 441	7 643	7 873	8 132	8 446
Průměrný věk (celkem)		39,6	39,9	40,1	40,2	40,4	40,6	40,85	41,10
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		93,7	98	100,4	102,8 6	104,4 0	105,8 8	106,8 5	109,9 2
Muži									
v tom ve věku:	0 - 14	3 758	3 668	3 670	3 686	3 746	3 779	3 886	3 915

	15 - 64	18 274	18 341	18 432	18 552	18 555	18 454	18 207	18 095
	65 +	2 739	2 788	2 845	2 907	3 008	3 125	3 271	3 433
Průměrný věk		38,1	38,5	38,6	38,7	38,9	39,1	39,4	39,7
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		72,9	76	77,5	78,87	80,30	82,69	84,17	87,69
Ženy									
v tom ve věku:	0 - 14	3 783	3 673	3 607	3 548	3 575	3 657	3 725	3 769
	15 - 64	755	790	887	979	005	895	631	553
	65 +	4 327	4 409	4 464	4 534	4 635	4 748	4 861	5 013
Průměrný věk		41	41,3	41,5	41,7	41,9	42,1	42,3	42,5
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		114,4	120	123,8	127,7	129,6	129,8	130,5	133,0
Migrace (přírůstek na 1000 obyv.)									
celková		-1,9	0,7	4,7	5,9	6,2	2,6	3,1	3,8
přirozená		-1,3	-0,9	0,2	1,2	1,9	0,5	-0,2	-0,2
stěhováním (mechanická)		-0,6	1,5	4,5	4,7	4,2	2,1	3,3	4

Zdroj: ČSÚ

Graf 2.1 - Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012

Zdroj: ČSÚ

Počet obyvatel v území ORP Vyškov se od roku 2005 do roku 2012 mírně zvýšil, což je pozitivní jev. Na druhé straně za alarmující lze považovat zvyšující se počet občanů 65+ a zvyšující se průměrný věk obyvatel o čemž svědčí index stáří, který má vzrůstající charakter. Ze zjištěných údajů vyplývá potřeba zmapovat sociální služby a jejich zajištění a poskytování v rámci území ORP. Na druhé straně je důležitý sociální rozvoj malých obcí, tak aby se obce nevyliďňovaly, lidé zde zakládali rodiny a obce se všeobecně rozvíjely.

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tab. 2.4: Stručná charakteristika školství v území ORP Vyškov

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení
Počet obcí s MŠ	39	92,85
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	12	28,57
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	12	28,57
Počet středních škol:	7	16,66
-obory gymnázií	1	2,38
-obory středních odborných škol a praktických škol	4	9,52
-obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	2	4,76
Počet základních uměleckých škol	3	7,14
Počet konzervatoří	0	0
Počet jazykových škol	0	0
Počet vyšších odborných škol	1	2,38
Počet vysokých škol	0	0

Zdroj: ČSÚ

Vybavenost území ORP Vyškov v počtu mateřských škol a základních škol se zdá být adekvátní. V posledních letech zaznamenaly mateřské školy vyšší nárůst žádostí o umístění dětí, ne všechny však byly uspokojeny. Na probíhající demografický vývoj by měly být připraveny základní školy I. stupňů, kdy budou děti přecházet z mateřských škol do 1. tříd. Na území měst ORP jsou základní, mateřské a základní umělecké školy. Města nabízí vzdělávání ve středních školách, středních odborných učilištích a jedné vyšší odborné škole.

Tab. 2.5: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP Vyškov

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení
Veřejná knihovna vč. poboček	50	119
Stálá kina	4	9,52
Divadlo	0	0
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	3	7,14
Galerie (vč. poboček a výstavních síní)	1	2,38
Kulturní zařízení ostatní	31	73,8
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	3	7,14
Koupaliště a bazény	5	11,9
-z toho kryté	1	2,38
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	58	138,09
Tělocvičny (vč. školních)	36	85,7
Stadiony otevřené	3	7,14
Stadiony kryté	0	0

Zimní stadiony kryté i otevřené	2	4,76
Ostatní zařízení pro tělo-výchovu (s provozovatelem nebo správcem)	4	9,52

Zdroj: webové stránky, vlastní šetření – osobní rozhovory

Vybavenost v oblasti kultury a sportu v území ORP lze hodnotit za přiměřenou. Všechny obce nabízí svým občanům služby knihoven. V území jsou 3 muzea a ve městě Vyškov je galerie. Ve sportu je situace obdobná. Šetřením v území bylo zjištěno, že o sportovní vyžití všech věkových skupin je v obcích dobře postaráno. Hřiště a tělocvičny jsou ve většině obcí a jsou z velké části zrekonstruované nebo prošly obnovou z čerpaných dotací v minulém programovém období.

Tab. 2.6: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení
Sdružená ambulantní zařízení	0	0
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	0	0
Ambulantní zařízení	1	2,38
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	1	2,38
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	21	50
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	9	21,42
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	24	57,14
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	3	7,14
Zařízení lékárenské péče	14	33,33
Nemocnice	1	2,38
Odborné léčebné ústavy	0	0
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	0	0
Ostatní lůžková zařízení	17	40,47

Zdroj: webové stránky - <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce>

Jedním z hlavních faktorů determinujících naději dožití obyvatel je kvalita a dostupnost zdravotnické péče. Přímo ve městě Vyškově se nachází nemocnice s porodnicí s nadregionálním významem. Kromě

nemocnice je ve Vyškově i v dalších obcích regionu soustředěno několik ordinací praktických lékařů, stomatologů a gynekologů.

Dostupnost autobusové sítě z obcí do města Vyškova, Rousínova nebo Ivanovic na Hané, kde sídlí většina odborných ordinací, je dle spádovosti dobrá. Z tohoto důvodu je pokrytí zdravotních zařízení hodnoceno ve střední rovině. Mnohé obce využívají dojíždějících lékařů na určitou dobu v určitý den v týdnu. Svým občanům tak obce zajistí touto cestou potřebnou základní zdravotní péči. Z dotazníkových šetření lze konstatovat, že lidem v obcích chybí pobytová zařízení pro seniory a nemohoucí občany. Podrobněji je problém rozvíjen v analytické a v návrhové části sociální oblasti.

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Tab. 2.7: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

		Celkem	muži	ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		25 367	13 937	11 430	
v tom:	zaměstnaní	23 002	12 675	10 327	
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	18 349	9 516	8 833
		zaměstnavatelé	666	503	163
		pracující na vlastní účet	2 901	2 124	777
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	835	442	393
		ženy na mateřské dovolené	480	0	480
nezaměstnaní		2 365	1 262	1 103	
Ekonomicky neaktivní celkem		23 495	9 826	13 669	
z toho	nepracující důchodci	11 369	4 300	7 069	
	žáci, studenti, učni	7 209	3 501	3 708	
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		1 962	1 136	826	

Zdroj: ČSÚ

Stupeň ekonomické aktivity obyvatelstva závisí na mnoha faktorech, z nichž k nejdůležitějším patří velikost skupiny osob v produktivním věku (15-64 let) a věková skladba této skupiny. Dále záleží také na věkové struktuře žen ve fertilním věku a na úrovni plodnosti, stejně jako na počtu osob připravujících se

na budoucí povolání. Dalším doplňujícím faktorem je skupina osob v poproduktivním věku, její věková struktura a intenzita ekonomických aktivit.

Tab. 2.8: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol		Celkem	
Vyjíždějící celkem		14 967	
v tom	vyjíždějící do zaměstnání	10 788	
	v tom	v rámci obce	3 355
		do jiné obce okresu	3 830
		do jiného okresu kraje	2 757
		do jiného kraje	716

		do zahraničí	130
	vyjíždějící do škol		4 179
	v tom	v rámci obce	1 255
		mimo obec	2 924

Zdroj: ČSÚ

Dojíždění je nutností v místech, kde je nedostatek pracovních míst. Dojíždka do zaměstnání a do škol tvoří významnou složku prostorové mobility obyvatelstva. Je vyvolána především nesouladem mezi rozmístěním ekonomicky aktivního obyvatelstva a pracovními příležitostmi. Náklady na dopravu se tak mohou stát značnou bariérou jejich mobility.

Tab. 2.9: Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti podle typu			Hospodařící domácnosti	
Hospodařící domácnosti celkem			19 949	
v tom:	tvořené 1 rodinou		13 188	
	v tom	úplné	bez závislých dětí	6 129
			se závislými dětmi	4 413
		neúplné	bez závislých dětí	1 364
			se závislými dětmi	1 282
	tvořené 2 a více rodinami		507	
	domácnosti jednotlivců		5 547	
	vícečlenné nerodinné domácnosti		707	

Zdroj: ČSÚ

Dle ČSÚ se za posledních padesát let zvýšil počet domácností v ČR o více než 1,3 miliónu, zároveň se však snižuje průměrná velikost domácnosti. Klesá počet úplných rodin, a rostou počty nejen neúplných rodin, ale především domácností jednotlivců, kteří tvoří téměř třetinu všech hospodařících domácností v ČR. Zmenšování domácností souvisí se změnami ve struktuře domácností. I když ubývá domácností úplných rodin, jsou nejčetnějším typem hospodařících domácností. Druhým nejčetnějším typem jsou domácnosti jednotlivců, jejichž počet roste rychleji.

Tab. 2.10: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP Vyškov

NEZAMĚŠTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Evidování uchazeči o zaměstnání	2 664	2 815	2 357	1 989	1 409	1 502	2 601	2 567	2 517
z toho (%):									
občané se zdravotním postižením	15,5	15,9	18,2	18,9	22,2	19	13,8	12,9	13,5
z toho (%):									
absolventi	11,4	10,4	8,4	7,8	4,9	7,5	8,9	7,9	7,8

z toho (%):									
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	36,3	37,7	41,3	40,2	33,1	23	21,8	28,7	32
Volná pracovní místa	80	116	173	347	398	270	109	153	132
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	33,3	24,3	13,6	5,7	3,5	5,6	23,9	16,8	19,1
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	10,31	10,9	8,65	7,26	5,25	5,63	10,05	9,66	9,38

Zdroj: ČSÚ

Z pohledu sociologie je nezaměstnanost charakterizována jako výskyt osob bez placeného zaměstnání, které je chtějí a aktivně je hledají, jsou na něj odkázány jako na zdroj obživy. Nezaměstnanost z pohledu ekonomie je považována za důležitý makroekonomický ukazatel a spolu s inflací se považuje za největší problém ekonomik zemí s tržním hospodářstvím. Nezaměstnanost představuje v současnosti jedno z nejsledovanějších a nejdiskutovanějších témat ve společnosti. Zaměstnaní nebo nezaměstnaní lidé patří do skupiny Ekonomicky aktivních obyvatel. V tabulce jsou ukazatele nezaměstnanosti od roku 2003 do roku 2011 na území ORP Vyškov, kde je patrný kolísavý trend míry nezaměstnanosti. Na kolísavost míry nezaměstnanosti má vliv rozvoj i útlum podnikatelských aktivit, včetně nabídky pracovních míst v daném regionu.

Tab. 2.11: Charakteristika trhu práce v území ORP Vyškov

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	9 510	9 627	9 886	10 038	10 291	10 641	10 784	11 104	11 375	11 571
fyzické osoby celkem	8 066	8 128	8 241	8 310	8 429	8 637	8 588	8 821	9 002	9 105
z toho zemědělství podnikatelé	795	780	772	642	635	629	166	167	170	173
vyjádření v %	9,86	9,60	9,37	7,73	7,53	7,28	1,93	1,89	1,89	1,90
právnícké osoby celkem	1 444	1 499	1 645	1 728	1 862	2 004	2 196	2 283	2 373	2 466
z toho obchodní společnosti	616	633	669	704	731	765	796	823	835	863
vyjádření v %	42,66	42,23	40,67	40,74	39,26	38,17	36,25	36,05	35,19	35,00
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ekonomické činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybníkářství	9,7	9,5	9,5	8,2	8,1	8,1	5,7	6,1	6,6	6,9
průmysl celkem	14,5	14,5	14,5	14,4	14,3	14,5	15	14,9	14,6	14,4
stavebnictví	14,4	14,8	15,2	15,5	15,8	16	16,3	16,4	16	15,8
velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	28,5	27,7	27,6	28,1	28	27	27,3	26,7	25,5	25

Zdroj: ČSÚ

Z výše uvedené tabulky je patrné, že počet ekonomických subjektů v území ORP se zvýšil. V území ORP je větší podíl menších obcí (35 obcí do 1000 obyvatel ze 42). Z tohoto důvodu je patrný klesající počet zemědělských podnikatelů za sledované období. Je možné, že někteří zemědělstí podnikatelé jako fyzické osoby založily obchodní společnosti, kde naopak zaznamenáváme trvalý nárůst. Důležitá ekonomická odvětví pro rozvoj regionu jsou uvedena v druhé polovině tabulky. Z těchto dat vyplývá, že odvětví zemědělství, velkoobchod, maloobchod, oprava a údržba motorových vozidel má za sledované období od roku 2003 klesající trend. Ve stavebnictví je zaznamenán mírný nárůst a v průmyslu stagnující stav.

D. Doprava

Nejvyužívanějším typem dopravy na území ORP Vyškov je doprava silniční. Středem území ORP Vyškov prochází hlavní dálnice D1, která je spojnicí mezi krajskými městy Olomouc a Brno. Na území ORP spojuje tři největší města Ivanovice na Hané, Vyškov a Rousínov. Území SO ORP Vyškov je kvalitně napojeno na celostátní dopravní síť díky dálnici D1 a rychlostní silnici R46. Zprovozněním dálnice D1 v úseku Vyškov – Nezamyslice byla výstavba dálkových silnic na tomto území de facto dokončena. Doprava v rámci vlastního území SO ORP je zajišťována po síti silnic II. třídy, které dostatečně pokrývají celý správní obvod. Je však potřeba se zaměřit na zlepšení zanedbané údržby a opravy úseků s nevhodnými šířkovým uspořádáním. Síť silnic II. třídy se skládá z následujících úseků:

- II/428 Drysice – Ivanovice na Hané – Dětkovice (- Uh. Hradiště)
- II/430 (Brno -) Rousínov - Vyškov – Ivanovice na Hané (- Nezamyslice) – bývalá I/47
- II/431 Vyškov – Bohaté Málkovic (-Ždánice – Hodonín)
- II/429 Bohdalice – Kozlany (- Osvětimany)
- II/379 Vyškov – Ruprechtov (- Blansko)
- II/377 (Prostějov – Drahaný – Tišnov) - silnice procházející vojenským újezdem Březina.

Další doplnění silniční sítě si pak vyžádá řešení dopravního systému města Vyškova. V současnosti vede přes centrum města přetížený tah silnice II/430, k jehož ještě vyššímu zatížení přispěla v uplynulých letech výstavba obchodních středisek v samé blízkosti centra města. Dopravní obslužnost v autobusové dopravě je organizována v rámci IDS JMK. Majoritním dopravcem je Vydos Bus, dále jsou některé spoje provozovány také dopravci: ČAS Blansko, Brtníková – cestovní kancelář BTC a Tourbus Brno. Dále ve Vyškově, aut.st. zastavují dálkové linky jiných dopravců (např. KRODOS, ČSAD Vsetín, FTL, apod.)

Železniční doprava má v životě města Vyškova i jeho širokého okolí nezastupitelné místo. Trať je i v současnosti jednokolejná, od roku 1995 provozována v elektrické trakci. Slouží zejména pro dálkovou dopravu jako osobní, tak i nákladní, neboť s příchodem IDS JMK na Vyškovsko došlo k úplnému zániku zastávkových vlaků z Vyškova směrem na Rousínov a Brno. V dalším období do roku 2020 je plánovaná rekonstrukce a výstavba dvoukolejné trati Brno – Přerov, která je zařazena do strategie JMK. Její význam podtrhuje fakt, že byla zařazena jako součást projektu evropské železniční sítě číslo 23.

Stávající stav vybavení území cyklostezkami není dobrý, existují pouze krátké izolované úseky

ve Vyškově a v Ivanovicích na Hané, avšak zejména ve Vyškově je očekáván poměrně značný stavební rozvoj v tomto segmentu dopravy. Pro plnohodnotné možnosti využití cyklistiky je potřebné navázat síť cyklostezek na integrovanou dopravu, zejména železniční. Ať už formou úschoven typu Bike and Ride, tak možností cestování spoji IDS JMK společně s bicyklem (možné pouze u vlaku, autobusové společnosti až na výjimky odmítají kola přepravovat). Vhodné by bylo zpracování systémového dokumentu (generelu), který by řešil cyklistiku na území celého SO ORP systémově, vč. návrhu vedení jednotlivých tras územím.

E. Těžba nerostných surovin a podnikatelské aktivity

Na území SO ORP Vyškov je evidována celá řada ložisek nerostných surovin, zejména se jedná o cihlářskou surovinu a stavební kámen, případně stavební kámen. Těžba však probíhá pouze na dvou z těchto lokalit (Luleč a Opatovice). Větší část z těchto ložisek nerostných surovin má pro svou ochranu vymezeno chráněné ložiskové území. Část těchto ložisek přesahuje i mimo samotné SO ORP Vyškov. Většina z těchto ložisek se nachází ve střední části území a to zejména v obcích Vyškov, Luleč apod. Vyjádřením ukazatele podnikatelské aktivity (počet registrovaných ekonomických subjektů na 1 000 obyvatel území) lze částečně odhalit a charakterizovat intenzitu malého a středního podnikání, které je obecně považováno za akcelerátor rozvoje území. Vyškovsko patří na jižní Moravě mezi regiony s průměrnou podnikatelskou aktivitou místního obyvatelstva, neboť se mezi SO ORP Jihomoravského kraje nacházelo takřka uprostřed pomyslného pořadí dle podnikatelské aktivity. Celkem 9 obvodů vykazovalo vyšší hodnoty tohoto ukazatele, zatímco 11 správních obvodů nedosahovalo hodnoty Vyškovska. Mezi obcemi SO ORP Vyškov existovaly v roce 2011 významné rozdíly v podnikatelské aktivitě. Nejvyšší podnikatelská aktivita byla zjištěna v obci Komořany (282,1), která výrazně převyšovala průměrnou hodnotu správního obvodu i jádra, v němž činila podnikatelská aktivita 209,5 ES na 1 000 obyvatel území. Vyšší hodnotu než v jádru vykázaly pouze 3 obce, a nad průměrnou hodnotu obvodu se 150 dostalo 13 obcí (31 %). Naopak nejnižší hodnoty byly zjištěny v obcích Podivice (135,1) a Zelená Hora (136,6), jež výrazně zaostávaly i pod úrovní podnikatelské aktivity obcí zázemí (189,4) a nedosahovaly ani 50 % hodnoty obce Komořany. Pod úrovní podnikatelské aktivity obcí zázemí se pohybovalo 24 obcí tj. více než 50 % obcí Vyškovska.

F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Většina obcí SO ORP spadá do území ekologicky mírně stabilního. Celkově lze z hlediska ekologické stability považovat rozvoj území za udržitelný. Mezi obce s výrazně nízkým koeficientem patří Dětkovice, Drysice, Habrovany, Hlubočany, Hoštice- Heroltice, Ivanovice na Hané, Komořany, Kozlany, Křižanovice u Vyškova, Kučerov, Lysovice, Medlovice, Moravské Málkovice, Podbřežice, Podivice, Prusy-Boškůvky, Pustiměř, Radslavice, Hostěnice-Zvonovice, Rousínov, Rybníček, Topolany, Tučapy, Vážany, Zelená Hora, Bohdalice-Pavlovice, Drnovice, Hvězdlice, Luleč, Nemojany, Studnice, Švábenice a Vyškov. Mezi území mírně stabilní patří obce Krásensko, Nové Sady, Orlovice a Ruprechtov. Mezi území stabilní patří obce Ježkovice, Podomí a Račice-Pístovice. V rámci SO ORP má nejvyšší stupeň ekologické stability obec Olšany. Je zde malý podíl zemědělské půdy (8,4 %) a vysoký podíl lesů (88,4 %). Přestože je krajina SO ORP Vyškov převážně intenzivně zemědělsky obhospodářována, vyskytuje se zde několik ceněných lokalit z hlediska ochrany přírody. Mezi nejhodnotnější patří přírodní parky Rakovecké údolí a Říčky s výskytem chráněných druhů rostlin a živočichů. Dále se zde nacházejí přírodní rezervace Studnické louky se společenstvy vlhkých luk

v údolí potoka a s výskytem chráněných druhů rostlin, přírodní rezervace Zouvalka, jež je ojedinělou lokalitou stepní vegetace s výskytem zvláště chráněných druhů rostlin, přírodní památky Nad Medlovickým potokem, Panská skála, Roznítal a několik desítek památných stromů.

Zemědělství má zásadní vliv na zachování venkovského prostoru, využívání půdy a tvorbu krajiny. Území SO ORP se vyznačuje intenzivní rostlinnou výrobou zejména v oblasti Vyškovské Brány, kde převažuje obilnářství (pšenice ozimá, ječmen), pěstování cukrové řepy, kukuřice na siláž a vojtěšky. Rostlinná výroba ve výše položených oblastech pak představuje především pěstování brambor. V SO ORP Vyškov obhospodařuje zemědělství dle údajů ČSÚ k 30. 6. 2008 plochu 24 483 ha zemědělské půdy. Ta představuje 62,9 % z celkové rozlohy území SO ORP. Z kultur je na zemědělské půdě nejvíce zastoupena orná půda s 22 120 ha (90,3 %), což výrazně převyšuje republikový průměr. Z ostatních kultur zaujímají největší podíl zemědělské půdy trvalé travní porosty, a to plochu 1 154 ha (4,7 %).

Lesnatost SO ORP Vyškov je značně nerovnoměrná, větší lesní celky se nacházejí na západě území a pak na jihovýchodě území. Střed území je téměř bez lesa, nacházejí se zde jen drobné lesíky. Lesnatost celého SO ORP je 20,7 %, což je méně v porovnání s lesnatostí jihomoravského kraje (28,0 %) a také je značně nižší než je lesnatost ČR (33,6 %). Území Vyškovska je v porovnání s celorepublikovým průměrem nadprůměrně zalesněno, plochy lesů zde dosahují více než dvě pětiny celkové výměry SO (42,9 %). Lesní plochy jsou zastoupeny především v Dražanské vrchovině ve vojenském újezdu Březina, vyšší podíl lesů je také v Litenčické pahorkatině. Vyškovská brána je téměř bezlesá. Určitá část lesů je součástí přírodních parků - PP Rakovecké údolí (nacházejí se zde vlhké louky bez meliorací, meandrující potok Rakovec s břehovým porostem, svahy se slepencovými skalami a vzácné druhy rostlin i živočichů) a PP Říčky (zachovalý komplex nivních luk kolem meandrujícího toku Říčky se skupinami dřevin, tůněmi a mokřady obklopený lesními porosty).

Na území SO ORP Vyškov se nachází také několik maloplošně chráněných území, z nichž některé jsou také součástí Evropsky významných lokalit (EVL) Natura 2000 (Přírodní rezervace Stepní stráně u Komořan - zachovalé stepní porosty v jinak intenzivně obdělávané krajině a EVL Letiště Marchanice - pravidelně sečený trvalý travní porost s výskytem početné populace sysla obecného, jedná se o jednu z osmi nejvýznamnějších lokalit tohoto druhu v ČR).

G. Technická infrastruktura

Zajištění kvalitních podmínek pro bydlení je základní podmínkou udržitelného rozvoje venkova. Bez dostupnosti základní technické infrastruktury bude i nadále docházet k postupnému vylidňování zejména u mladší generace, která požaduje vyšší standardy bydlení, než mnohé obce v současnosti nabízejí. Napojení celého bytového fondu na vodovod, kanalizaci a plyn však v případě některých obcí není úplně možné z důvodu existence odlehlejších lokalit a samot.

Na základě statistických dat lze konstatovat, že situace v území SO ORP Vyškov v zásobování vodou je velmi dobrá. Rozhodující podíl na zásobování pitnou vodou mají tyto skupinové vodovody: Vyškov, Pustiměř-Ivanovice, Ježkovice-Ruprechtov-Podomí a Dětkovice-Švábenice, které nejsou vzájemně propojené. Jako nejvýznamnější zdroj pitné vody slouží vodárenská nádrž (VN) Opatovice s úpravnou vody (ÚV) Lhota s kapacitou 120 l/s. Dalšími významnými zdroji podzemní vody jsou jímací území (JÚ) Drnovice s kapacitou 35 l/s, JÚ Dědice s kapacitou 26 l/s, JÚ Manerov s ÚV Manerov s kapacitou

7,5 l/s a JÚ Pustiměř. Ve výhledu je nutno dořešit vzájemné propojení izolovaných skupinových vodovodů, aby bylo možno zajistit dodávky vody mezi nimi. Tím se však zvýší zranitelnost zásobování obyvatelstva vodou v případě znehodnocení primárních zdrojů vody pro tyto vodovody.

Z hlediska kanalizací a čistíren odpadních vod (ČOV) je nutné zejména naplňování Směrnice č. 91/271 EHS, o čištění městských odpadních vod, ve které je stanovena mimo jiné povinnost obcí nad 2 000 ekvivalentních obyvatel (EO) mít odpovídající kanalizační systém zakončený ČOV. Obce s produkcí znečištění pod úroveň 2 000 EO musí zajistit přiměřené čištění produkovaných odpadních vod. Na území ORP Vyškov se jedná zejména o 4 obce (Vyškov, Ivanovice na Hané, Rousínov a Drnovice). Postupně bude plánována výstavba ČOV v menších obcích. Harmonogram výstavby ČOV je uveden v „Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Jihomoravského kraje“.

Zásobování plynem je třetí důležitou položkou v oblasti technické infrastruktury. Stav zásobování jednotlivých obcí plynem je na území SO ORP Vyškov výborný. Nižšího podílu plynofikace dosahují pouze některé obce v západní části okresu a jen Podivice a odlehlé obce v severní části okresu sousedící s vojenským újezdem Březina nejsou plynofikovány.

Na území SO ORP se nenacházejí klasické zdroje elektrické energie a proto je celé území charakteristické dovozem elektrické energie z jiných regionů. Využívání alternativních zdrojů elektrické energie je v současnosti poměrně nízké. V rámci ČOV Vyškov je v provozu malá bioplynová stanice (tepelný výkon 210 kW, roční produkce bioplynu 180.000 m³) sloužící pro vytápění objektu ČOV. V místní části Vyškova Rychtářov je provozován kotel na vytápění biomasou (piliny) v objektu Vojenských lesů a statků o výkonu 200 kW.m. Solární systém využívá, například Středisko ekologické výchovy Rychta, v Krásensku.

Z pohledu telekomunikace SO ORP Vyškov má největší význam vysílač Hradisko v jižní části území. Severní část území je ovlivněna vysílačem Kojál, který leží na hranici s SO ORP Blansko. Signál mobilních operátorů dosahuje horší kvality pokrytí v údolí řeky Malá Haná, v okolí některých dalších vodotečí (např. Švábenický potok) a v některých oblastech bez trvalého osídlení (vojenský újezd Březina, oblast Litenčické pahorkatiny). Vysokorychlostní internetové mobilní připojení je k dispozici v podobě 4G (T- mobile, O2) ve Vyškově a okolí. Signál pro EDGE (T-Mobile, Vodafone) pokrývá celou oblast Vyškovské brány, okolí Bohdalic na jihu i obce na severu SO ORP (Studnice, Nové Sady, atd.) v několika málo lokalitách na jihu území je k dispozici připojení EDGE od O2.

Co se týká odpadového hospodářství, největší množství odpadu pochází z komunálního odpadu, přičemž z největší části jde o směsný komunální odpad. Největší podíl na komunálním odpadu tvoří směsný komunální odpad, významnější roli mají také kovy a objemný odpad.

H. Rekreace, památky a cestovní ruch

Z hodnocení území ORP Vyškov jasně vyplývá, že největší atraktivitu z pohledu rekreace a cestovního ruchu mají města Vyškov a Rousínov. S určitým odstupem za nimi pak následují obce lokalizované především v Dražanské vrchovině. Co se týče kulturně-historických památek, v tomto směru dominuje město Vyškov (celkem 37 nemovitých kulturních památek z celkového počtu 182 památek ve SO ORP Vyškov), v porovnání s populační velikostí ostatních obcí však ne tak výrazně, jak by se dalo očekávat. Většina jeho památek je koncentrována do městské památkové zóny, jako např.

měšťanské domy na Masarykově náměstí, zámek se zámeckou zahradou (expozice Muzea Vyškovska), městské hradby, renesanční radnice a kostel Nanebevzetí Panny Marie. Z dalších významných památek Vyškovska lze jmenovat nepřístupné zámky v Habrovanech, Ivanovicích na Hané. Z židovských památek lze jmenovat židovský hřbitov v Ivanovicích na Hané a synagogu v Rousínově, z technických pak především ojedinělý větrný mlýn v Ruprechtově s tzv. Halladayovou turbínou. Z turistických atraktivit nehistorického charakteru lze jmenovat především aquapark a Dinopark ve Vyškově a letecké muzeum u Vyškova.

V obcích SO ORP Vyškov se nachází určitý počet chat, chalup a zahrádek, které se označují jednotně jako objekty individuální rekreace (dále jen OIR). Největšího počtu objektů dosahují Račice-Pístovice (161 objektů), za nimi pak Luleč a Ruprechtov. Pro zhodnocení jejich koncentrace jsou OIR vyjádřeny v přepočtu na plochu příslušné obce. Překvapivě nízký je počet OIR na katastru města Vyškov.

2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

Územně analytické podklady jsou novým institutem územního plánování. Pořizují se podle § 26 a násl. stavebního zákona pro území obce s rozšířenou působností a jsou podkladem pro tvorbu územních plánů a regulačních plánů. Obsahují zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot, omezení změn v území z důvodu ochrany veřejných zájmů (tzv. limity využití území), záměrů na provedení změn v území, zjišťování a vyhodnocování udržitelného rozvoje území a určení problémů k řešení v územně plánovací dokumentaci (tzv. rozbor udržitelného rozvoje území). Pořizují se ve dvou etapách: První zahrnuje veškerý sběr údajů o území a povinným výstupem této etapy jsou tři výkresy: výkres limitů využití území, výkres hodnot území a výkres záměrů na provedení změn v území. Ve druhé etapě je pomocí SWOT analýz zpracován rozbor udržitelného rozvoje území a povinným výstupem druhé etapy je výkres problémů k řešení v územně plánovacích dokumentacích (tzv. problémový výkres). Jsou zde zapojeny všechny obce ORP Vyškov. Pro velký rozsah dokumentů uvádíme odkazy viz. níže.

Se zásadami územního rozvoje kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu. K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří Územně analytické podklady správního obvodu ORP Vyškov aktualizace 2012 (http://www.vyskov-mesto.cz/dp/id_ktg=20227&p1=107360).

2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje

Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tab. 2.12: Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Města	3	Je přirozeným centrem území, spádovou oblastí nabídky zdravotní a sociálních služeb
Obec	5	Na území obce se nachází průmyslová zóna, podíl podniků s větším počtem zaměstnanců
Ostatní obce SO	33	Pečují o rozvoj svého území.
Kraj	1	Správa silnic, zřizovatel MŠ, ZŠ, středních škol, nemocnice
Stát	1	Důležitý např. z hlediska PÚR (dopravní koridor jde přes

		území SO)
Státní instituce	1	Městský úřad Vyškov, který poskytuje služby veřejné správy v přenesené působnosti pro občany ORP Vyškov
Mikroregion	5	SO Větrník, SO Ivanovická brána, MRG Rakovec, MRG Dražanská vrchovina, MRG Melicko
MAS	4	MAS Společná cesta, Na cestě k prosperitě, MAS Moravský kras
Významný zaměstnavatel	7	Největší podniky, které zaměstnávají největší podíl ekonomicky aktivních lidí z regionu
Škola	66	Všechny mateřské školy i úplné a neúplné základní školy v území
Vojenský újezd Březina	1	Vojenského území Březina pokrývá značnou část ORP Vyškov

Zdroj: ČSÚ

Mezi spádová města patří Ivanovice na Hané, Vyškov a Rousínov. Mezi obce (mimo jmenovaná města), které mají rozvinuté průmyslové zóny, řadíme Bohdalice-Pavlovice, Pustiměř, Rostěnice, Komořany, Drnovice. Jihomoravský kraj je významným aktérem pro region - je zřizovatelem nemocnice ve Vyškově, vlastníkem silnic, mateřské i základní školy ve Vyškově. Městský úřad ve Vyškově poskytuje občanům služby státní správy v přenesené působnosti (vydávání OP, pasů, řidičských oprávnění apod.). MAS Společná cesta zaujímá největší část z ORP Vyškov, má sídlo v tomto ORP jako jediná z výše zmíněných MAS. MRG Dražanská vrchovina územně spadá do MAS Moravský kras, který má sídlo na území ORP Blansko. MRG Melicko spadá do území MAS Na cestě k prosperitě, která má sídlo v ORP Prostějov. Všechny uvedené MAS spolupracují v různých oblastech dle zájmu obcí. Zaměstnavatelů je na území celá řada a právem jsou všichni považováni za aktéry, v tabulce je uvedeno 7 největších z nich. V SO ORP Vyškov bylo k 31. 12. 2011 lokalizováno 7 velkých podniků dle zaměstnanosti (počet zaměstnanců nad 250) a dalších 12 podniků zaměstnávalo více než 100 osob (jsou to např. EDP Komořany, Nemocnice ve Vyškově, Vydos Bus, Bioveta Ivanovice na Hané, ZOD Haná Švábenice, Rostěnice a.s., Městský úřad ve Vyškově). Všechny mateřské a základní školy jsou považovány za aktéry v území bez rozdílu velikosti, proto je uveden plný počet zařízení. Vojenský újezd Březina svou rozlohou zaujímá značný prostor území ORP Vyškov (viz. mapa v úvodu). Uvnitř území újezdu se nachází jako enkláva obec Podivice, proto je tento vojenský újezd považován za důležitého aktéra v území.

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu Vyškov

Tab. 2.13: SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
Stabilní výměra zemědělské půdy pro rozvoj zemědělství	Přítomnost VÚ Březina
Obce s vysokým podílem lesa (Ježkovice, Luleč, Nemojany, Drnovice, Olšany, Račice-Pístovice, Ruprechtov, Švábenice)	Zvyšující se počet občanů 65+
Vysoký podíl zalesnění, kvalitní životní prostředí	Nedostatečný rozvoj sociálních služeb v celém

	ORP
Území ORP dostatečně pokryto MŠ a ZŠ	Nedostatek pobytových zařízení sociálních služeb pro seniory
Dobrá občanská vybavenost obcí, dostatečné pokrytí knihovnami	Zvyšování intenzity dopravy vedoucí ke zvýšení emisní a hlukové zátěže obyvatel v obcích nacházejících se v blízkosti významných komunikací (D1 a R46)
Nemocnice ve Vyškově s nadregionálním rozsahem	Špatný technický stav silnic a komunikací
Dálnice D1, která prochází středem území ORP	Špatné propojení autobusové a železniční dopravy - neexistence jednotného terminálu integrované dopravy ve Vyškově, Rousínově a Ivanovicích na Hané
Zapojení do IDS JMK	Jednokolejná železniční trať Přerov - Brno
Výskyt ložisek nerostných surovin stavebního kamene a cihlářské suroviny – pokrytí spotřeby z místních zdrojů.	Růst intenzity individuální automobilové dopravy v centru Vyškova.
Vynikající vybavení plynovody	Nedostatečná kapacita parkovacích míst
Velký počet již odkanalizovaných obcí, vybudovaná ČOV ve všech obcích nad 2000 EO	Odkanalizování malých obcí a napojení ČOV
Různorodá krajina a kvalitní přírodní hodnoty území vytvářejí potřebný potenciál rozvoje cestovního ruchu.	Nízký podíl turistických a rekreačních ploch ve Vyškovské bráně.
Udržování lidových tradic	Problém výstavby a oprav v památkových zónách
	Nedostatek financí obcí
Příležitosti:	Hrozby:
Vypracování komunitního plánu soc. služeb pro celé ORP	Úpadek zemědělství
Plán a udržení rozvoje školství v území	Nedostatečný rozvoj sociálních služeb může vést ve svém důsledku k vylučování některých skupin obyvatelstva ze společenského života.
Využití nabídky dobře kvalifikované pracovní síly k nalákání nových investorů především do centra regionu.	Zánik škol v malých obcích (nízký počet dětí, výběr školy v závislosti na místě zaměstnání rodičů)
Modernizace železniční trati, zvýšení traťové rychlosti a její zdvojkolejnění.	Odliv vzdělaných lidí z vesnic
Výstavba terminálů IDS v místě železničních stanic Vyškov, Rousínov a Ivanovice n.H.	Malý odbyt výrobků firem - zvýšení nezaměstnanosti
Využití ploch po těžbě nerostných surovin – rekreační plochy, zalesnění, prvky zeleně	Snižování počtu spojů veřejné dopravy z důvodu snižování dotací.
Plán rozvoje vodovodů a kanalizací JMK	Církevní restituce
Plán odpadového hospodářství - spolupráce se svozovou firmou v území	Změna legislativy
Rozvojové programy a projekty financované z různých zdrojů mohou výrazně napomoci rozvoji cestovního ruchu.	Další prohlubování rozdílů mezi jádrem a zázemím může vést k započetí procesu odchodu obyvatelstva ze znevýhodněných oblastí
Meziobecní spolupráce	

Zdroj: Analytické podklady pro správní obvod ORP Vyškov

Pro zpracování analýzy popisující charakter území bylo použito podkladů z DRUHÉ ÚPLNÉ AKTUALIZACE ÚZEMNĚ ANALYTICKÝCH PODKLADŮ pro správní obvod ORP Vyškov a doplněno zjištěnými skutečnostmi ze šetření v území. Výroky ve SWOT analýze vychází z výše uvedených textů úvodní části souhrnného dokumentu.

Struktura obyvatelstva podle věku představuje jednu ze základních charakteristik hodnotících retrospektivně demografický vývoj a naznačujících možné sociální problémy do budoucna. Vzhledem k vysokému počtu malých obcí existuje poměrně široké variační rozpětí mezi obcemi ve velikosti relativního zastoupení základních věkových skupin. Věková struktura v jádru se jeví příznivěji než v zázemí SO ORP Vyškov. U 21 obcí regionu dosahuje hodnota indexu stáří nad 100, v těchto obcích je tedy vyšší zastoupení poproduktivní složky obyvatelstva nad dětskou složkou. Z tohoto důvodu narůstá potřeba poskytování sociálních služeb hlavně pro seniory. Identifikace vhodných lokalit a objektů pro rozvoj sociálních služeb orientovaných na seniory – možnost získání dotací. Nemusí být nutně v centru regionu Vyškově, ale i v obcích zázemí, kde lze očekávat pozitivní externality

Zajištění kvalitní dopravní obslužnosti je jedním z klíčových požadavků na udržitelný rozvoj venkovských regionů. Příchod IDS znamenal zásadní změnu ve struktuře dopravní obslužnosti obcí. Bylo stanoveno úplně nové linkové vedení autobusové dopravy a zaveden taktový jízdní řád. Celé území SO ORP Vyškov je v současnosti již plně integrováno do IDS JMK (silná stránka). Do rámce IDS jsou plně zaintegrované nejen autobusové, ale také vlakové spoje. Na druhé straně (slabá stránka) je špatné propojení autobusové a železniční dopravy - neexistence jednotného terminálu integrované dopravy ve Vyškově, Rousínově a Ivanovicích na Hané. Příležitostí se nabízí modernizace železniční tratě a její zdvojkolejnění. Obecně lze hodnotit dopravu v průběhu pracovních dní jako výbornou, situace o víkendech a ve večerních hodinách pracovních dní je výrazně horší, avšak stále v porovnání s jinými regiony na vysoké úrovni. Špatný stav rychlostní silnice R46 je v důsledku intenzivní kamionové dopravy a zanedbávání údržby silniční sítě této komunikace.

Narůstající počet automobilů vytváří problém nejen z hlediska zvyšující se intenzity na silnicích, ale také v místech jejich parkování (slabá stránka). To se projevuje zejména v oblastech s vysokou koncentrací obyvatelstva. Neustále rostoucí počet automobilů přináší problém jejich odstavování a parkování. V rámci ÚPD jednotlivých obcí je proto nezbytné se zaměřit na vyhrazení dostatečných ploch pro odstavná stání resp. garáže v oblastech, která jsou zdroji nebo cíli individuální automobilové dopravy (sídliště, obchody, atd.).

V mnoha obcích není dostatečné čištění odpadních vod, je proto potřebné zajistit jejich čištění pomocí ČOV, ať už výstavbou malých místních ČOV nebo formou napojení obce na stávající nebo plánovanou skupinovou ČOV.

3. Téma 1.: Školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítnou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržením potřebného počtu žáků ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolního a základního vzdělávání s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních

a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

Obecné informace

Tab. 3.1 - Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
-Počet obcí	4	17	14	3	2	1	0	1	0	0	42
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	1	1	1	2	1	0	6	0	0	12
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	1	8	2	0	0	0	1	0	0	12
-Počet MŠ	0	10	12	4	3	1	0	12	0	0	42
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	1	4	3	0	0	0	0	0	0	8
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	1	1	0	2	0	0	4

2010/2011, 2011/2012											
-Počet obcí	3	17	15	3	2	1	0	1	0	0	42
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	1	1	1	2	1	0	6	0	0	12
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	9	2	0	0	0	1	0	0	12
-Počet MŠ	0	10	12	4	3	1	0	12	0	0	42
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	1	4	3	0	0	0	0	0	0	8
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	1	1	0	2	0	0	4

2008/2009											
-Počet obcí	4	17	15	2	2	1	0	1	0	0	42
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	1	1	1	2	1	0	6	0	0	12
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	1	9	1	0	0	0	1	0	0	12
-Počet MŠ	0	10	13	3	3	1	0	12	0	0	42
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	1	5	2	0	0	0	0	0	0	8
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	1	1	0	2	0	0	4

2007/2008											
-Počet obcí	4	19	13	2	2	1	0	1	0	0	42
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	1	1	1	2	1	0	7	0	0	13

-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	2	8	1	0	0	0	1	0	0	12
-Počet MŠ	0	12	10	2	3	1	0	12	0	0	40
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
-Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	2	4	2	0	0	0	0	0	0	8
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	1	1	0	2	0	0	4

2006/2007											
-Počet obcí	4	19	13	2	3	0	0	1	0	0	42
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	1	1	1	3	0	0	7	0	0	13
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	3	8	1	0	0	0	1	0	0	13
-Počet MŠ	0	12	10	2	4	0	0	12	0	0	40
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
-Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	3	4	2	0	0	0	0	0	0	9
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	2	0	0	2	0	0	4

2005/2006											
-Počet obcí	4	20	12	2	3	0	0	1	0	0	42
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	1	1	1	3	0	0	7	0	0	13
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	4	7	1	0	0	0	1	0	0	13
-Počet MŠ	0	13	9	2	4	0	0	5	0	0	33
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	4	3	2	0	0	0	0	0	0	9
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	2	0	0	2	0	0	4

Zdroj dat: ČSÚ

Na území ORP není základní škola, která by měla pouze 2. stupeň. Do kolonky sloučené organizace byly vypsány ZŠ a MŠ, které mají společná ředitelství. V průběhu vývoje školství došlo, v některých obcích, ke sloučení ředitelství základních a mateřských škol. V letech 2005 a 2006 mělo společná ředitelství 9 ZŠ a MŠ a v letech 2007 - 2013 8 ZŠ a MŠ.

V roce 2006/2007 došlo k významnému nárůstu počtu mateřských škol ve městě Vyškov a to z 5 na 12, které jsou zachovány v tomto počtu do konce sledovaného období tj. do roku 2012. Za sledované období od roku 2005 až 2012 došlo k nárůstu počtu mateřských škol o cca 27%. Vzhledem k celkovému republikovému demografickému vývoji v tomto období je logické, že došlo ke zvýšené poptávce na počet umístění dětí v mateřských školách.

Střední škola (gymnázium) je pouze ve městě Vyškov. Vzhledem k tomu, že ORP Vyškov je hraniční region Jihomoravského kraje a město Vyškov je dostupným městem i z jiných ORP Olomouckého a Zlínského kraje, navštěvují tuto školu studenti i z obcí jiných ORP těchto krajů.

Tab. 3.2 - Počty škol v jednotlivých obcích ORP

ORP	celkem ředitelství	z toho						
Název obce		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
celkem škol	59	42	20	3	1	4	3	1
Bohdalice- Pavlovice	1	1	1	0	0	0	0	0
Drnovice	2	1	1	0	0	0	0	0
Dryšice	1	1	0	0	0	0	0	0
Habrovany	1	0	1	0	0	0	0	0
Hlubočany	1	1	1	0	0	0	0	0
Hoštice-Heroltice	2	1	1	0	0	0	0	0
Hvězdlice	1	1	0	0	0	0	0	0
Ivanovice na Hané	3	2	0	1	0	1	0	0
Ježkovice	1	1	0	0	0	0	0	0
Komořany	2	1	1	0	0	0	0	0
Krásensko	1	1	0	0	0	0	0	0
Kučerov	1	1	0	0	0	0	0	0
Luleč	1	1	0	0	0	0	0	0
Lysovice	1	1	0	0	0	0	0	0
Medlovice	1	1	0	0	0	0	0	0
Moravské Málkovice	1	0	1	0	0	0	0	0
Nemojany	1	1	1	0	0	0	0	0
Olšany	1	1	0	0	0	0	0	0
Orlovice	1	1	0	0	0	0	0	0
Podomí	1	1	1	0	0	0	0	0
Prusy-Boškůvky	2	1	1	0	0	0	0	0
Pustiměř	1	2	1	0	0	0	0	0
Račice-Pístovice	1	1	1	0	0	0	0	0
Radslavice	1	1	0	0	0	0	0	0
Rostěnice- Zvonovice	1	0	1	0	0	0	0	0
Rousínov	3	1	1	1	0	0	1	0
Ruprechtov	1	1	0	0	0	0	0	0
Studnice	1	1	0	0	0	0	0	0
Švábenice	1	1	1	0	0	0	0	0
Tučapy	1	1	1	0	0	0	0	0
Vážany	1	1	0	0	0	0	0	0
Vyškov	20	12	4	1	1	3	2	1

Zdroj dat: webové stránky obce

Na území ORP Vyškov se nachází mateřské školy, základní školy, základní umělecké školy, speciální školy i střední škola. Mateřské školy se nachází ve většině obcí v území, pouze 3 obce z celkového počtu 42 nemají mateřskou školu. Usnadňuje to tak zařazení dětí do mateřských škol v blízkosti jejich bydliště. Více mateřských škol mají větší města. Největší počet mateřských škol je na území města Vyškova a to 12. Ve školním roce 2006/2007 se ve městě Vyškov otevřelo sedm nových mateřských škol, i přesto poptávka na umístění dětí převyšuje nabízenou kapacitu mateřských škol ve Vyškově.

Speciální třídy na základní škole poskytují pouze tři základní školy ve Vyškově a jedna základní škola v Ivanovicích na Hané. Speciální třídy v mateřských školách nabízí dvě mateřské školy ve Vyškově a jedna v Rousínově. Rodiče, kteří speciální třídu pro své dítě potřebují, se mohou obracet na tyto školy.

Nabídku základního uměleckého vzdělávání nabízí základní umělecké školy, které jsou ve třech městech ORP Vyškov a to v Ivanovicích na Hané, Rousínově a Vyškově. Děti z ostatních obcí za tímto vzděláváním dojíždí do spádových měst.

Tab. 3.3 - Počty SOUKROMÝCH škol v jednotlivých obcích ORP

ORP	celkem ředitelství	z toho				
Název obce		MŠ	ZŠ	gymnázia	ZUŠ	SVČ
celkem	1	1	0	0	0	0
Vyškov	1	1	0	0	0	0

Zdroj dat: u soukromých zřizovatelů

Poznámka: u gymnázia je myšleno víceleté gymnázium, které zajišťuje vzdělávání druhého stupně ZŠ.

Možnost umístění dítěte do soukromé mateřské školy nabízí na území ORP Vyškov pouze jeden soukromý subjekt. MŠ se nachází na území města Vyškova.

Střední školu ani jiné vzdělávací zařízení na území ORP Vyškov neprovozuje žádný soukromý subjekt.

Tab. 3.4 - Pracovníci ve školství ORP

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	191,473	142,599	48,874
základní školy	370,741	290,307	80,434
základní umělecké školy	23,143	19,643	3,5
školní družiny a kluby	27,001	27,001	
zařízení školního stravování	11,853		11,853
celkem rok 2012/2013	624,211	479,55	144,661

2011/2012			
mateřské školy	187,376	138,273	49,103
základní školy	368,507	287,322	81,185
základní umělecké školy	23,308	19,818	3,49
školní družiny a kluby	26,768	26,768	

zařízení školního stravování	112,088		112,088
celkem rok 2011/2012	718,047	472,181	245,866

2010/2011			
mateřské školy	170,336	127,106	43,23
základní školy	368,939	285,604	83,335
základní umělecké školy	22,804	19,291	3,513
mateřské školy pro děti se SVP	9,51	5,972	3,538
školní družiny a kluby	26,803	26,803	
zařízení školního stravování	114,241		114,241
celkem rok 2010/2011	712,633	464,776	247,857

2009/2010			
mateřské školy	164,397	121,837	42,56
základní školy	373,534	287,993	85,541
základní umělecké školy	22,608	19,096	3,512
mateřské školy pro děti se SVP	9,193	5,968	3,225
školní družiny a kluby	26,169	26,169	
zařízení školního stravování	116,135		116,135
celkem rok 2009/2010	712,036	461,063	250,973

2008/2009			
mateřské školy	156,436	115,397	41,039
základní školy	381,875	295,655	86,22
základní umělecké školy	21,993	18,486	3,507
mateřské školy pro děti se SVP	8,626	5,696	2,93
školní družiny a kluby	25,462	25,462	
zařízení školního stravování	115,889		115,889
celkem rok 2008/2009	710,281	460,696	249,585

2007/2008			
mateřské školy	154,244	112,207	42,037
základní školy	392,151	303,768	88,383
základní umělecké školy	21,872	18,149	3,723
mateřské školy pro děti se SVP	7,173	4,823	2,35
školní družiny a kluby	26,965	26,965	
zařízení školního stravování	115,688		115,688
celkem rok 2007/2008	718,093	465,912	252,181

2006/2007			
-----------	--	--	--

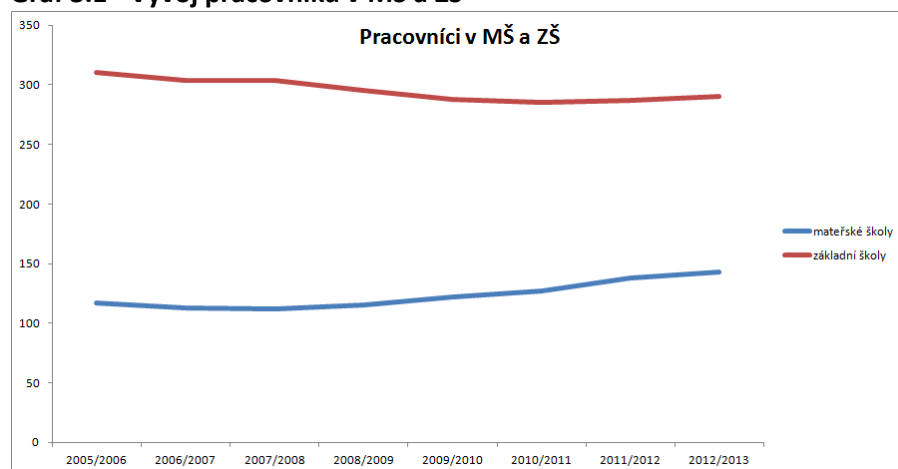
mateřské školy	154,286	112,95	41,336
základní školy	393,857	304,007	89,85
základní umělecké školy	21,53	17,567	3,963
mateřské školy pro děti se SVP	7,752	4,851	2,901
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	27,529	27,529	
zařízení školního stravování	117,905		117,905
celkem rok 2006/2007	722,859	466,904	255,955

2005/2006			
mateřské školy	159,12	116,766	42,354
základní školy	403,862	310,618	93,244
základní umělecké školy	21,275	17,312	3,963
mateřské školy pro děti se SVP	7,723	4,865	2,858
školní družiny a kluby	27,717	27,717	
zařízení školního stravování	119,846		119,846
celkem rok 2005/2006	739,543	477,278	262,265

Zdroj dat: ČSÚ

V tabulkách za uvedená období je sledován vývoj pedagogických a nepedagogických pracovníků v jednotlivých zařízeních zřizovaných obcemi. Je to souhrnný výčet pracovníků ve školství z celého území ORP Vyškov. Pro grafické představení vývoje jsou data ze základních a mateřských škol zpracována do grafu. Jak je patrné z tabulkových čísel a z grafického zpracování je vývoj pracovníků ve sledovaném období v základních školách a v mateřských školách opačný. Zatímco v mateřských školách byl za sledované období zaznamenán nárůst pedagogických i nepedagogických pracovníků, v základních školách je tomu naopak. I když v základních školách je snižující trend pracovníků, ve školních družinách a klubech se průměrný přepočtený počet pracovníků za sledované období zvedá. Vývoj zaměstnanosti v oblasti školství je ovlivněn demografickým vývojem populace, na který zřizovatelé reagují.

Graf 3.1 - Vývoj pracovníků v MŠ a ZŠ

Zdroj dat: ČSÚ

V základních uměleckých školách, ve sledovaném období, byl zaznamenán nárůst pracovníků o 1,87 rozdílu mezi údaji z roku 2005 a rokem 2012. V těchto školách došlo k nárůstu pedagogických pracovníků na úkor (pouze -0,4 rozdíl mezi rokem 2005 a 2012) nepedagogických pracovníků.

Sestupný trend je zaznamenán u zařízení školního stravování. Ve sledovaném období dochází od roku 2005 do roku 2011 k postupnému, ale citelnému snižování (rozdíl přepočteného průměru pracovníků roku 2005 oproti roku 2012 je -7,76) pracovníků. V roce 2012 je zaznamenán značný propad o -100,2 průměru přepočteného pracovníka.

Základní školství

Tab. 3.5 - Počet ZŠ za ORP

Za ORP	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2008/2013			
obec	23	11	12
kraj	1	1	
celkem	24	12	12

2007/2008			
obec	23	11	12
kraj	2	2	
celkem	25	13	12

2005/2007			
obec	24	11	13
kraj	2	2	
celkem	26	13	13

Zdroj dat: ČSÚ

Za sledované období od roku 2005 až roku 2012 nedošlo k žádné výrazné změně v počtu základních škol, přičemž v letech 2008 – 2013 nebyla zaznamenána změna žádná. Tento počet se během let 2007 a 2008 snížil o dvě základní školy, z tohoto jedna byla zřízena krajem a jedna obcí. Na území ORP Vyškov se ve sledovaném období nachází dvě základní školy, které zřizuje kraj.

Na území ORP Vyškov se nenachází žádná základní škola, kterou by zřizovala nebo provozovala církev nebo soukromá osoba.

Tab. 3.6 - Počet tříd ZŠ v jednotlivých obcích ORP

ORP	počet škol	z toho					
		celkem	jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětitřídní
celkem škol	24	2	7	0	1	2	12
Bohdalice-Pavlovice	1						1
Drnovice	1						1
Habrovany	1				1		

Hlubočany	1	1						
Hoštice- Heroltice	1		1					
Ivanovice na Hané	1							1
Komořany	1		1					
Moravské Málkovice	1		1					
Nemojany	1		1					
Podomí	1							1
Prusy- Boškůvky	1		1					
Pustiměř	1							1
Račice- Pístovice	1	1						
Rostěnice- Zvonovice	1		1					
Rousínov	1							1
Švábenice	1						1	
Tučapy	1		1					
Vyškov	7						1	6

Zdroj dat: ČSÚ, webové stránky škol

Na území ORP Vyškov se nachází vyšší počet neúplných základních škol, tj. škol pouze s prvním stupněm. Je to dáno tím, že v území v malých obcích fungují školy pouze s prvním stupněm. Na druhý stupeň základních škol žáci začínají dojíždět do spádových obcí, kde jsou základní školy úplné. Malotřídní základní škola je taková, která má v jedné třídě více ročníků. Tabulka ukazuje, kolik tříd mají jednotlivé základní školy. Na území jsou základní školy I. stupně jednotřídní v Hlubočanech a Račicích-Pístovicích, dvoutřídní v Hošticích-Herolticích, Komořanech, Moravských Málkovicích, Nemojanech, Prusích-Boškůvkách, Rostěnicích-Zvonovicích a Tučapech, čtyřtřídní v Habrovanech, pětítřídní ve Švábenicích a ve Vyškově. Ostatních 12 základních škol je vícetřídních.

Tab. 3.7 - ZŠ zřizované v ORP

školní rok	počet ZŠ	samost.	počet běžných tříd	počet speciálníc h tříd	počet děti	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag.	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
		ZŠ							
2012/2013	23	15	194	2	3965	269,6	14,71	20,44	172,39
2011/2012	23	15	197	3	3894	275,1	14,15	19,77	169,30
2010/2011	23	15	194	4	3830	273,3	14,01	19,74	166,52
2009/2010	23	15	194	5	3831	275,1	13,93	19,75	166,57
2008/2009	23	15	197	6	3979	280,7	14,18	20,20	173,00
2007/2008	23	15	200	7	4136	290,2	14,25	20,68	179,83
2006/2007	24	15	203	7	4296	292,8	14,67	21,16	179,00
2005/2006	24	15	210	7	4514	295,8	15,26	21,50	188,08

Zdroj dat: ČSÚ

Obce zřizují 95% základních škol na území ORP Vyškov. Jednu základní školu na území ORP Vyškov zřizuje a provozuje kraj. Patnáct základních škol má samostatné ředitelství, to znamená bez mateřské školy. Z vývoje ve sledovaném období od roku 2005 je patrné, že se počet tříd snižuje, což koresponduje se snižujícím se počtem žáků ve všech školách na území ORP. Z toho vyplývá, že všechny na sebe navazující data v tabulce se budou snižovat. Pouze počet žáků na třídu zůstává stejný v návaznosti na předpisy, kterými se základní školy řídí.

Počet speciálních tříd je ve sledovaném období různý a zřizování těchto speciálních tříd se děje v návaznosti na potřebu a poptávku takovou třídu zřídit. Zda dítě výuku ve speciální třídě potřebuje, posuzují odborníci a na tento stav reagují zřizovatelé i ředitelé škol.

Tab. 3.8 - ZŠ zřizované krajem

školní rok	počet ZŠ	samost.	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet dětí	úv. pedagog.	počet dětí na 1 pedagog.	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
		ZŠ							
2012/2013	1	0	0	8	68	17	4	0	68
2011/2012	1	0	0	8	77	16	4,81	0	77
2010/2011	1	0	0	9	79	15	5,27	0	79
2009/2010	1	0	0	10	88	18	4,89	0	88
2008/2009	1	0	0	10	94	19	4,95	0	94
2007/2008	1	0	0	11	102	19	5,37	0	102
2006/2007	1	0	0	10	101	17	5,94	0	101
2005/2006	1	0	0	12	110	17,5	6,29	0	110

Zdroj dat: ČSÚ

Krajem je na území ORP zřízena jedna základní škola se speciálními třídami. Je zde patrný snižující se trend počtu tříd v návaznosti na úbytek žáků. Šetřením bylo zjištěno, že i když je úbytek žáků od roku 2005 do roku 2012 téměř o 62%, počet úvazků pedagogických pracovníků zůstává stejný. Práce se žáky, které potřebují zvláštní režim, je náročný a musí být zcela v souladu s legislativou pro základní školy. Zatímco v roce 2005 připadalo v přepočtu na jednoho pedagogického pracovníka 6,285 žáka, v roce 2012 to jsou již jen 4 žáci.

Tab. 3.9 - Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
celkem	24	24	37	27	43	37
Bohdalice-Pavlovice	1	1	1	1	1	1
Drnovice	1	1	1	1	2	2
Dryšice			1		1	
Habrovany	1	1		1		2
Hlubočany	1	1	1		1	
Hoštice-Heroltice	1	1	1	1	1	
Hvězdlice			1		1	
Ivanovice na Hané	1	1	1	1	2	2

Ježkovice			1			
Komořany	1	1	1	1	1	1
Krásensko			1			1
Kučerov			1		1	
Luleč			1		1	
Lysovice			1		1	
Medlovice			1		1	
Moravské Málkovice	1	1	0	1	1	2
Nemojany	1	1	1	1	0	
Olšany			1		1	
Orlovice			1		1	
Podomí	1	1	1	2	1	2
Prusy-Boškůvky	1	1	1	1	1	
Pustiměř	1	1	2	1	1	1
Račice-Pístovice	1	1	1	1	1	
Rostěnice-Zvonovice	1	1		1		
Rousínov	1	1	1	1	2	2
Ruprechtov			1		1	
Rybníček						
Studnice			1		1	
Švábenice	1	1	1	1	1	1
Tučapy	1	1	1	1	1	
Vyškov	7	7	10	10	16	20

Zdroj dat: ČSÚ, webové stránky škol

V území ORP Vyškov je celkem 24 základních škol. Společným ředitelstvím je spojeno se základními školami 37 mateřských škol. Při základních školách pro děti funguje 27 školních družin s mimoškolními volnočasovými aktivitami. Využívají přitom zařízení a prostory, kterými jsou základní školy vybaveny (počítačové učebny apod.). Ve sloupci jiné je zařazeno vybavení, jako jsou hřiště, tělocvičny a bazény, které jsou součástí základních škol.

Pro žáky základních škol a děti mateřských škol na území ORP se připravuje strava ve 43 školních jídelnách. Některé školní jídelny připravují stravu pro děti mateřských škol i pro žáky základních škol. V případě, že škola nemá vlastní školní jídelnu, zajišťuje zřizovatel dopravu stravy do školní výdejny, která je v budově školy.

Šetřením v území bylo zjištěno, že v základních školách malých obcí chybí hřiště, tělocvičny nebo vybavené prostory pro mimoškolní volnočasové aktivity dětí.

Tab. 3.10 - Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

ORP Vyškov	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
Název obce					
celkem	23	196	3965	172,39	20,23
Bohdalice-Pavlovice	1	7	90	90	12,86
Drnovice	1	10	206	206	20,60
Habrovany	1	4	73	73	18,25

Hlubočany	1	1	11	11	11
Hoštice-Heroltice	1	2	25	25	12,50
Ivanovice na Hané	1	12	282	282	23,50
Komořany	1	2	24	24	12
Moravské Málkovice	1	2	34	34	17
Nemojany	1	2	32	32	16
Podomí	1	9	149	149	16,56
Prusy-Boškůvky	1	2	44	44	22
Pustiměř	1	11	230	230	20,91
Račice-Pístovice	1	1	6	6	6
Rostěnice-Zvonovice	1	2	11	11	5,5
Rousínov	1	24	526	526	21,92
Švábenice	1	5	66	66	13,2
Tučapy	1	2	33	33	16,5
Vyškov	6	98	2123	353,83	21,66

Zdroj dat: ČSÚ, webové stránky zřizovatelů

Tabulka uvádí počet základních škol zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 dle jednotlivých obcí ORP Vyškov. V tabulce je podrobné zobrazení počtu tříd a žáků v jednotlivých ZŠ. Pro podrobnější analýzu je uveden i průměrný počet žáků na základní školu a průměrný počet žáků na třídu. Z celkového počtu základních škol na území ORP je 26% základních škol ve městě Vyškov. Dle počtu žáků je 53,54% (z celkového počtu 3965) žáků v základních školách ve městě Vyškov. Průměrný počet žáků ve třídě nepřekračuje číslo 21 na třídu. V neúplných školách malých obcí je počet žáků ve třídě nižší než v úplných školách ve městech. Ve školním roce 2012/2013 byl největší počet žáků v základní škole v Rousínově.

Tabulka se týká škol zřizovaných pouze obcí, proto zde nebyla započítána speciální ZŠ Osvobození 55, Vyškov, která je zřízena krajem.

Tab. 3.11 - Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP

ORP Vyškov	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
Název obce			
celkem	24	12	12
Bohdalice-Pavlovice	1	1	0
Drnovice	1	1	0
Habrovany	1	0	1
Hlubočany	1	0	1
Hoštice-Heroltice	1	0	1
Ivanovice na Hané	1	1	0
Komořany	1	0	1
Moravské Málkovice	1	0	1
Nemojany	1	0	1
Podomí	1	1	0
Prusy-Boškůvky	1	0	1
Pustiměř	1	1	0

Račice-Pístovice	1	0	1
Rostěnice-Zvonovice	1	0	1
Rousínov	1	1	0
Švábenice	1	0	1
Tučapy	1	0	1
Vyškov	7	6	1

Zdroj dat: ČSÚ, výroční zprávy škol

Neúplná škola má ročníky jen prvního nebo jen druhého stupně. Pokud má základní škola ročníky obou stupňů jedná o školu úplnou. Šetřením bylo zjištěno, že na území ORP se nachází 12 základních škol neúplných. Tyto školy jsou v převážně v malých obcích, které zabezpečují výuku žáků prvního stupně. Z počtu 12 úplných základních škol je 6 těchto škol ve městě Vyškov. Ve Vyškově se nachází pouze jedna neúplná škola. Polohově jsou úplné základní školy rozmístěny po území ORP Vyškov tak, že každý svazek obcí nebo mikroregion má ve svém katastru jednu úplnou základní školu. Jedná se o tyto spádové školy v obcích Bohdalice-Pavlovice, Drnovice, Podomí a Pustiměř.

Tab. 3.12 - Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP

ORP		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy
celkem učitelé		269,6	219,4
v tom vyučující	na 1. stupni	137,6	126,6
	na 2. stupni	132	92,8

Zdroj dat: ČSÚ

V českém školství převažují jako pedagogové ženy, což potvrzuje i tato tabulka. Z celkového počtu učitelů 269,6 je 81,3 % žen. Jde o jedno z mála profesí, kde ženy převažují nad muži. Převahu žen vykazuje i území ORP Vyškov. Na prvních stupních základních škol je to až 92 % učitelek. Na druhém stupni je ženská část učitelských sborů zastoupena ze 70 %.

Tab. 3.13 - Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP

ORP		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	30	29	15,4	15
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	9	8	6	5,2
psychologové		1	1	0,5	0,5
speciální pedagogové		6	6	4,7	4,7
výchovní poradci		21	20	0	0

Zdroj dat: ČSÚ, výroční zprávy škol

V učitelských sborech pracují i ostatní pedagogové a pracovníci, kteří se podílejí na výchově a vzdělávání dětí a mládeže. Ve školách, které navštěvují žáci se zdravotním postižením a žáci se sociálním znevýhodněním, působí asistenti pedagogů. Asistent pedagoga je pomocník pedagoga, který se může významnou měrou podílet na vzdělávacím procesu nejen ve škole, ale i v oblasti mimoškolní výchovy. Podílí se na podpůrném vzdělávání a integraci žáka se sociálním nebo s kulturním znevýhodněním, žáka se speciálními vzdělávacími potřebami či žáka mimořádně nadaného. I mezi těmito asistenty působí z 97 % ženy.

Mezi ostatní pedagogické pracovníky se řadí i výchovní poradci, kteří působí především na základních školách druhého stupně. Na území ORP Vyškov pracuje celkem 21 těchto pracovníků. Tito poradci jsou důležití při výběru povolání u žáků, informují průběžně o nabídce učňovských škol a středních škol, volných místech na těchto školách a také o přijímacích řízeních.

Na základních školách v území ORP Vyškov působí celkem 6 speciálních pedagogů. Jejich úkolem je výchova a vzdělávání postižených dětí tělesnými, smyslovými, duševními a zdravotními poruchami nebo poruchami chování.

Pouze 1 pedagogický pracovník školy na území ORP Vyškov působí jako psycholog.

Tab. 3.14 - Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	24	4033	283,6	14,22
2011/2012	24	3971	289,1	13,74
2010/2011	24	3909	287,3	13,61
2009/2010	24	3919	291,1	13,46
2008/2009	24	4073	297,7	13,68
2007/2008	25	4238	307,2	13,79
2006/2007	26	4397	309,3	14,21
2005/2006	26	4624	313,3	14,75

Zdroj dat: výroční zprávy škol

Počet škol na území ORP Vyškov je od roku 2005 téměř stabilní. Za sledované období 2005 až 2013 byly zrušeny 2 základní školy. I když tabulka vykazuje za sledované období pokles počtu žáků na základních školách, tak počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka zůstává stabilní a výrazně se nemění.

Tab. 3.15 - Počet absolventů ZŠ v ORP

		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy
v tom	v 7. ročníku	2	0	1	1	1	0	3	0	3	1	2	2	0	1	3	2
	v 8. ročníku	9	3	5	8	9	4	9	4	7	6	8	4	20	7	9	3

	v 9. ročníku	584	15	561	29	489	23	496	29	509	26	411	23	372	17	384	22
	v 10. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	6	0	1	0	2	0	7	0	4
žáci, kteří přešli do SŠ																	
v tom	z 5. ročníku	57	0	55	0	58	0	47	0	50	0	56	0	43	0	30	0
	ze 7. ročníku	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	3	0	1	0	0	0
žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD		7	0	1	0	2	0	3	0	3	0	3	0	2	0	4	0

Zdroj dat: výroční zprávy škol

Základní školní docházku ukončují žáci zpravidla v 9. ročníku a tím ukončí své povinné základní vzdělávání. Jsou však i žáci, kteří přechází na víceletá gymnázia v 5. ročníku a dokončí základní školní docházku jako studenti těchto škol. Tyto dvě fáze určují i změny na jednotlivých základních školách. V tabulce jsou vidět periody, ve kterých se odchod žáků ze základních škol děje. V průběhu sledovaného období (od roku 2005 do roku 2012) se snížil počet absolventů základních škol, což je logické v návaznosti na zjištění, že se v tomto období postupně snížil počet žáků v základních školách (viz. tab. 3.10). Stejně se chovají i údaje odchodu žáků z 5. ročníků na nižší gymnázia. Úbytek odcházejících žáků je zapříčiněn demografickým vývojem počtu dětí.

Počet dětí s dodatečným odkladem školní docházky do 1. ročníku základní školy nevykazuje ve sledovaném období zvláštních odchylek. Mimo rok 2005, kdy dostalo odklad 7 dětí, se v ostatních letech počet dětí s odkladem pohyboval mezi 0 až 4 dětmi.

Tab. 3.16 - Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP

	celkem	z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	soukromé
ředitelství celkem	2	2	0	0	0
z toho mateřská škola pro děti se zdravotním postižením	1	1	0	0	0
mateřská škola při zdravotnickém zařízení	0	0	0	0	0
základní škola pro žáky se zdravotním postižením	0	0	0	0	0
základní škola při zdravotnickém zařízení	0	0	0	0	0
základní škola praktická	1	1	0	0	0
základní škola speciální	0	0	0	0	0
přípravný stupeň základní školy speciální	0	0	0	0	0

Zdroj dat: Odbor školství ve Vyškově

Na území ORP Vyškov je pouze jedna základní škola praktická, kterou zřizuje kraj. V tomto typu školského zařízení se vzdělávají žáci, kteří se nemohou s úspěchem vzdělávat na základní škole

běžného typu. Jedná se o žáky s lehkým mentálním postižením. Hlavním cílem základní školy praktické (původně zvláštní školy) je umožnit žákům s lehkým mentálním postižením pomocí výchovně vzdělávacích prostředků a metod dosáhnout co nejvyšší úrovně znalostí, dovedností a rozvoje osobnostních kvalit při respektování jejich individuálních zvláštností. Veškeré cíle výchovné a vzdělávací práce směřují k přípravě žáků na jejich zapojení, případně úplnou integraci do běžného života.

Krajem je na území ORP Vyškov zřizována také mateřská škola pro děti se zdravotním postižením. Toto zařízení se nachází ve městě Vyškov stejně jako základní škola praktická. Jiné školy se speciálním vzděláváním zřízené obcemi, církví nebo soukromá škola se na území ORP Vyškov nenachází.

Tab. 3.17 - Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu
2012/2013		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,23	98,31
- jinými subjekty	8,5	1,69
Průměrný počet žáků celkem	19,77	

2011/2012		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	19,47	98,06
- jinými subjekty	9,63	1,94
Průměrný počet žáků celkem	18,72	

2010/2011		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	19,34	97,98
- jinými subjekty	8,77	2,02
Průměrný počet žáků celkem	18,88	

2009/2010		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	19,25	97,75
- jinými subjekty	8,8	2,25
Průměrný počet žáků celkem	18,75	

2008/2009		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	19,6	97,69
- jinými subjekty	9,4	2,31
Průměrný počet žáků celkem	19,12	

2007/2008		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	19,98	97,59
- jinými subjekty	9,27	2,41
Průměrný počet žáků celkem	19,44	

2006/2007		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,45	97,7
- jinými subjekty	10,1	2,3
Průměrný počet žáků celkem	19,97	

2005/2006		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,8	97,62
- jinými subjekty	9,17	2,38
Průměrný počet žáků celkem	20,19	

Zdroj dat: ČSÚ, výroční zpráva ZŠ

Ve třídách základních škol zřizovaných obcemi se průměrný počet žáků za sledované období od roku 2005 - 2012 mírně zvyšuje. Naopak průměrný počet žáků v ZŠ zřizovaných jinými subjekty má kolísavý charakter. Z celkového pohledu se počet žáků na třídu nijak neliší. Základní školy reagují na snižující se stav žáků i snížením počtu tříd, jak je uvedeno v tabulce 3.10. Celkově se za sledované období počet žáků snižuje a snižuje se i počet tříd. V těchto tabulkách se v období 2005 – 2012 sledují pouze průměrné počty žáků na třídu.

Tab. 3.18 - Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
Celkem za SO ORP		7 495	4 033	3 462
Mateřská škola a Základní škola, Vyškov, sídl. Osvobození 55	Vyškov	219	68	151
Základní škola Vyškov, Nádražní 5, příspěvková organizace	Vyškov	800	665	135
Základní škola Habrovany, okres Vyškov, příspěvková organizace	Rousínov	90	73	17

Základní škola a Mateřská škola Hlubočany, okres Vyškov	Vyškov	60	11	49
Základní škola Hoštice - Heroltice, okres Vyškov, příspěvková organizace	Vyškov	40	25	15
Základní škola Komořany, okres Vyškov, příspěvková organizace	Rousínov	60	24	36
Základní škola Rostěnice - Zvonovice, okres Vyškov, příspěvková organizace	Vyškov	45	11	34
Základní škola a Mateřská škola Tučapy, okres Vyškov, příspěvková organizace	Rousínov	50	33	17
Základní škola a Mateřská škola Nemojany, okres Vyškov, příspěvková organizace	Luleč	60	32	28
Základní škola a mateřská škola Švábenice, okres Vyškov, příspěvková organizace	Ivanovice na Hané	150	66	84
Základní škola Vyškov, Na Vyhliďce 12, příspěvková organizace	Vyškov	150	86	64
Základní škola Drnovice, okres Vyškov	Drnovice	520	206	314
Základní škola Ivanovice na Hané, okres Vyškov	Ivanovice na Hané	480	282	198
Základní škola Rousínov, okres Vyškov	Rousínov	830	526	304
Základní škola Vyškov, Morávková 40, příspěvková organizace	Vyškov	540	292	248
Základní škola Vyškov, Tyršova 4, příspěvková organizace	Vyškov	840	400	440
Základní škola a mateřská škola Račice - Pístovice, příspěvková organizace	Račice - Pístovice	30	6	24
Základní škola, Moravské Málkovice, okres Vyškov, příspěvková organizace	Vyškov	60	34	26
Základní škola Moravské Prusy, okres Vyškov, příspěvková organizace	Vyškov	66	44	22
Základní škola a mateřská škola Podomí	Drnovice	250	149	101
Základní škola a mateřská škola Bohdalice, okres Vyškov, příspěvková organizace	Bohdalice 1	160	90	70
Základní škola a Mateřská škola, Pustiměř, okres Vyškov	Pustiměř 207	420	230	190
Základní škola Vyškov, Letní pole, příspěvková organizace	Vyškov	720	281	439
Základní škola Vyškov, Purkyňova 39, příspěvková organizace	Vyškov	855	399	456

Zdroj dat: ČSÚ, výroční zprávy škol

Celková kapacita jednotlivých základních škol je stanovena zápisem v rejstříku škol MŠMTV ČR. Každá základní škola má určenou tzv. spádovou oblast - seznam ulic, ze kterých je povinna přijmout každého žáka. Jestliže kapacita školy není naplněna, může ředitel školy přijímat žáky s bydlištěm mimo spádovou oblast. Rodiče si tak mohou pro své dítě vybrat jakoukoli školu, která není naplněna.

V současné době je nepřijetí dítěte do základní školy z důvodu naplněné kapacity jevem velmi vzácným. Vše se odvíjí od demografického vývoje obyvatel.

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že kapacita v základních školách na území ORP Vyškov není naplněna a v současné době je dostačující. Problém nedostatečné kapacity momentálně řeší mateřské školy. Základní školy nápor žáků dle demografického vývoje teprve čeká.

Tab. 3.19 - Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2013	7 495	3 462	53,81%
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	7 495	3 010	59,83%
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	7 495	2 465	67,11%
Počet žáků k 30. 9. 2012	4 033		
Předpoklad ke konci roku 2018	4 485		
Předpoklad ke konci roku 2023	5 030		

Zdroj dat: Odbor školství ve Vyškově, ČSÚ

Očekávaný demografický vývoj počtu žáků ve správním obvodu ORP Vyškov je příznivý. I přes očekávaný nárůst počtu žáků ve školách kapacita škol nebude naplněna a plně uspokojí poptávku rodičů na celém území ORP. Jak z analýzy vyplývá, neočekáváme na území ORP budování základních škol, nýbrž rekonstrukce, opravy a údržbu stávajících budov.

Předškolní vzdělávání

Důležitým úkolem předškolního vzdělávání je vytvořit příznivé podmínky, které napomáhají dítěti v růstu, vývoji a učení. Důraz je kladen na fyzický, psychický, sociální a emocionální vývoj dítěte. Důležité je posílit zdravé sebevědomí dítěte s pozitivními zkušenostmi z procesu učení a poskytnout mu možnost k interakci s ostatními. Předškolní vzdělávání obohacuje dítě novými zkušenostmi a směřujeme ho k zájmu o nové věci. Bere ohledy na speciální potřeby vyplývající z potřeb dítěte. Předškolní vzdělávání zaručuje rovnocenné možnosti k učení a k nástupu do školy.

Tab. 3.20 - Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP

zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
obec	40	1805	73	1715	4	90
kraj	1	20	0	0	2	20
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	55	1	55	0	0
celkem:	42	1880	74	1770	6	110

2011/2012						
obec	40	1749	72	1682	4	67
kraj	1	20	0	0	2	20
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	55	1	55	0	0
celkem:	42	1824	73	1737	6	87

2010/2011						
obec	40	1057	71	1621	4	64
kraj	1	20	0	0	2	20
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	55	1	55	0	0
celkem:	42	1132	72	1676	6	84

2009/2010						
obec	40	1634	71	1574	4	60
kraj	1	20	0	0	2	20
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	55	1	55	0	0
celkem:	42	1709	72	1629	6	80

2008/2009						
obec	40	1523	67	1459	4	64
kraj	1	20	0	0	2	20
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	55	1	55	0	0
celkem:	42	1598	68	1514	6	84

2007/2008						
obec	38	1493	66	1447	3	46
kraj	1	16	0	0	2	16
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	55	1	55	0	0
celkem:	40	1564	67	1502	5	62

2006/2007						
obec	38	1450	63	1408	3	42
kraj	1	18	1	18	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	55	1	55	0	0
celkem:	40	1523	65	1481	3	42

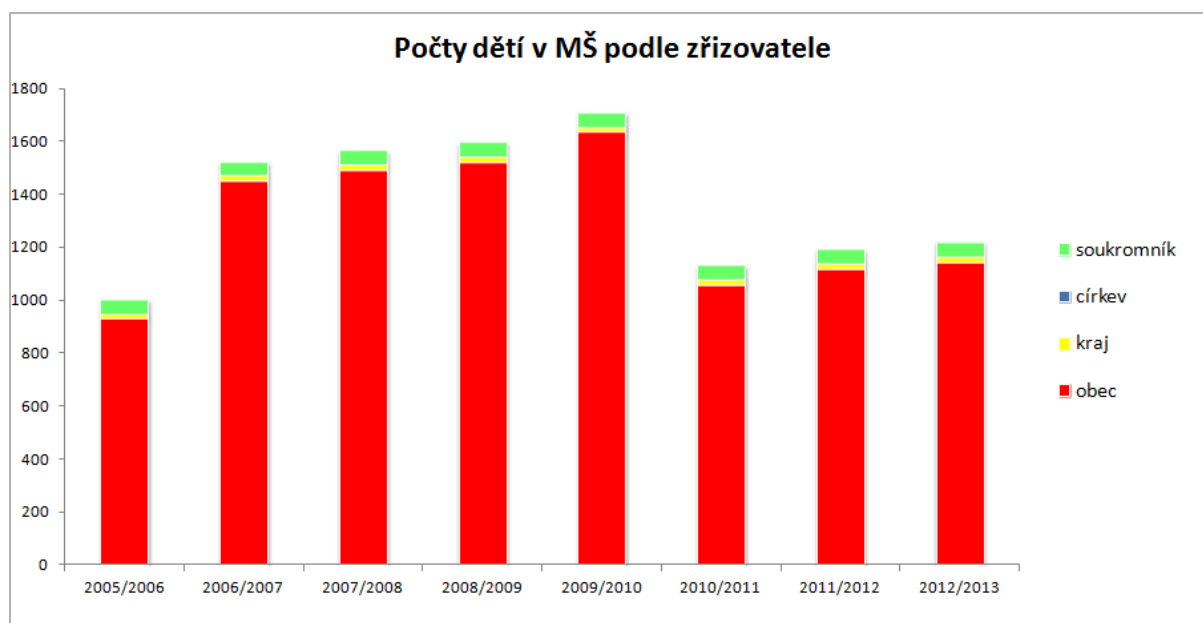
2005/2006						
obec	31	932	45	918	1	14
kraj	1	16	1	16	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	55	1	55	0	0
celkem:	33	1003	47	989	1	14

Zdroj dat: ČSÚ, webové stránky zřizovatele

K velkému nárůstu mateřských škol na území ORP Vyškov došlo mezi lety 2006 až 2007, kdy z původního celkového počtu 33 MŠ působících v území došlo k nárůstu o 7 nových MŠ. Další nárůst přineslo období v letech 2008 až 2009 a to o další 2 školy. Nejčastějším zřizovatelem mateřských škol jsou obce, a to z 97,5 %. V současné době se tedy na území ORP Vyškov nachází celkem 42 MŠ, z nichž 40 škol je zřízených obcemi, 1 krajem a jedna soukromou osobou. Jiné zřizovatele na území nemáme.

Zatímco tedy celkový počet běžných tříd v roce 2005 byl 47 a počet speciálních tříd 1, v letech 2012 až 2013 vlivem výše popsaného navýšení MŠ v území, je celkový počet běžných tříd 74 a celkový počet speciálních tříd 6. S rozšiřujícím počtem tříd souvisí i zvyšující se počet dětí v těchto třídách.

Graf 3.2 - Počty dětí v MŠ dle zřizovatele

Zdroj dat: ČSÚ, webové stránky zřizovatele

Tab. 3.21 - MŠ v ORP - MŠ ZŘIZOVANÉ OBCÍ, popřípadě krajem

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných tříd /speciál. tříd	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	41	28	79	1825	143,6	12,3	22,4	43,2
2011/2012	41	28	78	1769	140,6	11,5	20,8	39,5
2010/2011	41	28	77	1621	136,5	11,5	20,4	38,4
2009/2010	41	28	77	1574	134,4	10,9	19,0	35,6
2008/2009	41	28	73	1459	125,2	11,6	19,8	35,3
2007/2008	39	26	71	1447	119,7	11,8	19,8	36,1
2006/2007	39	26	67	1408	113,6	12,4	21,0	36,1
2005/2006	32	21	47	918	119,4	7,7	19,5	28,7

Zdroj dat: ČSÚ, rozhovory se zřizovateli

V tabulce jsou MŠ zřízené krajem a obcemi. Z údajů je zřejmé, že se zvyšujícím se počtem dětí od roku 2005 v MŠ roste zvyšující se počet běžných a speciálních tříd. S tím souvisí i zvyšující se počet pedagogických úvazků. Nicméně zatímco v roce 2005/2006 na jeden pedagogický úvazek připadlo 7,68 dětí, v roce 2012/2013 připadá na jeden pedagogický úvazek 12,31 dětí.

SOUKROMÉ MŠ (např. firemní školy atd.)

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet tříd /z toho spec.	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	1	1	2	55	4	13,75	27,5	55
2011/2012	1	1	2	55	4	13,75	27,5	55
2010/2011	1	1	2	55	4	13,75	27,5	55
2009/2010	1	1	2	55	4	13,75	27,5	55
2008/2009	1	1	2	55	4	13,75	27,5	55
2007/2008	1	1	2	55	4	13,75	27,5	55
2006/2007	1	1	2	55	4	13,75	27,5	55
2005/2006	1	1	2	55	4	13,75	27,5	55

Zdroj dat: ČSÚ, rozhovory se zřizovateli

Kromě mateřských škol zřízených obcemi či krajem mají rodiče možnost vybrat si pro své děti mateřskou školu zřízenou soukromým subjektem. V rozhodování rodičů hraje hlavní roli především ekonomická situace rodiny. Jednou z výhod soukromých zařízení je maximální vstřícnost vůči potřebám rodičů. Hlavní nevýhodou je finanční náročnost.

Na území ORP Vyškov se nachází od roku 2005 pouze jedna soukromá škola, a to ve Vyškově. Zde za sledované období od roku 2005 nedošlo k žádným změnám, proto hodnoty v tabulce zůstávají stejné. Na území ORP Vyškov se nenachází MŠ zřízená církví.

Výše uvedená tabulka obsahuje i údaje týkající se počtu dětí na 1 pedagog. úvazek. Pedagogickým pracovníkem je ten, kdo koná přímou vyučovací, přímou výchovnou, přímou speciálně pedagogickou nebo přímou pedagogicko-psychologickou činnost přímým působením na vzdělávajícího, kterým uskutečňuje výchovu a vzdělávání na základě zvláštního právního předpisu (dále jen "přímá pedagogická činnost"); je zaměstnancem právnické osoby, která vykonává činnost školy, nebo zaměstnancem státu, nebo ředitelem školy, není-li k právnické osobě vykonávající činnost školy v pracovněprávním vztahu nebo není-li zaměstnancem státu. Přímou pedagogickou činnost vykonává učitel, pedagog v zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, vychovatel, speciální pedagog, psycholog, pedagog volného času, asistent pedagoga, trenér, metodik prevence v pedagogicko-psychologické poradně, vedoucí pedagogický pracovník.

Tab. 3.22 - Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP

ZŘIZOVANÉ OBCEMI, popřípadě krajem

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	158,2	14,6	9%
2011/2012	158,6	18	11%
2010/2011	151,5	15	10%
2009/2010	147,2	12,8	9%
2008/2009	131,9	6,7	5%
2007/2008	126,7	7	6%
2006/2007	117,1	3,5	3%
2005/2006	125,5	6,1	5%

Zdroj dat: ČSÚ, výroční zpráva školy

Výše uvedená tabulka poskytuje údaje o pedagogických pracovnících v MŠ na území ORP Vyškov kde je zřizovatelem obec či kraj. Nejvyšší procento nekvalifikovaných pracovníků lze vidět v letech 2011 až 2012. Pouze kvalifikovaný učitel neboli pedagog je jeden ze základních činitelů výchovně-vzdělávacího procesu. Kvalitní učitel by měl napomáhat zlepšování prostředí, ve kterém se odehrává výchovný a vzdělávací proces, předávat své znalosti, motivovat žáky k získávání znalostí z dalších zdrojů, ale také rozvíjet jejich morální hodnoty. Učitel je někdo, kdo dětem ukazuje cestu. Učitel by tedy neměl zapomenout ani na sebevzdělávání, neboť stejně jako jde vpřed doba, mění se i pohled na svět a přibývají nové znalosti.

SOUKROMÉ MŠ (např. firemní školy, atd.)

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	4	1	25%
2011/2012	4	1	25%
2010/2011	4	1	25%
2009/2010	4	1	25%
2008/2009	4	1	25%
2007/2008	4	1	25%

2006/2007	4	1	25%
2005/2006	4	1	25%

Zdroj dat: ČSÚ, výroční zpráva školy

V předškolním věku je dítě velmi tvárné a individuální přístup odborníka (klasifikovaného pedagoga) pomůže u dítěte odhadnout případný talent. Ten se díky široké nabídce různých kroužků může dále rozvíjet. Právě záruka kvalifikovaných učitelů při výběru mateřské školy může být pro rodiče jedním z rozhodujících faktorů, zda své dítě umístí do soukromé či státní školy.

Na území ORP Vyškov je pouze jedna soukromá mateřská škola, která za sledované období od roku 2005 vykazuje z hlediska kvalifikovaných a nekvalifikovaných učitelů stejné hodnoty. Z celkového počtu pedagogů zde působí pouze 1 nekvalifikovaný učitel.

Tab. 3.23 - Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
Celkem		2109	1880	229
Základní škola a mateřská škola Bohdalice, okres Vyškov, příspěvková organizace	Bohdalice-Pavlovice	56	56	0
Mateřská škola Drnovice, okres Vyškov, příspěvková organizace	Drnovice	106	106	0
Mateřská škola Drysice, okres Vyškov, příspěvková organizace	Drysice	48	48	0
Základní škola a Mateřská škola Hlubočany, okres Vyškov	Hlubočany	28	26	2
Mateřská škola Hoštice-Heroltice, okres Vyškov, příspěvková organizace	Hoštice-Heroltice	28	25	3
Mateřská škola Hvězdlice, okres Vyškov, příspěvková organizace	Hvězdlice	25	23	2
Mateřská škola Ivanovice na Hané, Chvalkovice na Hané 11, příspěvková organizace	Ivanovice na Hané	20	18	2
Mateřská škola Ivanovice na Hané, Mlýnská 366, příspěvková organizace	Ivanovice na Hané	95	65	30
Mateřská škola Ježkovice příspěvková organizace Drnovice	Ježkovice	20	15	5
Mateřská škola Komořany, okres Vyškov příspěvková organizace	Komořany	48	48	0
Mateřská škola Krásensko, okres Vyškov, příspěvková organizace	Krásensko	19	19	0
Mateřská škola Kučerov, okres Vyškov, příspěvková organizace	Kučerov	25	25	0
Mateřská škola Luleč 92 - Příspěvková organizace	Luleč	50	44	6

Mateřská škola Lysovice, okres Vyškov, příspěvková organizace	Lysovice	25	25	0
Mateřská škola Medlovice, okres Vyškov, příspěvková organizace	Medlovice	28	24	4
Mateřská škola Moravské prusy, příspěvková organizace	Moravské Prusy	37	37	0
Základní škola a Mateřská škola Nemojany, okres Vyškov, příspěvková organizace	Nemojany	28	28	0
Mateřská škola Olšany, okres Vyškov, příspěvková organizace	Olšany	48	48	0
Mateřská škola, Orlovice, okres Vyškov, příspěvková organizace	Orlovice	40	28	12
Základní škola a mateřská škola Podomí	Podomí	24	17	7
Mateřská škola Moravské Prusy, příspěvková organizace	Prusy-Boškůvky	37	37	0
Základní škola a Mateřská škola, Pustiměř, okres Vyškov	Pustiměř	86	39	47
Základní škola a Mateřská škola, Pustiměř, okres Vyškov	Pustiměř	28	28	0
Základní škola a mateřská škola Račice - Pístovice, příspěvková organizace	Račice-Pístovice	50	42	8
Mateřská škola Radslavice 91, příspěvková organizace	Radslavice	25	25	0
Mateřská škola Rousínov	Rousínov	273	208	65
Mateřská škola Ruprechtov, okres Vyškov, příspěvková organizace	Ruprechtov	28	25	3
Mateřská škola Studnice - příspěvková organizace, okres Vyškov	Studnice	15	12	3
Základní škola a mateřská škola Švábenice, okres Vyškov, příspěvková organizace	Švábenice	54	47	7
Základní škola a Mateřská škola Tučapy, okres Vyškov, příspěvková organizace	Tučapy	20	20	0
Mateřská škola Vážany, okres Vyškov, příspěvková organizace	Vážany	19	19	0
Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola, Vyškov, sídl. Osvobození 55	Vyškov	43	20	23
Mateřská škola Šikulka, Vyškov	Vyškov	62	62	0
Mateřská škola Palánek, příspěvková organizace	Vyškov	115	115	0
Mateřská škola Puškinova, Vyškov, příspěvková organizace	Vyškov	52	52	0
Mateřská škola Hraničky, Vyškov, příspěvková organizace	Vyškov	90	90	0
Mateřská škola Havlíčkova, Vyškov	Vyškov	66	66	0

Mateřská škola Opatovice, okres Vyškov, příspěvková organizace	Vyškov	28	28	0
Mateřská škola Jarní, Vyškov, příspěvková organizace	Vyškov	75	75	0
Mateřská škola Dědická	Vyškov	55	54	1
Mateřská škola Sochorova, Vyškov, př. or.	Vyškov	74	66	8
Mateřská škola Dědická, okres Vyškov, příspěvková organizace	Vyškov	25	25	0

Zdroj dat: ČSÚ, webové stránky obcí, jednotlivých škol

Řada rodičů kvůli přeplněným mateřským školám stojí v posledních letech před těžkým úkolem, kam své dítě umístit. Ze statistik vyplývá, že mateřské školy v ČR v roce 2012 odmítly téměř 60 tisíc žádostí o přijetí. Jednou z možností jsou pak pro rodiče školy soukromé. Zde sehrává základní roli ekonomická situace rodiny a dostupnost těchto škol v území.

Na území ORP Vyškov je kapacita mateřských škol za školní rok 2012/2013 téměř naplněna. Plnou kapacitu vykazuje 23 mateřských škol z celkového počtu 42. Volná místa nabízí mateřské školy převážně ve větších obcích, jako je Rousínov, Vyškov, Ivanovice na Hané a obec Pustiměř.

Ze strategického dokumentu pro oblast školství a vzdělávání (Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje 2004) vyplývá, že od roku 2004 se počet dětí v populačním ročníku 3–5letých neustále zvyšuje – za sedm let se zvýšil z 28,5 tis. na 36,8 tis. Tento nárůst měl dopad na síť mateřských škol a jejich kapacitu. Nedostatek kapacity je počítován nerovnoměrně. V případě, že dojde k nárůstu populačního vývoje, budou zřizovatelé nuceni pod tlakem veřejnosti, hledat způsoby, jak zvýšit stávající kapacitu škol. V úvahu připadají i firemní mateřské školy zejména u velkých firem a podniků.

Tab. 3.24 - Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30.9. 2013	2109	229	89,14%
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2018	2159	174	91,94%
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2023	2159	354	83,60%
Počet dětí v MŠ k 30.9. 2013	1880		
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018	1985		
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	1805		

Zdroj dat: Odbor školství ve Vyškově, ČSÚ

Dle statistických prognóz vývoje počtu dětí v MŠ v ORP Vyškov očekáváme od roku 2020 pokles počtu dětí v předškolních zařízeních. V roce 2015 otevře město Vyškov mateřskou školu při základní škole v Letním poli. Kapacita míst v mateřských školách tak bude dostatečná v době nárůstu počtu dětí po roce 2014. Město Vyškov tak reagovalo na rok 2013-2014, kdy bylo odmítnuto 50 dětí z důvodu nedostatečné kapacity mateřských škol ve městě.

Tab. 3.25 – Mateřská centra (denní pro děti do 3 let)

Obec	Instituce	Rozsah věku dětí		Kapacita
		od (v měsících)	do (v měsících)	
Celkem				20
Vyškov	MC Radost	12	48	10
Rousínov	Soukromá školička Slavíkovice	18	72	12

Zdroj dat: webové stránky, rozhovory se starosty

Mateřská centra sdružují zpravidla maminky na rodičovské dovolené a jejich děti, za účelem společného trávení volného času. Plní funkci hlavně sociální a výchovně vzdělávací. Jsou zaměřeny nejen na volnočasové aktivity pro děti (výlety, hry, dětská odpoledne apod.), ale i na vzdělávání maminek, které při mateřské dovolené s dítětem ztrácejí kontakt s veřejným životem. Programy jednotlivých mateřských center jsou různé. Jsou otevřena a přístupna všem maminkám s dětmi žijících v blízkém okolí. Mateřská centra v České republice nejsou dotčena Zákonem o školských zařízeních (jako např. mateřské školy). Tím je dána značná programová rozmanitost jednotlivých center.

V tabulce jsou uvedena některá mateřská centra působící na území ORP Vyškov pro děti do 3 let a jejich kapacita. Další mateřská centra na území ORP Vyškov kapacitu neuvádí, jedná se o: Mateřská centrum v Ivanovicích na Hané (MC Ivanovický rarášek, o.s.), v Drnovicích (Kolokoč, o.s. pro děti a mládež, MC Drnovice), dále v Kučerově (MC Kučeráček) a v Rousínově (Klub maminek Pohádka). Centra nabízejí rozmanitý program volnočasových aktivit. Zajišťují hru, zábavu a akce pro děti a jejich rodiče.

Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Tab. 3.26 - Školní družiny a školní kluby v ORP

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem	1	10	6	16
obcemi	39	1214	257	1471
celkem	40	1224	263	1487

2011/2012				
krajem	1	1	12	13
obcemi	35	987	142	1129
celkem	36	988	154	1142

2010/2011				
krajem	1	2	13	15
obcemi	35	921	27	948
celkem	36	923	40	963

2009/2010				
krajem	1	2	14	16
obcemi	35	870	30	900
celkem	36	872	44	916

2008/2009				
krajem	1	6	12	18
obcemi	33	809	30	839
celkem	34	815	42	857

2007/2008				
krajem	1	6	14	20
obcemi	32	831	33	864
celkem	33	837	47	884

2006/2007				
krajem	1	10	8	18
obcemi	32	821	31	852
celkem	33	831	39	870

2005/2006				
krajem	1	16	2	18
obcemi	29	771	4	775
celkem	30	787	6	793

Zdroj dat: ČSÚ, webové stránky škol

Školní kluby poskytují zájmové oblasti žákům jedné nebo několika školám. Vycházejí ze zájmů a potřeb žáků a jsou určeny především pro žáky druhého stupně základní školy, nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia. Školní klub může navštěvovat i žák prvního stupně základní školy, který nebyl přijat k pravidelné denní docházce do družiny.

Školní družina je naopak určena nejmladším žákům (1. až 5. třída), dětem v přípravných třídách základních škol a dětem v přípravném stupni základních speciálních škol. K pravidelné denní docházce lze přijímat i žáky druhého stupně základní školy, žáky nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo odpovídajících ročníků osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře. Družiny nabízí dětem pestrou nabídku zájmových činností ve známém prostředí, které dává dětem pocit bezpečí, a pro rodiče je finančně dostupná. Jde o vzdělávání dětí formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností prokládané odpočinkem, relaxací a výchovou hrou.

Na území ORP Vyškov počet školních družin a klubů za sledované období od roku 2005 vzrostl o 33,33 %. Ve školním roce 2012/13 bylo na území ORP Vyškov celkem 40 školních klubů a družin. Zvyšující se počet zapsaných žáků od roku 2005 je v souladu demografickou situací. Z tabulky vyplývá, že školní družiny a školní kluby navštěvují převážně žáci z 1. stupně, což plyne z potřeb rodičů sem malé děti umístit. Ve školním roce 2012/13 byl počet zapsaných žáků z 1. stupně celkem 1 224 žáků, tj. o více

než 55,52 % žáků než ve školním roce 2005/06. Školní družiny a školní kluby jsou zřízeny převážně obcemi, pouze v jednom případě je zřizovatel kraj, který je na území ORP Vyškov zřizovatelem pouze 1 ZŠ.

Tab. 3.27 - Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedagog. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
krajem	1	1	0	2	2	0
obcemi	42	41	6	20	14	2
celkem	43	42	6	22	16	2

Zdroj dat: ČSÚ, rozhovory s řediteli škol

Ve školních družinách a školních klubech působí kromě pedagogických pracovníků i vychovatelé. Úkolem vychovatele je vychovávat, popř. vzdělávat děti a dospívající mládež mimo rámec školy, tzn. např. ve školní družině a školních klubech, či v domech pro mládež. Pracovní náplní vychovatele je celkově rozvíjet osobnosti a zájmy dětí.

Šetřením v území ORP Vyškov bylo zjištěno, že školy zaměstnávají ve školních družinách a školních klubech převážně své interní zaměstnance. I zde je patrná převaha žen. Zatímco celkový počet ve školních družinách a klubech je 22 pedagogických pracovníků, počet působících vychovatelů v těchto zařízeních je téměř dvojnásobný – 43.

Tab. 3.28 - Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	1	2	0
Ivanovice na Hané	0	1	0
Rousínov	0	1	0
Vyškov	1	0	0

Zdroj dat: ČSÚ, webové stránky obcí a Jihomoravského kraje

Základní umělecká škola je druh školy, která poskytuje základy vzdělávání v uměleckých oborech - hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém. Dříve byly tyto školy označovány názvem lidová škola umění. Školy tohoto typu nabízí dětem i dospělým vzdělávání v různých oblastech. Vše se odvíjí od prostorových a jiných možností školy. V menších školách bývá výuka jednoho či dvou uměleckých směrů, zpravidla je základem hudební výuka, někdy výtvarný obor. Naopak ve velkých školách kde je více tříd, jsou sály, které umožňují výuku taneční, divadelní či hudební. Tyto sály mohou popřípadě sloužit pro různé soutěže.

Šetřením bylo zjištěno, že na území ORP Vyškov se nachází tři základní umělecké školy. Dvě školy jsou zřízeny obcemi v Rousínově a v Ivanovicích na Hané, třetí ZUŠ je zřízena krajem ve Vyškově.

Základní umělecká škola ve Vyškově je největší škola tohoto typu na okrese Vyškov. Navštěvují ji žáci z Vyškova a blízkého okolí. Vyučuje se zde ve čtyřech uměleckých oborech - hudebním, literárně

dramatickém, tanečním a výtvarném. V těchto oborech poskytuje škola dětem a mládeži základní umělecké vzdělávání a na území ORP Vyškov své pevné a nezastupitelné místo.

Hudební, výtvarný a taneční obor nabízí ZUŠ v Rousínově. Výtvarný obor je nejstudovanější obor této školy. Stejně obory jako v Rousínově vyučuje i základní umělecká škola v Ivanovicích na Hané.

Tab. 3.29 - Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP

ZUŠ v obcích	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby (pedagogové)
celkem	46	41,6
Ivanovice na Hané	14	13,2
Rousínov	9	7,5
Vyškov	23	20,9

Zdroj dat: rozhovory s řediteli škol

Pedagog na ZUŠ musí splňovat požadavek na odbornou způsobilost, které odpovídá charakteru vyučovaného uměleckého předmětu. Vyučování v ZUŠ se řídí závaznými učebními plány a osnovami Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Jejich dodržování je přísně kontrolováno Českou školní inspekcí. Výuka na ZUŠ je na rozdíl od ZŠ převážně individuální, nebo se alespoň odehrává v malých skupinách. Úkolem učitelů na ZUŠ je snaha podchytit nadané děti a odborně je připravit na uměleckou činnost nebo na studium na středních a vysokých školách uměleckého nebo pedagogického zaměření či na konzervatoř. ZUŠ je jediným zařízením soustavně připravujícím vybrané studenty pro další studium na konzervatořích a vysokých školách s uměleckým zaměřením. Je proto nepostradatelným základním článkem v posloupnosti ZUŠ - konzervatoře - AMU a další vysoké školy uměleckého zaměření. Díky těmto závazným pravidlům ZUŠ poskytují zcela mimořádnou kvalitu výuky.

Výše uvedená tabulka poskytuje údaje o fyzických osobách působících na jednotlivých školách ORP Vyškov. Ve fyzických osobách jsou zahrnuty jak pedagogové, tak ostatní pracovníci školy. Nejvíce pedagogů s odbornou způsobilostí k uměleckému předmětu působí na největší základní umělecké škole ve Vyškově. Naopak nejméně učitelů je na základní škole v Rousínově, což je k její velikosti a kapacitě logické.

Tab. 3.30 - Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	1	0	0
Vyškov	1	0	0

Zdroj dat: ČSÚ, webové stránky

Hlavním úkolem středisek volného času je zájmové vzdělávání dětí a mládeže, které se realizuje ve všech zájmových oblastech formou pravidelných, příležitostných, spontánních aktivit, víkendových a prázdninových akcí, rekreačních činností, táborů, odborných, osvětových akcí a metodických činností.

Cílem zájmového vzdělávání je rozvoj osobnosti člověka, učit účastníky aktivně využívat svůj volný čas, rozvíjet svůj zájem (oblíbenou aktivitu) i talent, získávat nové poznatky, zkušenosti, dovednosti i návyky, realizovat se v kolektivu ostatních účastníků, popřípadě se umět adaptovat v různém typu kolektivu a prostředí.

Na území ORP Vyškov je pouze jedno středisko volného času pro zájmové vzdělávání. Jedná se o Dům dětí a mládeže ve Vyškově, jehož zřizovatelem je kraj. Dům dětí a mládeže Vyškov nabízí zájmové vzdělávání v oblasti společenských věd, přírodních věd, estetiky, tělovýchovy a sportu, techniky, turistika a mládeže. Účastníky zájmového vzdělávání jsou děti, žáci, studenti, pedagogičtí pracovníci, případně další osoby, a to bez ohledu na místo jejich trvalého pobytu nebo jiné podmínky. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje v následujících činnostech: pravidelná činnost (zájmové kroužky), příležitostná činnost (akce – hry, soutěže, akce pro rodiče s dětmi), spontánní činnost, soutěže a olympiády, akreditované kurzy a semináře, výukové programy, letní činnost a pobytové aktivity.

Tab. 3.31 - SVČ zřizované krajem v ORP

Název obce	počet zájmových útvarů (kroužků)	počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	celkem
celkem	92	876	100	72	1048
Vyškov	92	876	100	72	1048

Zdroj dat: statistická ročenka MŠMT

Dům dětí a mládeže ve Vyškově je určen především pro děti, žáky, studenty, pedagogické pracovníky a případně další osoby. Jedním z hlavních úkolů pedagogických pracovníků je vytvářet podmínky pro vhodné trávení volného času všech věkových kategorií. Ve školním roce 2012/2013 nabízel Dům dětí a mládeže ve Vyškově celkem 92 zájmových kroužků. Tyto kroužky navštěvovalo za sledované období celkem 1048 účastníků. V celkové hodnotě účastníků jsou zastoupeni nejvíce žáci a studenti VOŠ (876), následují děti (100) a ostatní účastníci (72).

Tab. 3.32 - Údaje o pracovnících SVČ v ORP

SVČ v ORP	pedagogičtí pracovníci				ostatní pracovníci			
	celkem	interní		externí	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
celkem	68	9	8,7	59	57	6	4,6	51
Vyškov	68	9	8,7	59	57	6	4,6	51

Zdroj dat: ČSÚ, data z odboru školství ve Vyškově

Zájmové vzdělávání v Domě dětí a mládeže ve Vyškově zabezpečují nejen kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci (interní i externí), ale i ostatní pracovníci. Úkolem sboru je schopnost týmové práce, vstřícné komunikace a spolupráce. Sbor zajišťuje díky profesní a zájmové orientaci pracovníků pestrá a zajímavou skladbu nabídky zájmového vzdělávání, která se vzájemně velice dobře prolíná a doplňuje. Pracovníci spolu spolupracují a vzájemně si pomáhají.

Šetřením v území bylo zjištěno, že externí zaměstnanci DDM Vyškov jsou zaměstnáváni na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti. Zabezpečují zájmové vzdělávání

na základě potřeb DDM daného školního roku. Za sledované období 2012/2013 působilo v DDM ve Vyškově fyzicky celkem 59 externích pedagogických pracovníků. Celkový fyzický počet interních pedagogických pracovníků byl 9, z tohoto přepočtený stav úvazků byl 8,7.

Dům dětí a mládeže ve Vyškově zaměstnává i ostatní pracovníky, z nichž 51 pracovníků bylo za dané období externích a 6 pracovníků interních. Přepočtený stav úvazků u ostatních pracovníků interních byl 4,6. V těchto datech je započítán i technický personál, který zabezpečuje chod zařízení tak, aby nedocházelo k provozním, technickým a administrativním kolizím.

Tab. 3.33 - Školní jídelny zřizované obcemi v ORP

	počet ŠJ a výdejů	počet stravovaných žáků	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
celkem	59	6127	1786	3396	8268
Bohdalice-Pavlovice	2	125	56	69	200
Drnovice	1	324	17	307	720
Dryšice	1	48	48	0	60
Habrovany	1	69	0	69	80
Hlubočany	1	32	26	6	40
Hoštice-Heroltice	1	50	25	25	80
Hvězdlice	1	23	23	0	0
Ivanovice na Hané	3	272	83	189	730
Ježkovice	1	15	15	0	25
Komořany	1	65	48	17	110
Krásensko	1	19	19	0	24
Kučerov	1	25	25	0	40
Luleč	1	44	44	0	120
Lysovice	1	25	25	0	40
Medlovice	1	24	24	0	40
Moravské Málkovice	1	34	0	34	45
Nemojany	1	57	28	29	65
Olšany	1	48	48	0	130
Orlovice	1	28	28	0	40
Podomí	2	152	17	135	330
Prusy-Boškůvky	1	78	37	41	110
Pustiměř	2	245	67	178	346
Račice-Pístovice	2	48	42	6	60
Radslavice	1	23	23	0	30
Rostěnice-Zvonovice	1	9	0	9	25
Rousínov	2	630	208	344	723
Ruprechtov	1	23	23	0	60
Studnice	1	12	12	0	55
Švábenice	2	107	47	60	320
Tučapy	1	49	20	29	70
Vyškov	21	3424	708	1849	3550

Zdroj dat: statistická ročenka MŠMT

Při poskytování stravovacích služeb se školy řídí vyhláškou MŠMT č. 107/2005 Sb. a veškerou legislativu spojenou se školním stravováním. Rozlišení jednotlivých jídelen je prováděno dle způsobu činnosti těchto zařízení, tj. podle toho, zda zařízení jen vaří nebo jen vydává jídla nebo provádí obě činnosti.

Školní stravování sehrává ve vývoji dětí důležitou roli. Oběd ve školní jídelně je pro některé děti často jediným teplým jídlem za den. Vedle toho má školní stravování důležitou zdravotně-výživovou roli, kdy strava musí splňovat určitá nutriční kritéria, která jsou dána předpisem tzv. spotřebních košů potravin a musí být připravována v souladu s hygienickými předpisy. Spotřební koše jsou základním kritériem k posuzování pestrosti stravy ve školních jídelnách. Jsou zákonnou normou, kterou musí jídelny dodržovat, a jsou kontrolovány Českou školní inspekcí, zřizovatelem a hygienou. Obsahují 10 základních komodit potravin, jejichž dodržování zajistí přísun potřebných živin podle výživových doporučení, a tím i zdravou, pestrou a vyváženou stravu. Školní stravování má být pro děti praktickým příkladem výchovy ke zdravému životnímu stylu a k základům stolování ve společnosti. Z analýzy vyplynulo, že na území ORP Vyškov má školní jídelnu celkem 44 školských zařízení, školní výdejnu 11 zařízení a 4 zařízení mají výdejnu i jídelnu. Školní výdejnu má ZŠ a MŠ Bohdalice-Pavlovice, ZŠ Habrovany, MŠ Ježkovice, MŠ Krásensko, ZŠ a MŠ Nemojany, ZŠ a MŠ Podomí, ZŠ a MŠ Pustiměř, MŠ Radslavice, ZŠ Rostěnice, ZŠ a MŠ Švábenice, MŠ, ZŠ a Prakt. Škola Vyškov – Osvobození 55. Školní výdejnu i jídelnu má ZŠ a MŠ Bohdalice-Pavlovice, ZŠ a MŠ Podomí, ZŠ a MŠ Pustiměř, ZŠ a MŠ Švábenice. V počtu strážníků převážně žáci základních škol nad dětmi z mateřských škol. Z tabulky vyplývá, že kapacita školních jídelen je vzhledem k počtu dostačující.

Tab. 3.34 - Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
krajem	15	9,9
obcemi	148	105,5
soukromé	1	1

Zdroj dat: ČSÚ, rozhovory se starosty

Školní stravování by mělo být pro děti praktickým příkladem výchovy ke zdravému životnímu stylu a mělo by vést k základům stolování ve společnosti. Strava, která je připravována pracovníky školních jídelen musí splňovat určitá nutriční kritéria, která jsou dána předpisem tzv. spotřebních košů potravin a musí být připravována v souladu s hygienickými předpisy. Pro školní stravování je spotřební koš velmi důležitý. Díky spotřebnímu koši personál připravující stravu ví, jaké výživové požadavky mají splňovat jídla, která jsou strážníkům ve školních jídelnách podávána. Dodržování spotřebního koše tak zaručí dostatečný příjem všech doporučených živin.

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že ve školních jídelnách na území ORP Vyškov za sledované období pracovalo celkem 164 zaměstnanců, z toho přepočtený stav pracovních úvazků byl 116,4. Největší počet těchto zaměstnanců na území ORP Vyškov je ve školách které zřizuje obec.

Tab. 3.35 - Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi (v tis.)

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	6610,26	2329,5	1773,41	2980,9	2074,96	1639,23	3175,11	2072,21
MŠ	1234,89	829,10	700,19	1098,82	855,80	1469,95	1142,17	925,67
Jiné	1166,40	1324,05	1415,94	2757,67	3342,19	1470,85	2482,33	3021,04
Celkem	9011,55	4482,65	3889,54	6837,39	6272,95	4580,03	6799,61	6018,92

Zdroj dat: tabulky z MFCR

Školy zřizované obcemi nebo krajem jsou financovány ze dvou zdrojů. Stát školám hradí tzv. přímé výdaje na vzdělávání, zřizovatel (obec) hradí provozní výdaje ze svých daňových příjmů. Nárok na přidělování finančních prostředků ze státního rozpočtu mají školy, které jsou zapsány v rejstříku škol. Provozní výdaje zahrnují výdaje na úhradu energií, opravy majetku, odpisy majetku, nákup kancelářského, školního a hygienického materiálu, pohonných hmot, úhradu poštovního, služeb telekomunikací, nájemného, pojistného, pořízení nábytku do škol atd. Zřizovatel hradí i veškeré investiční výdaje. Zde obcím chybí potřebné finance na běžné opravy a údržby budov. Je důležité starat se o budovy škol průběžně.

Z tabulky je patrné, že celkové provozní výdaje ZŠ a MŠ ve správním obvodu Vyškov od roku 2005 klesly. Do kolonky jiné byly zařazeny ZUŠ, SVČ, DDM apod. Zde se naopak celkové provozní výdaje za sledované období zvedly.

Z Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje 2012 vyplývá, že budou podporovány investice do snížení energetických ztrát objektů a žádosti o dotace z EU – OPŽP, případně dotačního programu Zelená úsporám. Tyto investice jako jediné mají návratnost, protože generují výraznou úsporu provozních prostředků.

Dále z výše zmíněného strategického dokumentu vyplývá, že budou podporovány investiční výdaje vyžadující opravy a údržbu objektů škol a školských zařízení vyvolané stářím staveb (střechy, kotelny, kanalizace, vodovody, elektroinstalace). Lze předpokládat i výdaje spojené s optimalizací škol. Ne všechny školy jsou optimálně dispozičně vyřešeny a mezi jednotlivými školami jsou značné rozdíly, což by se mělo výhledově srovnat.

Tab. 3.36 - Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč (v tis.)

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mzdové prostředky celkem	150899,12	157931,47	162147,39	173004,79	170176,08	176126,16	184748,94	189009,35
z toho	platy	148417,5	154865,02	158896,96	169994,16	166924,96	172798,84	184921,36
	ostatní osobní náklady	2481,62	3066,44	3250,43	3010,62	3251,12	3327,31	4087,99
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	59122,27	61877,55	63529,35	63146,75	62114,27	64286,05	67433,36	68988,41
neinvestiční výdaje celkem	360920,51	377740,49	387824,13	409156,32	402466,43	416538,36	436931,24	447007,12

Zdroj dat: dotazníkové šetření

Výše uvedená tabulka zobrazuje přehled finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám zřízených obcemi na území ORP Vyškov letech 2006 - 2013.

Platy zaměstnanců (pedagogických a provozních) jsou hrazeny ze státního rozpočtu, přerozdělením krajského úřadu formou nastavených krajských normativů (každý kraj, jiný mrav a jiné potřeby). Do tzv. „ONIVů“, patří nejen vzdělávání pedagogů, cestovné, ochranné pracovní pomůcky, ale také nemocenská a zákonné pojištění zaměstnanců, pomůcky a učebnice pro žáky. Nejedná se zde jen o mzdy, ale i o odvody.

Z rozhovorů se starosty obcí, jakož to i zřizovateli školy, vyplynul problém, že peníze na výše zmíněné pomůcky a učebnice ubírají právě uvedená nemocenská a zákonná pojištění. Navíc ONIVy byly za předchozí vlády významně sníženy. V současné době je situace poněkud příznivější. S ONIVy souvisí problém tzv. podlimitních škol, kde přepoččet žáků na úvazky pedagogických pracovníků nestačí ani na mzdy a odvody, tedy pro potřebný počet zaměstnanců školy. V těchto případech obce musí doplácet mzdy ze svých rozpočtů, pakliže nechtějí o školu přijít. Tyto situace zatěžují obecní rozpočty.

Z dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje 2012 byla vyzdvížena negativa stávajícího systému, kterými jsou:

- vysoká míra rozhodovacích pravomocí bez odpovídající spoluzodpovědnosti krajských úřadů;
- nepodporování optimalizace škol a školských zařízení;
- absence stabilního a transparentního ekonomického prostředí pro školy;
- nedostatečná kvalita a efektivita vzdělávání;
- nedostatečné zacílení finančních prostředků přerozdělených z MŠMT krajům.

Plánovaná opatření, která jsou uvedena ve strategickém dokumentu Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje 2012 školství, by měla ekonomicky zefektivnit řízení škol, působit prooptimalizačně, znamenat administrativní zjednodušení systému financování a zajistit rovnost podpory jednotlivých typů škol. Uvedená opatření budou pravděpodobně ovlivňovat finanční dopady zřizovatele škol, kterými jsou:

1. Škola bude mít optimálně naplněné třídy. Tato alternativa je pro zřizovatele finančně neutrální (nebude vyžadovat dokrytí finančních prostředků určených na mzdy z vlastních zdrojů).
2. Škola bude mít třídy naplněné více, než je optimum. V tomto případě nedojde pro ředitele „k vylepšení“ disponibilních prostředků na platy. Pro zřizovatele to rovněž nebude znamenat dokrývání finančních prostředků na mzdy z vlastních zdrojů.
3. Škola nebude mít třídy optimálně naplněné. V takovém případě to bude znamenat, že chybějící finanční prostředky na výplaty bude muset škole doplatit zřizovatel. Takovýchto škol bude velké množství.

Lze konstatovat, že všechna výše uvedená chystaná opatření mají společného jmenovatele. Úsporu finančních prostředků ve státním rozpočtu a chybějící část vykrýt prostředky zřizovatelů.

Tab. 3.37 - Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP

druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
		celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	17 659 830	42 220	725,75
základní školy	38 317 920	26 480	1574,71

Zdroj dat: dotazníkové šetření

Zásadním faktorem ovlivňujícím kvantitativní aspekty školského systému je počet vzdělávaných osob. Je to dáno zejména nastaveným způsobem normativního financování škol tzv. na žáka, při kterém platí přímá úměrnost mezi počtem vzdělávaných osob a objemem finančních prostředků proudícím do škol. Je tedy nasnadě, že otázkám demografického vývoje je třeba, a to zejména ze strany zřizovatelů, věnovat zvýšenou pozornost.

Data v tabulce jsou uvedena v tisících a týkají se školních zařízení, kde je zřizovatel obec. V tabulce nejsou uvedeny hodnoty ostatních školských zařízení (gymnázia, stravování, školní družiny a kluby, základní umělecké školy, zařízení využití volného času) z důvodu nedostupnosti dat.

Tab. 3.38 - Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013

Název obce	Finanční prostředky z RUD
Celkem	43 776 000,00
Bohdalice-Pavlovice	1 168 000,00
Drnovice	2 496 000,00
Dryšice	384 000,00
Habrovany	584 000,00
Hlubočany	88 000,00
Hoštice-Heroltice	400 000,00
Hvězdlice	184 000,00
Ivanovice na Hané	2 920 000,00
Ježkovice	120 000,00
Komořany	576 000,00
Krásensko	152 000,00
Kučerov	200 000,00
Luleč	352 000,00
Lysovice	200 000,00
Medlovice	192 000,00
Moravské Málkovice	272 000,00
Nemojany	480 000,00
Olšany	384 000,00
Orlovice	224 000,00
Podomí	1 328 000,00
Prusy-Boškůvky	648 000,00
Pustiměř	2 376 000,00

Račice-Pístovice	384 000,00
Rostěnice-Zvonovice	88 000,00
Rousínov	5 872 000,00
Studnice	96 000,00
Švábenice	528 000,00
Tučapy	264 000,00
Vážany	152 000,00
Vyškov	20 664 000,00

Zdroj dat: Sběr dat u zřizovatelů, dotazníkové šetření

Daňové příjmy obcí a krajů v České republice jsou definovány zejména zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů. Daňové příjmy obcí podle platného znění zákona jsou tvořeny podílem na sdílených daních, výlučnými daňovými příjmy a tzv. motivačními prvky.

Zákon č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení daní byl v průběhu své existence několikrát novelizován. Pro obce jako zřizovatele škol zákon znamená, že obce dostávají obnos ve výši cca 8000 Kč na konkrétního žáka nebo dítě vzdělávané v jí zřizované škole. Nerozhoduje přitom, zda dítě nebo žák má na území zřizující obce místo trvalého pobytu. Zavedení kritéria počtu dětí a žáků a jeho procentní váha je zásadním systémovým opatřením, které směřuje významnou část výnosů sdílených daní cíleně na financování mateřských a základních škol zřizovaných obcemi.

Z výše uvedené tabulky je možné vyčíst výše finančních prostředků RUD do jednotlivých obcí a měst jako zřizovatelů základních a mateřských škol. Výše RUD je závislá na počtu dětí a žáků navštěvujících školy v dané obci nebo městě.

Na základní školu v obci lze také pohlížet jako na kulturní, společenské i sportovní centrum obce. V případě uzavření školy znamená velkou ztrátu pro obec a přestane tak být zajímavou pro mladou generaci. Současný životní styl a pracovní vytíženost se ve školství projevuje jednak nízkým zájmem rodičů o dění ve škole a jednak nedostatečným zapojením místní komunity do života školy.

a) Analýza rizik a další potřebné analýzyanalýza cílových (dotčených) skupin

Tab. 3.39 – Analýza cílových skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	kvalitní výuka, optimální provozní doba, dostatečná nabídka mimoškolních aktivit, dobrá komunikace a spolupráce, nabídka kvalitní stravy	laxní přístup pedagogů, špatná komunikace školy s rodiči, bezpečnost dětí v zařízeních i při aktivitách	osobní schůzky, telefonicky, elektronicky, písemná korespondence	vzájemná spolupráce rodičů a školy, zapojení místní komunity do dění školy,
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	dostupnost školských zařízení, kvalitní výuka, optimální provozní doba, dostatečná nabídka mimoškolních aktivit, dobrá komunikace a spolupráce	umístění dětí do škol ve větších městech,	www stránky škol, den otevřených dveří, osobní komunikace	propagace školy, dobrá pověst školy
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	příjemné prostředí, moderní pomůcky, přátelští pedagogové, kamarády, rozšíření svých vědomostí a dovedností	záškoláctví, šikana, špatná komunikace pedagogů a dětí	osobně, elektronicky, písemně	úzká spolupráce pedagogů s dětmi, adekvátní přenos potřeb dětí ke škole (školní parlamenty)
Pedagogové	kvalitní pomůcky k výuce, zájem rodičů o výsledky svých dětí, přátelský kolektiv kolegů, dobré ohodnocení své práce, sebevzdělávání	profesionalita učitelů, chybí přirozená autorita pedagoga	osobní, elektronická	školení, motivace

Představitelé obcí	max. využitá kapacita školského zařízení, využitelnost budov i mimo vzdělávání, dostatek finančních prostředků, dobrá spolupráce s ředitelstvím, zapojení místní komunity do dění škol	nedostatek finančních prostředků, nepříznivý demografický vývoj, změna legislativy	osobní, telefonicky, elektronicky, písemně, účast na veřejných jednáních	kontrola zřizovatele nad činností a hospodaření, komunikace a spolupráce s ředitelstvím školy
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO, ...)	modernizaci zařízení a budov, dobrá komunikace se zřizovatelem, s ředitelstvím a s rodiči, zapojení místní komunity, zájem školy	nedostatek finančních prostředků, nezájem školy o spolupráci s partnery	osobní, telefonicky, elektronicky, písemně, účast na veřejných jednáních a účast na společných akcích	komunikace a spolupráce s členy cílové skupiny
Média	Náměty na články, partnerství	medializace negativních dopadů, nepřesné zkrácené informace, negativní tvář školy	osobní, telefonicky, elektronicky	kontrola článků před tiskem

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat uvedených výše

Cílové skupiny byly určeny ve spolupráci realizačního týmu s fokusní skupinou a řediteli škol. U každé dotčené skupiny byly zpracovány očekávání a rizika, které jsou spojená s touto skupinou, zpracovaný způsob komunikace a daná opatření, které akceptovali představitelé obcí ve fokusní skupině i ředitelé škol. Způsob komunikace je volen přímo na konkrétní cílovou skupinu a způsoby komunikace jsou reálné a akceptovatelné.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti předškolního a základního vzdělávání

Tab. 3.40 – Analýza rizik

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	3	5	15	dotace, sponzoři	Obec zřizující ZŠ, MŠ

Nedostatek financí na investice a vybavení	3	3	9	dotace, sponzoři	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	2	5	10	rozpočty obcí	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	2	3	6	meziobecní spolupráce, vzájemná komunikace	Obce daného území
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	4	3	12	sledovat a reagovat na demografický vývoj (přípravenost)	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	2	4	8	komunikace s dopravci a krajem	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	3	2	6	motivace	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	2	3	6	komunikace s krajem	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	3	4	12	-	Obce daného území
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	2	4	8	-	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	3	3	9	dotace na opravy, pravidelná údržba	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	3	3	9	obnova, inovace vybavení	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	3	4	12	vnitřní řád, pravidla, sankce, komunikace se zřizovatelem	Obec zřizující ZŠ, MŠ

Nízká kvalita výuky	2	4	8	kvalifikovaní zaměstnanci	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	3	3	9	dobrá pověst školy, přitažlivost školy pro žáky, atraktivnost (mimoškolní aktivity, klady místní školy)	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	2	3	6	školení, motivace	Konkrétní ZŠ, MŠ

Zdroj: vlastní zpracování

Dle výše uvedené tabulky lze konstatovat, že největší rizika v oblasti školství jsou:

- Nedostatek financí na běžný provoz a opravy
- Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)
- Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)
- Špatné řízení školy
- Nedostatek financí na investice a vybavení

Ostatní rizika jsou pod indexem hodnoty 10, jsou důležitá a musí s nimi dále pracovat. Rizika, jejich pravděpodobnost a dopad, byly konzultovány se zřizovateli i řediteli škol. Pokud jsou rizika známá, jako v tomto případě, je třeba je eliminovat a pracovat s nimi.

3.1.3. SWOT analýza školství

Tab. 3.41 – SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
1) Dostatečné pokrytí MŠ a ZŠ v území ORP 2) Kvalifikovaní učitelé 3) Dostatek školních jídelen 4) Dostatek školních družin a klubů 5) Ve větších obcích široká nabídka mimoškolních aktivit (ZUŠ, DDM) 6) Mateřská centra	1) Nedostatek finančních prostředků (provoz, platy, investice) 2) Špatný technický stav budov škol 3) Malá nabídka mimoškolních aktivit v ZŠ malých obcí 4) Vybavenost školními pomůckami - s ohledem na vývoj technologií 5) Nedostatečné zapojení místní komunity do života škol

Příležitosti:	Hrozby:
1) Možnost větší meziobecní spolupráce 2) Možnost využití dotací na financování aktivit 3) Celoživotní vzdělávání pedagogů 4) Podpora škol ze strany zřizovatelů 5) Provázanost ZŠ s podnikatelskou sférou 6) Možnost získání dotací na rekonstrukce budov škol a vybavenosti škol	1) Zánik školy (nízké počty žáků ve třídách) 2) Slučování škol 3) Změny v legislativě (RUD) 4) Úbytek populace

Zdroj: vlastní zpracování dle znalosti regionu

Na území ORP Vyškov je 24 ZŠ a 42 MŠ. V regionu je 12 neúplných škol (pouze I. stupeň), které jsou většinou v malých obcích. Převážná část MŠ a ZŠ má samostatná ředitelství.

Z analýzy v území ORP vyplynulo, že je dostatečné pokrytí MŠ a ZŠ, dostatek kvalifikovaných učitelů, dostatek školních jídelen, družin a klubů. Naopak je zde velký nedostatek finančních prostředků na provoz, platy a investice, špatný technický stav budov, nízká nabídka mimoškolních aktivit v ZŠ malých obcí, nedostatečná meziobecní spolupráce v oblasti školství. Na základní školu v obci lze také pohlížet jako na kulturní, společenské i sportovní centrum obce. Při získávání informací z území (komunikace s představiteli obcí, řediteli škol) vzešlo nedostatečné zapojení místní komunity do života škol.

SWOT analýza byla vypracována na základě poznatků a zjištění sesbíraných z území a popsanych v oblasti školství. Z dotazníkového šetření vyplynula vnitřní analýza (silné a slabé stránky) SWOT analýzy. Příležitosti a hrozby jsou uvedeny jako externí faktory a určují vnější analýzu. Příležitostí v oblasti školství je možnost využití dotací na rekonstrukci budov a vybavení hlavně v menších obcích a úzká spolupráce se zřizovateli škol. Tím se nabízí další příležitost meziobecní spolupráce při financování a administraci velkých projektů pro více obcí. Hrozbou v oblasti školství je snižující se trend počtu narozených dětí v menších obcích a tím je i ohrožena naplněnost budoucnosti všech škol v regionu. Další hrozbou je i nevhodná změna legislativy a změny v rozpočtovém určení daní pro zřizovatele škol.

3.1.4. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Podle školského zákona (zákon 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání) tvoří školy všech stupňů vzdělávací soustavu. Školy a školská zařízení zajišťují vzdělávání, poskytují služby a zajišťují výchovu dětí a mládeže. Obce jsou zřizovateli většiny mateřských a základních škol na území ORP Vyškov (23 základních škol a 41 mateřských škol). Jihomoravský kraj je zřizovatelem 1 základní školy a 1 mateřské školy. Školy a školská zařízení jsou na území města Vyškova. Školy a školská zařízení se speciálními vzdělávacími potřebami jsou na území ORP Vyškov dvě, mateřská škola pro děti se zdravotním postižením a základní škola praktická. Obě školy zřizuje Jihomoravský kraj a jsou na území města Vyškova. Další subjekty jako je církev, stát nebo soukromý subjekt na území ORP Vyškov není zřizovatelem žádného školského zařízení.

Za největší problém v oblasti školství byl na základě dotazníku zjištěn již několikrát zmíněný nedostatek finančních prostředků na provoz, platy a investice. Ze šetření v území bylo zjištěno,

že 12 představitelů obcí plánuje investici do budov škol. Jedná se o investice typu rekonstrukce, modernizace budov, realizace energetických opatření stávajících budov. Snaha představitelů obcí je využít budovy škol i v době mimoškolní výuky. Budovy se mohou tak stát komunitními centry malých obcí. Řešením se nabízí meziobecní spolupráce a tím snížení finančních nákladů na investice společným výběrovým řízením pro více obcí. Znamenalo by to nejen efektivnější využití finančních prostředků, ale i efektivní využití administrativy výběrového řízení. Tato varianta nabízí úsporu finančních prostředků při administraci výběrových řízení a to hlavně pro malé obce a obce s neuvolněnými starosty. Vzhledem k náročné administrativě obcí je tato varianta určitým řešením a umožní realizaci nákladnějších projektů. Na druhé straně plynou obavy ze špatného vedení výběrových řízení a tím se zapojení starostové vystavují možným sankcím z následných kontrol. Z těchto důvodů musí být kladen velký důraz na profesionalitu týmu v meziobecní spolupráci.

Dalším možným způsobem meziobecní spolupráce se nabízí posílení regionální identity. Do dění obcí a do akcí pořádaných různými spolky se školy zapojují pouze v rámci mimoškolní činnosti. V rámci spolupráce MŠ a ZŠ v území se nabízí možnost společně prohlubovat spolupráci a předávat si zkušenosti mezi obcemi, školami, neziskovými organizacemi, odborníky i místními podnikateli (řemeslníky). Řešením se nabízí vzájemná informovanost. Např.: společný web s přístupem všech dotčených cílových skupin, který by informoval o právě probíhajících nebo připravovaných projektech, do kterých by se mohli děti z MŠ a ZŠ zapojit. Naopak obsahoval by pozvánky (či informace) na různé akce spolků a jiných aktérů v území, které by mohly MŠ a ZŠ navštívit. Webové stránky by zároveň sloužily jako publikační centrum, kde by byly uvedeny příklady dobré praxe, které se podařilo na území realizovat. Tím, že se budou podporovat projekty se zajímavým potenciálem území, podpoří se rozvoj regionální identity dětí a mládeže. Tento program by měl sloužit k posílení a podpoře všech zájmových skupin v území. Hlavním cílem této varianty by mělo být získání povědomí o regionálním bohatství a možnosti rozvoje zapojením mladé generace. I udržení dorůstající generace v regionu je jeden z cílů tohoto návrhu spolupráce, který má dlouhodobý dopad.

Z dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje 2012 vyplývá, že budou podporovány aktivity škol dle následujících jednotlivých opáření:

- Podporovat úsilí obcí pružně a efektivně přizpůsobovat síť mateřských škol v dané oblasti, podporovat zvyšování kapacit v regionech, ve kterých se projeví potřeba nárůstu kapacit pro děti vstupující do předškolního vzdělávání;
- V případě zájmu zřizovatelů podporovat slučování mateřských a základních škol za předpokladu zachování nabídky předškolního a základního vzdělávání v regionech s cílem efektivního využívání budov a finančních prostředků;
- Podporovat zvyšování kapacit základních škol v regionech, ve kterých se projeví např. v souvislosti s výstavbou nových bytů potřeba nárůstu kapacit pro děti vstupující do základního vzdělávání;
- Zřízení či posílení autobusových linek (tzv. školní autobusy) v případech, kdy dojde ke zrušení jediné základní školy v obci.

3.2. Návrhová část pro oblast školství

3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců představitelů 8 obcí z území ORP Vyškov. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

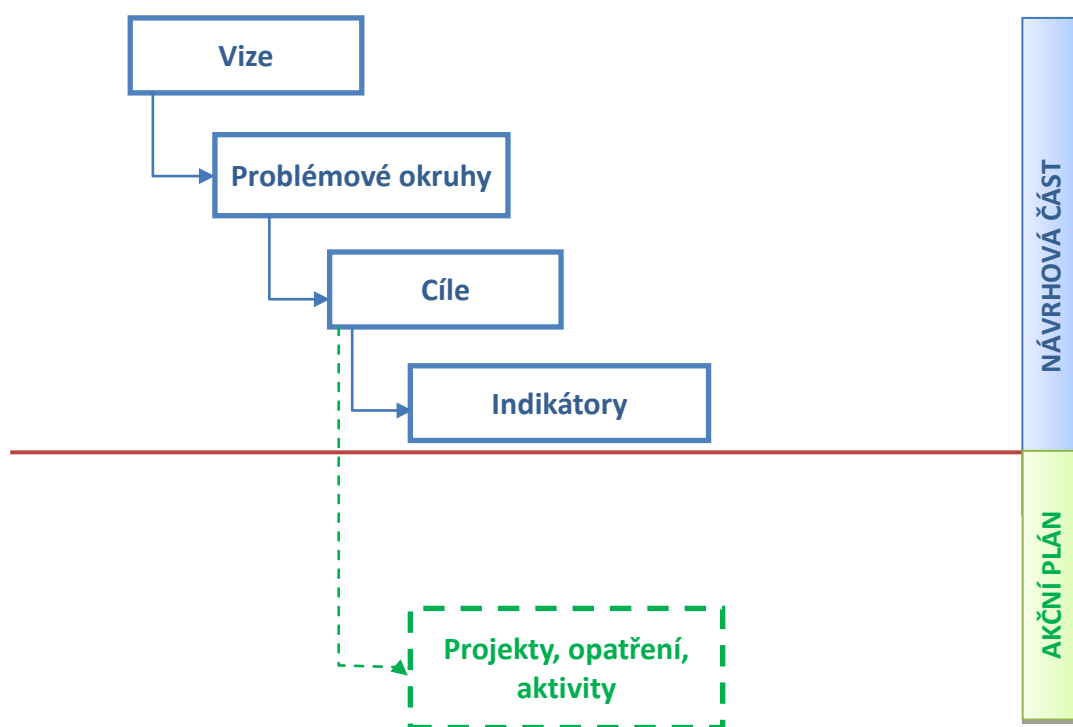
Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství a předškolního vzdělávání. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům,

politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy). První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno. Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Školství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce			
Školství	Problémová oblast Nedostatek finančních prostředků v oblasti školství		
	cíl 1.1 Rekonstrukce školních budov, snížení jejich energetické náročnosti, využití obnovitelných	cíl 1.2 Společně zajistit vybavenost škol	cíl 1.3 Společně sdílet odborníka (logopeda, školního psychologa, speciálního pedagoga, kariérového

	zdrojů energie a společné získávání finančních prostředků na realizaci.		poradce a další podpůrné profese) a zajistit zvýšení kvality a dostupnost infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení.
--	---	--	--

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2. Vize a problémové oblasti Školství

Vize

Ve správním obvodu ORP Vyškov se zlepšuje spolupráce mezi obcemi především díky společným projektům. Díky mimoškolním aktivitám se některé školy a školská zařízení stávají komunitními centry obcí.

Jako základní vize v oblasti školství se jeví získat investice na rekonstrukci školních budov, dosáhnout snížení jejich energetické náročnosti, společně sdílet odborníka (logopeda, školního psychologa,) a zajistit vybavenost škol a školek.

Problémové okruhy v oblasti „Školství“

1. NEDOSTATEK FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ V OBLASTI ŠKOLSTVÍ

➤ Věcné argumenty

Základní škola je celosvětově základní článek vzdělávání nezletilých. Na základní školu v obci lze také pohlížet jako na kulturní, společenské i sportovní centrum obce. Uzavření školy znamená velkou ztrátu pro obec, která přestane být zajímavou pro mladou generaci. Financování škol normativem pochopitelně přináší menším školám problémy při každém odchodu žáka. Vytváření podmínek pro rozvoj vzdělávání je jednou z významných povinností obce, kterou jí ukládá školský zákon. Za tím účelem obec buď zřizuje svoji školu, nebo se postará o plnění školní docházky ve škole zřizované jinou obcí. Školy a školská zařízení zajišťují vzdělávání, poskytují služby a zajišťují výchovu dětí a mládeže. Obce jsou zřizovateli většiny mateřských a základních škol na území ORP Vyškov (23 základních škol a 41 mateřských škol). Jihomoravský kraj je zřizovatelem 1 základní a 1 mateřské školy. Tato zařízení jsou na území města Vyškov.

Financování škol a školských zařízení je vícezdrojové. Platy zaměstnanců (pedagogických a provozních) jsou hrazeny ze státního rozpočtu, přerozdělením krajského úřadu formou nastavených krajských normativů (každý kraj, jiný mrav a jiné potřeby). Nejedná se jen o mzdy, ale i odvody. Dále takzvané ONIVy, což je vzdělávání pedagogů, cestovné ochranné pracovní pomůcky, ale také nemocenská a zákonné pojištění zaměstnanců, pomůcky a učebnice pro žáky. V této oblasti je právě problém, že peníze na pomůcky a učebnice ubírají právě výše uvedené – nemocenská a zákonné pojištění. Problémem jsou takzvané podlimitní školy, jejich počet žáků nestačí ani na mzdy, odvody, ONIVy pro nejnutnější počet zaměstnanců. V těchto případech musí obce výdaje doplácet ze svých rozpočtů, což velmi zatěžuje obecní rozpočty malých obcí. Zákonné ustanovení vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Jedná se především o finanční náklady týkající se provozu školních budov (opravy, energie, vybavenost).

U provozních nákladů došlo novým rozpočtovým určením daní k významné změně. Obce se již nemusí dohodovat o vzájemném hrazení nákladů na provoz školy.

Šetřením v území vyplynulo, že obce postrádají finanční prostředky na investice do školních budov, jejich provoz a technické vybavení. Rozpočty obcí jsou nízké a obce samy nejsou schopny realizovat potřeby vycházející z území. V mnoha případech jsou opravy a rekonstrukce opravdu nutné. Špatný stav budov přispívá k vysokým nákladům na energie a postupem času se snižuje životnost objektu. Snižít energetickou náročnost těchto veřejných budov a zvýšení využití obnovitelných zdrojů energie je jedna z priorit obcí. Technická vybavenost škol (nejen školními pomůckami), její vzhled a modernizace je jedním z hlavních kritérií při rozhodování rodičů do jaké školy své dítě umístí. Rodiče logicky upřednostňují ty školy, které směřují k neustálému zvyšování kvality v procesu vzdělávání, kde děti mohou rozvíjet své schopnosti a dovednosti a je zde dobrý předpoklad kvalitní výuky.

Přesto, ač obce nemají mnohdy přímou povinnost na některé oblasti přispívat, hledají finanční prostředky ve svých napjatých rozpočtech, aby školám pomohly a nedošlo tak jejich zrušení.

➤ Příčiny problému

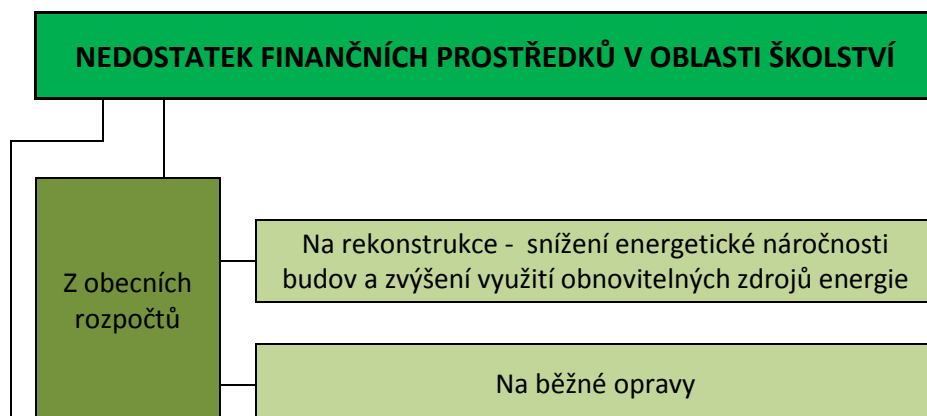
Hlavní příčina problému špatného a nevyhovujícího stavu školních budov, nevyhovujícího či nedostatečného technického vybavení, je nedostatek finančních prostředků. V obecních rozpočtech nejsou peníze potřebné na opravy a rekonstrukce (výměna oken, zateplení, výměna střešní krytiny, rozšíření aj.) či dobrou a moderní vybavenost školy. I běžné opravy způsobují obcím nemalé finanční výdaje. Nízké rozpočty nedovolí obcím investovat do oprav či rekonstrukcí škol, které by vedly ke snížení energetické náročnosti budovy. Další příčinou problému je i demografický vývoj obyvatelstva. Aktuální je otázka přeplněnosti mateřských škol a jejich nedostatečná kapacita. Zřizovatelé však nemají dostatek financí na jejich rozšíření.

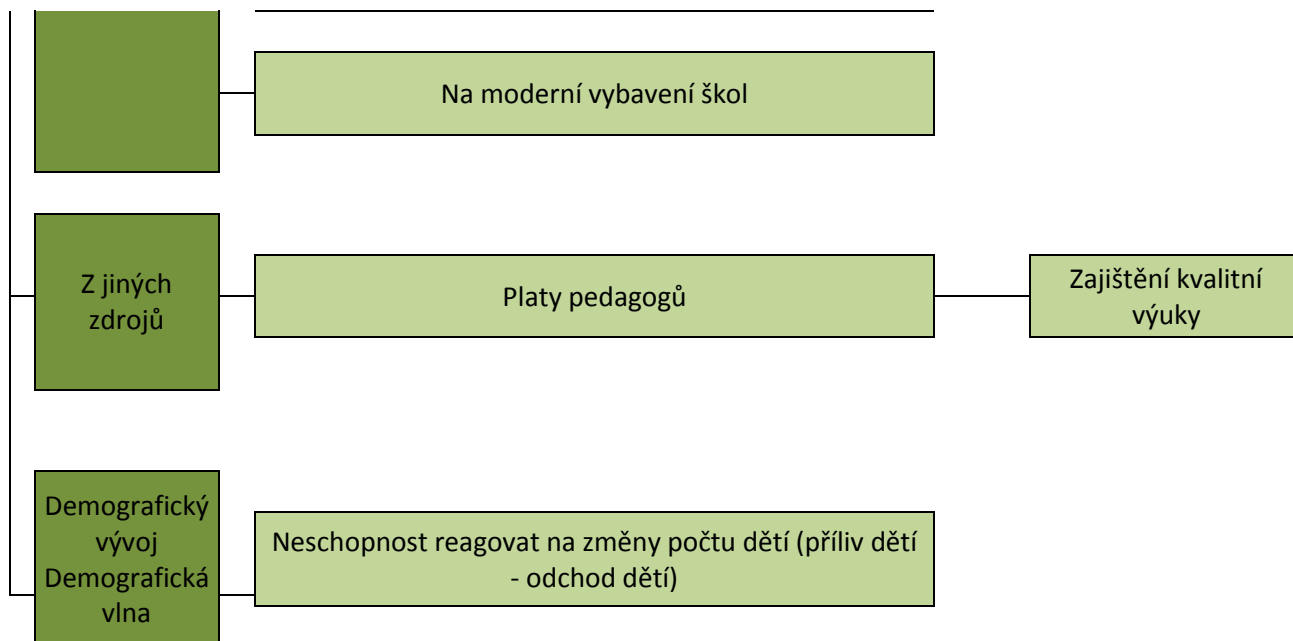
➤ Důsledky neřešení problému

V případě neřešení problému by došlo ke stále se zhoršujícímu stavu školských budov, k jejímu postupnému chátrání. Čím horší bude stav školních budov, tím vyšší budou náklady na jejich provoz. Dříve či později pak budou zřizovatelé nuceni z důvodu nevyhovujícího stavu budovu zavřít. Rodiče tak budou vystaveni problému, kam své děti umístit. Nastal by však problém z hlediska nedostatečné kapacity - tedy přeplněnosti škol ve městech a jak své dítě do školy dopravit. Svou roli zde hraje demografický vývoj obyvatelstva, dopravní dostupnost, vzdálenost obce od měst a jiné.

Přestárání a nevyhovující vybavenost dělá školu neatraktivní. Vzhledem k neustálému pokroku dochází k rychlému stárnutí pomůcek potřebných k výuce. Pokud zřizovatel nezajistí atraktivitu školy, nebude kapacita školy naplněna a tím pádem škola nezíská potřebné finanční prostředky od státu.

➤ Strom problému

3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh	NEDOSTATEK FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ V OBLASTI ŠKOLSTVÍ
Cíl 1.1	Rekonstrukce školních budov, snížení jejich energetické náročnosti, využití obnovitelných zdrojů energie a společné získávání finančních prostředků na realizaci.
Popis cíle	Školy a školská zařízení zajišťují vzdělávání, poskytují služby a zajišťují výchovu dětí a mládeže. Zákonné ustanovení vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Nízké rozpočty obcí však nedovolí zřizovatelům potřebné investice do budov. Tím dochází ke stále se zhoršujícímu stavu školních budov a k jejímu postupnému chátrání a k vyšším nákladům na provoz. Přitom snížení energetické náročnosti těchto veřejných budov a využití obnovitelných zdrojů energie jsou jedny z priorit obcí. Cílem je rekonstrukce budov škol, snížení jejich energetické náročnosti, využití obnovitelných zdrojů energie a společné získávání finančních prostředků na realizaci. Zřizovatelé při následném společném výběrovém řízení ušetří finanční prostředky za administraci projektu.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> - Zpracovat analýzu potřeb nutných investic - Zpracovat ucelený dokument o potřebách škol na území ORP Vyškov (požadavky ředitelů, požadavky obcí jako zřizovatelů škol, databázi projektových záměrů) - Vytipovat operační programy na tyto investice - Zpracovat návrh administrace společného projektu - Zpracovat návrh smluvního zajištění projektu
Název	1. Počet zrekonstruovaných školních budov

indikátorů k hodnocení cíle	2. <i>Počet zapojených obcí do společných projektů</i>
Rizika realizace	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Nedostatečné finanční prostředky</i> 2. <i>Nezájem zřizovatelů o investice do školních budov</i> 3. <i>Nezájem obcí zapojit se do společného projektu</i> 4. <i>Chybějící zdroj financování</i> 5. <i>Neshoda zřizovatelů při administraci společného projektu</i> 6. <i>Neshoda zřizovatelů smluvního zajištění projektu (předfinancování projektu, udržitelnost projektu aj.)</i>
Aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Jednání se zřizovateli škol</i> 2. <i>Jednání s řediteli škol</i> 3. <i>Zmapování potřeb nutných investic v území</i> 4. <i>Příprava podkladů smluv</i> 5. <i>Vyhledávání vhodných dotačních titulů</i> 6. <i>Vytvoření pracovní skupiny na připomínkování přípravy projektu</i> 7. <i>Příprava administrace projektu</i>
Správce cíle	<i>Návrh: Zřizovatel školy</i>

Problémový okruh	NEDOSTATEK FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ V OBLASTI ŠKOLSTVÍ
Cíl 1.2	Společně zajistit vybavenost škol
Popis cíle	<p>Financování škol a školských zařízení je vícezdrojové. Platy zaměstnanců jsou hrazeny ze státního rozpočtu. Zákonné ustanovení vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Jde o provozní náklady (opravy, energie a vybavenost). Nízké rozpočty nedovolí obcím potřebné investice do vybavenosti škol a do běžných oprav. Přitom jsou rodiči upřednostňováni právě ty školy, které směřují k neustálému zvyšování kvality v procesu vzdělávání, kde děti mohou rozvíjet své schopnosti a dovednosti a je zde dobrý předpoklad kvalitní výuky.</p> <p>Cílem je realizovat potřeby jednotlivých škol, které se týkají vybavenosti. Tím získat ucelený přehled o potřebách škol na území ORP Vyškov. Společným projektem vycházející z území mohou zřizovatelé získat potřebné finance na realizaci. Společnou administrací projektu obce ušetří finanční prostředky.</p>
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Zpracovat analýzu potřebné vybavenosti škol</i> - <i>Zpracovat požadavky ředitelů</i> - <i>Zpracovat požadavky obcí jako zřizovatelů škol</i> - <i>Zpracovat databázi projektových záměrů</i> - <i>Vytipovat možnost dotací z různých institucí (kraj, MŠMT, nadace)</i> - <i>Zpracovat návrh administrace společného projektu</i> - <i>Zpracovat návrh smluvního zajištění projektu</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	1. <i>Počet zrealizovaných projektů</i>

Rizika realizace	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Nedostatečné finanční prostředky</i> 2. <i>Nezájem obcí zapojit se do společného projektu</i> 3. <i>Neodpovídající zdroje financování</i> 4. <i>Neshoda zřizovatelů při administraci společného projektu</i> 5. <i>Neshoda zřizovatelů smluvního zajištění projektu</i>
Aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Jednání zřizovatelů škol</i> 2. <i>Jednání s řediteli škol</i> 3. <i>Zmapování potřeb v území</i> 4. <i>Vyhledání vhodných dotačních titulů</i> 5. <i>Příprava žádosti o dotaci</i> 6. <i>Příprava podkladů pro zpracování analýz</i> 7. <i>Vytvoření pracovní skupiny na připomínkování přípravy žádosti</i>
Správce cíle	<i>Návrh: Zřizovatel školy</i>

Nutnost zařadit pod problémový okruh **Cíl 1.3 Společně sdílet odborníka (logopeda, školního psychologa, speciálního pedagoga, kariérového poradce a další podpůrné profese) a zajistit zvýšení kvality a dostupnost infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení**, vyplynul z jednání Fokusní skupiny s odborníky. Při dvouhodinové diskuzi na téma problémového okruhu a jejich cílů byla potřeba odborníků ve školách tak silná (praktické příběhy a potřeby prezentované zástupci škol), že Fokusní skupina rozhodla stanovit tento cíl jako třetí v pořadí. Podněty k tomuto cíli nebyly řešeny v návrhové části (viz. výše), přesto po rozhodnutí Fokusní skupiny byl třetí cíle dále rozpracováno v další části dokumentu.

Problémový okruh	NEDOSTATEK FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ V OBLASTI ŠKOLSTVÍ
Cíl 1.3	Společně sdílet odborníka (logopeda, školního psychologa, speciálního pedagoga, kariérového poradce a další podpůrné profese) a zajistit zvýšení kvality a dostupnost infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení.
Popis cíle	<p>Platy zaměstnanců (pedagogických a nepedagogických) jsou hrazeny ze státního rozpočtu, přerozdělením krajského úřadu formou nastavených krajských normativů (každý kraj, jiný mrav a jiné potřeby). Nejedná se jen o mzdy, ale i odvody. Krajské normativy se v současné době zásadně neliší. Kraj peníze pro střední školy nemůže použít pro základní školy a obráceně. Problém není ve způsobu rozdělování, ale v rozdělovaném množství finančních prostředků. V praxi se můžeme setkat se školami, které mají málo tříd a velký počet žáků. Tím dochází k přeplněnosti tříd a škola má dostatek financí pro pedagogy. Jiné školy řeší problém opačný, dostatek tříd s nízkým počtem žáků. Tyto školy řeší nedostatek finančních prostředků pro pedagogy.</p> <p>Pro úspěšnou práci školy je také třeba zajistit odborníky (logoped, školní psycholog, speciální pedagog a další dle potřeby školy) a zvýšit kvalitu a dostupnost infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení. Na tyto výdaje z finančních normativů školám nezůstávají finance. Řešením se nabízí pro oblast spádových škol společné sdílení úvazků těchto odborníků. Cílem tedy je společně sdílet odborníka a zajistit zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení.</p>

Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> - Zaměstnat odborníky ve školách na území ORP - Společným projektem zajistit finance - Jednání zřizovatelů škol na společném financování potřebných úvazků odborníků - Analýza potřebnosti odborníků a jejich úvazků na všech školách ORP - Finanční analýza
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ol style="list-style-type: none"> 1. Počet sdílených odborníků působících na školách 2. Počet zapojených škol
Rizika realizace	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedostatek kvalifikovaných odborníků 2. Nedostatek finančních prostředků ze strany zřizovatelů na úvazky odborníků 3. Neochota zapojení škol do projektu 4. Nejednotnost názorů všech zúčastněných
Aktivita	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jednání mezi zřizovateli 2. Zjištění potřebného počtu odborníků 3. Zajištění podkladů pro finanční analýzu 4. Spolupráce s řediteli škol 5. Spolupráce odborníků s rodiči
Správce cíle	Návrh: Zřizovatel školy

3.2.4. Indikátory

Problémový okruh	NEDOSTATEK FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ V OBLASTI ŠKOLSTVÍ		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet společných projektů		
Měrná jednotka	Počet projektů		
Správce měřítka	Starostové obcí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	8
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Nejen školy, ale i jejich zřizovatelé se potýkají s nedostatkem finančních prostředků. Jedna z možností se rýsuje společné projekty v rámci meziobecní spolupráce. Společnými projekty se mohou řešit jak investiční výdaje tak personální obsazení odborníků na školách. Realizace společných projektů v této oblasti pomůže obcím ušetřit finanční náklady a také administrace projektů může být časově méně náročná.		
Metodika a výpočet:	Prostý součet společných projektů		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy obcí a svazků obcí, webové stránky obcí, škol		

Cíl 1.1	Rekonstrukce školních budov, snížení jejich energetické náročnosti, využití obnovitelných zdrojů energie a společné získávání finančních prostředků na realizaci.		
Číslo indikátoru	1.1.1		
Název indikátoru	Počet zrekonstruovaných školních budov		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Ředitel školy		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Rekonstrukci školních budov má dle šetření v území v záměru celkem 10 škol. Rekonstrukce budov znamená vždy výraznou změnu existujícího stavu, přináší svěží proměnu objektu, která tak zvyšuje jeho celkovou životnost. Aby taková rekonstrukce budovy byla úspěšná, je třeba spolupracovat s odborníky, kteří poskytují kvalitní záruky a pracují s ověřenými technologickými postupy. Výsledkem je pak prodloužení životnosti budov a snížení energetické náročnosti na provoz.		
Metodika a výpočet:	Součet zrekonstruovaných školních budov		
Zdroj čerpání dat:	statistiky ZŠ a MŠ, výroční zprávy obcí (zřizovatelů)		

Cíl 1.1	Rekonstrukce školních budov, snížení jejich energetické náročnosti, využití obnovitelných zdrojů energie a společné získávání finančních prostředků na realizaci.		
Číslo indikátoru	1.1.2		
Název indikátoru	Počet zapojených obcí do společných projektů		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Obce DSO v území		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	3
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet zapojených obcí do společných projektů na rekonstrukci školních budov je hlavním ukazatel možné meziobecní spolupráce na území ORP Vyškov. Tím, že se obce dohodnou na pracovníkovi, který se bude na dané činnosti specializovat a práci bude vykonávat pro více obcí, dojde tak nejen k časovým úsporám, ale vzroste i kvalita činnosti. Cestou k ušetření nákladů jsou opět úspory z rozsahu, kdy hromadné nákupy, či společné zajištění služeb umožňují dosáhnout lepších podmínek, resp. lepší kvality. V případě větších projektů, klesá podíl nákladů na jejich administraci. Vzájemnou spoluprací tak mohou být tyto obce dobrým příkladem i pro ostatní.		
Metodika a výpočet:	Součet zapojených obcí		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy obcí, výroční zprávy DSO		

Cíl 1.2	Společně zajistit vybavenost škol		
Číslo indikátoru	1.2.1		
Název indikátoru	Počet zrealizovaných projektů		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Ředitelé škol		
Roky	2013	2017	2020
Plán	0	2	3
Skutečnost	0	0	0
Popis měřítka:	Počet zrealizovaných projektů je hlavním měřítkem pro hodnocení stanoveného cíle ve vybavenosti škol. Školy své potřeby a záměry mohou realizovat samostatně či v rámci meziobecní spolupráce a tím dosáhnout úspory časové i finanční.		
Metodika a výpočet:	Součet zrealizovaných záměrů		
Zdroj čerpání dat:	Zpráva o hospodaření škol, dotazy u zřizovatelů škol		

Cíl 1.2	Společně zajistit vybavenost škol		
Číslo indikátoru	1.2.2		
Název indikátoru	Ucelený dokument o potřebách škol na území ORP Vyškov		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Ředitelé škol		
Roky	2013	2017	2020
Plán	0	1	1
Skutečnost	0	0	0
Popis měřítka:	Potřeba vytvoření uceleného přehledu o potřebách škol na území ORP Vyškov je hlavním měřítkem pro hodnocení stanoveného cíle ve vybavenosti škol. Školy své potřeby a záměry shromáždí u realizačního týmu v zásobníku, kde bude ucelený přehled. Projekty pak mohou realizovat samostatně či v rámci meziobecní spolupráce a tím dosáhnout úspory časové i finanční.		
Metodika a výpočet:	Součet		
Zdroj čerpání dat:	Dotazníkové šetření u ředitelů škol		

Cíl 1.3	Společně sdílet odborníka (logopeda, školního psychologa, speciálního pedagoga, kariérového poradce a další podpůrné profese) a zajistit zvýšení kvality a dostupnost infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení.		
Číslo indikátoru	1.3.1		
Název indikátoru	Počet sdílených odborníků působících na školách		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Ředitelé škol		
Roky	2013	2017	2020
Plán	0	3	3
Skutečnost	1	0	0

Popis měřítka:	<i>Pro zajištění kvalitní výchovy a vzdělávání na školách je nutný optimální počet odborníků. V rámci meziobecní spolupráce se nabízí sdílení odborníků pro více škol v regionu.</i>
Metodika a výpočet:	<i>Součet sdílených odborníků</i>
Zdroj čerpání dat:	statistiky ZŠ a MŠ, výroční zprávy obcí (zřizovatelů)

Cíl 1.3	Společně sdílet odborníka (logopeda, školního psychologa, speciálního pedagoga, kariérového poradce a další podpůrné profese) a zajistit zvýšení kvality a dostupnost infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení.		
Číslo indikátoru	1.3.2		
Název indikátoru	Počet zapojených škol		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Ředitelé škol		
Roky	2013	2017	2020
Plán	0	5	5
Skutečnost	0	5	5
Popis měřítka:	V rámci úspory finančních prostředků je vhodné meziobecní spoluprací společně sdílet odborníka. Pracovní úvazek jednoho odborníka lze rozčlenit dle potřeb na jednotlivé školy. Tím škola dosáhne finanční úspory na tohoto zaměstnance.		
Metodika a výpočet:	Součet zapojených škol		
Zdroj čerpání dat:	Dotazníkové šetření u ředitelů škol		

3.3. Pravidla pro řízení strategie

3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny
Zástupce SO Větrník
Zástupce SO Ivanovická brána
Zástupce MRG Rakovec
Zástupce SO Dražanská vrchovina
Zástupce MRG Melicko
Zástupce města Vyškova

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Rekonstrukce školních budov, snížení jejich energetické náročnosti, využití obnovitelných zdrojů energie a společné získávání finančních prostředků na realizaci.	Zřizovatelé škol
1.2	Společně zajistit vybavenost škol	Zřizovatelé škol
1.3	Společně sdílet odborníka (logopeda, školního psychologa, speciálního pedagoga, kariérového poradce a další podpůrné profese) a zajistit zvýšení kvality a dostupnost infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení.	Zřizovatelé škol

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet společných projektů	Starostové obcí
1.1.1	Počet zrekonstruovaných školních budov	Ředitelé škol
1.1.2	Počet zapojených obcí do společných projektů	Obce DSO v území
1.2.1	Počet zrealizovaných projektů	Ředitelé škol
1.2.2	Ucelený dokument o potřebách škol na území ORP Vyškov	Ředitelé škol
1.3.1	Počet sdílených odborníků působících na školách	Ředitelé škol
1.3.2	Počet zapojených škol	Ředitelé škol

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty

(ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok. V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu

výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

3.4. Závěr a postup zpracování

3.4.1. Shrnutí

V návrhové části v oblasti školství byl stanoven jeden problémový okruh, který vzešel z jednání fokusní skupiny. Jediným problémovým okruhem je **Nedostatek finančních prostředků v oblasti školství**. Tomuto problémovému okruhu byly přiřazeny tři cíle **Rekonstrukce školních budov, snížení jejich energetické náročnosti, využití obnovitelných zdrojů energie a společné získávání finančních prostředků na realizaci**, druhý cíl **Společně zajistit vybavenost škol** a třetí cíl **Společně sdílet odborníka (logopeda, školního psychologa, speciálního pedagoga, kariérového poradce a další podpůrné profese a zajistit zvýšení kvality a dostupnost infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení**. Každý z výše uvedených cílů má svého správce. Naplňování každého cíle bude sledováno prostřednictvím sady indikátorů. Indikátory byly voleny tak, aby se dalo objektivně zhodnotit jejich naplnění. Posledním krokem strategického dokumentu bude vytvoření akčního plánu, který se zpracovává na následující kalendářní rok.

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Prvním krokem tvorby strategie bylo zpracování analytické části pro oblast „školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Následně byla realizačním týmem navržena vize meziobecní spolupráce v ORP Vyškov. Vize byla ověřena fokusní skupinou a zástupci obcí.

Návrhová část byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci s fokusní skupinou. Ve fokusní skupině jednali zástupci představitelů obcí, tedy zřizovatelé a v oblasti školství ředitelé škol. Komunikace se členy fokusní skupiny probíhala po celou dobu tvorby návrhové části strategie a to formou osobních setkání, telefonicky a mailem. Prvotní návrh problémových okruhů a cílů vzešel od pracovníka pro analýzy a strategie. Návrh byl poté připraven na jednání realizačního týmu a na jednání fokusní skupiny s odborníky z oblasti školství. Výsledky z jednání fokusní skupiny zpracoval realizační tým do připravované strategie.

Strategie bude naplňována pomocí akčního plánu. Důležitou roli při plnění strategie bude mít tým ve složení manažer strategie a řídicí skupina. Manažer strategie zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Řídicí skupina bude rozhodovat o naplňování této strategie, zejména o jejích změnách a úpravách, ale také o schvalování akčního plánu. Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu. Projekty zařazené do akčního plánu pak budou naplňovat stanovené cíle.

Jedním z posledních kroků je schválení celého strategického dokumentu meziobecní spolupráce na II. oficiálním setkání představitelů obcí v území ORP.

3.5. Přílohy

3.5.1. Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, a nebo konektivita celých škol.

3.5.2. Seznam zkratk

ZŠ	základní škola
MŠ	mateřská škola
ORP	obec s rozšířenou působností
ONIV	ostatní neinvestiční výdaje
FKSP	fond kulturně speciální podpory
MP	mzdové prostředky
KZÚV	krajská zařízení ústavní výchovy
NIV	neinvestiční výdaje (prostředky na platy)
MŠMTV	Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy
ŠD	školní družina
ŠK	školní klub
ZUŠ	základní umělecká škola
DDM	dům dětí a mládeže
ŠJ	školní jídelna
SVČ	středisko volného času
RUD	rozpočtové určení daní
NNO	nestátní nezisková organizace
DSO	dobrovolný svazek obcí

4. Téma 2.: sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci

prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.

- vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Priority rozvoje sociálních služeb jsou vytvářeny na jedné straně přímo lidmi, kteří poskytují sociální služby a na druhé straně lidmi, kteří nabízené služby užívají, nebo se jich daná problematika přímo, či nepřímo dotýká. Zvyšování kvality a dostupnosti sociálních služeb je dlouhodobým procesem. Komunitní plán sociálních služeb má na našem území pouze město Vyškov a město Rousínov. Díky této systematické práci došlo k bližšímu a intenzivnějšímu sepětí zadavatele služeb, tedy města Vyškova, poskytovatelů a také uživatelů sociálních služeb. Byla realizována řada zajímavých projektů, které by jinak s největší pravděpodobností nevznikly. Jako příklad můžeme uvést Azylový dům pro ženy a matky v tísní, přístavba domu s pečovatelskou službou, Chráněné bydlení, rozšíření odlehčovací služby.

Současnou úroveň sociálních služeb by tedy poznamenal proces komunitního plánování i pro ostatní obce na území ORP. Sociální služby a související aktivity na území by tak byly připraveny poskytnout podporu a pomoc potřebným občanům.

Tab. 4.1 Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP Vyškov

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	3
Denní stacionáře	1
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
Domovy pro seniory	3
Domovy se zvláštním režimem	1
Chráněné bydlení	1
Azylové domy	1
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0
Noclehárny	0
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	2

Sociálně terapeutické dílny	1
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0
Pracoviště rané péče	0
Intervenční centra	0
Služby následné péče	0
Ostatní	4
celkem	18

Zdroj dat: registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření

Výše uvedená tabulka uvádí jednotlivé typy sociálních služeb sídlících v rámci ORP Vyškov. Dle zákona o sociálních službách se tato zařízení dělí na 20 typů zařízení sociálních služeb. Zařízení, které nebylo možné zařadit ani do jednoho z typů zařízení sociálních služeb, je uvedeno v kategorii "Ostatní". V této kategorii jsou uvedeny tři pečovatelská zařízení, které jsou zřizovány obcemi. V tabulce se nachází i Pečovatelská služba Vyškov, příspěvková organizace, která byla zařazena do skupiny zařízení "ostatní", ale byla v roce 2012 zrušena.

Tab. 4.2a Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP Vyškov (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	3
Denní stacionáře	1
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
Domovy pro seniory	3
Domovy se zvláštním režimem	1
Chráněné bydlení	1
Azylové domy	1
Sociální poradny	5
Sociálně terapeutické dílny	1
Ostatní	4
celkem	21

Zdroj dat: komunitní plán města Vyškov, vlastní šetření

Charakteristika jednotlivých druhů sociálních zařízení na území ORP Vyškov:

Centrum denních služeb nabízí podporu a pomoc seniorům a osobám se zdravotním postižením od 27 let, kteří žijí doma, ale z důvodu věku nebo zdravotního stavu si již nejsou schopni sami zajistit vše, co potřebují. Centrum denních služeb umožňujeme těmto lidem strávit část dne dle svých potřeb a přání v tomto zařízení a v odpoledních hodinách se vrátit zpět domů.

Denní stacionář je sociální služba, která je poskytována lidem, kteří se z důvodu věku, zdravotního či mentálního postižení, neobejdou bez pomoci jiné fyzické osoby. Tito lidé obvykle bydlí doma s rodinou a do služby docházejí jen na určitou část dne. Blízcí, se kterými bydlí, se o ně chtějí starat, ale aby nemuseli celý svůj soukromý i pracovní život podřídit péči o něj, je zde zřízena tato služba.

Domovy pro osoby se zdravotním postižením je druh pobytové sociální služby, která je poskytována osobám se zdravotním postižením (tělesně postižení, smyslově postižení, mentálně postižení). Klientům této služby je poskytována pomoc při zajištění stravy, ubytování, zajištění hygienické péče, trávení volného času, zvládání každodenních úkonů, kontaktu s úřady apod.

Domov pro seniory je druh pobytové sociální služby, která je určena osobám nad 65 let věku, kteří potřebují trvalou pomoc druhé osoby.

Domovy se zvláštním režimem je označení pro celoroční pobytová zařízení pro lidi, kteří z důvodu svého onemocnění či postižení potřebují služby přizpůsobit této nemoci či postižení (potřebují „zvláštní režim“). Fungují velmi podobně jako Domovy pro seniory, s tím, že jsou přizpůsobeny specifickým potřebám klientů.

Chráněné bydlení je zajišťování podpory a pomoci osobám, které se ocitli v nepříznivé sociální situaci a nejsou schopny sami nebo za pomoci blízkých osob tuto situaci řešit. Podpora a pomoc vychází z individuálních potřeb jednotlivých osob.

Azylové domy se zabývají problematikou osob bez přístřeší nebo lidmi ohroženými ztrátou bydlení. Úkolem těchto azylových domů je hájit zájmy klientů a poskytovat jim kvalitní prostředí pro fungování.

Sociální poradny poskytují osobám v nepříznivé sociální situaci potřebné informace přispívající k řešení jejich situace. Zahrnují občanské poradny, manželské a rodinné poradny, sociální práci s osobami společensky nepřizpůsobenými, poradny pro oběti trestných činů a domácího násilí, sociálně právní poradenství pro osoby se zdravotním postižením a seniory. Služba se poskytuje bezúplatně.

Sociálně terapeutické dílny zajišťují podporu osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení, které nejsou z tohoto důvodu umístitelné na otevřeném ani chráněném trhu práce. Účelem této služby je dlouhodobá a pravidelná podpora zdokonalování pracovních návyků a dovedností těchto osob prostřednictvím sociálně pracovní terapie.

Tab. 4.2b Zařízení sociálních služeb působících na území ORP Vyškov se sídlem mimo ORP Vyškov

pořadové číslo	název zařízení	typ zařízení	zřizovatel zařízení	sídlo zařízení (ORP)
1.	TyfloCentrum Brno, o.p.s.	sociální poradny	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých	Brno
2.	Sdružení podané ruce, o.s.	sociální poradny	Sdružení podané ruce, o.s.	Brno
3.	Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, o.s. klub "PAPRSEK"	sociální poradny	Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, o.s.	Praha
4.	Charitní ošetřovatelská služba Bučovice, Slavkov u Brna		Diecézní charita Brno - Oblastní charita Hodonín	Bučovice

Zdroj dat: komunitní plán města Vyškov, vlastní šetření

Ve výše uvedené tabulce je přehled zařízení sociálních služeb působících na území ORP Vyškov, avšak poskytovatel sídlí mimo území ORP Vyškov. Všechna zařízení se nachází na území města Vyškova.

Tab. 4.3 Počet jednotlivých typů sociálních služeb

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	2
Služby sociální péče	Osobní asistence	1
	Pečovatelská služba	5
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	3
	Centra denních služeb	1
	Denní stacionáře	1
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
	Domovy pro seniory	4
	Domovy se zvláštním režimem	3
	Chráněné bydlení	1
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1
Služby sociální prevence	Raná péče	0
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	0
	Azylové domy	1
	Domy na půl cesty	0
	Kontaktní centra	0
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	0
	Nízkoprahová denní centra	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0
	Noclehárny	0
	Služby následné péče	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	1
	Sociálně terapeutické dílny	0
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	0
Sociální rehabilitace	1	

Zdroj dat: registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření

V tabulce jsou zobrazeny počty jednotlivých sociálních služeb dle dat MPSV. Nejčastější poskytovanou službou je pečovatelská služba a domov pro seniory.

Tab. 4.4 Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP Vyškov (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	5
Služby sociální péče	Osobní asistence	3
	Pečovatelská služba	5
	Odlehčovací služby	3
	Centra denních služeb	1
	Denní stacionáře	1
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
	Domovy pro seniory	4
	Domovy se zvláštním režimem	3
	Chráněné bydlení	1
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1
Služby sociální prevence	Raná péče	1
	Azylové domy	1
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	1
	Sociální rehabilitace	1

Zdroj dat: komunitní plán města Vyškov, vlastní šetření

Výše uvedená tabulka znázorňuje přehled sociálních služeb na území ORP Vyškov a je rozdělena do tří hlavních oblastí.

Sociální poradenství poskytuje informace přispívající k řešení nepříznivé sociální situace. Sociální poradenství je základní činností při poskytování všech druhů sociálních služeb. Odborné sociální poradenství se zaměřuje na potřeby jednotlivých sociálních skupin osob v občanských poradnách, manželských a rodinných poradnách, v poradnách pro oběti trestných činů a domácího násilí a zahrnuje též sociální práci s osobami se specifickými potřebami.

Služby sociální péče napomáhají osobám se stabilizovaným zdravotním stavem zajistit jejich fyzickou a psychickou soběstačnost, s cílem umožnit jim zapojení do běžného života společnosti. Patří sem všechny služby sociální péče, které jsou uvedeny v horní polovině tabulky.

Osobní asistence je služba a čas, kterou asistent poskytuje klientovi. Co pro klienta poskytovatel konkrétně dělá, záleží na smluvním ujednání obou stran. Osobní asistence je povinna zajistit základní činnosti definované zákonem.

Pečovatelská služba je služba terénní. Služba se poskytuje ve vymezeném čase. Prostřednictvím pečovatelské služby si klient smluvně sjednává vykonávání určitých úkonů péče o vlastní osobu a domácnost, nákupy, apod.

Odlehčovací služba může být pobytová, ambulantní a terénní. Tyto služby mají odlehčit pečujícím osobám v každodenní péči o seniora, dopřát jim nezbytný odpočinek nebo prostor pro vyřízení osobních záležitostí.

Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče jsou poskytovány podle § 52 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Pobytové sociální služby jsou poskytovány osobám, které již nevyžadují lůžkovou péči, ale vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nejsou schopny se obejít bez pomoci jiné fyzické osoby a nemohou být proto propuštěny

ze zdravotnického zařízení lůžkové péče do doby, než jim je zabezpečena pomoc osobou blízkou nebo jinou fyzickou osobou nebo zajištěno poskytování jiných sociálních služeb.

Sociální rehabilitace je zaměřena na posilu osobních kompetencí, schopností a dovedností člověka, aby mohl využívat běžné společenské zdroje a fungovat v přirozeném prostředí, zejména v oblasti zaměstnání a v návaznosti pak i ve všech dalších oblastech kulturního a společenského života.

Služby sociální prevence jsou vyjmenovány v druhé polovině tabulky. Napomáhají zabránit sociálnímu vyloučení osob (snaží se zmírnit či zabránit životu jedince na okraji společnosti). Cílem služeb sociální prevence je napomáhat osobám k překonání jejich nepříznivé sociální situace a chránit společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů. Jedná se o různé případy, například ztráta domova, závislost na návykové látce, rozpad rodiny, hrozba násilím, dlouhodobá nezaměstnanost a mnoho dalších závažných událostí, které oslabují člověka v prosazování jeho oprávněných práv a zájmů a současně jej mohou vylučovat z běžného života společnosti.

Ranná péče spadá mezi takzvané terénní služby, popřípadě je doplněna ambulantní formou, poskytovaná dítěti a rodičům dítěte ve věku do 7 let, které je zdravotně postižené, nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého zdravotního stavu. Služba je zaměřena na podporu rodiny a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi jsou terénní a ambulantní sociální služby podporující rodiny s dětmi, které se ocitly v dlouhodobě nepříznivé sociální situaci a je tak ohrožen vývoj dětí. Tyto rodiny, které nedokáží samy bez další pomoci překonat tíživé období, jsou motivovány a aktivizovány ke změně.

Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením je podpora rozvíjení individuálních schopností a dovedností seniorů a osob se zdravotním postižením, vedoucí k zapojení do společnosti, zejména na trh práce. Služby v sobě zahrnují činnosti, které podporují samostatnost a rozvíjí činnost člověka.

Tab. 4.5 Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele

Typ zařízení sociálních služeb	zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Centra denních služeb	0	0	0	1	0	2
Denní stacionáře	0	1	0	0	0	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0	1	0	0	0	0
Domovy pro seniory	0	2	0	0	0	1
Domovy se zvláštním režimem	0	1	0	0	0	0
Chráněné bydlení	0	0	0	1	0	0
Azylové domy	0	0	0	0	0	1
Sociální poradny	0	0	0	0	0	2
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0	0	0	0	0	1
Ostatní	0	2	2	0	0	0
celkem	0	7	2	2	0	7

Zdroj dat: registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření

Sociální zařízení se nachází především ve městech nebo ve větších obcích. Z těchto zařízení bylo sedm zřízeno krajem, dvě obcí, následující dvě církví a zbylých sedm zařízení bylo zřízeno jinými zřizovateli, např. příspěvkovou organizací, obecně prospěšnou společností nebo sdružením.

Některá zařízení poskytují širší škálu služeb, nicméně pro určení typu zařízení byla zvolena převládající služba. V našem ORP se nachází čtyři domovy pro seniory, ale v rozdělení podle zařízení jsou uvedeny pouze tři. Vlivem toho dělení je Habrovanský zámek zařazen jako "domov pro osoby se zdravotním postižením" přestože poskytuje i službu "domov pro seniory".

Na území ORP Vyškov nejsou tyto typy zařízení sociálních služeb: týdenní stacionáře, domy na půl cesty, zařízení pro krizovou pomoc, nízkoprahová denní centra, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, noclehárny, terapeutické komunity, sociálně terapeutické dílny, pracoviště rané péče, intervenční centra, služby následné péče.

Tab. 4.6 Počet sociálních služeb dle zřizovatele

	Typ sociální služby	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Služby sociální péče	Sociální poradenství						2
	Osobní asistence				1		
	Pečovatelská služba		1	2	1		1
	Odlehčovací služby				1		2
	Centra denních služeb				1		
	Denní stacionáře		1				
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením		1				
	Domovy pro seniory		3				1
	Domovy se zvláštním režimem		2				1
	Chráněné bydlení				1		
	Sociální služby poskytované ve zdravot. zařízeních ústavní péče		1				
	Azylové domy						1
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi						1
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením						1
	Sociální rehabilitace						1
	celkem	0	9	2	5	0	11

Zdroj dat: registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření

V tabulce je uveden počet sociálních služeb dělených podle jejich zřizovatele. Nejčastějším zřizovatelem jsou příspěvkové organizace, obecně prospěšné společnosti a sdružení. Dalších devět sociálních služeb je zřízeno krajem a v neposlední řadě je významným zřizovatelem i církev, která v ORP zřizuje pět sociálních služeb.

Na území ORP Vyškov poskytovatelé sociálních služeb do roku 2012 nenabízeli tyto služby: tísňová péče, průvodcovské a předčitatelské služby, podpora samostatného bydlení, týdenní stacionáře, raná péče, telefonická krizová pomoc, tlumočnické služby, domy na půl cesty, kontaktní centra, krizová pomoc, intervenční centra, nízkoprahová denní centra, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, noclehárny, služby následné péče, sociálně terapeutické dílny, terapeutické komunity, terénní programy.

Tab. 4.7 Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012

Druh zařízení sociálních služeb	finanční prostředky						
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje
Centra denních služeb	1 828 000	1 812 000	3 671 500	0	8 901 408	308 006	182 400
Denní stacionáře	1 246 000						
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	10 044 000	65 000	0	4 437 000	10 899 000	249 322	3 472 000
Domovy pro seniory	30 909 000	11 265 000	0	0	10 387 440	0	0
Domovy se zvláštním režimem	12 407 000						
Chráněné bydlení	1 979 000	0	0	0	599 942	0	0
Sociální poradny	927 000	0	561 000	0	224 095	0	223 262
Centra sociálně rehabilitačních služeb	1 291 000	1 658 000	595 000	0	588 000	708 000	38 000
Ostatní	942 000	0	0	370 067	937 760	0	0
celkem za všechna zařízení	61 573 000	14 800 000	4 827 500	4 807 067	32 537 645	1 265 328	3 915 662

Zdroj dat: databáze MPSV, vlastní šetření

Financování sociálních služeb v ČR je založeno na principu vícezdrojového financování. Do systému financování vstupují finanční prostředky z veřejných rozpočtů, úhrady od uživatelů, prostředky ze strukturálních fondů EU, platby od zdravotních pojišťoven, prostředky ze sbírek, fondů a nadací atd.

K nejvýznamnějším finančním zdrojům patří veřejné rozpočty, v případě pobytových služeb sociální péče také úhrady od uživatelů.

Z tabulky vyplývá, že zařízení získávají největší podíl finančních prostředků z dotací. Nejvýznamnějším poskytovatelem dotací je Ministerstvo práce a sociálních věcí, dalším je kraj a v neposlední řadě i obce. Jako druhý nejvýznamnější zdroj finančních prostředků jsou úhrady uživatelů těchto zařízení.

Tab. 4.8 Kapacita zařízení sociálních služeb na území ORP Vyškov

Druh zařízení sociálních služeb	pobytová		ambulantní	terénní
	klienti	lůžka	klienti	lůžka
Centra denních služeb	0	18	110	366
Denní stacionáře	0	0	14	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	35	35	0	0
Domovy pro seniory	383	383	0	0
Domovy se zvláštním režimem	37	37	0	0
Chráněné bydlení	0	9	0	0
Azylové domy	0	20	0	0
Sociální poradny	0	0	1154	1

Centra sociálně rehabilitačních služeb	0	0	270	120
Ostatní	5	5	0	195

Zdroj dat: registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření

V tabulce jsou uvedeny kapacity zařízení sociálních služeb. Tato zařízení jsou dělena na pobytové, ambulantní a terénní. Některá zařízení jsou zařazena pod Centra denních služeb (dle převažující služby), přičemž poskytují zároveň pečovatelské služby, což ovlivňuje počet klientů, o které je pečováno terénně.

Tab. 4.9 Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012

	Pečovatelská služba	Osobní asistence	Tísňová péče	Průvodcovské a předčitatelské služby	Podpora samostatného bydlení	Odlehčovací služby	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	tlumočnické služby
Příjmy z úhrad uživatelů	1 135 312	0	0	0	0	1 718 542	588 000	0
Výdaje	3 017 614	0	0	0	0	2 343 785	2 798 000	0
Podíl úhrad uživatelů služeb na celkových výdajích na službu	0,3762	0	0	0	0	0,7332	0,2102	0

Zdroj dat: registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření

V tabulce jsou zaznamenány příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012. Z tabulky plyne, že na celkových výdajích na pečovatelskou službu se platby uživatelů za služby podílejí zhruba třiceti procenty, zbylé výdaje musejí být tedy uhrazeny z dotací a dalších dostupných zdrojů. V případě odlehčovací služby je tento podíl více jak 70%.

Tab. 4.10 Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012

Pečovatelská služba	0
Osobní asistence	0
Tísňová péče	0
Průvodcovské a předčitatelské služby	0
Podpora samostatného bydlení	0
Odlehčovací služby	15
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	2

Zdroj dat: registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření

Z výše uvedené tabulky je patrné, že poptávka po odlehčovacích službách převyšuje možnosti nabídky. V roce 2012 byl počet neuspokojených žadatelů 15. Posláním odlehčovacích služby je poskytovat služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení a o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním

prostředí. Tyto služby mají odlehčit pečujícím osobám v každodenní péči o seniora, dopřát jim nezbytný odpočinek nebo prostor pro vyřízení osobních záležitostí.

Poptávka sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením pouze mírně překračuje nabídku. V roce 2012 byl zaznamenán počet neuspokojených klientů této služby ve dvou případech.

Tab. 4.11 Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

	Centra denních služeb			Denní stacionáře			Zařízení pro krizovou pomoc		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	62	149	0	0	0	0	0	0

	Sociální poradny			Sociálně terapeutické dílny			Sociální rehabilitace		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	441	771	0	0	0	77	54	50

	Týdenní stacionáře			Domov pro osoby se zdravotním postižením			Domovy pro seniory		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	0	41	29	0	70	247

	Domovy se zvláštním režimem			Chráněné bydlení			Azylové domy		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	12	11	0	3	5	0	0	0

	Domy na půl cesty			Terapeutické komunity			Ostatní		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	0	0	0	0	18	52

Zdroj dat: registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření

Posláním Centra denních služeb je umožnit seniorům se sníženou soběstačností a osobám se zdravotním postižením starších 24 let zapojit se do společnosti denním pobytem v Centru denních služeb a oddálit umístění v ústavní péči. Na území ORP Vyškov využívalo v roce 2012 tuto službu celkem 211 klientů. Při řešení nepříznivé sociální situace se nabízí jako jedno z možností sociální poradenství. Za sledované období využilo službu sociálního poradenství 1212 klientů.

Další využívanou službou je na území ORP Vyškov sociální rehabilitace. Tato služba podporuje schopnosti a dovednosti člověka, tak aby mohl využívat běžné společenské zdroje a fungovat v přirozeném prostředí, zejména v oblasti zaměstnání a v návaznosti pak i ve všech dalších oblastech kulturního a společenského života. Tuto službu využívalo ve sledovaném období celkem 181 osob.

V domovech pro osoby se zdravotním postižením je poskytována služba, která je určena osobám s mentálním a s kombinovaným postižením, se středně těžkou nebo těžkou závislostí na pomoci jiné fyzické osoby, mobilní a částečně imobilní. Na území ORP Vyškov v roce 2012 využívalo tuto službu 70 uživatelů.

Domov pro seniory je druh pobytové sociální služby, která je určena seniorům (osobám nad 65 let věku), kteří potřebují trvalou pomoc druhé osoby. Domovy pro seniory poskytují svým klientům stravování, ubytování, pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu a aktivizační činnosti (např. pomoc při vyřizování osobních záležitostí na úřadech, komunikaci s firmami apod.) Za sledované období využívalo na území ORP Vyškov tuto službu celkem 317 klientů.

Na území ORP se dále nachází domovy se zvláštním režimem, tuto službu využívalo 23 osob.

Chráněné bydlení je pobytová služba určená pro osoby s lehkým až středním mentálním postižením popř. přidruženým tělesným postižením. Tito lidé jsou závislí na pomoci a na podpoře jiné osoby v uspokojování svých základních životních potřeb. Chráněné bydlení na území ORP Vyškov využívalo za sledované období celkem 8 osob.

Tab. 4.12 Celkové náklady jednotlivých druhů sociálních služeb v roce 2012

Druh zařízení sociálních služeb	Celkové náklady (100 %)
Centra denních služeb	15 920 244
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	13 571 040
Domovy pro seniory	68 150 245
Domovy se zvláštním režimem	12 154 500
Chráněné bydlení	2 052 088
Sociální poradny	622 029
Centra sociálně rehabilitačních služeb	3 130 000
Ostatní	878 296

Zdroj dat: registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření

Jednotliví poskytovatelé sociálních služeb, kteří splňují podmínky registrace k poskytování sociálních služeb, mají s platností zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, přístup ke všem finančním zdrojům. Podíl a struktura zdrojů financování se liší podle typu sociální služby, přičemž státní dotace je zásadním zdrojem financování především u služeb sociálního poradenství. Nejpodstatnějším zdrojem financí je státní dotace i u služeb sociální prevence. U služeb sociální péče jsou nejdůležitějším finančním zdrojem úhrady od uživatelů služeb.

Při stanovení nákladovosti jednotlivých služeb a jejich následném srovnávání je třeba rozlišovat specifické charakteristiky druhu i typu sociálních služeb i jednotlivých služeb v rámci jedné skupiny. Nákladovost sociálních služeb se liší z hlediska náročnosti péče zajišťované jednotlivým klientům, z hlediska geografické polohy poskytovaných služeb (na vytápění a spotřebu elektrické energie technický stav a stáří budov), dále pak z hlediska socio-demografické situace v dané lokalitě, z níž také vyplývá potřeba poskytování daných typů sociálních služeb s ohledem na různou strukturu uživatelů sociálních služeb a v neposlední řadě z hlediska personálního zabezpečení služeb, zejména potřebného stupně kvalifikace pracovníků k zajištění péče o uživatele dané služby.

Tabulka zobrazuje celkovou výši nákladů jednotlivých druhů sociálních služeb na území ORP Vyškov.

Tab. 4.13 Výčet domovů pro seniory na území ORP Vyškov v roce 2012

Poskytovatel	Kapacita	Počet klientů
Domov Hvězda, příspěvková organizace	30	29
Domov u zámku o.s.	90	90
Habrovanský zámek, příspěvková organizace	35	35
Sociální služby Vyškov, příspěvková organizace	166	163

Zdroj dat: vlastní šetření

Z důvodu nepříznivé životní situace způsobené věkem a zdravotním stavem potřebují částečnou nebo úplnou podporu při zvládnání základních činností spojených s péčí o vlastní osobu seniory. V evropských zemích, tedy i v České republice, jsou patrné trendy, které přímo, či zprostředkovaně ovlivňují podobu a vývoj sociálních služeb pro staré občany. Jedná se především o prodlužování lidského věku, přičemž se prodlužuje období života, v němž člověk potřebuje pomoc jiné osoby a přenášení standardu života v produktivním věku i do období, kdy je člověk závislý na pomoci jiné osoby. Tyto trendy, které jsou podmíněny nutností zabezpečit přiměřenou kvalitu života ve stáří, jsou doprovázeny hledáním možností transformace celé oblasti sociálních služeb pro tyto skupiny osob. Důvodem nejsou jen ekonomické aspekty, ale i o otázky spojené s kvalitou života ve stáří. Za tímto účelem jsou zřizovány domovy pro seniory. Výše uvedená tabulka znázorňuje domovy pro seniory na území ORP Vyškov, jejich kapacitu a počet klientů. Vytíženost stávajících zařízení je dlouhodobě naplněna.

Informace o dobrovolnictví na území ORP Vyškov. Dobrovolnickou službou se zabývá novela zákona č. 86/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě. Smyslem zákona o dobrovolnické službě je vytvářet co nejpříznivější prostředí pro dobrovolnické aktivity v České republice. Zákonem se řídí ty organizace, které mají udělenou akreditaci na své projekty anebo programy Ministerstvem vnitra v oblasti dobrovolnické služby. Akreditace je svého druhu „značkou kvality“, garancí, že organizace s akreditovaným projektem všem svým partnerům působícím v akreditovaném režimu zajišťuje služby ve standardní kvalitě, zajišťuje bezpečí a ochranu pro dobrovolníky i příjemce dobrovolnické služby. Akreditace je udělována na 3 roky. Vlastním

šetřením bylo zjištěno, že na území ORP Vyškov neprobíhají žádné akreditované a neakreditované projekty, v jejichž rámci je vykonávána dobrovolnická služba. Nesídlí zde ani žádá organizace poskytující akreditovanou dobrovolnickou službu v rámci svých činností.

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tab. 4.14 Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
<i>Poskytovatelé služeb</i>	<i>Dostatek finančních prostředků a klientů</i>	<i>Nízká kvalita poskytované služby, absence potřebné služby</i>	<i>Pravidelné společná setkávání, elektronická/telefonická komunikace</i>	<i>Zajistit vícezdrojové financování</i>
<i>Senioři</i>	<i>Kvalitní a dostupná péče – územně, finančně, časově. Individuální přístup</i>	<i>Zvyšování počtu uživatelů dle demografického vývoje. Nedodržování standardů kvality.</i>	<i>Pravidelné společná setkávání, zapojení obcí, informace v místních zpravodajích</i>	<i>Zjistit skutečné potřeby, zmapovat situaci, komunitní plán soc. služeb</i>
<i>Uživatelé sociálních služeb</i>	<i>Kvalitní a dostupná péče</i>	<i>Nedostatek finančních prostředků</i>	<i>Pravidelné společná setkávání, elektronická/telefonická komunikace, informace přes NNO (např. svaz invalidů)</i>	<i>Zajistit kvalitní komunikaci, komunitní plán soc. služeb</i>
<i>Obce</i>	<i>Dostupnost sociálních služeb a sociálních zařízení pro občany</i>	<i>Nedostatek finančních prostředků, nedostatečná kapacita v zařízeních</i>	<i>Pravidelná společná setkávání s poskytovateli služeb, s potencionálními uživateli, elektronická komunikace</i>	<i>Zpracování komunitního plánu sociálních služeb</i>
<i>Pečující osoby</i>	<i>Adekvátní příjem, dostupnost zdravotních a sociálních služeb, vzájemná spolupráce</i>	<i>Snížená kvalita péče pečující osobou, zneužití příspěvku na péči osobou blízkou</i>	<i>Osobně, písemně, telefonicky</i>	<i>Kontrola kvality poskytované péče ze strany sociálního odboru</i>

	<i>pečující osoby s poskytovateli</i>			
<i>Zaměstnanci v sociálních službách</i>	<i>Dobré pracovní podmínky, odpovídající ohodnocení, dobrou komunikaci se zaměstnavatelem i s klientem popř. jeho zástupci</i>	<i>Špatný přístup ke klientům (odměřenost, neochota), zneužití postavení vůči klientům, neobornost</i>	<i>Osobně, písemně, telefonicky</i>	<i>Kontrola ze strany zaměstnavatele, podmínky odbornosti při přijetí do zaměstnaneckého poměru, pravidelné semináře a vzdělávací akce</i>
<i>Veřejnost, která služby neužívá</i>	<i>Informovanost o poskytovaných soc. službách v regionu (katalog poskytovatelů), vyšší podpora státu sociálních služeb, dostatečná kapacita zařízení a služeb</i>	<i>Nezájem o dění v oblasti sociálních služeb, neoborný (nezasvěcený) pohled na problematiku v sociální oblasti</i>	<i>Informační letáky, informace v místním zpravodaji, různé charitativní akce.</i>	<i>Charitativní akce, informace o poskytovatelích a soc. službách v dostupných publikacích na dostupných místech (čekárny ve zdrav. zařízení)</i>
<i>Obec – zřizovatel</i>	<i>Dostatečná kapacita v zařízení pro umístění svých občanů, dostatek finančních prostředků na údržbu a chod zařízení, podpora státu, dostatek odborného personálu</i>	<i>Udržitelnost zařízení, nedostatek financí, nízká kapacita zařízení, nedostatek odborného personálu, změna legislativy</i>	<i>Osobně, elektronicky, pozvánky na akce, písemně</i>	<i>Střednědobý plán rozvoje obce a regionu, školení, semináře, zapojení podnikatelské sféry</i>
<i>Kraj</i>	<i>Dobré zajištění poskytování soc. služeb v kraji, dostatečnou kapacitu zařízení, podporu státu, dostatek financí, dostatek</i>	<i>Nedostatek financí, nedostatek odborníků, laxní přístup obcí, změna legislativy</i>	<i>Webový portál kraje, konference, medializace, komunikace s odbory ORP</i>	<i>Aktualizace střednědobého plánu kraje, školení, semináře, dotační tituly kraje v oblasti soc. služeb.</i>

	<i>odborníků na problematiku sociální sféry</i>			
<i>Stát</i>	<i>Řešení sociální problematiky v jednotlivých regionech</i>	<i>Volby (parlamentní, krajské, komunální), nařízení EU</i>	<i>Webový portál MPSV, konference, tiskové zprávy, medializace</i>	<i>Kvalitní zákonné normy, dostatek odborníků v problematice, komplexnost řešení problémů, příklady dobré praxe ze zahraničí</i>
<i>Média</i>	<i>Sledovanost, prodejnost</i>	<i>Neobjektivní a neodborný pohled na problematiku a tím poskytování dezinformací veřejnosti, vytváření mediálních „bublin“, zveřejnění neověřených informací</i>	<i>Tisk, rádio, televize, soc. sítě, internet</i>	<i>Kontrola zpráv před publikací, podávání odborných informací, přímé přenosy s odborníky o problematice</i>

Zdroj dat: dotazníkové šetření, vlastní šetření

Poskytování sociálních služeb se děje dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění.

Zákon zaručuje všem osobám, které jsou v nepříznivé sociální situaci pomoc či podporu. V tabulce jsou vyznačeny cílové skupiny, které jsou s poskytováním sociálních služeb a jejím užíváním úzce spjaty. Zvláště skupiny uživatelů jsou ti, kteří rozhodují o druhu, způsobu a průběhu poskytované sociální služby. Výběr služby je v rukou osoby, která ji potřebuje a poskytovatel je ten, který službu v požadované kvalitě poskytuje. A právě kvalita je definována jako soubor standardů složených z měřitelných indikátorů, uvedených ve vyhlášce MPSV. Subjekty veřejné správy jsou cílovými skupinami, které jsou na jedné straně poskytovateli a zřizovateli některých zařízení a na druhé straně jsou ti, kteří ovlivňují legislativu sociálních služeb a tím i stanování standardů poskytovaných sociálních služeb. Kontrola úrovně poskytovaných sociálních služeb je podle zákona prováděna jednak krajskými úřady a jednak Ministerstvem práce a sociálních věcí. Předmětem inspekce může být kontrola plnění podmínek pro registraci, plnění povinností poskytovatelů či kvalita poskytovaných sociálních služeb. Zvláštní kontrolou je veřejné mínění a to ovlivňuje cílová skupina Média. Ta mnohdy neobjektivně a neodborně informuje veřejnost a tím vytváří mediální „bubliny“, které podněcují nedůvěru, zvláště cílové skupiny seniorů k poskytovatelům sociálních služeb.

Tab. 4.15 Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
		P	D	V = P.D		
Finanční riziko	Nedostatek finančních prostředků na běžný provoz a opravy	3	3	9	Hledání dalších zdrojů financování, meziobecní spolupráce	zřizovatelé
	Nedostatek finančních prostředků na poskytování sociálních služeb	3	5	15	vícezdrojové financování	poskytovatelé
	Nedostatek finančních prostředků na investice a vybavení	3	3	9	Využití dotací	zřizovatelé
Organizační riziko	Chybějící služby	2	3	6	Zmapování území, meziobecní spolupráce	obce
	Nerovnoměrné pokrytí území sociálními službami	3	3	9	Komunitní plán soc. služeb	obce, poskytovatelé
	Nedostatek klientů	2	4	8	Komunitní plán soc. služeb	obce, poskytovatelé
	Nedostatečné kapacity	3	4	12	Meziobecní spolupráce, komunitní plán soc. služeb	poskytovatelé
Právní riziko	Změna legislativy	3	3	9	Sledování vývoje sociální oblasti	obce, poskytovatelé, zřizovatelé, uživatelé
Technické riziko	Špatný technický stav budov, zařízení a vybavení	3	2	6	Průběžné investice	zřizovatelé
Věcné riziko	Zvyšující se počet klientů využívajících sociální služby	4	4	16	Komunitní plán soc. služeb, meziobecní spolupráce	zřizovatelé, obce, poskytovatelé, uživatelé

Zdroj dat: dotazníkové šetření, vlastní šetření

Rizika spojená s oblastí sociálních služeb jsou důležitá pro plánování poskytování sociálních služeb v území. Poskytovatelé se potýkají s riziky při každodenní činnosti svých zařízení. Popsaná rizika řeší všichni poskytovatelé bez ohledu na nabízenou sociální službu. Některá rizika řeší management poskytovatele, některá zaměstnanci, kteří pracují s uživateli. Samotná práce s klienty a uživateli ať v zařízeních sociálních služeb nebo v jejich přirozeném prostředí nese svá rizika a je na zaměstnancích a pracovnících jak tyto rizikové oblasti zvládají. Ve výsledku to musí být komplexnost předcházení a řešení všech rizik, aby byla zachována kvalita nabízené sociální služby a tím i uspokojení poptávky po sociálních službách.

4.1.4. SWOT analýza oblastí

Tab. 4.16 SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
1. Funkční webové stránky poskytovatelů s nabídkou poskytovaných sociálních služeb	1. Chybějící komunitní plán sociálních služeb pro obce ORP mimo města Vyškova
2. Komunitní plán sociálních služeb města Vyškova	2. Dostupnost sociálních služeb především ve větších obcích (občané z menších obcí mají ztíženou dostupnost sociálních služeb)
3. Dobrá dopravní dostupnost do měst ORP, kde jsou sociální služby zajišťovány	3. Nedostatečná kapacita domovů pro seniory
4. Ve Vyškově je odborem sociálních služeb a zdravotnictví koordinováno poskytování sociálních služeb - komunitní plán	4. Dlouhá čekací doba na umístění do domova pro seniory
5. Nově vznikající sociální služby (např. osobní asistence) na základě potřeb vycházející z území	5. Nedostatek dobrovolníků a pracovníků sociálních služeb
	6. Slabá meziobecní spolupráce
	7. Chybějící možnost kontroly rodinných příslušníků při poskytování péče o osobu blízkou
	8. Nízké finanční ohodnocení pracovníků sociálních služeb
Příležitosti	Hrozby
1. Vypracování komunitního plánu sociálních služeb pro všechny obce na území ORP	1. Neprojojenost sociálních služeb a zdravotnictví
2. Elektronický katalog poskytovatelů sociálních služeb s proklikem z webových stránek každé obce	2. Změna legislativy v oblasti sociálních služeb
3. Kontrola kvality poskytované péče o osobu blízkou rodinnými příslušníky	3. Nedostatek kvalifikovaných pracovníků z důvodu nízkého finančního ohodnocení
4. Doplnění chybějících služeb	4. Nedostatečné financování sociálních služeb ze strany státu
5. Spolupráce poskytovatelů služeb v regionu, meziobecní spolupráce	5. Stárnutí populace a z toho plynoucí zvyšování počtu uživatelů služeb
6. Zapojení dobrovolníků	
7. Zajištění vícezdrojového financování sociálních služeb	

Zdroj dat: dotazníkové šetření, vlastní šetření

Ze šetření v území vyplývají jednotlivé sekce SWOT analýzy. Na území ORP Vyškov má funkční a dlouholetý komunitní plán sociálních služeb pouze město Vyškov a od roku 2014 má schválený komunitní plán sociálních služeb i město Rousínov. Ze slabých stránek SWOT analýzy vyplývá potřeba plynoucí od všech obcí zpracovat komunitní plán sociálních služeb pro celé území ORP Vyškov. Jedině tak dojde ke zmapování potřeb, na které by mohli adekvátně reagovat poskytovatelé, zadavatelé i uživatelé. Na poptávku vycházející z území mohou tak poskytovatelé reagovat danou nabídkou či rozšířením služeb.

Nedostatečná kapacita v domovech pro seniory na celém území ORP Vyškov také vyplývá z místního šetření v rámci analytické části SD a také se promítají do slabých stránek regionu. Příležitostí v řešení tohoto problému se jeví v meziobecní spolupráci.

Hrozby SWOT analýzy nelze opomíjet a na některé je možno se již nyní připravovat – stárnutí populace - zvětšující se cílová skupina.

4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Sociální zařízení v ORP Vyškov nejčastěji nabízí pečovatelské služby a sociální poradenství, dále domovy pro seniory a v neposlední řadě i odlehčovací služby. Sociální zařízení se nachází především ve městech nebo ve větších obcích. U těchto zařízení sedm zřizuje kraj, dvě zařízení zřizují obce, následující dvě církev a zbylých sedm zařízení bylo zřízeno jinými zřizovateli, např. příspěvkovou organizací, obecně prospěšnou společností nebo sdružením.

Některá zařízení poskytují širší škálu služeb, nicméně pro určení typu zařízení byla zvolena převládající služba. V našem ORP se nachází čtyři domovy pro seniory, ale v rozdělení podle zařízení jsou uvedeny pouze tři. Vlivem toho dělení je Habrovanský zámek zařazen jako "domov pro osoby se zdravotním postižením" přestože poskytuje i službu "domov pro seniory".

V druhé části dotazníkového šetření starostové uváděli, že by obce mohly najít společný zájem v možnosti aktivního zapojení seniorů do veřejného života. Jako další možnost meziobecní spolupráce vzešlo komunitní plánování sociálních služeb a služeb souvisejících. Za největší problém v oblasti sociálních služeb vidí zástupci obcí nedostatek dostupného sociálního bydlení, nedostatek financí a nedostatek kapacity služeb pro seniory.

Jako nástin možných variantních návrhů a tedy možnosti v řešení problémů jsou následující: V oblasti sociálních služeb je uvedeno vypracování komunitního plánu sociálních služeb pro celé území ORP Vyškov, jehož cílem bude zmapování potřeb území pro sociální služby. Zjištěné informace z komunitního plánu budou sloužit k cílenému poskytování popř. k vytvoření nových sociálních služeb dle zjištěných požadavků. Proces komunitního plánování by měl podpořit systém poskytování sociálních služeb v jednotlivých obcích ORP Vyškov a meziobecní spoluprací zefektivnit vynakládání finančních prostředků. Dalším úkolem komunitního plánu pro území ORP bude zajištění dostupnosti sociálních služeb pro všechny občany v území ORP, cíleně poskytované sociální služby na základě požadavků uživatelů z území a zajišťování kvality služeb profesionálními pracovníky. Přehlednost potřeb sociálních služeb v území.

Téma sociálních služeb by primárně mělo být řešeno přímo v místě potřeby. Poskytovatelé soc. služeb na území ORP Vyškov jsou soustředěny především v jádru regionu, tj. město Vyškov a dále v obcích, kde již fungují zařízení sociálních služeb (Ivanovice na Hané, Habrovany a Hvězdlice). Dochází tak k nežádoucím jevům, například „vykořenění“ většinou starších občanů z míst, kde žili celý

svůj dosavadní život. V některých lokalitách jsou potřebné služby obtížně dostupné.

Demografický vývoj (stárnutí obyvatel) na území ORP Vyškov vyžaduje kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra hlavně v obcích mimo jádro. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Na celém území ORP Vyškov se zvyšuje index stáří, proto je oblast soc. služeb důležitým a vhodným tématem meziobecní spolupráce. Vůle spolupráce v této oblasti je výsledkem první části dotazníkového šetření.

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců představitelů 8 obcí z území ORP Vyškov. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

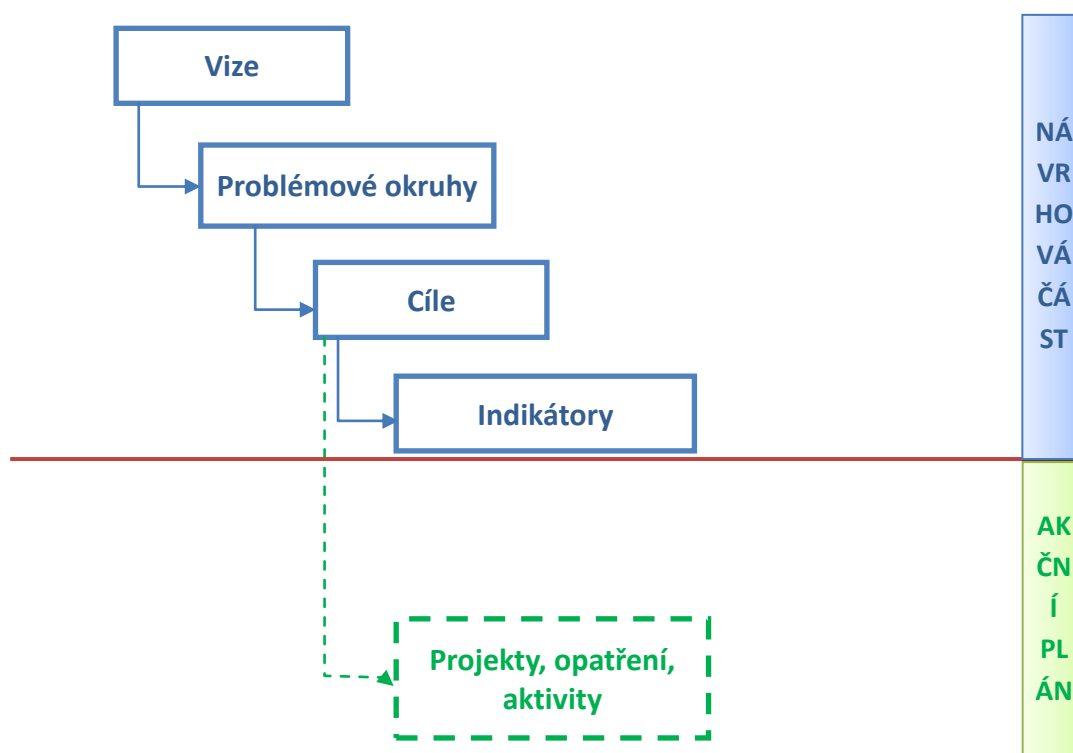
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený

směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro témata sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze. Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce				
Sociální služby	Problémová oblast 1 CHYBĚJÍCÍ KOMUNITNÍ PLÁN SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA ÚZEMÍ ORP VYŠKOV - Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu		Problémová oblast 2 NEDOSTATEČNÁ KAPACITA DOMOVŮ PRO SENIORY NA ÚZEMÍ ORP VYŠKOV	
	cíl 1.1 Vytvořit komunitní plán sociálních služeb (KPSS) pro celé území ORP Vyškov	cíl 1.2 Podpora informovanosti veřejnosti v oblasti sociálních služeb	cíl 2.1 Vybudování domovů a komunitních center pro seniory na území ORP Vyškov	cíl 2.2 Postarat se o seniory v jejich domácím prostředí – rozšíření terénních služeb

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize

Ve správním obvodu ORP Vyškov se zlepšuje spolupráce mezi obcemi především díky společným projektům.

Prostřednictvím komunitního plánování sociálních a souvisejících služeb pro celé území jsou saturovány oprávněné potřeby všech obyvatel.

Problémové okruhy v oblasti sociálních služeb

1. CHYBĚJÍCÍ KOMUNITNÍ PLÁN SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA ÚZEMÍ ORP VYŠKOV – Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu

➤ Věcné argumenty

Komunitní plánování je metoda, která umožňuje zpracovávat rozvojové materiály pro různé oblasti veřejného života na úrovni obce i kraje. Charakteristickým znakem metody je zapojování všech, kterých se zpracovávaná oblast týká, dialog, vyjednávání a shoda na dosaženém výsledku, který je přijat a podporován většinou účastníků.

Komunitní plánování sociálních služeb (KPSS) je metoda, kterou lze na úrovni obcí nebo ORP plánovat sociální služby tak, aby odpovídaly místním specifikům i potřebám jednotlivých občanů. Je to otevřený proces zjišťování potřeb a zdrojů a hledání nejlepších řešení v oblasti sociálních služeb. Zkušenosti s komunitním plánováním sociálních služeb má v našem ORP město Vyškov a to od roku

2005. Od roku 2008 má zpracovaný střednědobý plán rozvoje sociálních služeb město Rousínov. A od roku 2014 město Rousínov zpracovalo Komunitní plán sociálních služeb na období 2014-2018. Ve městě Vyškov je platný KPSS na období 2012-2014, ale již se připravuje aktualizace KPSS a na období 2015-2017.

Cílem je vytvořit takový systém sociálních služeb, v němž bude zaručena dostupnost služeb pro všechny osoby obcí ORP, které se ocitnou v nepříznivé životní situaci, přičemž je nezbytné zároveň garantovat kvalitu služeb, zavést jejich účinnou kontrolu a v neposlední řadě vymezit požadavky na profesionalitu pracovníků v sociálních službách. Zjištěné informace z komunitního plánu budou zpracovány k zacílení služeb na zvýšení kvality života ve venkovských oblastech pro cílové skupiny obyvatelstva v ORP Vyškov. V regionu dojde k cílenému poskytování, popř. k vytvoření nových sociálních služeb dle zjištěných požadavků. Proces komunitního plánování by měl podpořit systém poskytování sociálních služeb v jednotlivých obcích ORP Vyškov a meziobecní spolupráci zefektivnit vynakládání finančních prostředků.

Zpracování komunitního plánu sociálních služeb bude mít pro region ORP Vyškov velký přínos tím, že zapojí všechny účastníky systému sociálních služeb (tedy uživatele, poskytovatele, zadavatele) do přípravy a uskutečňování plánu sociálních služeb, podpoří dialog a spolupráci mezi obyvateli, umožní obcím sdružovat stávající zdroje, zvyšovat efektivitu jejich využití, zvyšovat dostupnost a kvalitu sociálních služeb a rozšiřovat jejich nabídku tak, aby sociální služby odpovídaly zjištěným místním potřebám a reagovaly na lokální odlišnosti. V neposlední řadě bude zvyšovat efektivitu investovaných finančních prostředků, protože budou vynakládány jen na takové služby, které budou potřebné pro cílové skupiny regionu.

Výsledkem je zejména systém sociálních služeb na místní úrovni, který odpovídá zjištěným místním potřebám, reaguje na lokální odlišnosti a zajišťuje, že vynakládané finanční prostředky na služby jsou efektivně využívány. Zpracovaný komunitní plán sociálních služeb má na našem území pouze město Vyškov a město Rousínov. Zpracování KPSS na celé území a poskytování ucelených a správně zacílených služeb povede ke zvýšení kvality života ve venkovských oblastech na území ORP Vyškov.

➤ **Příčiny problému**

Sociální služby musí být k dispozici každému, kdo pomoc potřebuje a musí umožnit řešení situace konkrétního uživatele v jeho přirozeném prostředí. V druhé části dotazníkového šetření starostové uváděli možnost meziobecní spolupráce ve zpracování komunitního plánu sociálních služeb a služeb souvisejících v ORP Vyškov. Za největší problém v oblasti sociálních služeb vidí zástupci obcí neinformovanost v této oblasti a tím i nemožnost zasahovat a ovlivňovat poskytování sociálních služeb na svém území různými poskytovateli. Dále pak nedostatek dostupného sociálního bydlení, nedostatek financí a nedostatek kapacity služeb pro seniory, což je identifikovaný druhý problémový okruh. Příčina problému pramení ze stárnutí obyvatelstva a vysídlování malých obcí, kde je již nyní absence sociálních služeb pro stárnoucí a nemohoucí obyvatelstvo. Do roku 2020 lze očekávat zvýšení absolutního počtu osob nad 65 let o 31% a do roku 2030 může podíl této kategorie obyvatelstva v populaci stoupnout ze současných 2,6% na 17% - 21% .

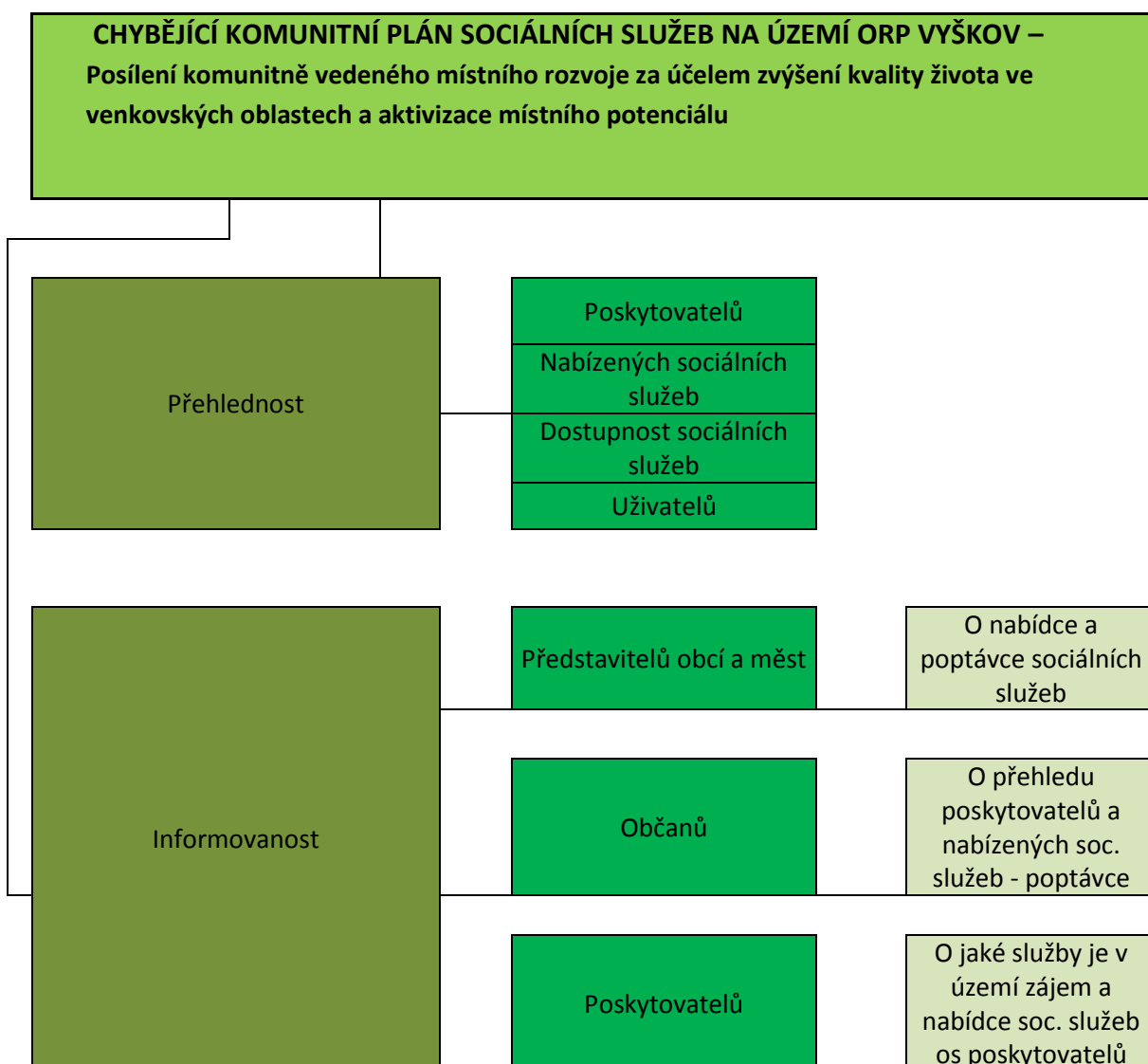
➤ **Důsledky neřešeného problému**

Důsledkem demografického vlivu dochází v obcích ke snižující se četnosti mladé generace a zvyšující se četnosti staré generace.

Téma sociálních služeb by primárně mělo být řešeno přímo v místě potřeby. Poskytovatelé soc. služeb na území ORP Vyškov jsou soustředěny především v jádru regionu, tj. město Vyškov a dále v obcích kde již fungují zařízení sociálních služeb (Ivanovice na Hané, Habrovany a Hvězdlice). V důsledku neřešení problému dochází tak k nežádoucím jevům, například „vykořenění“ většinou starších občanů z míst, kde žili celý svůj dosavadní život. V některých lokalitách jsou potřebné služby obtížně dostupné, zejména některé druhy ambulantních služeb, a to jak z hlediska nízké frekvence využití, tak zejména z hlediska finančního. Za důsledek neřešeného problému lze považovat nevědomost představitelů obcí o poskytovatelích sociálních služeb, možnosti poskytovaných služeb a také nevědomost o svých občanech, kteří takovou službu potřebují.

Demografický vývoj (stárnutí obyvatel) na území ORP Vyškov vyžaduje kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra hlavně v obcích mimo jádro. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Na celém území ORP Vyškov se zvyšuje index stáří, proto je oblast soc. služeb důležitým a vhodným tématem meziobecní spolupráce. Vůle spolupráce v této oblasti je výsledkem první části dotazníkového šetření.

➤ **Strom problému**

2. NEDOSTATEČNÁ KAPACITA DOMOVŮ A KOMUNITNÍCH CENTER PRO SENIORY NA ÚZEMÍ ORP VYŠKOV

➤ Věcné argumenty

Na jednání fokusní skupiny byl diskutován problém nedostatečné kapacity domovů pro seniory a komunitních center mezi zástupci obcí a odborníky z odboru sociálních věcí ve Vyškově. Tento problém byl identifikován a koresponduje s výsledky druhé části dotazníkového šetření, kde starostové uváděli, že za největší problém v oblasti sociálních služeb vidí zmíněnou nedostatečnou kapacitu sociálních služeb a komunitních center pro seniory, především nedostatečnou kapacitu v pobytových zařízeních – domovy pro seniory. Téma sociálních služeb by primárně mělo být řešeno přímo v místě potřeby. Poskytovatelé soc. služeb na území ORP Vyškov jsou soustředěni především v jádru regionu, tj. město Vyškov a dále v obcích, kde již fungují zařízení sociálních služeb (Ivanovice na Hané, Habrovany a Hvězdlice). Dochází tak k nežádoucím jevům, například „vykořenění“ většinou starších občanů z míst, kde žili celý svůj dosavadní život. V některých lokalitách jsou potřebné služby obtížně dostupné, zejména některé druhy ambulantních služeb, a to jak z hlediska nízké frekvence využití, tak zejména z hlediska finančního.

➤ Příčiny problému

Demografický vývoj (stárnutí obyvatel) na území ORP Vyškov vyžaduje kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra hlavně v obcích mimo jádro. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Na celém území ORP Vyškov se zvyšuje index stáří, proto je oblast soc. služeb důležitým a vhodným tématem meziobecní spolupráce. Vůle spolupráce v této oblasti je výsledkem první části dotazníkového šetření.

V tabulce jsou uvedeny kapacity zařízení sociálních služeb. Jak vyplývá z tabulky je kapacita všech zařízení na území ORP Vyškov plně obsazena.

Výčet domovů pro seniory na území ORP Vyškov

Poskytovatel	Kapacita	Počet klientů
Domov Hvězda, příspěvková organizace	14	14
Domov u zámku o.s.	90	90
Habrovanský zámek, příspěvková organizace	35	35
Sociální služby Vyškov, příspěvková organizace	162	162
celkem	301	301

Dle statistických údajů (k 31.12.2013) žije v obcích ORP Vyškov 8687 seniorů ve věku 65+. Tedy v přepočtu na jedno místo v pobytových zařízeních pro seniory čeká 28,9 seniora. Pobytová zařízení jsou příliš vzdálená od některých obcí v ORP Vyškov. Při diskuzi ve fokusní skupině starostové viděli přínosné zřízení Domu pro seniory a komunitních center pro určitý okruh obcí i v tom, že by se na rekonstrukce dalo využít budov, které v současné době nemají uplatnění, např. zrušené školy, fary apod. Nicméně potýkají se opět s problémem nedostatku finančních prostředků na tyto investice. Z diskuze s odborníky vyplynul i fakt, že po zbudování pobytového zařízení je další druhou fází zajistit sociální služby a finančně zajistit provoz těchto zařízení.

➤ **Důsledky neřešeného problému**

Důsledky neřešeného problému jsou prakticky totožné s demografickým vývojem obyvatel na našem území. U seniorů, kteří se o sebe již nedokáží postarat a jejich rodina nežije v místě bydliště nebo poblíž, dochází k nežádoucím jevům, například „vykořenění“ většinou starších občanů z míst, kde žili celý svůj dosavadní život. S tím souvisí i vysídlování a úbytek obyvatel v některých obcích našeho území.

➤ **Strom problému**

4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	CHYBĚJÍCÍ KOMUNITNÍ PLÁN SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA ÚZEMÍ ORP VYŠKOV - Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu
Cíl 1.1	Vytvořit komunitní plán sociálních služeb (KPSS) pro celé území ORP Vyškov
Popis cíle	<p>Na území ORP Vyškov má funkční a dlouholetý komunitní plán sociálních služeb pouze město Vyškov a od roku 2014 má schválený komunitní plán sociálních služeb i město Rousínov. Zpracování KPSS pro celé území a poskytování ucelených a správně zacílených služeb povede ke zvýšení kvality života ve venkovských oblastech na území ORP Vyškov.</p> <p>Z analýzy souhrnného dokumentu vyplývá potřeba plynoucí od obcí zpracovat komunitní plán sociálních služeb pro celé území ORP Vyškov. Jedině tak dojde ke zmapování potřeb, nabídky a poptávky, na které tak mohou adekvátně reagovat poskytovatelé, zadavatelé i uživatelé. Poptávku z území je třeba zjistit na jednáních, debatách i besedách se všemi aktéry v území. Na poptávku vycházející z území lze reagovat danou nabídkou či rozšířením služeb.</p> <p>Hlavním cílem je vytvoření společného výstupu – komunitního plánu sociálních služeb pro celé území ORP Vyškov. Tento plán zachytí pokrytí sociálních služeb, jejich provázanost a návaznost na ostatní související oblasti na celém území ORP Vyškov.</p>

Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> - Zformování prvotní pracovní skupiny, oslovení všech aktérů v území a jejich zapojení, plán pro získání politické podpory obce, informační strategie - Vytvoření řídicí struktury pro KPSS (zapojení všech účastníků procesu, vytvoření organizační a řídicí struktury) - Porozumění problémům v území (představení cílů, zájmů a potřeb všech účastníků, zhodnocení existujících zdrojů) - Návrhy rozvoje sociálních služeb (cíl, kterého má být dosaženo a priority, zhodnocení rizik, zdroje, kterých lze využít) - Strategie rozvoje sociálních služeb (plán kroků a úkolů k dosažení stanovených cílů a priorit, předložení KPSS k připomínkování, schválení KPSS) - Uskutečňování plánu, informování veřejnosti, průběžné vyhledávání a zapojování nových partnerů - Zpracovat potřebné analýzy pro vytvoření KPSS na území ORP Vyškov
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ol style="list-style-type: none"> 1. Počet obcí zapojených do plánování KPSS 2. Vytvoření KPSS
Rizika realizace	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedostatečné finanční prostředky 2. Nezáměr obcí zapojit se do zpracování KPSS 3. Nezáměr poskytovatelů rozšířit sociální služby do celého území ORP
Aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jednání v území se všemi aktéry 2. Časový plán postupu prací 3. Popis a analýza existujících přání a potřeb obyvatel v oblasti soc. služeb 4. Vytvoření pracovních skupin na úrovni fungujících DSO¹ a MRG² v ORP³ 5. Pozvánky k debatě, k besedám a k jednání 6. Průběžný monitoring 7. Spolupráce s Odborem sociálních věcí a zdravotnictví – účast na společných jednáních se starosty, atd. ...
Správce cíle	<p>Zde uveďte gestora, na kterém jste se shodli, že bude v území hlídat plnění cíle, bude připomínat úkoly související s jeho plněním a bude sledovat, zda se cíl naplňuje</p> <p>Návrh: Zadavatel</p>

Problémový okruh 1	CHYBĚJÍCÍ KOMUNITNÍ PLÁN SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA ÚZEMÍ ORP VYŠKOV - Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu
Cíl 1.2	Podpora informovanosti veřejnosti v oblasti sociálních služeb
Popis cíle	Výstup analytické části souhrnného dokumentu je ten, že občané i představitelé obcí nejsou dostatečně informováni v oblasti poskytování sociálních služeb, o možnostech zapůjčení kompenzačních pomůcek apod. Vzniká tedy potřeba zvýšení informovanosti o sociálních službách směrem k veřejnosti. Poskytovatelé

¹ Dobrovolný svazek obcí

² Mikroregion

³ Obec s rozšířenou působností

	by měli být informovaní o potřebách uživatelů z celého území a také o poskytovatelích v území navzájem.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> - Vydávání aktuálních tiskových i elektronických informačních materiálů - Vytvořit webový portál přístupný všem i ve zjednodušené verzi pro seniory - Setkávání triády (zadavatel, uživatel, poskytovatel) u kulatého stolu - Informovanost napříč spektrem obyvatelstva
Název indikátorů k hodnocení cíle	1. Počet obcí, které se zapojí do vytvoření zjednodušené verze webových stránek pro seniory
Rizika realizace	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedostatečné finanční prostředky 2. Nedostatečná aktualizace 3. Složitost v orientaci webových stránek
Aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zpracování a tisk letáků, katalogů a tiskovin 2. Vytvoření webu i ve formě pro seniory 3. Zpracování a aktualizace webových stránek 4. Spolupráce s Odborem sociálních věcí a zdravotnictví
Správce cíle	Návrh: Starostové obcí

Problémový okruh 2	NEDOSTATEČNÁ KAPACITA DOMOVŮ PRO SENIORY NA ÚZEMÍ ORP VYŠKOV
Cíl 2.1	Vybudování domovů a komunitních center pro seniory na území ORP Vyškov
Popis cíle	<p>Cíl koresponduje s výsledky druhé části dotazníkového šetření, kde starostové uváděli, že v území chybí pobytová zařízení – domovy pro seniory nebo komunitní centra pro seniory. Poskytovatelé soc. služeb na území ORP Vyškov jsou soustředěni především v jádru regionu, tj. město Vyškov a dále v obcích, kde již fungují pobytová zařízení sociálních služeb (Ivanovice na Hané, Habrovany a Hvězdlice). Přemístěním seniorů zvláště z malých obcí do pobytových zařízení do města Vyškova dochází k nežádoucím jevům, například „vykořenění“ většinou starších občanů z míst, kde žili celý svůj dosavadní život. Pro aktivní život seniorů v regionu zcela chybí komunitní centra pro seniory, ve kterých by našli všestranné vyžití. Demografický vývoj (stárnutí obyvatel) na území ORP Vyškov vyžaduje kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra hlavně v obcích mimo jádro. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Při diskuzi ve fokusní skupině starostové viděli přínosné zřízení Domu pro seniory nebo komunitního centra pro určitý okruh obcí i v tom, že by se na rekonstrukce dalo využít budov, které v současné době nemají uplatnění, např. zrušené školy, fary apod. Tím by se vytvořilo nejen zázemí pro poskytování sociálních služeb pro určitý mikroregion, ale vznikla by možnost rozšířit počet pracovních míst</p>

	poskytovatelům sociálních služeb na území ORP Vyškov.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> - Vytvořit analýzu požadavků na umístění do Domova pro seniory nebo komunitního centra pro seniory včetně analýzy ekonomické náročnosti - Vytipování objektů a zpracování projektů vhodných na rekonstrukci Domova pro seniory pro dílčí DSO na území ORP nebo pro vybudování komunitního centra pro seniory - Zpracování návrhu smluv mezi obcemi dílčích DSO na finanční zajištění rekonstrukcí a následného provozu - Zpracování návrhu podmínek umístění seniorů do pobytových zařízení - Zpracování variant řešení pro naplněnost domovů pro seniory a komunitních center pro seniory
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ol style="list-style-type: none"> 1. Počet vybudovaných domovů pro seniory 2. Počet vybudovaných komunitních center pro seniory 3. Využití kapacity komunitního centra
Rizika realizace	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedostatečné finanční prostředky 2. Neochota obcí zapojit se do finanční spoluúčasti na pobytové zařízení 3. Nenaplněnost kapacity pobytových zařízení
Aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. Komunikace na jednotlivých DSO v ORP 2. Komunikace na úrovni zastupitelstev obcí 3. Příprava k jednání, besed a debat triády (pozvánky, prezentace, podklady) 4. Spolupráce s Odborem sociálních věcí a zdravotnictví
Správce cíle	Návrh: předsedové jednotlivých DSO a MRG na území ORP Vyškov

Problémový okruh 2	NEDOSTATEČNÁ KAPACITA DOMOVŮ PRO SENIORY NA ÚZEMÍ ORP VYŠKOV
Cíl 2.2	Postarat se o seniory v jejich domácím prostředí – rozšíření terénních služeb
Popis cíle	Poskytování sociálních služeb pro seniory by mělo být primárně řešeno přímo v místě potřeby, tedy v místě trvalého bydliště. Nebude tak docházet k nežádoucím jevům, například „k vykořenění“ většinou starších občanů z míst, kde žili celý svůj dosavadní život. Podpora seniorů v jejich přirozeném prostředí (domácnosti) je téma, kterému se přikládá vysoká důležitost již mnoho let. Cílem je postarat se o seniory v jejich domácím prostředí a to rozšířením terénních služeb v regionu.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> - Provádět osvětu – péče o seniory v jejich domácím prostředí - Zpracování návrhu smluvního zajištění finančního podílu obcí na zajištění sociálních služeb - Zpracování analýzy potřeb uživatelů k zajištění péče o seniory v jejich přirozeném prostředí (např. odlehčovací, terénní, pečovatelská služba, osobní asistence)
Název indikátorů k hodnocení	<ol style="list-style-type: none"> 1. Počet seniorů využívající terénní služby

cíle	
Rizika realizace	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Nedostatečné finanční prostředky</i> 2. <i>Neochota obcí zapojit se do finanční spoluúčasti</i> 3. <i>Neochota seniorů finančně se podílet na poskytování sociální služby</i>
Aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Vzájemná a provázaná komunikace, jednání, besedy a debaty v území</i> 2. <i>Osobní kontakt se seniory v jejich domácím prostředí</i> 3. <i>Jednání s poskytovateli sociálních služeb</i> 4. <i>Spolupráce se sociálním odborem ve Vyškově</i>
Správce cíle	<i>Návrh: předsedové jednotlivých DSO a MRG na území ORP Vyškov</i>

4.2.4. Indikátory

Cíl	Vytvořit komunitní plán sociálních služeb (KPSS) pro celé území ORP Vyškov		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do plánování KPSS		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	25
Skutečnost	2		
Popis měřítka:	Na území ORP Vyškov má funkční a dlouholetý KPSS pouze město Vyškov a od roku 2014 má schválený KPSS i město Rousínov. Zpracování KPSS pro celé území a poskytování ucelených a správně zacílených služeb povede ke zvýšení kvality života ve venkovských oblastech na území ORP Vyškov. Indikátor umožní sledovat počet zapojených obcí do KPSS regionu		
Metodika a výpočet:	Prostý součet		
Zdroj čerpání dat:	Koordinátor KPSS, odbor sociálních věcí města Vyškova		

Cíl	Vytvořit komunitní plán sociálních služeb (KPSS) pro celé území ORP Vyškov		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Vytvoření KPSS		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	Odbor sociálních věcí Vyškov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Na území ORP Vyškov má funkční a dlouholetý KPSS pouze město Vyškov a od roku 2014 má schválený KPSS i město Rousínov. Zpracování KPSS pro celé území a poskytování ucelených a správně zacílených služeb povede ke zvýšení kvality života ve venkovských oblastech		

	na území ORP Vyškov. Indikátor bude informovat, jestli na území ORP Vyškov vznikne KP či nikoli
Metodika a výpočet:	ANO/NE
Zdroj čerpání dat:	Koordinátor KPSS, odbor sociálních věcí města Vyškova

Cíl	Podpora informovanosti veřejnosti v oblasti sociálních služeb		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet obcí, které se zapojí do vytvoření zjednodušené verze webových stránek pro seniory		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	<i>Obce</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	20
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Vzniká potřeba zvýšení informovanosti o sociálních službách směrem k veřejnosti hlavně seniorům. K všeobecné informovanosti prostřednictvím webových stránek pro seniory je třeba vytvoření zjednodušené verze webových stránek, které jsou přizpůsobeny seniorům (orientace, písmo, možnost odebírání informací apod.). Indikátor ve sledovaném období bude sledovat počet obcí, které vytvoří verzi pro seniory na svých webových stránkách.		
Metodika a výpočet:	<i>Počet obcí</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>webové stránky obcí</i>		

Cíl	Vybudování domovů a komunitních center pro seniory na území ORP Vyškov		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet vybudovaných domovů pro seniory		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	<i>Obce</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet vybudovaných domovů pro seniory na území ORP je hlavním indikátorem k měření daného cíle.		
Metodika a výpočet:	<i>Počet vybudovaných domovů pro seniory</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Výroční zprávy SO, odbor sociálních věcí Vyškov</i>		

Cíl	Vybudování domovů a komunitních center pro seniory na území ORP Vyškov		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet komunitních center pro seniory		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	<i>Obce</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán	 	2	3
Skutečnost	0	 	
Popis měřítka:	<p>Vybudování komunitních center pro seniory je příjemným místem pro trávení času seniorů. Nabídka aktivit je určena každému, kdo má chuť účastnit se kulturního, společenského a duchovního života nebo si chce jen popovídat. Služby rovněž vedou k podpoře setrvání seniorů v domácím prostředí a zároveň odstraňují izolaci od společenského prostředí. Indikátor bude sledovat počet vytvořených komunitních center v území.</p>		
Metodika a výpočet:	<i>Počet vytvořených komunitních center</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Výroční zprávy SO, odbor sociálních věcí Vyškov</i>		

Cíl	Vybudování domovů a komunitních center pro seniory na území ORP Vyškov		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Využití kapacity komunitního centra		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	<i>SO ORP</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán	 	75	100
Skutečnost	0	 	
Popis měřítka:	<p>Vybudování komunitních center pro seniory je příjemným místem pro trávení času seniorů. Nabídka aktivit je určena každému, kdo má chuť účastnit se kulturního, společenského a duchovního života nebo si chce jen popovídat. Služby rovněž vedou k podpoře setrvání seniorů v domácím prostředí a zároveň odstraňují izolaci od společenského prostředí. Indikátor bude sledovat procentuální využití kapacity nově zřízených komunitních center v území.</p>		
Metodika a výpočet:	<i>% využití z celkové kapacity komunitního centra</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Odbor sociálních věcí Vyškov, zřizovatelé komunitního centra</i>		

Cíl	Postarat se o seniory v jejich domácím prostředí – rozšíření terénních služeb		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet seniorů využívající terénní služby		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		250	500
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Podpora seniorů v jejich přirozeném prostředí (domácnosti) je téma, kterému se přikládá vysoká důležitost již mnoho let. Je důležité eliminovat nežádoucí jevy tzv. „vykořenění“ většinou starších občanů z míst, kde žili celý svůj dosavadní život. Indikátor bude sledovat naplnění cíle a to postarat se o seniory v jejich domácím prostředí rozšířením terénních služeb v regionu.		
Metodika a výpočet:	Prostý počet seniorů		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy poskytovatelů, odbor sociálních věcí Vyškov		

4.3. Pravidla pro řízení strategie

4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Zástupce SO Větrník
Zástupce SO Ivanovická brána
Zástupce MRG Rakovec
Zástupce SO Drahanská vrchovina
Zástupce MRG Melicko
Zástupce města Vyškova

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která

bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Vytvořit komunitní plán sociálních služeb (KPSS) pro celé území ORP Vyškov	Zadavatel (DSO)
1.2	Podpora informovanosti veřejnosti v oblasti sociálních služeb	Starostové obcí
2.1	Vybudování domovů a komunitních center pro seniory na území ORP Vyškov	Předsedové jednotlivých DSO a MRG v ORP Vyškov
2.2	Postarat se o seniory v jejich domácím prostředí – rozšíření terénních služeb	Starostové obcí

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.1./1	Počet obcí zapojených do plánování KPSS	Starostové obcí
1.1./2	Vytvoření KPSS	Odbor sociálních věcí Vyškov
1.2./1	Počet obcí, které se zapojí do vytvoření zjednodušené verze webových stránek pro seniory	Starostové obcí
2.1./1	Počet vybudovaných domovů pro seniory	Odbor sociálních věcí Vyškov
2.1./2	Počet komunitních center pro seniory	Starostové obcí
2.1./3	Využití kapacity komunitního centra	SO ORP Vyškov
2.2./1	Počet seniorů využívající terénní služby	Starostové obcí

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem

financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok. V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO).

Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

4.4. Závěr a postup zpracování

4.4.1. Shrnutí

V oblasti sociálních služeb byly fokusní skupinou identifikovány 2 problémové okruhy.

Prvním z nich je Chybějící komunitní plán sociálních služeb na území ORP Vyškov - Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu. Na něj navazují dva cíle - vytvoření komunitního plánu sociálních služeb (KPSS) pro celé území ORP Vyškova a podpora informovanosti veřejnosti v oblasti sociálních služeb. Sledovat dosahování cílů bude možné pomocí stanovených indikátorů, kterými jsou: počet zapojených obcí do plánování KPSS, vytvoření KPSS a počet obcí, které se zapojí do vytvoření zjednodušené verze webových stránek pro seniory.

Druhým problémovým okruhem je nedostatečná kapacita domovů pro seniory na území ORP Vyškov. Okruhu byly stanoveny dva cíle a to Vybudování domovů a komunitních center pro seniory na území ORP Vyškov a zabezpečení péče o seniory v jejich domácím prostředí tj. rozšíření terénních služeb. Indikátorem dosahování cílů jsou: počet vybudovaných domovů pro seniory, počet komunitních center pro seniory a počet seniorů využívajících terénní služby a využití kapacity komunitního centra. Schéma okruhů a cílů (viz. výše) předpokládá postupné řešení problémů v území. Plnění a průběžný monitoring bude prováděn na základě sady stanovených indikátorů.

4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci s fokusní skupinou. Komunikace se členy fokusní skupiny probíhala po celou dobu tvorby návrhové části strategie a to osobním setkáním, telefonicky i mailem. Zpracovaný návrh problémových okruhů a cílů vzešel ze zpracování realizačního týmu. Poté byl prodiskutován a upraven na jednání fokusní skupiny se 2 odborníky z oblasti sociálních služeb.

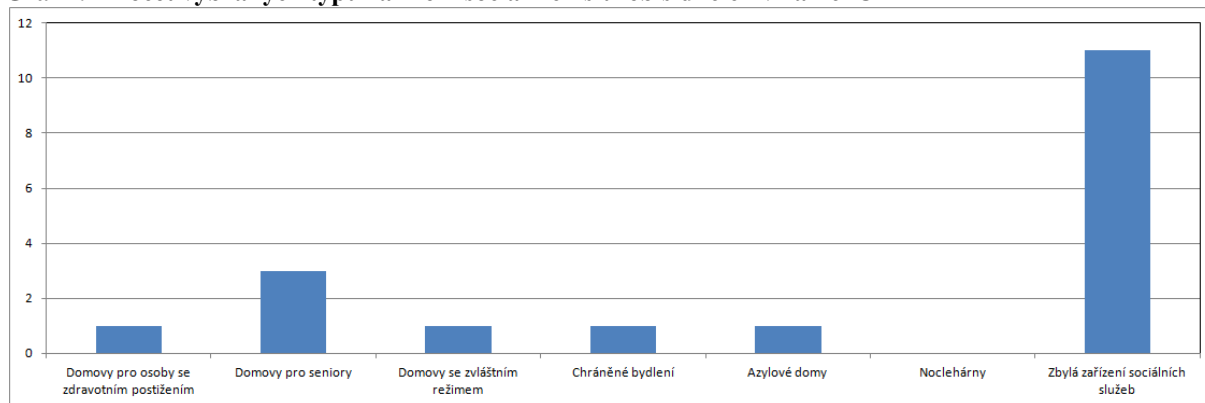
Strategie bude naplňována pomocí akčního plánu. Důležitou roli při plnění strategie bude mít tým ve složení manažer strategie a řídicí skupina. Manažer strategie zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Řídicí skupina bude rozhodovat o naplňování této strategie, zejména o jejích změnách a úpravách, ale také o schvalování akčního plánu. Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu. Projekty zařazené do akčního plánu pak budou naplňovat stanovené cíle.

Jedním z posledních kroků je schválení celého strategického dokumentu meziobecní spolupráce na II. oficiálním setkání představitelů obcí v území ORP.

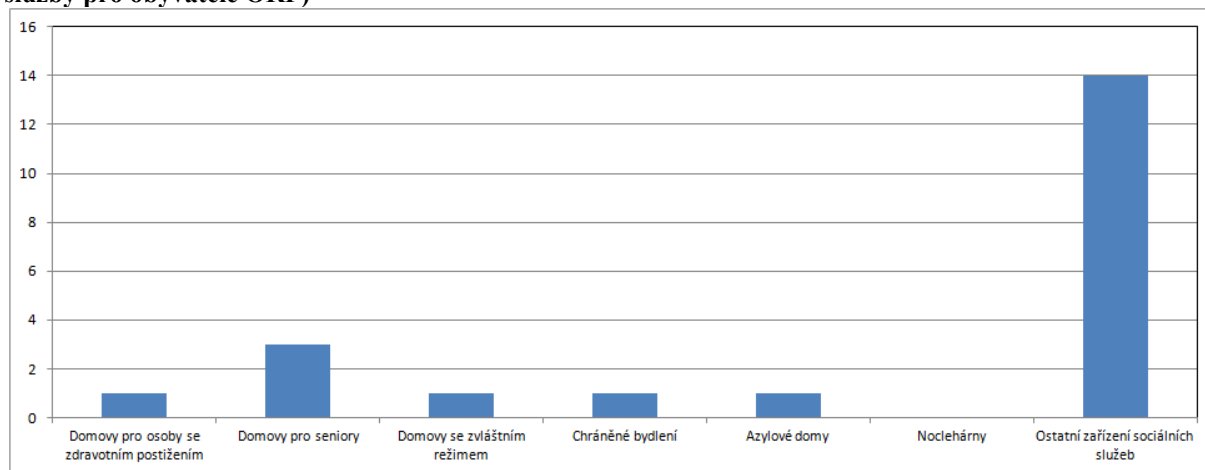
4.5. Přílohy

4.5.1. Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

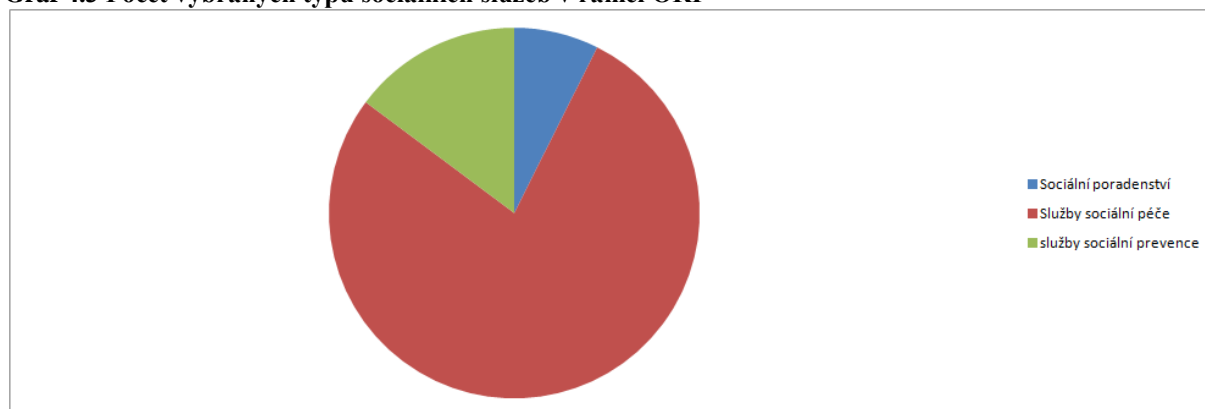
Graf 4.1 Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

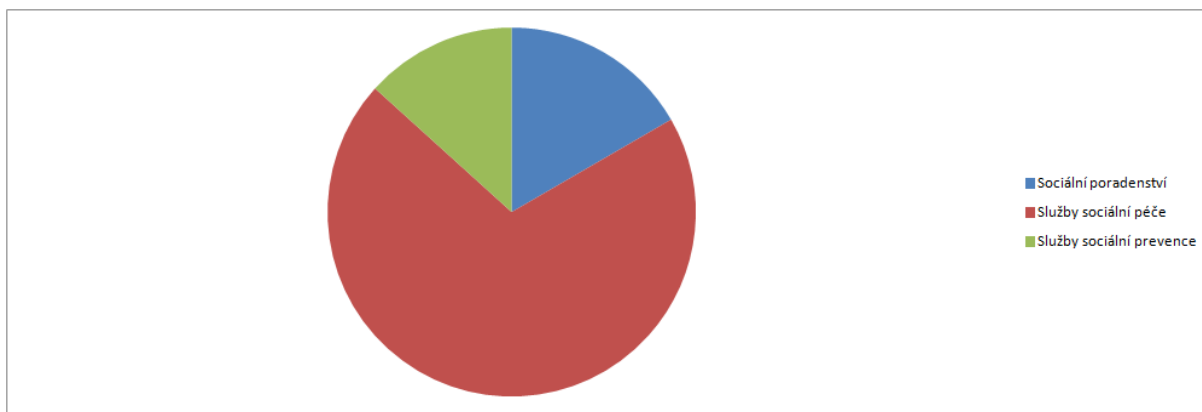
Graf 4.2 Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

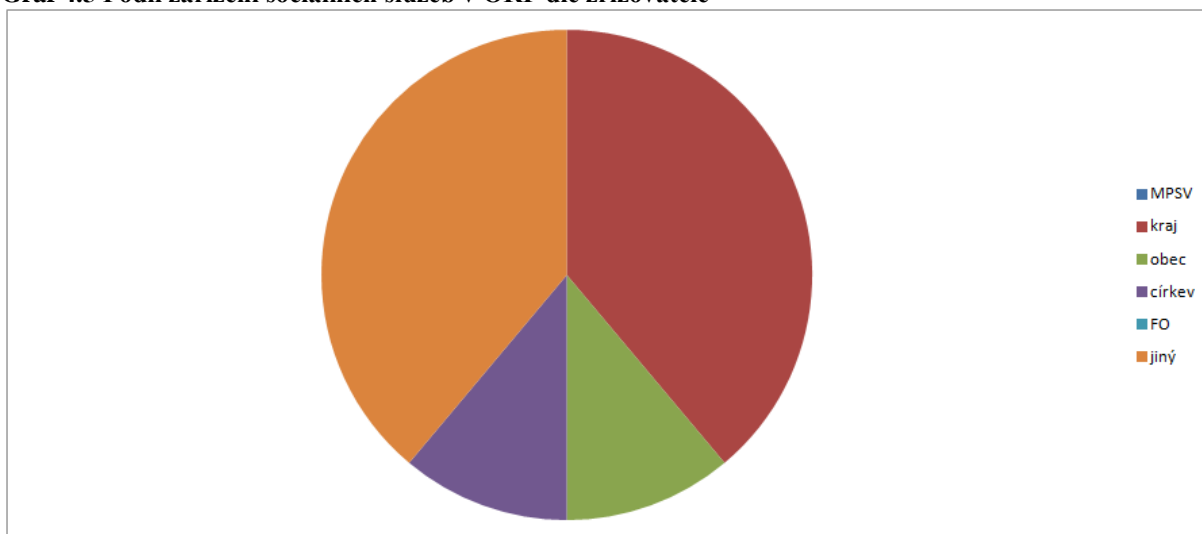
Graf 4.3 Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP

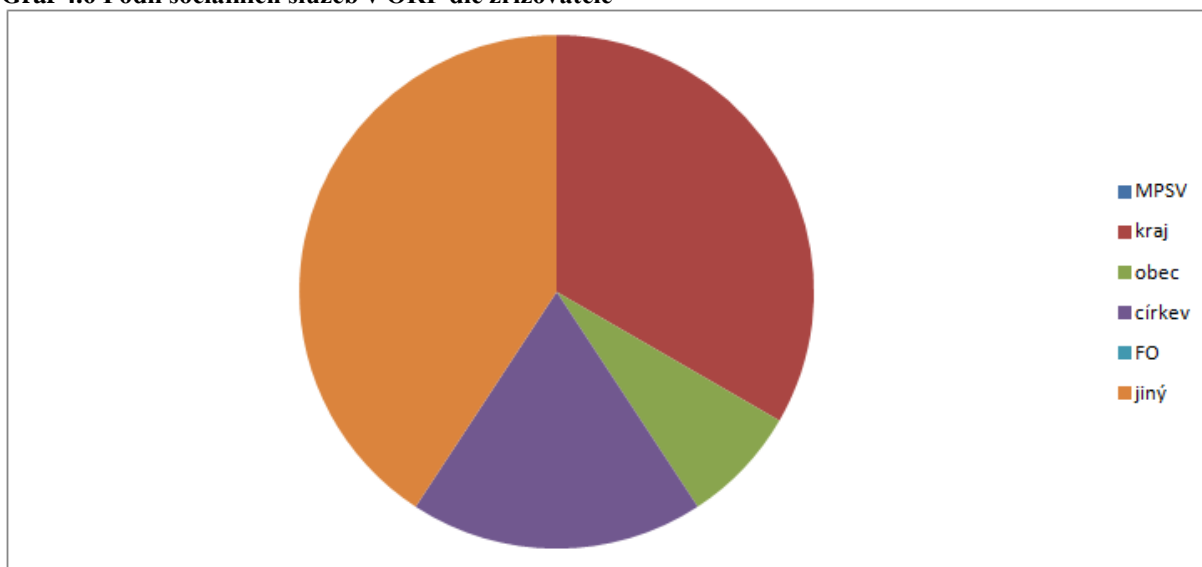
Graf 4.4 Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

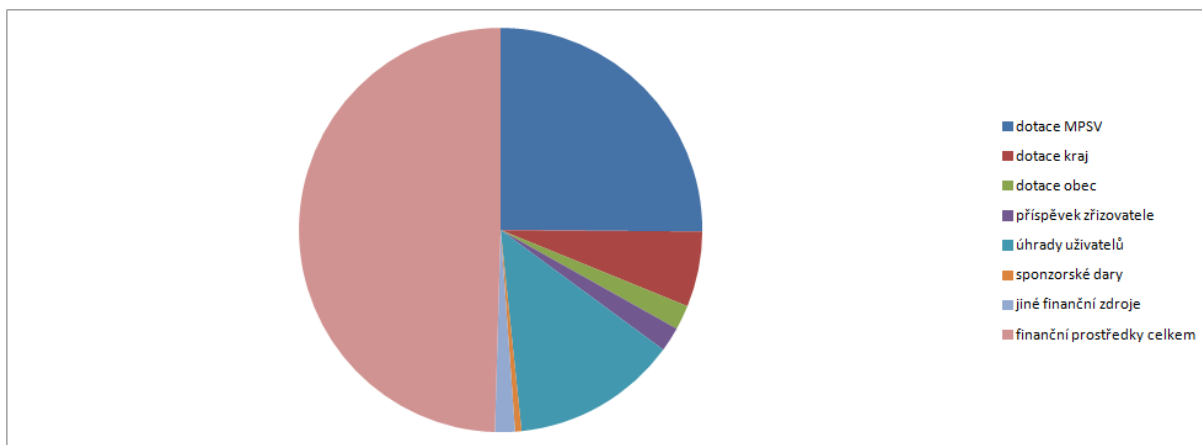
Graf 4.5 Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

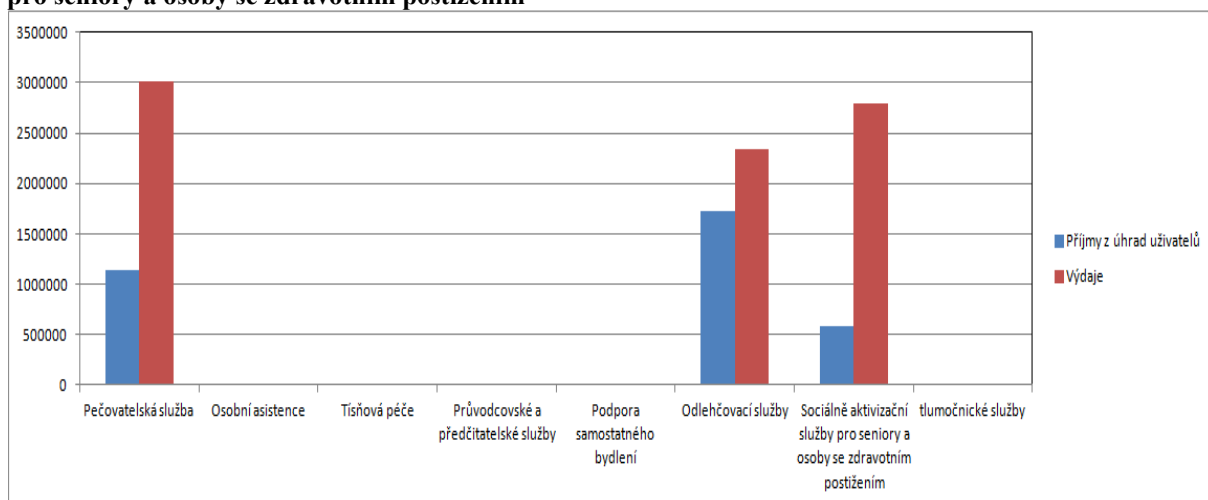
Graf 4.6 Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

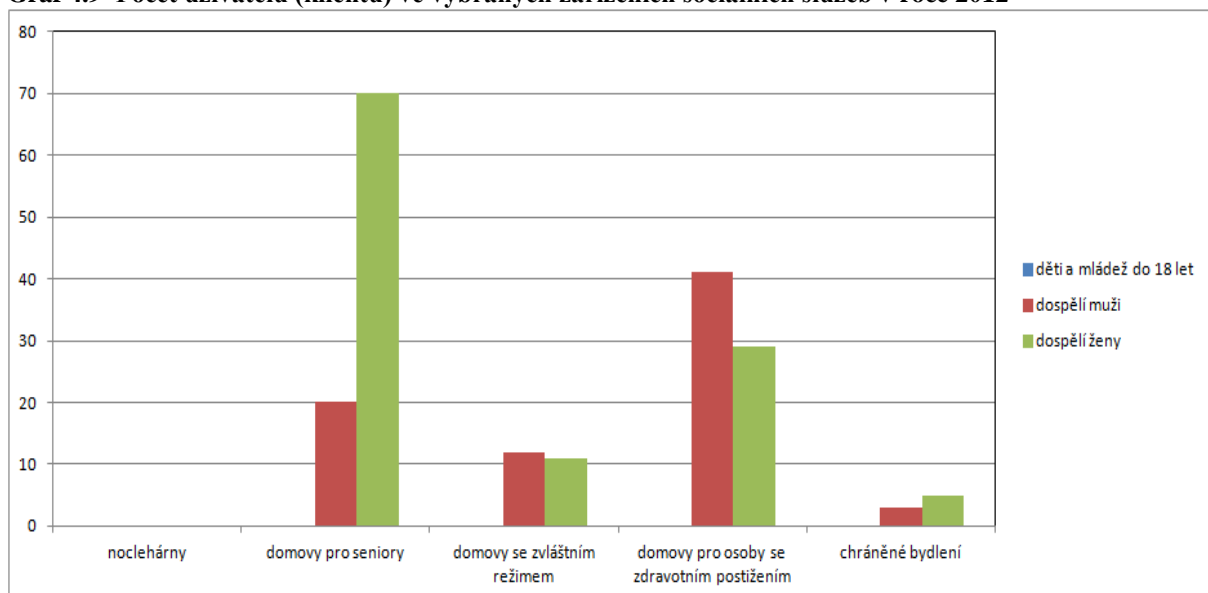
Graf 4.7 Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP

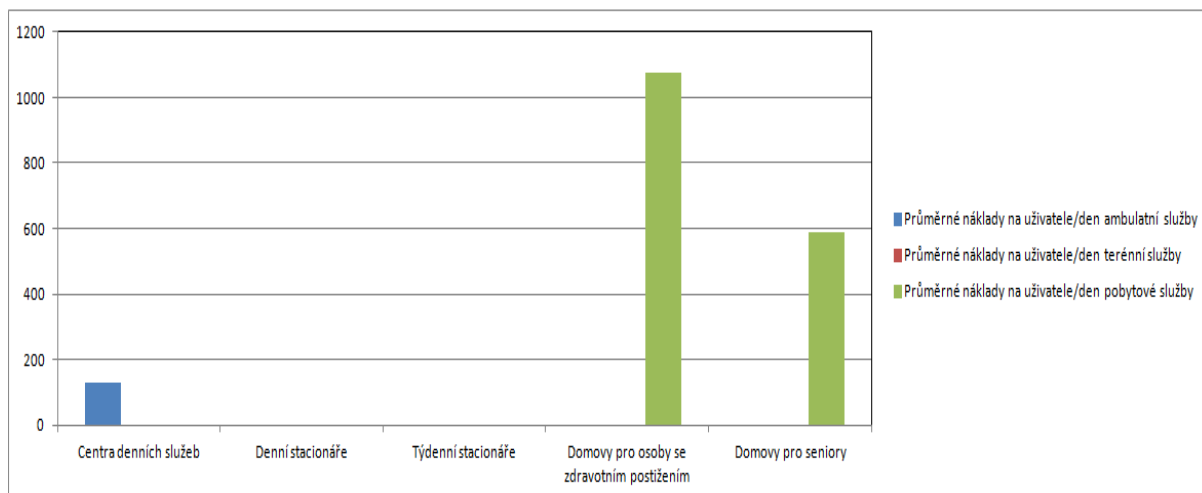
Graf 4.8 Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Graf 4.9 Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Graf 4.10 Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP

5. Téma 3.: odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění
- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění
- Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění

- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

Identifikace problémů

Z dotazníkového šetření z 1 části vyplynulo, že představitelé obcí vidí jako velmi vhodnou spolupráci obcí v oblasti odpadového hospodářství (OH). Takto se vyjádřilo cca 64 % zapojených starostů.

Z dotazníkového šetření z 2 části vyplynulo, že za správní území pro vzájemnou spolupráci mezi obcemi při zajišťování veřejných služeb v oblasti odpadového hospodářství považují starostové obec s rozšířenou působností. Za největší problémy v rámci odpadového hospodářství vidí zapojení starostové vysoké ceny za svoz odpadů a odstranění černých skládek.

Z hlediska účelné spolupráce mezi obcemi, vidí starostové na prvním místě realizaci projektů týkající se nakládání s odpady a na druhém úsporu vynakládaných finančních prostředků. Za důležitou považují i osvětu a komunikační kampaň směrem k občanům obcí v oblasti ekologické výchovy a odpadového hospodářství. Systém svozu komunálního odpadu a recyklačních kontejnerů funguje na území obce s rozšířenou působností (ORP), dle zjištění dotazníkového šetření, velmi dobře. Velmi dobře byla zhodnocena i hustota sběrné sítě na tříděný odpad.

Pozitivně hodnotíme i fakt, že jedinou svozovou společností na území celého ORP vlastní akcionáři z řad obcí. Avšak nerovnost hlasů jednotlivých akcionářů znevýhodňuje malé obce oproti městům. V rámci separace odpadů jsou akcionáři společnosti RESPONO zařazeni do systému nakládání s obaly společnosti EKO-KOM, a.s., kde je firma RESPONO zastupuje. Firma EKO-KOM, a.s. finančně zvýhodňuje obce za třídění odpadu. Svozová společnost RESPONO, a.s. působí v území ORP již 21 let a tudíž má bohaté zkušenosti v oblasti odpadového hospodářství. Vzhledem k měnící se legislativě mají obce ztíženou pozici. Problém vyplývá i ze skutečnosti, že malé obce s nízkým počtem hlasů (akcionáři) nejsou schopny prosadit své vlastní potřeby vyplývající z jejich území. Řešením se nabízí meziobecní spolupráce obcí v prosazování svých potřeb.

Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území ORP a typ spolupráce
Z našeho území uvádíme příklad dobré praxe meziobecní spolupráce u těchto obcí: Krásensko, Podomí, Ruprechtov, Ježkovice a Račice-Pístovice, které si pro potřeby své a svých občanů zbudovali společnou kompostárnu.

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Na našem území ORP sídlí a působí pouze jedna soukromá společnost zabývající se systémem shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu (KO). Jedná se o akciovou společnost RESPONO, a.s.

RESPONO, a.s. je regionální společnost, která svými zkušenostmi a kompetentností zaručuje zodpovědné nakládání s odpady v souladu s platnými legislativními předpisy České republiky. V současné době provozuje skládku směsného komunálního odpadu, dotřídovací linku na plasty a papír, demontážní dílnu pro nakládání s elektroodpadem, 4 sběrné dvory na území ORP Vyškov a provádí komplexní služby v odpadovém hospodářství pro celé ORP Vyškov (42 obcí). Skládku komunálního odpadu skupiny S-003 provozuje RESPONO v Kozlanech u Vyškova od roku 1994. Skládku je komplexně zabezpečena a odpovídá západoevropskému standardu. Některé firmy působící na našem území mohou mít smluvně zajištěný svoz i s jinou svozovou společností např.: A.S.A. Žabčice, spol. s r.o. nebo van Gansewinkel, a.s., SITA CZ, a.s. Svozová společnost RESPONO a.s.

pronajímá všem obcím na území ORP kontejnery na tříděný odpad. V případě plných kontejnerů zajišťuje obcím i mimořádné svozy, v případě potřeby přistaví i kontejner na velkoobjemový odpad. Společnost zajišťuje i provoz a odvoz odpadů ze sběrných dvorů na území ORP. Biologicky rozložitelný odpad (BRO) je likvidován v kompostárně v Kozlancech. RESPONO část odpadu od března 2014 sváží do bioplynové stanice ve Vyškově (REBIOS s.r.o.). Počet nádob na BIO je dán obcím na základě požadavku. Nebezpečný odpad sváží svozová společnost RESPONO do spalovny EKOTERMEX, a.s., která sídlí na území města Vyškova. Směsný komunální odpad je likvidován svozovou společností RESPONO v zařízení pro energetické využití odpadů SAKO Brno.

Města a obce na území ORP Vyškov, které třídí odpad, jsou zapojeny do systému EKO-KOM. Tato firma zajišťuje zpětný odběr a recyklaci odpadů z obalů. Účast v systému zabezpečuje obcím pravidelné platby odměn za vytříděný odpad. Systém EKO-KOM úspěšně funguje již od roku 1999. Na základě zákona o obalech vybírá od výrobců, dovozců, nebo plničů obalů poplatky za uvedení obalu na trh. Z vybraných peněz pak EKO-KOM, a.s. vyplácí obcím čtvrtletně odměnu, jejíž výše závisí na množství vytříděného odpadu. Čím více odpadů vytřídíme, tím více peněz obce obdrží. Nezbytnou podmínkou pro vyplacení odměny je předání vytříděných odpadů k dalšímu využití – recyklaci. Pokud se tato zásadní podmínka poruší, obec peníze nedostane. Odměna přitom dokáže velmi výrazně snížit náklady obce na plnění její zákonné povinnosti – třídění komunálního odpadu.

Cena za 1 t svezeneho směsného komunálního odpadu (SKO) je pro všechny obce ORP Vyškov stejná z důvodu působení jedné svozové společnosti. Cena za 1 t svezeneho tříděného/separovaného komunálního odpadu se odvíjí dle velikosti nádoby, četnosti svozu a svážené komodity.

Výše poplatku na občana určuje zastupitelstvo obce a vychází z plateb za nakládání s odpady z minulého období. Výše poplatku je obcemi zveřejněna v obecní vyhlášce. V ceně poplatků je zahrnut sběr a svoz netříděného komunálního odpadu.

Na území ORP Vyškov jedna obec od svých občanů poplatky nevybírání z důvodu umístění skládky svozové společnosti RESPONO na svém katastrálním území. Tato obec má s firmou RESPONO jiné smluvní podmínky, než obce ostatní. Pouze jedna obec na území ORP Vyškov, vybírá poplatky za nemovitost nikoliv za občana.

Sběrné dvory

Tab. 5.1 - Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	RESPONO, a.s.	Cukrovarská 486/16	Vyškov	592889	S	50 t OO, 10 t NO (okamžitá kapacita)
2.	RESPONO, a.s.	Krejčířova 28	Rousínov	593559	S	30 t OO, 5 t NO (okamžitá kapacita)
3.	RESPONO, a.s.	Husova 27	Ivanovice na Hané	593117	S	30 t OO, 5 t NO (okamžitá kapacita)
4.	RESPONO, a.s.	Kozlany	Kozlany	550108	S	OO neomezeně, 5 t NO (okamžitá kapacita)
5.	Obec Studnice	Studnice 66 (parcela 4/2)	Studnice	593605	O	kromě stavební suti téměř vše

Zdroj dat: fa Respono, a.s.

Společnost RESPONO provozuje v současné době na území ORP Vyškov 4 sběrné dvory. Po předložení občanského průkazu zde mohou občané zdarma odevzdat:

- biologicky rozložitelný odpad (odpady ze zahrad, odpady ze zeleně atd).
- elektrozařízení (televize, rádia, DVD přehrávače, počítače, tiskárny, pračky, ledničky, mrazničky, mikrovlnné trouby, fritézy, zářivky, výbojky, úsporné žárovky, monočlánky atd.)
- nebezpečné odpady (plechovky od barev, barvy, lepidla, rozpouštědla, motorové a fritovací oleje, olejové filtry, mastné hadry, pesticidy, léky, fotochemikálie)
- ostatní odpady (koberece, matrace, nábytek, železo, sběrový papír, hliníkové plechovky, PET láhve, polystyren, folie, sklo, textil, apod.)

Za úplaty je možné na sběrných dvorech odevzdat: pneumatiky, stavební a demoliční odpady (cihly, keramika, izolační a stavební materiály s obsahem azbestu, sanitární zařízení, dveře, zárubně, okna, bytová jádra apod.). Sběrné dvory mohou rovněž využívat podnikatelé. Zdarma zde mohou odložit vysloužilá elektrozařízení, ostatní odpad za úplatu. Sběrný dvůr provozuje i obec Studnice.

Síť sběrných dvorů se zdá být na území ORP Vyškov dostatečná. Z výroční zprávy RESPONA za rok 2013 vyplývá, že došlo k nárůstu sebraného odpadu o 3 %, z toho nebezpečného odpadu cca o 17 %.

Sběrná místa na území ORP, současný stav

Z dotazníkového šetření bylo zjištěno, že na našem území ORP se nenachází sběrná místa.

Výkupny odpadů

Tab. 5.2 - Výkupny odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	EKOTERMEX, a.s.	Pustiměřské Prusy 268	Pustiměř	593508	S	sběr, výkup a zpracování autovlaků, zařízení pro sběr a výkup odpadů. Roční max. kapacita 380 t, průměrně využitá roční kapacita 266 t.
2.	Naja servis s.r.o.	Křečkovská 30/38	Vyškov	592889	S	výkup především papíru, dále výkup železa, mědi, mosaz, hliník, nerez.
3.	Naja servis s.r.o.	Krátká 713/8	Vyškov	592889	S	výkup železa, mědi, mosazi, hliníku, nerez, cínu, zinku, niklu, likvidace autovraků
4.	HOPR TRADE CZ, s.r.o.	Nádražní 22	Vyškov 1	592889	S	sběr a výkup kovových odpadů
5.	Libor Brunclík	Tyršova 678/32	Vyškov	592889	S	mobilní sběr a výkup suti, recyklace suti
6.	H&V recykling, s.r.o.	Dědická 17	Vyškov	592889	S	chráněná dílna, demontáž elektroodpadu.
7.	Ivan Hezina - výkup, druhotných surovin	U Jordánka 132/61	Vyškov	592889	S	sběr a výkup kovových odpadů (od 1. 4. 2014 provoz přerušen)

8.	STAEG, spol. s r.o.	Průmyslová 738/8f	Vyškov	592889	S	mobilní sběr a výkup odpadů
9.	Pavel Štěpán	nám. Svobody 27	Vyškov-Dědice		S	kovový odpad
10.	ADC služby, s.r.o.	Podbřežice	Podbřežice	550795	S	třídírna NO, nachází se zde drtící linka na alternativní paliva. Povolená kapacita NO je 100 t, OO 500 t. Průměrně využitá roční kapacita je 60 % - 70 %.
11.	Martin Hrubý	Lysovice 80a	Lysovice	593281	S	sběrné místo autovlaků. Roční kapacita cca 350 ks autovraků.
12.	Milan Krejčířík	Víta Nejedlého	Vyškov	592889	S	zpracovává a vykupuje pouze elektro-kabely .

Zdroj dat: websouhlasy

Ve většině obcí se 2x ročně provádí svoz nebezpečného odpadu. 1 až 2x do roka jsou přistaveny velkoobjemové kontejnery na odpad. U většiny obcí se také provádí 1 až 2x ročně svoz železa.

Třídící linky

Tab. 5.3a -Třídící linky na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Provozovatel /vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	RESPONO, a.s.	Cukrovarská 486/16	Vyškov	592889	6000,00	S	množství odpadu zpracované za rok 2013 je 4030 t

Zdroj dat: fa Respono, a.s.

Tab. 5.3b -Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	SAKO Brno, a.s.	Jedovnická 2	Brno	551058	10000,00	5432,00	S	papír, plasty a nápojové kartony.
2.	Technické služby města Olomouc, s.r.o.	U Panelárny	Chválkovice-Olomouc	500496	300,00	300,00	S	papír a kartonové nápoje
3.	Technické služby města Přerova, s.r.o.	Na hrázi 17	Přerov - Žeravice	511382	3000,00	1330,00	S	sklo, papír, plasty a nápojové kartony.

4.	REMAT GLASS, s.r.o.	Kelčany 47	Žádovice	586781	29000,00	29000,00	S	recyklační linka na sklo (zpracovává autoskla, lepená skla, bezpečnostní skla, stavební i obalová skla)
5.	LIKO Svitavy, a.s.	Tolstého 13, č.p. 2114	Svitavy	577731	200,00	200,00	S	plasty

Zdroj dat: webové stránky firem

**Tab. 5.3c - Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP),
současný stav**

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	RESPONO, a.s.	Cukrovarská 486/16	Vyškov	592889	Bohdalice-Pavlovice, Dětkovice, Drnovice, Drysice, Habrovany, Hlubočany, Hoštice- Heroltice, Hvězdlice, Ivanovice na Hané, Ježkovice, Komořany, Kozlany, Krásensko, Křižanovice u Vyškova, Kučerov, Luleč, Lysovice, Medlovice, Moravské Málkovice, Nemojany, Nové Sady, Olšany, Orlovice, Podbřežice, Podivice, Podomí, Prusy-Boškůvky, Pustiměř, Račice-Pístovice, Radslavice, Rostěnice- Zvonovice, Rousínov, Ruprechtov, Rybníček, Studnice, Švábenice, Topolany, Tučapy, Vážany, Vyškov, Zelená Hora.	S

Zdroj dat: fa Respono, a.s.

Vzhledem k velkému nárůstu separovaných komodit (papír, plast) byla v roce 2002 zahájena svozovou společností RESPONO, a.s. výstavba dotřídovací linky. V hale byla zbudována moderní technologie na dotřídění plastů a papíru s kapacitou 2000 t/rok. Od poloviny roku 2008 byl zahájen třísměnný provoz s kapacitou 6 000 t/ rok. Vytříděný papír, plast a nápojové kartony se na území našeho ORP sváží na tuto dotřídovací linku. Zde se odpady ručně dotřídují a připravují dle požadavků jednotlivých zpracovatelů k expedici. Druhotnou surovinu v mnoha případech RESPONO neprodává přímo zpracovatelům. Ve většině případů jsou to obchodní společnosti, které s odpadem dále obchodují. Skleněné střepy se sváží odděleně (tj. zvláště bílé a barevné) na překladiště, které se nachází v areálu skládky v Kozlanech u Vyškova. Odtud se sklo odváží k přetřídění na speciální třídící linky. RESPONO vyváží sklo do firmy REMAT GLASS, Kelčany. Dotřídovací linku nevyužívá obec Vojenský újezd Březina.

Zařízení pro nakládání s BRO

Tab. 5.4a - Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Provozovatel/vlastník	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	RESPONO, a.s.	Kozlany	Kozlany	550108	1000,00	S	kompostárna
2.	REBIOS, s.r.o.	Olomoucká	Vyškov	550108	9013,00	S	bioplynová stanice
3.	Obec Bohdalice-Pavlovice	Bohdalice-Pavlovice	Bohdalice-Pavlovice	592901	150,00	O	kompostárna
4.	Obec Krásensko	v areálu ZD Krásensko	Krásensko	593192		O	kompostárna

Zdroj dat: webové stránky

Biologicky rozložitelný odpad (BRO) likviduje na území ORP Vyškov firma RESPONO, a.s. která má kompostárnu v katastrálním území obce Kozlany. Kapacita kompostárny je 1000 t/rok. Část odpadu se od března 2014 již sváží do bioplynové stanice ve Vyškově (REBIOS s.r.o.). V tomto zařízení je odpad využíván k výrobě elektrické energie a tepla. Před zahájením provozu bioplynové stanice ve Vyškově se odpad svážel na okolní kompostárny (Centrální kompostárna Brno, SPRESO Kralice na Hané), kde se z něj vyrábělo kvalitní hnojivo – kompost. Vlastní kompostárnu má obec Krásensko a Bohdalice-Pavlovice. V Krásensku kompostárna slouží pro ukládání bioodpadu občanům z těchto obcí: Krásensko, Podomí, Ruprechtov, Ježkovice, Račice-Pístovice. Kompost pak dále slouží na údržbu zeleně obce a je k dispozici i pro občany obce.

Počet nádob na BRO je dán RESPONEM obcím na základě požadavku. Vlastním šetřením bylo zjištěno, že optimální stav v třídění BRO by nastal, kdyby v každé domácnosti v zástavbě rodinných domů byla jedna nádoba o objemu min. 140 l.

Pro štěpkování větvíček, větví, ořezků (do průměru až 15 cm) RESPONO nabízí službu pronájmu štěpkovače typu Vermeer BC160XL s obsluhou.

Tab. 5.4b - Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Provozovatel/vlastník
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Centrální kompostárna Brno, a.s.	Hlinky 40/102	Brno	550973	70000,00	S
2.	SPRESO Kralice na Hané	Sportovní 321	Kralice na Hané	589659		S
3.	TS Slavkov u Brna	Čsl. Červeného kříže	Slavkov u Brna	593583	950,00	

Zdroj dat: websouhlasy

Tab. 5.4c - Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	RESPONO, a.s.	Kozlany	Kozlany	550108	Dětkovice, Drnovice, Drysice, Habrovany, Hlubočany, Hoštice-Heroltice, Hvězdlice, Ivanovice na Hané, Komořany, Kozlany, Křižanovice u Vyškova, Kučerov, Luleč, Lysovice, Medlovice, Moravské Málkovice, Nemojany, Nové Sady, Olšany, Orlovice, Podbřežice, Podivice, Podomí, Prusy-Boškůvky, Pustiměř, Radslavice, Rostěnice-Zvonovice, Rousínov, Rybníček, Studnice, Švábenice, Topolany, Tučapy, Vážany, Vyškov, Zelená Hora.	S
2.	Centrální kompostárna Brno, a.s.	Hlinky 40/102	Brno	550973	Dětkovice, Drnovice, Drysice, Habrovany, Hlubočany, Hoštice-Heroltice, Hvězdlice, Ivanovice na Hané, Komořany, Kozlany, Křižanovice u Vyškova, Kučerov, Luleč, Lysovice, Medlovice, Moravské Málkovice, Nemojany, Nové Sady, Olšany, Orlovice, Podbřežice, Podivice, Podomí, Prusy-Boškůvky, Pustiměř, Radslavice, Rostěnice-Zvonovice, Rousínov, Rybníček, Studnice, Švábenice, Topolany, Tučapy, Vážany, Vyškov, Zelená Hora.	S
3.	SPRESO Kralice na Hané	Sportovní 321	Kralice na Hané	589659	Dětkovice, Drnovice, Drysice, Habrovany, Hlubočany, Hoštice-Heroltice, Hvězdlice, Ivanovice na Hané, Komořany, Kozlany, Křižanovice u Vyškova, Kučerov, Luleč, Lysovice, Medlovice, Moravské Málkovice, Nemojany, Nové Sady, Olšany, Orlovice, Podbřežice, Podivice, Podomí, Prusy-Boškůvky, Pustiměř, Radslavice, Rostěnice-Zvonovice, Rousínov, Rybníček, Studnice, Švábenice, Topolany, Tučapy, Vážany, Vyškov, Zelená Hora.	S
4.	REBIOS, s.r.o.	Olomoucká	Vyškov	592889	Dětkovice, Drnovice, Drysice, Habrovany, Hlubočany, Hoštice-Heroltice, Hvězdlice, Ivanovice na Hané, Komořany, Kozlany, Křižanovice u Vyškova, Kučerov, Luleč, Lysovice, Medlovice, Moravské Málkovice, Nemojany, Nové Sady, Olšany, Orlovice, Podbřežice, Podivice,	S

					Podomí, Prusy-Boškůvky, Pustiměř, Radslavice, Rostěnice-Zvonovice, Rousínov, Rybníček, Studnice, Švábenice, Topolany, Tučapy, Vážany, Vyškov, Zelená Hora.	
5.	Obec Bohdalice-Pavlovice	Bohdalice-Pavlovice	Bohdalice-Pavlovice	592901	Bohdalice-Pavlovice	O
6.	Obec Krásensko	Krásensko	Krásensko	593192	Podomí, Ruprechtov, Ježkovice, Račice-Pístovice, Krásensko	O

Zdroj dat: websouhlasy

Seznam obcí, které odděleně třídí bioodpad:

Bohdalice-Pavlovice, Dětkovice, Drnovice, Drysice, Hlubočany, Ivanovice na Hané, Komořany, Kozlany, Křižanovice u Vyškova, Kučerov, Luleč, Medlovice, Moravské Málkovice, Nemojany, Olšany, Orlovice, Podbřežice, Podivice, Pustiměř, Radslavice, Rostěnice-Zvonovice, Rousínov, Ruprechtov, Rybníček, Švábenice, Topolany, Vážany, Vyškov, Zelená Hora.

Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů (ZEVO)

Spalovny

Tab. 5.5a - Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Typ zařízení	Provozovatel/vlastník	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ					
1.	EKOTERMEX, a.s.	Pustiměřské Prusy 268	Pustiměř	593508	3240,00	3130,00	NO	S	Spalovna zpracovává převážně NO a PrO z Vyškovské nemocnice. V menším měřítku i NO z okolní.

Zdroj dat: fa Ekotermex, a.s.

Tab. č. 5.5b - Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Typ zařízení	Provozovatel/vlastník	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ					
1.	Spalovna a komunální odpady Brno, a.s. (SAKO Brno, a.s.)	Jedovnická 2	Brno	551058	248000,00	237584,00	KO	S	energeticky využíváno 95 % KO

2.	MEGAWASTE-EKOTERM, s.r.o.	U spalovny 4225/6	Prostějov	589250	4000,00	3798,00	NO	S	spalovna zpracovává převážně NO, v menším měřítku i OO a PrO.
----	---------------------------	-------------------	-----------	--------	---------	---------	----	---	---

Zdroj dat: websouhlasy

Tab. 5.5c - Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Spalovna a komunální odpady Brno, a.s. (SAKO Brno, a.s.)	Jedovnická 2	Brno	551058	všechny ORP Vyškov	S

Zdroj dat: webové stránky

Do firmy EKOTERMEX, a.s. vyváží svozová společnost RESPONO, a.s. nebezpečný odpad z území našeho ORP.

Spalovna MEGAWASTE-EKOTERM, s.r.o. zpracovává převážně nebezpečný odpad. V podstatně v menším měřítku i ostatní a průmyslový odpad.

Zařízení pro energetické využití odpadů SAKO Brno, a.s. uvádí informaci o kapacitě 248 000 t/r energeticky využívaného komunálního a vybraného odpadu z průmyslu, charakteru komunálního odpadu. Využitá kapacita v roce 2012 byla 96,2 %, a v roce 2013 byla 95,8 %. Energeticky využíváno je 95 % komunálního odpadu, zbytek tvoří odpady vybraných katalogových čísel, které schválil KÚ JMK odbor Životního prostředí.

Svozová společnost RESPONO, a.s. využívá zařízení pro energetické využití odpadů SAKO Brno. Vzhledem k příznivé ceně za spalování, byl od května roku 2010 zahájen návoz směšného komunálního odpadu do této spalovny. V roce 2013 bylo navezeno do spalovny 8 988 t směšného komunálního odpadu ze 46 obcí svozové oblasti.

Skládky

Tab. 5.6a - Skládky odpadů provozované na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Typ skládky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav skládky	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	RESPONO, a.s.	Kozlany	Kozlany	550108	S-003	ukládání na III. etapu skládky	S	parcela 3139/2, 3139/6

Zdroj dat: fa Respono, a.s.

Plánovaná doba skladování na skládce RESPONA a.s. v Kozlanech je 30 let. Jednotlivé části skládky se budují postupně (po etapách) a jsou průběžně rekultivovány. V současné době je zaskládovaná

a zrekultivovaná I. a II. etapa skládky. Od dubna roku 2010 je v provozu III. etapa skládky s projektovanou kapacitou 325 tis. m³ tj. cca 360 tis. tun a předpokládanou životností 10 let. Výhledově RESPONO plánuje výstavbu IV. etapy s projektovanou kapacitou 409 949 m³.

Tab. 5.6b - Nejblíže skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ skládky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Provozovatel /vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	SATESO, s.r.o.	při ulici Zemědělská	Šlapanice	583952	NO	S
2.	HOUSS RECYCLING s.r.o.	Molenburk č. 25	Vysočany	582701	S-IO	S
3.	A.S.A. Žabčice, spol. s r.o.	Žabčice	Žabčice	584231	S-OO3, S-OO1	S
4.	STAVOS Brno, a.s.	Bratčice	Bratčice	582883	S-OO3	S

Zdroj dat: webové stránky firem

Tab. 5.6c - Koncová zařízení (skládky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel /vlastník	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	RESPONO, a.s.	Kozlany	Kozlany	550108	Bohdalice-Pavlovice, Dětkovice, Drnovice, Drysice, Habrovany, Hlubočany, Hoštice-Heroltice, Hvězdlice, Ivanovice na Hané, Ježkovice, Komořany, Kozlany, Krásensko, Křižanovice u Vyškova, Kučerov, Luleč, Lysovice, Medlovice, Moravské Málkovice, Nemojany, Nové Sady, Olšany, Orlovice, Podbřežice, Podivice, Podomí, Prusy-Boškůvky, Pustiměř, Račice-Pístovice, Radslavice, Rostěnice-Zvonovice, Rousínov, Ruprechtov, Rybníček, Studnice, Švábenice, Topolany, Tučapy, Vážany, Vyškov, Zelená Hora.	S	obec Březina je osada ve vojenském prostoru, kde žijí pouze 2 občané. Jednomu občanovi vyváží obec Podivice, druhému Krumsín (Olomoucký kraj).

Zdroj dat: fa Respono, a.s.

Tab. 5.6d - Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Specifikace typu dalších zařízení pro nakládání s odpady	Provozovatel/vlastník
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	RESPONO	Cukrovarská 486/16	Vyškov	592889	demontažní dílna na elektroodpady - drobné elektro kromě ledniček, mrazáků, klimatizací a černé techniky (PC,TV apod.)	S

Zdroj dat: fa Respono, a.s.

Demontažní dílna RESPONA zahájila provoz v roce 2006. Jedná se o ruční demontáž a třídění na jednotlivé komponenty za účelem dalšího prodeje. RESPONO má uzavřeny smlouvy s kolektivními systémy ASEKOL a ELEKTROWIN, kteří zajišťují zpětný odběr elektrozařízení a financují jeho zpracování. V současnosti je RESPONO schopno zpracovat 38 t elektrozařízení měsíčně.

Černé skládky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území ORP

Černé skládky se na území ORP vyskytují ve velmi malém měřítku. Šetřením bylo zjištěno, že tyto skládky jsou likvidovány průběžně a náklady spojené s touto likvidací hradí obce ze svých rozpočtů. Jedná se většinou o drobné skládky zaviněné neukázněnými občany a chataři. Dále bylo zjištěno, že se na území vyskytovaly dvě větší skládky, které jsou v dnešní době již zlikvidovány. Jedna skládka byla likvidována téměř tři roky a obec vynaložila z rozpočtu cca 30.000,00 Kč na její odstranění. Druhá skládka o velikosti 120 t odpadu a cca 92 ks pneu byla zlikvidována ve spolupráci obce a společností RESPONO. O náklady se podělily dvě obce, na jejichž hranici skládka vznikla.

Skládka většího rozsahu, která není k dnešnímu dni odstraněna, vznikla působením stavební firmy v obci a dále se rozšiřovala neukázněností místních občanů. V tomto případě je vlastníkem pozemku obec, která je povinná skládku zlikvidovat na vlastní náklady. V současné době vyřizuje obec dotaci z odboru Životního prostředí na její odstranění.

Produkce odpadů

Tab. 5.7a - Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	136 257,52	229 956,91	65 512,25	91 831,94	70 053,13	84 063,83
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	6 290,87	3 486,30	4 581,53	3 914,65	3 071,54	4 421,10
Celková produkce (OO a NO)	143 566,33	233 443,20	70 093,77	95 746,59	73 124,67	88 484,93

Zdroj dat: MŽP – CENIA, databáze GROUP ISOH

Celková produkce odpadů, produkce nebezpečného, ostatního odpadu a měrná produkce odpadu na obyvatele za sledované období má kolísavý charakter. V porovnání se statistickými údaji je produkce všech odpadů na nižší úrovni než v roce 2000. Měrná produkce nebezpečného odpadu

je v souladu s cílem plánu odpadového hospodářství (POH). V roce 2010 oproti roku 2000 se podařilo snížit produkci nebezpečného odpadu o cca 48 %.

Tab. 5.7b - Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Vyškov	51 778	722,01	13,94	24 759,72	478,19	25 481,72	492,13
Jihomoravský kraj	1 168 650	14 812,95	12,68	561281,70	480,28	576094,65	492,96

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 5.7b je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 28,80 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 16,33 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 71,20 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. Největší množství nebezpečných odpadů pochází z produkce těchto subjektů.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Jihomoravský kraj vykazuje ORP vyšší měrnou produkci nebezpečných odpadů a nižší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje pod průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 1,8 kg vyšší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 50,68 kg nižší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

Tab. 5. 8 - Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	0,00	810,02	0,00	0,00	0,00
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	1 297,63	424,00	731,75	747,08	663,17
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	216,70	423,95	159,06	227,06	220,33
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu	9,04	0,00	0,00	0,00	13,58

05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	0,00	0,20	0,00	0,00	0,05
06	Odpady z anorganických chemických procesů	0,72	0,00	0,08	0,00	4,92
07	Odpady z organických chemických procesů	679,18	570,92	759,02	718,25	1 118,52
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnicích materiálů a tiskařských barev	209,26	143,52	175,86	174,47	251,31
09	Odpady z fotografického průmyslu	6,63	8,60	1,30	1,59	2,47
10	Odpady z tepelných procesů	470,89	322,00	441,50	29,70	9,60
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	59,80	85,40	55,86	72,59	55,35
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	1 906,65	1 277,94	1 617,32	1 329,86	1 231,89
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	470,47	286,35	301,70	220,85	441,94
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	9,22	12,58	15,31	14,39	29,47
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	3 176,87	3 255,66	5 448,77	3 970,92	4 837,12
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	1 232,16	1 484,05	1 553,51	1 413,77	1 936,46
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	189 620,68	32 137,17	26 826,59	37 306,68	50 928,06
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisí se zdravotní péčí)	408,55	411,77	413,45	394,00	418,42
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	10 124,93	10 032,17	9 597,75	8 757,98	6 289,13
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	23 543,84	18 407,48	47 647,80	17 745,18	20 033,01
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,00	0,30	0,13
Celková produkce odpadů [t]		233 443,20	70 093,77	95 746,60	73 124,67	88 484,93

Zdroj dat: MŽP – CENIA, databáze GROUP ISOH

Největší producenti jednotlivých skupin odpadů, kteří ovlivnili produkci odpadu na území ORP Vyškov:

- odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin: v roce 2008 Zemědělská společnost Drnovice, a.s., SLADOVNY SOUFFLET ČR, a.s., Jihomoravské pivovary, a.s.)
- odpady z organických chemických procesů: v roce 2012 byla firma Böttcher ČR, k.s., Lear Corporation Czech Republic s.r.o., Fischer automotive systems s.r.o.
- odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08: v roce 2011 byla firma ADC služby, s.r.o., Chrištof, spol. s r.o.
- stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst): v roce 2008 byla firma European DATA Project, D.I.S., spol. s r.o., STAEG, spol. s r.o.

Z tabulky je zřejmé, že nejvíce vyprodukovaného odpadu na území ORP bylo ze stavebnictví, kde největším producentem tohoto odpadu v roce 2008 byla firma European DATA Project. Další velké zastoupení má produkce směsného komunálního odpadu. S tím jsou spojené i odpady uvedené pod kódem 19 a 15.

Největší produkce v roce 2012 byla u těchto skupin odpadů:

- skupina 17 - stavební a demoliční odpad (stavební firma SKANSKA a.s.)
- skupina 20 - komunální odpady (odpady z domácností, průmyslové podniky a firmy)
- skupina 19 - odpady ze zařízení na zpracování odpadu (i když tento kód odpadu vykazuje třetí největší produkci v roce 2012, v průběhu sledovaného období má však klesající trend)
- skupina 15 - odpadní obaly, absorpční činidla... (tato skupina odpadu ve sledovaném období má vzrůstající tendenci, což odpovídá průmyslovému rozvoji podniků a firem na území ORP)
- skupina 07 - odpady z organických chemických procesů (největším producentem odpadu v roce 2012 Böttcher ČR, k.s., Lear Corporation Czech Republic s.r.o.)

Tab. 5.9a - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	233 443,20	70 093,77	95 746,59	73 124,67	88 484,93
Celková produkce KO	26 589,15	21 582,19	52 825,01	21 620,99	24 420,65
Celková produkce SKO	12 304,16	12 286,61	12 446,56	12 778,17	12 996,87

Zdroj dat: MŽP – CENIA, databáze GROUP ISOH

Celková produkce odpadů na území ORP se od roku 2008 snižuje. Vysokou produkci odpadu v roce 2008 způsobily firmy European DATA Project, D.I.S., spol. s r.o., STAEG, spol. s.r.o. a to nadměrnou produkcí stavebního a demoličního odpadu.

Celková produkce KO je za sledované období na stejné úrovni. Jen v roce 2010 byla zaznamenána jednorázová vyšší produkce plastového odpadu od firmy FV-Plast, a.s.

Celková produkce SKO je za sledované období na stejné úrovni, výkyvy nebyly zaznamenány.

Produkce odpadu vzhledem k cíli POH:

Pomineme-li skokovou produkci odpadů v některých letech, které jsou z našeho pohledu nepředvídatelné, je celková produkce odpadů a měrná produkce KO v souladu s cíli POH. Má tedy

snižující trend. Produkce SKO má na území ORP stagnující charakter. Vzhledem k stabilnímu počtu obyvatel ORP jsou stagnující výsledky měrné produkce logické.

Tab. 5.9b Celková a měrná produkce komunálního a smíšeného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Vyškov	51 778	17 098,81	330,23	9 867,36	190,57	179,92
Jihomoravský kraj	1 168 650	399 799,45	342,10	234 101,79	200,32	210,10

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.

V tabulce 5.9b je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 70,02 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 75,92 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 29,98 % z celkové produkce KO vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu. Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce SKO od obcí je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 39,37 kg nižší hodnoty měrné produkce KO a o 19,68 kg nižší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., liší se kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH jsou započítáni producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou převzaty z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství

předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společností EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytříděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytříděných odpadů a nad vybranými daty, např. o smíšeném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

V příloze č. 2 - z tabulky celkové produkce KO je patrná u některých druhů odpadu skoková produkce. Údaje jsou zjištěny z veřejné databáze MŽP – CENIA, GROUP ISOH . Největší produkce KO byla zaznamenána v roce 2010. Produkci v tomto roce ovlivnila firma FV-Plast, a.s., která vyprodukovala 29 754 t plastu. Celková produkce BRKO má za sledované období zvyšující trend, který je důležitým ukazatelem z hlediska třídění BRKO v obcích. Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu (tuny) se v roce 2012 mírně zvýšila oproti roku 2008.

Vlastním šetřením bylo zjištěno, že ve sledovaném období byla největším producentem odpadu „kovové obaly“ firma Neli, a.s.

Největší produkce odpadu v roce 2012, jak vyplývá z tabulky v příloze č. 2, je zaznamenána u smíšeného komunálního odpadu (BRKO). Dále u objemného odpadu BRKO. Zde je patrné, že je produkce tohoto odpadu ve srovnání roku 2008 s rokem 2012 klesající (pokles o 59,5% produkce). Největším producentem odpadu BRKO bylo v roce 2012 město Vyškov, které od dubna 2012 zahájilo svoz biologicky rozložitelného odpadu. Společnost RESPONO, a.s. svezla ve Vyškově za první týden 33,43 t biologicky rozložitelného odpadu (BRO), který neskončil na skládce, ale byl zpracován v kompostárně.

Tab. 5.10a - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	2 618,38	2 425,08	4 056,13	2 777,10	3 454,67
Sklo	150107, 200102	693,00	694,51	705,36	805,13	699,83
Plast	150102, 200139	586,11	624,79	30 417,88	674,74	819,22
Nápojové kartony	150105	8,64	13,82	18,08	14,49	19,38
Celkem separovaný sběr		3 906,13	3 758,20	35 197,45	4 271,46	4 993,10

Zdroj dat: MŽP – CENIA, databáze GROUP ISOH

Převažující složkou separovaného odpadu za sledované období je papír. Z území našeho ORP vyplývá, že k třídění tohoto odpadu přispívají nemalou částí základní školy. Z výroční zprávy RESPONA, a.s. za rok 2013 vyplývá, že všechny obce v území separují sklo, plasty, papír a nápojové kartony prostřednictvím kontejnerů v separačních hnízdech. V porovnání s rokem 2013 došlo u tříděného odpadu k nepatrnému nárůstu oproti předcházejícímu roku. Celková produkce jednotlivých vyříděných složek z komunálního odpadu na území ORP Vyškov má zvyšující trend.

Další složky separovaného odpadu v území ORP:

- textil (v roce 2011 byly umístovány do všech obcí kontejnery na textil)
- kovy (z dotazníkového šetření vyplynulo, že ve většině obcí probíhá 1-2x ročně sběr železa)
- elektrozařízení (ze šetření v území bylo zjištěno, že sběr tohoto odpadu probíhá 1-2 ročně v převážné většině obcí. Mimo jiné mohou občané odevzdat tento odpad do sběrných dvorů).
- autobaterie, nádoby od barev a ředidel (sběr 1 ročně probíhá v některých obcích, jinak mohou občané využít sběrné dvory).

Porovnání meziročního trendu:

Největší meziroční nárůst byl zaznamenán u separace nápojových kartonů. Následuje separace papíru a plastu. Velkou produkci plastu v roce 2010 ovlivnila firma FV-Plast, a.s. Separace skla má na našem území stagnující charakter. Z našeho pohledu k tomu přispívá i fakt, že firmy využívají jiné obaly.

Tab. 5.10b - Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vyříděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Vyškov	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	51 778	718,26	13,87	20,86
Plast	(150102, 200139)		510,48	9,86	6,60
Sklo	(150107, 200102)		629,35	12,15	7,95
Nápojové kartony	(150105)		19,38	0,37	0,14
Kovy	(200140, 150104)		1 537,34	29,69	50,15

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 5.10b je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce papíru od obcí tvoří 14,39 %, produkce skla tvoří 12,60 %, produkce plastů tvoří 10,22 % a produkce nápojových kartonů tvoří 0,38 %, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vyříděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady od právnických osob a podnikatelských subjektů (zejména obalové odpady).

Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty vzhledem k průměrným hodnotám nižší u papíru, u kovu a vyšší u plastu, u skla, u nápojových kartonů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vyříděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56, skla 10,96, plastů 10,01, nápojových kartonů 0,28 a kovů 40,61 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni.

Tab. 5.10c - Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Vyškov	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	51 778	16,46	19,38
Plast	(150102, 200139)		9,81	6,66
Sklo	(150107, 200102)		12,18	9,75
Nápojové kartony	(150105)		0,38	0,22
Kovy	(200140, 150104)		0,73	12,75

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V tabulce 5.10c je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vyříděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vyříděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupen, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným

hodnotám nižší u papíru a kovu a vyšší u plastu, skla, nápojových kartonů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vyříděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08, skla 10,97, plastů 9,72, nápojových kartonů 0,32 a kovů 19,98 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni, což potvrzuje i předcházející tabulka.

Tab. 5.10d - Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Jihomoravský kraj	19,22	7,04	9,73	0,22	11,38	47,59
(0 až 500 obyv. včetně)	7,09	9,41	11,58	0,27	3,12	31,48
(501 až 1000 obyv. včetně)	10,34	9,06	10,33	0,33	3,67	33,72
(1001 až 4000 obyv. včetně)	13,76	8,88	10,66	0,31	12,72	46,34
(4001 až 10000 obyv. včetně)	17,71	9,11	9,66	0,23	29,38	66,09
(10001 až 20000 obyv. včetně)	21,99	7,63	8,75	0,20	26,00	64,59
(20001 až 50000 obyv. včetně)	28,92	7,87	10,47	0,16	30,24	77,66
(50001 až 100000 obyv. včetně)	25,77	3,48	8,34	0,12	1,01	38,71
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Jihomoravském kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 0 do 500 obyvatel. Nejvíce odpadu vyřídí občané v obcích od 20001 do 50000 obyvatel. Těto velikostní skupině odpovídá v ORP město Vyškov. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 187 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji řidší, přičemž hustota sběrné sítě v Jihomoravském kraji je 142 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Boskovice) vykazuje ORP Vyškov řidší hustotu sběrné sítě. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je podprůměrná.

Tab. 5.11 - Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
200201	Biologicky rozložitelný odpad	296,50	222,72	202,19	161,29	1911,14
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	493,64	502,62	389,71	367,52	467,21
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracovávané mimo místo vzniku	885,00	0,00	0,00	430,00	270,00

030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	216,63	423,89	145,54	227,05	217,56
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	47,23	11,39	53,12	154,01	205,15

(Zdroj dat: MŽP – CENIA, databáze GROUP ISOH)

Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

V roce 2012 je množství nejvíce zastoupen biologicky rozložitelný odpad. Meziroční nárůst tohoto odpadu je způsoben zavedením třídění bioodpadu ve městě Vyškov.

Kaly z čištění komunálních odpadních vod (190805) jsou více méně stabilní.

Produkce odpadu 020106 (zvíření trus, moč a hnůj ...) má klesající tendenci a to z důvodu, že ve sledovaném období byly postaveny na území ORP bioplynové stanice, kde se tento odpad likviduje. Povinnost hlášení produkce tohoto odpadu je od 100 t za rok, což mohlo mít za následek v roce 2009 a 2010 nulové hodnoty v tabulce. Produkci hlásila pouze Zemědělská společnost Drnovice, a.s.

Kolísající tendenci má produkce odpadu 030105 (piliny, hobliny, odřezky ...), která závisí na těchto hlavních producentech: JAF HOLZ spol. s r.o., MAGNUM Parket, a.s. Firma European Data Project s.r.o. vykázala v roce 2009 vyšší jednorázovou produkci tohoto odpadu. Produkce odpadu 191207 (dřevo neuvedené pod číslem 191206) má stoupající charakter. Šetřením bylo zjištěno, že svozová společnost RESPONO, a.s. tento odpad s největší pravděpodobností dovezla z jiného území.

Výše jmenované odpady produkují převážně firmy působící na území ORP, proto neuvádíme závislost produkce odpadu k charakteru území a typu zástavby.

Tab. 5.12a - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	23 555,76	21 348,95	22 870,02	20 747,86	22 312,13
z toho celková produkce BRKO	16 827,68	15 960,72	15 680,36	15 914,44	18 063,83

Zdroj dat: MŽP – CENIA, databáze GROUP ISOH

V tabulce č. 5.12a (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočtení na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického

vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce č. 5.12a primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Vzhledem ke stabilnímu počtu obyvatel na území ORP je měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu a biologicky rozložitelného komunálního odpadu stabilní. Mírný nárůst je v roce 2012, kdy město Vyškov zavedlo třídění bioodpadu. Trend produkce těchto odpadů ve sledovaném období je mírně kolísavý. Výsledky cílů POH budou okomentovány v následujících tabulkách, kde se zabýváme materiálovým a energetickým využitím odpadu včetně skládkování.

Tab. 5.12b - Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20*) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Vyškov	51 778	14 008,28	270,55	1 858,06	35,89
Jihomoravský kraj	1 168 650	309 615,52	264,93	15 086,06	12,91

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 5.12b je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 77,55 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 22,45 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou vyšší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou vyšší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 17,60 kg nižší hodnoty měrné produkce BRKO a o 16,36 kg vyšší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém kompostování v domácnostech, komunitního kompostování a systém třídění BRKO v domácnostech a na sběrných

dvorech a sběrných místech. Systém domácího kompostování a komunitního kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Tento systém je zaveden v obcích Krásensko, Račice-Pístovice, Ruprechtov, Ježkovice, Podomí, Bohdalice-Pavlovice, Kozlany. Co se týče vlivu zavedeného systému třídění BRKO, ten zvyšuje měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území ORP. Tento systém je zaveden v obcích Bohdalice-Pavlovice, Dětkovice, Drnovice, Drysice, Hlubočany, Ivanovice na Hané, Komořany, Kozlany, Křižanovice u Vyškova, Kučerov, Luleč, Medlovice, Moravské Málkovice, Nemojany, Olšany, Orlovice, Podbřežice, Podivice, Pustiměř, Radslavice, Rostěnice-Zvonovice, Rousínov, Ruprechtov, Rybníček, Švábenice, Topolany, Vážany, Vyškov, Zelená Hora.

Nakládání s odpady

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

Tab. 5.13 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	37 421,12	44 813,72	31 001,36	71 674,87	44 383,22	83 875,32
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		26,07	19,20	44,23	74,86	60,70	94,79
	Energetické využití	1 282,34	0,00	323,10	4 416,68	4 313,83	4 067,95
	Celkem vybrané způsoby využití	38 805,47	44 813,72	31 324,46	76 091,55	48 697,05	87 943,26
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		27,03	19,20	44,69	79,47	66,59	99,39
Celková produkce odpadů		143 566,33	233 443,20	70 093,77	95 746,59	73 124,67	88 484,93
Odstraněný	Skládkování	62 000,85	27 617,06	30 118,15	28 779,36	23 122,72	20 216,75
	Spalování		3 241,46	3 337,71	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Celkem vybrané způsoby odstranění	30 858,52	33 455,86	28 779,36	23 122,72	20 216,75
-----------------------------------	-----------	--------------	--------------	--------------	--------------

Zdroj dat: MŽP – CENIA, databáze GROUP ISOH

Z tabulky je zřejmé, že na našem území se odpad více využívá, než odstraňuje.

V souvislosti s cíli POH ve sledovaném období, je zvyšující se trend podílu materiálového i energetického využití vyprodukovaných odpadů. Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce k roku 2012 je 94,79 % a podíl využití odpadů z celkové produkce k témuž roku je 99,39 %. Vývoj trendů na našem území ORP je v souladu s cíli POH. Podíl nakládání s odpady ve sledovaném období ke statistickým údajům roku 2000 má v materiálovém a energetickém využití vzrůstající trend.

Při odstraňování odpadu a to skládkování zaznamenáváme snižující trend. U likvidace odpadu spalováním uvádí tabulka od roku 2010 nulové hodnoty. Šetřením bylo zjištěno, že odpad je likvidován v zařízení pro energetické využití odpadů společnosti SAKO Brno, tedy mimo území ORP Vyškov. Spalovnu odpadu má na našem území firma EKOTERMEX, a.s., která odstraňuje převážně NO a PrO z Vyškovské nemocnice. V letech 2010 až 2012 došlo k odstávce uvedené spalovny.

Celková produkce odpadu na území ORP od roku 2008 klesá. Největší producenti odpadu jsou působící firmy a podniky na našem území. Naopak separace komunálního odpadu má vzestupný trend. Vzhledem k tomu, že máme v území skládku odpadů, třídící linku, bioplynovou stanici a spalovnu nebezpečného odpadu je část odpadů likvidována přímo v území a část odpadu je likvidována mimo území ORP (např. v zařízení pro energetické využití odpadů SAKO Brno, a.s.).

Tab. 5.14 - Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s odpady [t]								
KO	Využití	Materiálové využití	2 010,09	12 151,11	7 604,71	7 829,58	7 644,41	7 881,13
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓					
		9,93	45,70	35,24	14,82	35,36	32,27	
		Energetické využití	37,11	0,00	75,47	426,75	236,86	603,89
		Celkem vybrané způsoby využití	1 904,97	12 151,11	7 680,18	8 256,33	7 881,27	8 485,02

		Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓					
		9,41	45,70	35,59	15,63	36,45	34,75
Celková produkce KO [t]		20 240,15	26589,15	21582,1 9	52825,0 1	21620,9 9	24420,6 5
Odstraně ní	Skládkování	26 938,63	28 492,24	24 299,12	22 491,00	19 894,92	
	Spalování	456,86	437,43	0,00	0,00	0,00	
	Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Celkem vybrané způsoby odstranění	27 395,49	28 929,66	24 299,12	22 491,00	19 894,92	
Využití	Materiálové využití	0,00	0,00	1,12	0,00	2,91	
	Energetické využití	0,00	0,00	2,61	3,41	1,95	
	Celkem vybrané způsoby využití	0,00	0,00	3,73	3,41	4,86	
SK O	Odstraně ní	Skládkování	20 191,90	22 990,70	19 263,68	17 514,96	15 706,05
		Spalování	0,75	0,69	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění	20 192,65	22 991,39	19 263,68	17 514,96	15 706,05

Zdroj dat: MŽP – CENIA, databáze GROUP ISOH

Využití KO:

Materiálové využití KO má od roku 2009 stagnující charakter i co se týká meziročního trendu. Z hlediska plnění cílů POH v ČR má vzrůstající tendenci (cíl POH je zvýšit materiálové využití KO na 50 % do roku 2010 oproti roku 2000). Pro porovnání je uvedeno, že v roce 2000 bylo materiálové využití komunálního odpadu 2 010,09 t, v roce 2010 bylo materiálové využití 7 829,58 t a v roce 2012 bylo materiálové využití 7 881,13 t. Z tabulky je zřejmé, že plnění cíle POH je plně v souladu.

Energetické využití KO má vzrůstající charakter i co se týká meziročního trendu. Z hlediska plnění cílů POH v ČR, oproti roku 2000 má vzrůstající trend. Pro porovnání je uvedeno, že v roce 2000 bylo energeticky využito 37,11 t odpadu, v roce 2009 bylo využito 75,47 t a v roce 2012 bylo využito již 603,89 t komunálního odpadu. Tento vývoj energetického využití je pravděpodobně v důsledku působení bioplynových stanic na našem území.

Odstranění KO:

Skládkování KO má snižující charakter i co se týká meziročního trendu. V roce 2008 bylo odstraněno skládkováním 26 938,63 t, a v roce 2012 bylo odstraněno skládkováním 19 894,92 t. Pro upřesnění je uvedeno, že na území ORP se nachází skládka odpadu kategorie S-OO3 na katastrálním území obce Kozlany, kterou vlastní svozová společnost RESPONO a.s. Od dubna 2010 je v provozu III. etapa skládky s projektovanou kapacitou 325 tis. m³ tj. cca 360 tis. tun a předpokládanou životností 10 let.

Spalování KO:

Údaje o spalování KO máme pouze z roku 2008 a 2009, od roku 2010 do roku 2012 jsou položky nulové. Svozová společnost RESPONO a.s. využívá zařízení pro energetické využití odpadů SAKO Brno, a.s., která je mimo území našeho ORP.

Využití SKO:

Materiálové využití SKO je zaznamenáno pouze v roce 2010 a v roce 2012 a to jen v malých množstvích. Energetické využití SKO je až od roku 2010 a má kolísavý charakter.

Odstranění SKO:

Skládkování SKO má snižující charakter i co se týká meziročního trendu. V roce 2008 bylo odstraněno skládkováním 20 191,90 t a v roce 2012 bylo odstraněno skládkováním 15 706,05 t.

Spalování SKO:

Spalování je zaznamenáno pouze v roce 2008 a 2009 a to ve velmi malém množství.

Tab. 5.15 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	2990,18	2691,03	2655,06	2473,73	3130,22
		Energetické využití	0,00	15,05	16,60	10,54	50,45
		Odstranění	52,37	94,85	0,00	0,00	0,00
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	1272,35	1269,79	1270,33	1383,92	1120,18
		Energetické využití	0,00	0,00	54,70	11,09	15,90
		Odstranění	26,40	23,52	3,03	3,42	0,00
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	2053,19	1986,57	2093,99	1912,81	1571,09
		Energetické využití	0,00	0,00	58,76	4,33	24,55
		Odstranění	30,67	54,65	0,00	0,00	0,00
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	27,40	35,92	37,74	41,35	48,71
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,53
		Odstranění	0,00	61,66	4,32	0,00	0,00

Zdroj dat: MŽP – CENIA, databáze GROUP ISOH

Nakládání se separovaným sběrem:

Společnost RESPONO, a.s. provádí na území ORP separaci všech základních komodit komunálního odpadu a to plastů, papíru, skla bílého a barevného, nápojových kartonů. V současné době je po území rozmístěno 826 ks kontejnerů na barevné a bílé sklo, 755 ks na plasty a 441 ks na papír. Všechny obce na území ORP separují sklo, plasty, papír a nápojové kartony prostřednictvím kontejnerů v separačních hnízdech nebo základních škol. Vytříděné komodity se shromažďují na dotřídovací lince ve Vyškově, kde se ručně dotřídí ve třísměnném provozu.

Papír:

Z tabulky i grafu č. 8 vyplývá, že materiálové využití do roku 2011 mělo klesající charakter. Avšak v roce 2012 došlo ke zvýšení materiálového využití. Energetické využití u tohoto odpadu má od roku 2009 stálý nárůst. Co se týká odstraňování tohoto odpadu, byly zaznamenány údaje pouze v roce 2008 a 2009. V ostatních letech jsou hodnoty nulové. Z tabulky vyplývá, že produkce odpadu papíru má kolísavý trend. Z území našeho ORP víme, že k třídění tohoto odpadu přispívají nemalou částí základní školy. Každý školní rok je vyhlášen sběr papíru pro MŠ, ZŠ a SŠ, které jsou finančně motivovány k separaci. Separace papíru je na školách podpořena nejen uvedeným způsobem, ale i umístěním 240 l kontejnerů v areálech škol, u kterých RESPONO provádí svoz zdarma. Dále bylo šetřením zjištěno, že v převážné části obcí jsou umístěny kontejnery na papír, které provozuje svozová společnost RESPONO, a.s.

Sklo:

Z tabulky i z grafu č. 8 vyplývá, že sklo je v průměru stabilně materiálně využíváno. Energetické využití je zaznamenáno až od roku 2010 a má značně nestabilní charakter. Co se týká odstraňování tohoto odpadu, byly zaznamenány vyšší hodnoty v roce 2008 a v roce 2009 (26,4 t a 23,52 t) oproti roku 2010 a 2011 (3,03 t a 3,42 t). V roce 2012 jsou hodnoty nulové. Z výše uvedené tabulky vyplývá, že produkce odpadu má kolísavý trend. Z území našeho ORP víme, že v každé obci jsou umístěny kontejnery na třídění skla (barevné a bílé), které provozuje svozová společnost RESPONO, a.s. Skleněné střepy se svází odděleně (tj. zvláště bílé a barevné) na překladiště, které se nachází v areálu skládky v Kozlancech u Vyškova. Odtud se sklo odváží k přetřídění na speciální třídící linky. RESPONO vyváží sklo do firmy REMAT GLASS, Kelčany.

Plasty:

Materiálové využití tohoto odpadu zaznamenává do roku 2011 stagnující trend. V roce 2012 byl zaznamenán větší pokles (cca o 22 %) oproti předchozím rokům. Energetické využití u tohoto odpadu bylo zaznamenáno až od roku 2010 a to značně kolísavě. Co se týká odstranění tohoto odpadu, jsou údaje pouze do roku 2009 a v dalších letech jsou hodnoty nulové. Je tedy možné, že se s odpadem nakládalo mimo území ORP. Na území je zpracováváno a využíváno více odpadu než je ho v území vyprodukováno. Ze šetření v našem území ORP vyplynulo, že v každé obci jsou umístěny kontejnery na plast, které provozuje svozová společnost RESPONO, a.s.

Nápojové kartony:

Materiálové využití má vzrůstající tendenci (v roce 2012 došlo oproti roku 2008 k nárůstu cca o 50 %). U energetického využití tohoto odpadu jsou údaje pouze z roku 2012 a to v malém množství. V předchozích letech jsou hodnoty nulové. Je tedy možné, že k energetickému využití může docházet mimo území ORP. Podobně je tomu i u odstranění tohoto odpadu, kdy jsou zaznamenány hodnoty

pouze v letech 2009 a 2010. Na území ORP dochází k odstraňování a využívání většího množství tohoto odpadu, než je na tomto území vyprodukováno. V převážné části obcí jsou umístěny kontejnery na nápojové kartony, které provozuje svozová společnost RESPONO, a.s.

Tab. 5.16 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s BRO a BRKO [t]								
BRO	Využití	Materiálové využití		7	3	8	5	4
		Energetické využití		290,79	765,19	593,09	774,67	897,08
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		0,00	20,25	99,97	103,62	130,44
		Spalování		26	27	23	21	19
		Jiné uložení		242,72	968,58	806,76	968,94	493,80
BRKO	Využití	Materiálové využití		178,70	142,36	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu	2	2	2	1	2
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	383,11	037,37	261,58	874,10	144,45
		Měrné skládkování - pro porovnání s cílem	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓					
			148,00	413,97	438,27	370,85	342,85	303,26

		POH (přepočte no na obsah biologicky rozložiteln é složky v odpadu)					
	Spalování		146,33	71,93	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Počet obyvatel v území ORP			50 905	51 206	51 524	51 422	51 581

Zdroj dat: MŽP – CENIA, databáze GROUP ISOH

Na skládce v Kozlanech byla přímo v tělese skládky provozována kompostárna pro kompostování biologicky rozložitelných odpadů (odpad ze zeleně a zahrad tj. tráva, listí, ořezy stromů, ovoce, zelenina apod.). Na kompostárnu v Kozlanech jsou ukládány biologicky rozložitelné odpady z některých sběrných dvorů, popř. biologicky rozložitelné odpady pocházející z veřejné zeleně. Kompost je využíván na rekultivaci skládky. RESPONO, a.s. se intenzivně zabývá problematikou nakládání s BRKO a má připraven komplexní systém nakládání s tímto odpadem za využití finančních prostředků v rámci Operačního programu životního prostředí. Ze statistiky RESPONA vyplývá, že největší množství bioodpadu bylo svezeno v měsíci říjnu 2013 (pouze za období 2013). Za vytríděné množství bioodpadu je obcím RESPONEM poskytována sleva. Sběrná síť nádob je v průběhu roku postupně dle požadavků obcí doplňována. Doposud se všechen odpad vozil na kompostárny: Centrální kompostárna Brno, SPRESO Kralice na Hané, SITA a.s. a na kompostárnu v Kozlanech. Část odpadu se od března 2014 již sváží do bioplynové stanice ve Vyškově (REBIOS s.r.o.).

RESPONO v závěrečné zprávě z roku 2013 uvádí porovnání produkce směsného komunálního odpadu v letech 2011 a v 2013 v souvislosti s odděleným tříděním biologicky rozložitelného odpadu. V roce 2013 došlo v obcích, kde se tento druh odpadu třídí, k poklesu produkce směsného komunálního odpadu průměrně o 15 %.

Uvádíme seznam obcí ORP , které odděleně třídí bioodpad:

Bohdalice-Pavlovice, Dětkovice, Drnovice, Drysice, Hlubočany, Ivanovice na Hané, Komořany, Kozlany, Křižanovice u Vyškova, Kučerov, Luleč, Medlovice, Moravské Málkovice, Nemojany, Olšany, Orlovice, Podbřežice, Podivice, Pustiměř, Radslavice, Rostěnice-Zvonovice, Rousínov, Ruprechtov, Rybníček, Švábenice, Topolany, Vážany, Vyškov, Zelená Hora.

Komunitní kompostárnu má obec Bohdalice – Pavlovice. Na katastru obce Krásensko je kompostárna určena pro 5 obcí: Krásensko, Podomí, Ruprechtov, Ježkovice, Račice-Pístovice.

BRKO

Materiálové využití u BRKO vykazuje v letech 2008 - 2012 víceméně stejné hodnoty. Naopak energetické využití má vzrůstající tendenci. U odstraňování BRKO skládkováním zaznamenáváme od roku 2009 snižující trend.

Vzhledem ke stabilní produkci BRO a BRKO na našem území ORP a k výsledkům nakládání s těmito složkami, je třeba zamyslet se nad tříděním tohoto odpadu a tím i nad jeho využitím.

Tab. 5.17 - Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	799480	752780	871630
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	27110390	28424120	28627420
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	1699370	1648830	3254770
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	0	0	0
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	0	4710	5220
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	0	66250	171990
3727	Prevence vzniku odpadů	0	0	0
3728	Monitoring nakládání s odpady	0	0	0
3729	Ostatní nakládání s odpady	10150	43120	95400
Celkové náklady		29619390	30939810	33026430

Zdroj dat: Ministerstvo financí

V roce 2012 došlo ke změně rozpočtové skladby v položkách 1337 a 1340 (rozdělení položky 1337 do dvou položek) a to vyhláškou č. 452/2011 Sb., o rozpočtové skladbě. Proto je položka 1340 v letech 2010 a 2011 nulová.

Z ekonomické tabulky vyplývá, že za sledované období od roku 2010 - 2012 se celkové příjmy z odpadového hospodářství v území ORP každý rok snižují a celkové náklady obcí se naopak rok od roku zvyšují. Z celkového šetření na území ORP vyplynulo, že čím více obce třídí odpad, tím více jim rostou náklady na jeho odstranění. Cenová politika v odpadovém hospodářství je jedno z témat k zamyšlení, zda třídění odpadu a jeho náklady na nakládání s odpady není demotivující pro obce a jejich občany.

BRO

Nakládání s BRO z pohledu meziročního trendu má od roku 2010 snižující charakter. V období od roku 2008 do roku 2010 má materiálové využití nakládání s odpady BRO značně kolísavý charakter. Příčiny kolísání se nepodařilo zjistit. Tento vývoj materiálového využití není pro naše území příznivý, neboť cílem POH je tento odpad materiálově více využívat. Na našem území však dochází k opačnému trendu.

Odpad BRO je na našem území ORP nejvíce odstraňován skládkováním, u kterého je zaznamenáván od roku 2009 pokles.

V posledních třech letech zaznamenáváme na našem území pokles odstraňování odpadu skládkováním, což je v souladu s cíli POH. Pozitivně je hodnocen fakt, že energetické využití tohoto odpadu má vzrůstající tendenci.

5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Tab. 5.18. Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Občané a subjekty zapojené do svozu KO obce	Pravidelnost a četnost svozu. Čistota u kontejnerů. Při zapojení do třídění KO snížení poplatků za svoz (motivace občanů ke třídění).	Neplatiči (dluží za odvoz obci). Umělá produkce KO (naplnění nádob při krátkých intervalech svozu). Neukázněnost občanů (i při umístění kontejnerů na tříděný odpad míchají občané KO s různým). Vznik černých skládek	Informace v místních zpravodajích obcí. Webové stránky obcí. Místní rozhlas. Leták (k třídění odpadu). Veřejná zasedání obcí.	Motivace občanů od obcí ke třídění. Možnost obce provádět kontroly u občanů a u subjektů. Analyzovat umístění kontejnerů. Analyzovat dostatek kontejnerů dle druhu třídění.

2.	Chataři a chalupáři	Svoz KO. Adekvátní cenu za svoz.	Neúčast na nákladech spojených s likvidací odpadů. Neukázněnost občanů (i při umístění kontejnerů na tříděný odpad míchají občané KO s různým). Vznik černých skládek.	Webové stránky obce. Letáky (k třídění odpadu, ke svozu). Osobní komunikace.	Kontrola obce prostředí v chatových oblastech. Analyzovat dostupnost a dostatek kontejnerů v sezónním období.
3.	Podniky a firmy	Minimalizovat náklady na odpadové hospodářství. Získání finančních bonusů či výhod za zapojení do třídění odpadu.	Riziko ekologické zátěže. Riziko nespolupráce s obcemi (např.: v ochraně životního prostředí). Nedodržování zákonů a nařízení.	Osobní jednání. Internetová komunikace.	Sankce. Provádění kontrol s odborem Životního prostředí. Investice do nové technologie.
4.	Představitelé obcí	Uspokojit požadavky vlastních občanů. Výhodné smluvní podmínky se svozovou společností. Optimální výdaje obce na nakládání s dopadem Součinnost občanů a firem při zapojení do třídění.	Sankce při nedodržení zákona. Laxní přístup představitelů obcí k životnímu prostředí a třídění odpadů.	Jednání s občany, se svozovou společností, s okolními obcemi	Meziobecní spolupráce. Vyjednání dobrých smluvních podmínek se svozovou společností.
5.	Školy a školská zařízení	Podpora sběru vybraných komodit. Podpora výchovy k životnímu prostředí. Motivace k třídění a sběru.	Nechuť škol k zapojení do environmentálních problémů obce	Osobní jednání. Internetová komunikace. Pozvánky na veřejné projednávání.	Soutěživost mezi školami v třídění a sběru. Pomoc při osvětě ekologické výchovy.

6.	Svozové společnosti (RESPONO a.s.)	Naplnění kapacity zařízení. Maximální zisky. Udržitelnost a spokojenost zákazníků. Získání nových zakázek. Modernizace technologií.	Neplnění smlouvy. Nezodpovědný přístup zaměstnanců při svozu. Nerespektování požadavků obcí. Riziko ekologické zátěže v důsledku zastaralých technologií.	Osobní jednání. Internetová komunikace. Pozvánky na veřejná projednávání.	Meziobecní spolupráce. Vyjednání dobrých smluvních podmínek mezi smluvními partnery. Změna svozové společnosti. Podpora nové technologie.
7.	Média	Náměty pro čtenáře - senzační příběhy	Negativní tvář obce. Medializace negativních dopadů. Nepřesné zkreslující informace.	Osobní jednání	Korektury článků před tiskem.

Zdroj: vlastní šetření

Analýza byla zpracována na základě skutečných informací na území ORP. Náměty na rizika a opatření jsou čerpány od dotčených skupin.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Tab. 5.19. Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Neplatící občané	4	3	12	změna systému výběru plateb	obec
		Nedostatek financí v rozpočtu obce na odpadové hospodářství.	2	5	10	Změna systému výběru plateb od občanů, vyjednání optimálních podmínek se svozovou společností (popř. jejich změna), úprava četnosti svozu odpadu, meziobecní spolupráce.	obec
	...	Vznik černých skládek a náklady na jejich odstranění.	3	3	9	Sankce, prevence (umístění kontejnerů, zřízení sběrných hnízd nebo sběrných dvorů), informovanost občanů systém kontroly.	obec
2.	Organizační riziko	Nezájem či neochota obcí ke spolupráci	3	1	3	Vzájemná komunikace, meziobecní spolupráce.	obec
	...	Nerovnost hlasů jednotlivých akcionářů	3	4	12	spolupráce menších obcí v prosazení společné věci	obec
3.	Právní riziko	Změna legislativy, která povede ke zvýšeným investicím provozních nákladů	5	4	20	Upozornění na dopady změn legislativy jednání na vládní úrovni (komunikace o problematice na úrovni ORP a krajské).	obec a občané

Zdroj: MÚ odbor životního prostředí Vyškov, vlastní šetření

Většinu rizik z analýzy nesou obce a dopady se týkají jejich občanů. O opatřeních, která by měla eliminovat vznik rizik, jsou na rozhodnutí obce nebo na obecní spolupráci. Rizika mohou negativně ovlivňovat stanovené cíle odpadového hospodářství.

5.1.4. SWOT analýza oblasti

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP

Tab. 5.20. SWOT analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)

Silné stránky	Slabé stránky
1. Jednotlivé obce jako akcionáři svozové společnosti RESPONO, a.s.	1. Výskyt černých skládek
2. Dostupnost (na území ORP je skládka, třídící linka, bioplynová stanice, sběrné dvory, kompostárny)	2. Netřídění bio odpadu v některých obcích ORP
3. Smluvní vztah se společnostmi EKO-KOM, a.s.	3. Vysoké náklady na svoz
....
Příležitosti	Hrozby
1. Meziobecní spolupráce	1. Změna legislativy
2. Využití dotací	2. Ekologická zátěž na životní prostředí
3. Komunikace se svozovou společností Respono, a.s.	3. Špatné hospodaření jediné svozové společnosti v ORP
....	4. Nerovnost hlasů jednotlivých akcionářů

Zdroj: vlastní šetření

Silné stránky SWOT analýzy svědčí o schopnosti území využívat a likvidovat odpad. Pozitivní je fakt, že jedinou svozovou společností na území celého ORP vlastní akcionáři z řad obcí. Avšak nerovnost hlasů jednotlivých akcionářů znevýhodňuje obce oproti městům. V rámci separace odpadů jsou akcionáři svozové společnosti RESPONO zařazeni do systému nakládání s obaly společnosti EKO-KOM, a.s. Firma EKO-KOM, a.s. finančně zvýhodňuje obce za třídění odpadu a svozová společnost RESPONO získala od této firmy v roce 2013 příspěvek na dotřídňovací linku ve výši 1.376,6 tis. Kč.

Mezi slabé stránky území ORP patří výskyt černých skládek a jejich likvidace, která se hradí z rozpočtů obcí. Do třídění bioodpadu jsou začleněny pouze některé obce ORP. Tuto slabou stránku je možno eliminovat využitím Meziobecní spolupráce a motivovat zbývající obce příklady dobré praxe ke třídění bioodpadů. Vysoké náklady na svoz odpadů je možné eliminovat využitím vytříděného odpadu k nakládání s ním jako s druhotnou surovinou.

5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

1). Území ORP Vyškov tvoří 42 obcí a Vojenský újezd Březina. Veškerý odpad z území sváží svozová společnost RESPONO, a.s., která byla založena v roce 1993 obcemi okresu Vyškov. Společnost vznikla na zajištění svozu, odstranění a separaci komunálního odpadu v tomto území. V současné době provozuje skládku smíšeného komunálního odpadu, dotřídňovací linku na plasty a papír, demontážní dílnu pro nakládání s elektroodpadem a na území ORP má 4 sběrné dvory. Firma RESPONO, a.s.

se podílí i na svozu odpadu ze sběrného dvora obce Studnice. V prostoru skládky v Kozlanech provozuje společnost kompostárnu na bioodpad.

Na území ORP Vyškov se nachází spalovna pro nebezpečný odpad firmy EKOTERMEX, a.s. Je zde likvidován odpad převážně z vyškovské nemocnice a z části průmyslový odpad. Nebezpečný odpad do firmy EKOTERMEX, a.s. vyváží i svozová společnost RESPONO, a.s.

2). Produkce odpadů a měrná produkce KO je v souladu s cílem POH a má klesající trend. Produkce SKO má na území ORP stagnující charakter. Vzhledem k stabilnímu počtu obyvatel ORP jsou stagnující výsledky měrné produkce logické.

Vyseparované množství druhotných surovin každým rokem vzrůstá (papír, sklo, plast, nápojové kartony). Velký vliv na tuto skutečnost má bezpochyby větší informovanost obyvatel o problematice třídění odpadů a větší dostupnost separačních nádob díky zahušťování sběrné sítě.

V letech 2011 – 2013 došlo u komunálního směsného odpadu ke snížení produkce z důvodu třídění biologicky rozložitelného odpadu a to v obcích, kde se tento odpad třídí.

3). Z dílčí analýzy nakládání s odpady vyplývá, že odpad na našem území se více využívá, než odstraňuje.

Při odstraňování odpadu a to skládkování zaznamenáváme snižující trend. K odstraňování odpadu spalováním využívá svozová společnost RESPONO zařízení pro energetické využití odpadů SAKO Brno, která je mimo území ORP. I když na našem území zaznamenáváme od roku 2009 pokles v odstraňování komunálního odpadu skládkováním, je však i nadále tento způsob odstraňování komunálního odpadu nejčastější. Pozitivně hodnotíme způsob nakládání s odpady vzhledem k hierarchii, kdy je energetické využití odpadů upřednostňováno před jeho odstraňováním.

4). Dlouhodobou strategií Jihomoravského kraje je zavést oddělený sběr využitých složek komunálních odpadů ve všech obcích Jihomoravského kraje. Aby byl splněn dlouhodobý cíl POH Jihomoravského kraje (JMK) v materiálovém využití odpadu, je nutné vytřídit maximální množství využitelných složek komunálního odpadu. Jelikož ve všech obcích na území ORP Vyškov je zaveden oddělený sběr následujících komodit (sklo, papír, plasty, kovy) je odpadové hospodářství našeho území v souladu s cílem POH JMK. Výčet těchto komodit je základní standard a v kompetenci obcí je možnost rozšíření o další komodity, které mají reálné uplatnění na trhu druhotných surovin. Takto nastavený systém odděleného sběru materiálově využitelných odpadů je možné realizovat pouze za předpokladu, že ze strany státu budou aktivně vytvářeny podmínky pro rozvoj trhu s druhotnými surovinami a recyklovatelnými výrobky.

5). Pro naplnění cílů a cílových hodnot POH JMK je nutné dlouhodobě vést koordinované a efektivní osvětové kampaně v rámci celého území ORP Vyškov. Osvětové kampaně a environmentální vzdělávání by měly probíhat za účasti jediné svozové společnosti RESPONO v úzké spolupráci veřejné správy, škol všech stupňů, center a středisek ekologické výchovy a neziskových nevládních organizací.

Závěrem lze konstatovat, že je nezbytně nutné dále zvyšovat výtěžnost tříděných odpadů. Je to jedna z cest, jak snížit množství ukládaných odpadů na skládce a udržet přijatelné ceny za odstraňování směsného komunálního odpadu. Jednak to ukládá legislativa ČR a jednak je to jeden ze stěžejních cílů svozové společnosti RESPONO v souladu s cíli POH JMK.

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nedefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců představitelů 8 obcí z území ORP Vyškov. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

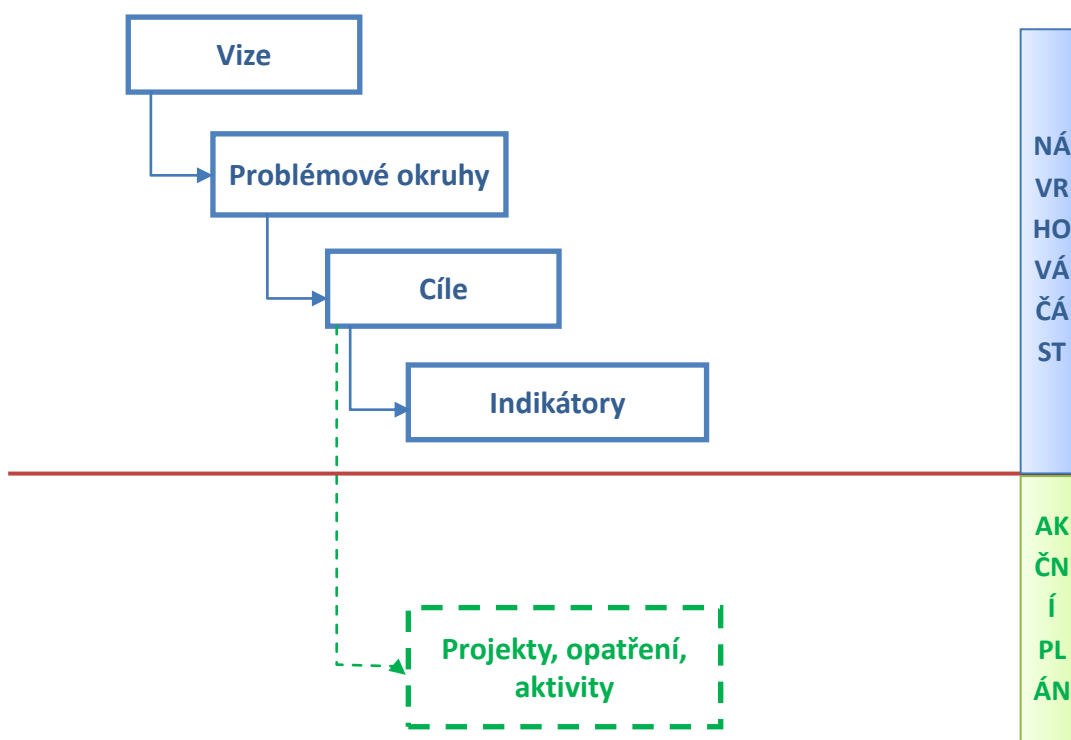
V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům,

politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce				
Odpadové hospodářství	Problémová oblast 1 Nedostatečné třídění odpadu		Problémová oblast 2 Černé skládky	
	cíl 1.1 Zapojit obce na území ORP Vyškov do sběru a svozu BRO a BRKO	cíl 1.2 Vytvořit motivační opatření ke změně chování neukázněných občanů, aby byla zajištěna max. separace odpadu	cíl 2.1 Předcházet vzniku černých skládek	cíl 2.2 Odstranění nepovolených skládek a rekultivace starých skládek na území ORP Vyškov

		vedoucí ke zvýšení materiálového a energetického využití odpadu		
--	--	---	--	--

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize

Ve správním obvodu ORP Vyškov se zlepšuje spolupráce mezi obcemi především díky společným projektům.

Zkvalitnit třídění odpadu a aktivní spolupráce se svozovou společností RESPONO, a.s. v oblasti nakládání s odpady, snížení podílu biologicky rozložitelné složky ve SKO, zvýšení materiálového a energetického využití BRKO. Zapojit obce na celém území ORP Vyškov do třídění BRO a BRKO a tím zajistit snížení ukládání těchto odpadů. Vytvořit motivační opatření ke změně chování občanů ke třídění a tím zajistit zvýšení materiálového a energetického využití odpadu.

Problémové okruhy

1. NEDOSTATEČNÉ TŘÍDĚNÍ ODPADŮ

➤ Věcné argumenty

Dlouhodobou strategií Jihomoravského kraje je zavést oddělený sběr využitých složek komunálních odpadů ve všech obcích Jihomoravského kraje. Základní prioritou Jihomoravského kraje je vybudovat integrovaný systém nakládání s komunálními odpady, který zefektivní současný systém a upřednostní materiálové a energetické využívání odpadů před jejich odstraněním skládkováním. Aby byl splněn dlouhodobý cíl POH Jihomoravského kraje (JMK) nejen v materiálovém využití, ale i v energetickém využití odpadu, je nutné vytřídit maximální množství využitelných složek komunálního odpadu. Jelikož ve všech obcích na území ORP Vyškov je zaveden oddělený sběr následujících komodit (sklo, papír, plasty, kovy) je odpadové hospodářství na území ORP Vyškov v souladu s cílem POH JMK. Výčet těchto komodit je základní standard a v kompetenci obcí je možnost rozšíření o další komodity, které mají reálné uplatnění na trhu druhotných surovin.

V analytické části je odpadové hospodářství definováno jako nakládání, využívání a odstranění odpadu na území ORP Vyškov. Z výsledků analytické části odpadového hospodářství vyplynula důležitost třídění, nakládání a tím i větší využití odpadu jako suroviny. Za neméně důležité považují starostové úsporu vynakládaných finančních prostředků na nakládání s odpady a osvětu a komunikační kampaň směrem k občanům obcí v oblasti ekologické výchovy a odpadového hospodářství.

Účast v systému EKO-KOM zabezpečuje obcím pravidelné platby odměn za vytříděný odpad. Systém EKO-KOM úspěšně funguje již od roku 1999. Na základě zákona o obalech vybírá od výrobců, dovozců, nebo plničů obalů poplatky za uvedení obalu na trh. Z vybraných peněz pak EKO-KOM, a.s. vyplácí obcím čtvrtletně odměnu, jejíž výše závisí na množství vytříděného odpadu. Čím více odpadů se vytřídí, tím více peněz obce obdrží. Nezbytnou podmínkou pro vyplacení odměny je předání

vytříděných odpadů k dalšímu využití – recyklaci. Pokud se tato zásadní podmínka poruší, obec peníze nedostane. Odměna přitom dokáže velmi výrazně snížit náklady obce na plnění její zákonné povinnosti – třídění komunálního odpadu.

V závěrečné zprávě z roku 2013 RESPONO uvedlo, že v letech 2011 a v 2013 došlo v obcích, v souvislosti s odděleným tříděným biologicky rozložitelným odpadem, k poklesu produkce směšného komunálního odpadu průměrně o 15 %. Vzhledem ke stabilní produkci BRO a BRKO na našem území ORP a k výsledkům nakládání s těmito složkami, je třeba zamyslet se nad tříděním tohoto odpadu a tím i nad jeho využitím.

➤ **Příčiny problému**

Svozová společnost RESPONO, a.s. působící na území ORP Vyškov provádí separaci všech základních komodit komunálního odpadu (plastů, papíru, bílého a barevného skla, nápojových kartonů) a biologicky rozložitelných odpadů. V současné době je po území rozmístěno 826 ks kontejnerů na barevné a bílé sklo, 755 ks na plasty a 441 ks na papír. Všechny obce na území ORP separují sklo, plasty, papír a nápojové kartony prostřednictvím kontejnerů v separačních hnízdech nebo v místech k tomu určených. Z hlediska separace základního komunálního odpadu (papír, sklo, plast, nápojové kartony) lze konstatovat, že vyseparované množství druhotných surovin každým rokem vzrůstá. K zajištění maximálního materiálového a energetického využití odpadu je nutné na území ORP Vyškov intenzivně separovat sběr všech využitelných složek komunálního odpadu.

Za příčiny problémů na území ORP Vyškov, které brání v max. využití složek komunálního odpadu, jsou spatřeny tyto skutečnosti:

- 1) Neukázněnost ve třídění základního komunálního odpadu. Z tohoto hlediska selhávají hlavně jednotlivci (občané, domácnosti, chataři a chalupáři). Chataři a chalupáři často porušují obecně závazné vyhlášky, které se týkají úhrady poplatků za svoz komunálního odpadu. Odpad řádně netřídí a sběrná hnízda zaplavují odpadem, jehož se potřebují zbavit. Kontejnery jsou pak přeplněné a starostové jsou nuceni volat svozovou společnost RESPONO k mimořádnému svozu. To se samozřejmě promítne při fakturaci ceny za svoz. Dalším častým jevem neukázněnosti občanů v třídění je, že do kontejnerů na tříděný odpad občané často vhazují odpad, který tam nepatří (stavební suť, mršiny) a který znehodnotí obsah celého kontejneru. Vytříděný odpad již pak není možné využít k recyklaci a musí se odvést na skládku.
- 2) Pohodlnost občanů ve třídění odpadu, která vychází z umístění kontejnerů (tzn. zda jsou kontejnery umístěny v docházkové vzdálenosti). Sběrnou síť sběrných nádob RESPONO neustále zhušťuje tak, aby docházková vzdálenost ke kontejnerům na tříděný odpad byla kratší a vyhovovala potřebám občanů. Další vývoz kontejnerů však stojí obce finanční prostředky navíc.
- 3) Celková neochota občanů k třídění odpadu. Někteří občané nespátřují důvod k třídění, pokud platí poplatek za svoz odpadu.
- 4) Nevhodné ukládání dopadů do kontejnerů. Častým jevem je, že PET láhve a papírové krabice nejsou občany sešlápnuté, tím pádem kontejnery obsahují hodně „vzduchu“, zvyšují se tak přepravní náklady na svoz odpadu, protože kontejnery nejsou plně vytíženy.
- 5) Nedostatečné využívání služeb sběrných dvorů, kde je možné odpad odevzdat zdarma (kromě stavební suti a pneumatik).

Plán odpadového hospodářství ČR ukládá snížit do roku 2020 množství bioodpadu uloženého na skládky o 65% oproti stavu z roku 1995. Rovněž připravovaný zákon o odpadech počítá s povinným zavedením oddělené separace bioodpadu v obcích.

Proto je dále nezbytné se intenzivně zabývat problematikou nedostatečného třídění biologicky rozložitelných odpadů. Jedná se zejména o odpady z domácností - například zbytky jídel rostlinného původu, zbytky ovoce a zeleniny, zbytky pečiva a obilnin, květiny, kávový odpad včetně filtrů a ubrousků, čajové sáčky. Dále sem patří odpad ze zahrad a veřejných prostor jako je plevel, košťály, celé rostliny, listí, seno, sláma. V neposlední řadě se jedná o odpad z hypermarketů, restaurací a jídelen. Provozovatelé restaurací řeší odstranění gastroodpadu drtičkami, odběry pro výkrm domácích zvířat, zkrmování v ZOO, odběry soukromými zemědělci či chovateli. Tímto způsobem likvidace bioodpadu zúčastnění porušují zákon. Naopak odpad ze zahrad a veřejných prostranství se ve většině případů likviduje pálením. Občané tak často porušují obecně závazné vyhlášky. Studii v území bylo zjištěno, že posečená tráva se ve většině případů nesbírá, ale nechává se volně ležet na místě. Hlavním a častým důvodem mulčování je nedostatek pracovních sil na sběr tohoto odpadu a nedostatek finančních prostředků.

Pro sběr bioodpadu z domácností a zahrad slouží speciální sběrné nádoby hnědé barvy označené samolepkou s nápisem bioodpad. Nádoby jsou konstruovány tak, aby v nich bioodpad vydržel na přímém slunci i 14 dnů, aniž by docházelo k zahnívání a ke vzniku zápachu. Intenzivním provětráváním je do vytříděného bioodpadu v nádobě přiváděn kyslík, podporující aktivitu mikroorganismů. Níže uvedená tabulka uvádí počet nádob v jednotlivých obcích na sběr bioodpadu. I když jsou zde uvedeny obce, ve kterých domácnosti třídí tento odpad, počet nádob z hlediska počtu obyvatel v obci však zdaleka není dostačující. Nádoby o objemu 770 l jsou převážně ve větších obcích, kde se vyskytují školy, školky, domovy pro seniory, restaurace apod. Po odborné konzultaci s odborníkem společnosti RESPONO vyplynulo, že optimální stav by nastal, kdyby v každé domácnosti v zástavbě rodinných domů byla min. jedna nádoba o objemu 140 l. Z tabulky je zřejmé, že ve většině obcí tomu tak není.

Počet nádob na bioodpad v jednotlivých obcích

	Nádoba o objemu		
	140 l (v ks)	240 l (v ks)	770 l (v ks)
Bohdalice-Pavlovice		24	
Březina			
Dětkovice			2
Drnovice		90	30
Dryšice	9	20	
Habrovany			
Hlubočany		15	
Hoštice-Heroltice			
Hvězdlice			
Ivanovice na Hané		51	20
Ježkovice			
Komořany		6	13
Kozlany			2
Krásensko			
Křižanovice u Vyškova		6	
Kučerov			7
Luleč		28	7
Lysovice			
Medlovice		8	4
Moravské Málkovice			5
Nemojany		15	

Nové Sady			
Olšany		22	
Orlovice		12	
Podbřežice		11	4
Podivice		6	2
Podomí			
Prusy-Boškůvky			
Pustiměř	350	2	
Račice-Pístovice			6
Radslavice	39	22	
Rostěnice-Zvonovice			
Rousínov		230	20
Ruprechtov		10	
Rybníček		10	
Studnice			
Švábenice		20	9
Topolany			5
Tučapy			
Vážany		5	
Vyškov	2235	516	3
Zelená Hora	17		

Zdroj: Vlastní šetření

Biologicky rozložitelný odpad se od března 2014 sváží do bioplynové stanice REBIOS s.r.o. ve Vyškově, část tohoto odpadu je použita na rekultivaci kompostárny v Kozlanech. V rámci probíhající studie odpadového hospodářství bylo zjištěno, že převážná část obcí ORP ve Vyškově se smluvně zavázaly k oddělenému svozu bioodpadu.

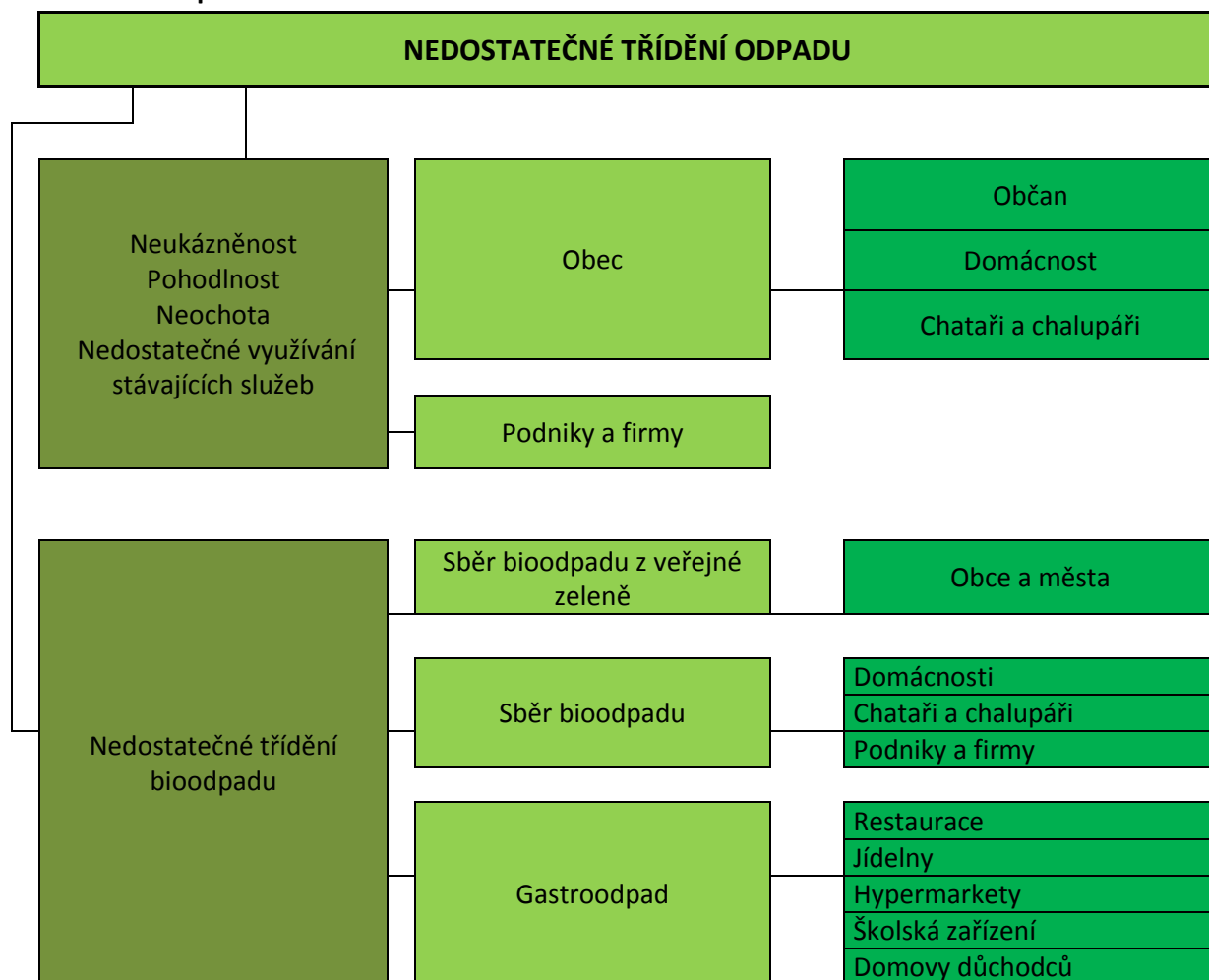
➤ **Důsledky neřešení problému**

Třídění a nakládání s odpady pomáhá snížit zdravotní a environmentální problémy. Vede ke snížení negativním dopadům na místní úrovni, jako je poškození krajiny v důsledku skládkování, místní znečištění vody a ovzduší. Plán odpadového hospodářství Jihomoravského Kraje ukládá pro města a obce postupné snižování hmotnostního podílu směsného komunálního odpadu ukládaných na skládky, především pak BRO. Jde tedy o vytvoření pobídky ke změně chování spotřebitelů. Velká pozornost by měla být kladena na zvýšení výtěžnosti separovatelných odpadů ze směsného komunálního odpadu a jejich dalšího materiálního či energetického využití.

Neřešení problému (tedy co největší separace komunálního odpadu a třídění biologicky rozložitelného odpadu a jeho následného materiálového či energetického využití) by vedlo ke zvýšení negativních dopadů na životní prostředí (poškození místní krajiny v důsledku skládkování, znečištění vod a ovzduší), k neplnění plánu odpadového hospodářství Jihomoravského kraje a k porušení legislativy.

Pouze poctivá separace odpadů a zvýšení výtěžnosti tříděných odpadů je jednou z cest jak, snížit množství ukládaných odpadů na skládce a udržet přijatelné ceny za svoz a odstraňování směsného komunálního odpadu.

➤ **Strom problému**

2. ČERNÉ SKLÁDKY

➤ **Věcné argumenty**

Černá skládka je nelegální uložení odpadů. V ČR se nakládání s odpady řídí zákonem č. 185/2001 Sb. a místními vyhláškami. Ze šetření v území vyplynulo, že jen malé procento obcí na území ORP Vyškov řeší černé skládky. Starostové obcí jsou čas od času nuceni tento problém řešit. Někdy se jedná o skládku menší, jindy jde o problém ve větším měřítku. Přestože za nelegální uložení odpadu hrozí sankce a pokuty, viníky tato hrozba zřejmě vůbec neodrazuje. Na požádání obce je svozová společnost RESPONO připravena provést odstranění černé skládky včetně sanace. Náklady na odstranění černé skládky jsou různé podle druhu odpadu a jeho množství. Odstranění nezákonného uložení odpadů však stojí obce a města nemalé finanční prostředky.

➤ **Příčiny problému**

Obecně lze říci, že černé skládky se objevují nejčastěji podél silnic, cest, železniční tratě a všude tam, kam je možné pohodlně zajet autem a opět rychle odjet aniž by byl člověk někým upozorován. Na haldy odpadu však lze narazit i uprostřed lesa. Přitom by stačilo zajet do sběrného dvora a odjet s čistým svědomím, že odpad bude uložen bezpečně tak, aby nehyzdil a neškodil přírodě ani lidem. Ke vzniku černé skládky stačí přispět i pouhým odhozením obalu od sušenky nebo PET lahve.

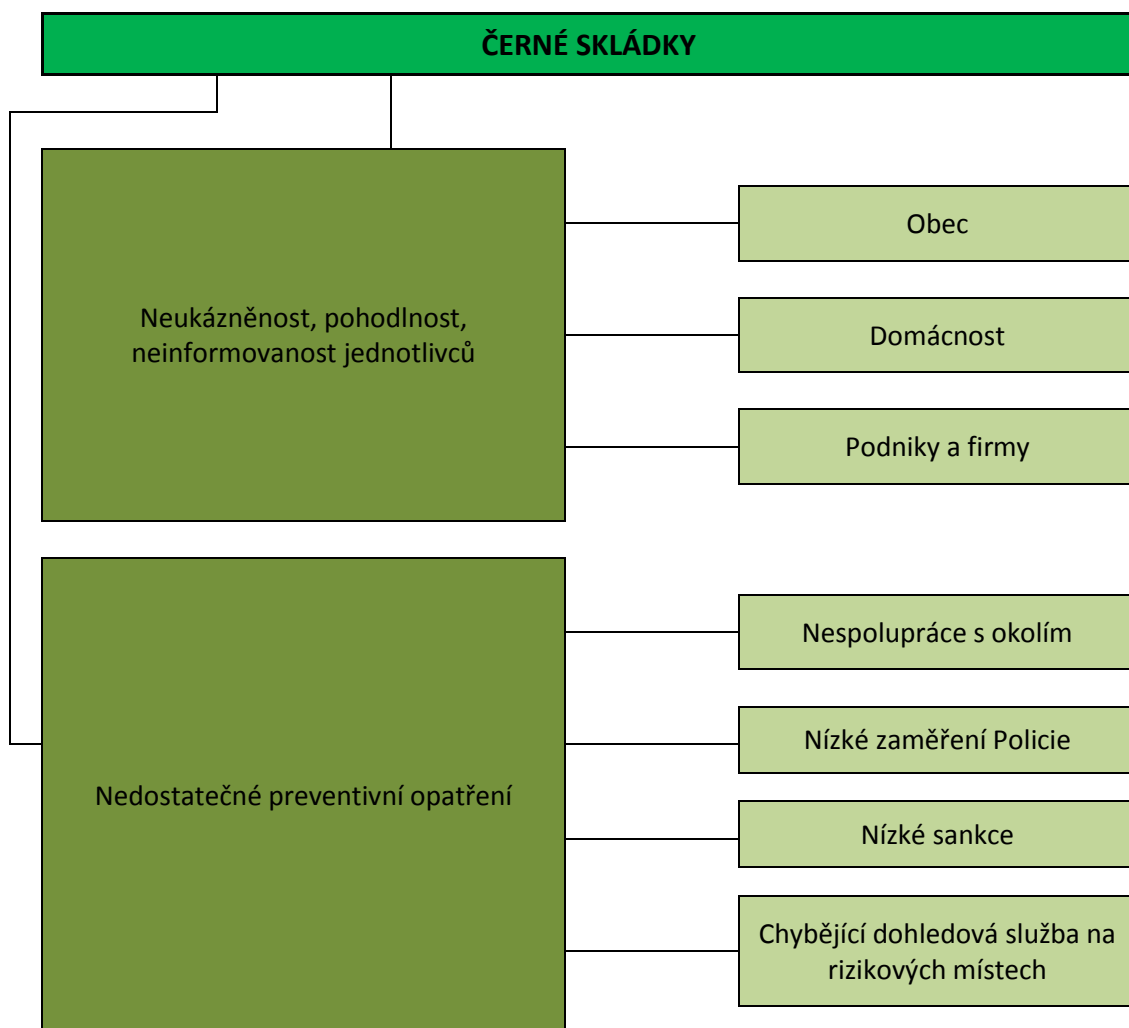
Proto je hlavní příčina problému spatřena především v neukázněnosti a pohodlnosti. Jedná se především o selhání jednotlivců (občan, domácnost, podnik, firma), kteří se výše uvedeným způsobem zbavují odpadů. Svou roli zde hraje i neinformovanost občanů. Ti často nevědí, že mohou odpad zdarma odevzdat ve sběrném dvoře. Dalšími faktory pro vznik černých skládek jsou nízká preventivní opatření na místech vybízejících ke vzniku nezákonného ukládání odpadu, nespolupráce s okolím (nevšímavost lidí), nízké zaměření Policie, nízké sankce za nedovolené skládkování v rámci obecních vyhlášek a místních právních předpisů, chybějící dohledová služba na rizikových místech.

➤ **Důsledky neřešení problému**

Nebezpečnost černé skládky pro životní prostředí je závislé na charakteru odpadu, který je zde uložen. Může tak snadno dojít k průsaku škodlivých látek do vodních toků, nádrží nebo hladiny podzemní vody. Na skládkách lze velmi často kromě stavebního materiálu najít také zbytky barev, olejů, staré autobaterie, azbestovou krytinu a další odpad, který je klasifikován jako nebezpečný. Z nezabezpečené černé skládky mohou unikat škodlivé či jedovaté látky do ovzduší, půdy i vody. Může se tak vážně poškozovat lokální ekosystém a ohrozit tak např. zdroje pitné vody pro místní obyvatelstvo. Dalším důsledkem neřešení problému jsou hlodavci vyskytující se na smetišti, kteří pak mohou přenášet různá infekční onemocnění. Podle druhu „uskladněného“ materiálu může hrozit i nebezpečí vznícení a požáru okolních hořlavých objektů (budov, lesa apod.).

Ať už jsou černé skládky na veřejném prostranství nebo na soukromém pozemku, vždy v případě neřešení problému představují riziko pro životní prostředí a v některých případech i pro lidské zdraví.

➤ **Strom problému**

5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	NEDOSTATEČNÉ TŘÍDĚNÍ ODPADU
Cíl 1.1	Zapojit obce na území ORP Vyškov do sběru a svozu BRO a BRKO
Popis cíle	<p>Plán odpadového hospodářství ČR ukládá snížit do roku 2020 množství bioodpadu uloženého na skládky o 65 % oproti stavu z roku 1995. Rovněž připravovaný zákon o odpadech počítá od 1. 1. 2015 s povinným zavedením oddělené separace bioodpadu rostlinného původu v obcích. Odpad ze zahrad a veřejných prostranství je často pálen, posečená tráva se nechává volně ležet na místě (mulčuje se).</p> <p>I když na území ORP Vyškov probíhá sběr a svoz BRO a BRKO, po konzultaci s odborníkem svozové společnosti RESPONO vyplynulo, že současný stav není optimální.</p> <p>Cílem tedy je zapojení obcí na území ORP Vyškov do sběru a svozu BRO a BRKO. Tím se zajistí nejen snížení ukládání těchto odpadů na skládku, ale i zvýšení ekologického využití. Na území dojde k poklesu produkce směšného</p>

	komunálního odpadu. Zapojením do sběru a svozu BRO a BRKO budou obce připraveny na změnu zákona o odpadech.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> - <i>obecní vyhlášky a nařízení o nakládání s BRO a BRKO</i> - <i>motivace obcí svozovou společností RESPONO a.s. ke třídění BRO a BRKO</i> - <i>motivace občanů k třídění (popelnice na BRKO zdarma, kompostéry, sezónní výkupny ovoce)</i> - <i>informovanost občanů o možnostech a podmínkách třídění BRO a BRKO</i> - <i>komunikace občanů a obcí se svozovou společností RESPONO a.s.</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>počet nádob na bioodpad v území ORP Vyškov</i> 2. <i>Objem svezeného bioodpadu</i>
Rizika realizace	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Neochota obcí zapojit se do třídění BRO a BRKO</i> 2. <i>Neochota občanů třídít BRO a BRKO</i> 3. <i>Finanční náklady občanů na pořízení biopopelnic</i> 4. <i>Finanční náklady obcí na pořízení kontejnerů na bioodpad</i> 5. <i>Finanční náklady obcí za svoz bioodpadu</i> 6. <i>Finanční náklady na zřízení výkupu ovoce</i> 7. <i>Zvýšené náklady svozové firmy na pořízení kontejnerů na bioodpad</i>
Aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Jednání se svozovou společností RESPONO a.s. o podmínkách třídění BRO a BRKO</i> 2. <i>Zmapování potřeb obcí na svoz bioodpadu</i> 3. <i>Zmapování počtu občanů v jednotlivých obcích, kteří se zapojí do třídění bioodpadu</i> 4. <i>Zmapování finančních nákladů obcí na svoz bioodpadu</i>
Správce cíle	<i>Návrh: Svozová společnost RESPONO a.s. a její akcionáři</i>

Problémový okruh 1	NEDOSTATEČNÉ TŘÍDĚNÍ ODPADU
Cíl 1.2	Vytvořit motivační opatření ke změně chování neukázněných občanů, aby byla zajištěna max. separace odpadu vedoucí ke zvýšení materiálového a energetického využití odpadu
Popis cíle	<p>Svozová společnost RESPONO, a.s. působící na území ORP Vyškov provádí separaci všech základních komodit komunálního odpadu (plastů, papíru, bílého a barevného skla, nápojových kartonů), objemného odpadu, nebezpečného odpadu a elektrozařízení (sběrné dvory). Všechny obce na území ORP separují základní komodity prostřednictvím kontejnerů v separačních hnízdech. Na požádání jsou RESPONEM k dispozici velkoobjemové kontejnery a 4 sběrné dvory, kam mohou občané odpad bezplatně uložit. V rámci separace odpadů jsou akcionáři společnosti (obce) zařazeni do systému nakládání s obaly společnosti EKO-KOM, a.s. Čím více obce odpadu vytrídí, tím více peněz obec od společnosti EKO-KOM obdrží. Cílem je vytvoření společného motivačního opatření obcí a svozové společnosti ke změně chování neukázněných občanů, chatařů a chalupářů,</p>

	kteří odpad řádně netřídí, sběrná místa zaplavují velkoobjemovým odpadem či obsah jednotlivých kontejnerů znehodnocují nevhodně uloženým odpadem (stavební suť, mršiny). Dosažením výše uvedeného cíle dojde k většímu energetickému a materiálnímu využití vyseparovaného odpadu, k snížení produkce směsného komunálního odpadu a k získání vyšších odměn od EKO-KOMU.
Hlavní opatření	<i>Společná motivační opatření:</i> <ul style="list-style-type: none"> - zvýšit informovanost občanů o třídění odpadů formou letáků, plakátů, nápisů přímo na kontejnerech - zvýšit informovanost občanů o možnosti ukládky ve sběrných dvorech zdarma - informovanost občanů o získání finančních prostředků obcí, jako zpětnou refundaci za vytříděný odpad od firmy EKO-KOM - informovanost občanů o další využitelnosti vytříděného odpadu - umístění kontejnerů v docházkové vzdálenosti - motivace občanů k třídění (popelnice zdarma, tašky na třídění zdarma, pytlový systém sběru, kompostéry, výkupny ovoce)
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ol style="list-style-type: none"> 1. Počet akcí v rámci společné osvěty 2. Počet účastníků akcí zaměřených na osvětu v oblasti nakládání s odpady 3. Počet škol zapojených do ekologické výchovy nebo využívajících celostátních osvětových programů 4. Počet vydaných tiskovin (letáky, brožury...)
Rizika realizace	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedostatek finančních prostředků na motivační prvky 2. Neochota občanů zapojit se do třídění odpadu 3. Neochota obcí zapojit se do společného projektu na motivační opatření se svozovou společností RESPONO a.s.
Aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jednání se svozovou společností RESPONO, a.s. 2. Rozšiřování informací na území každé obce 3. Pořádání besed o problematice třídění odpadů s občany za přítomnosti odborníků 4. Pravidelný monitoring a zpřístupnění informací a závěrů občanům
Správce cíle	<i>Návrh: svozová společnost RESPONO a.s. a její akcionáři</i>

Problémový okruh 2	ČERNÉ SKLÁDKY
Cíl 2.1	Předcházet vzniku černých skládek
Popis cíle	Černá skládka je nelegální uložení odpadů. V ČR se nakládání s odpady řídí zákonem č. 185/2001 Sb. a místními vyhláškami. Náklady na odstranění černé skládky jsou dle druhu a množství odpadu různé. Odstranění nezákonného uložení odpadů však stojí obce a města nemalé finanční prostředky. Cílem je tedy předejít vzniku černých skládek a snížit tak riziko pro životní prostředí a v některých případech i pro lidské zdraví. Společným řešením dojde k minimalizaci vzniku černých skládek na území ORP Vyškov a obce tak ušetří náklady spojené s likvidací těchto nevhodných a nebezpečných míst. Současně se tak předejde problémům, které souvisí

	s nelegálním ukládáním odpadu (k degradaci krajiny, k utlačování rostlin a živočichů, ke zničení porostu v blízkém okolí, ke kontaminaci půdy a vodních zdrojů, ke vzniku požárů, atd.).
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Ztížení přístupu na místo s rizikem založení černé skládky (ploty z odolných materiálů, uzamykatelné brány, bariéry) – zamezení vjezdu nepovolených vozidel, osvětlení rizikového místa (předchází především skládkám zakládaným ve tmě)</i> - <i>Zkrášlování lokality (snaha o psychický blok v hřišníkovi – „proč ničit tak krásné místo?“)</i> - <i>Cedule, upozornění, výstrahy – hrozby pokuty či jiného trestu,</i> - <i>Dohledová služba na rizikových místech, spolupráce s okolím (v rámci obcí, katastrálních území atd.) a vytvoření databáze rizikových míst</i> - <i>Poskytování bezplatných služeb v oblasti odpadů (služba zahrnutá v poplatku)</i> - <i>Aktivní zapojení obyvatel do zkrášlování rizikových míst</i> - <i>Odměny a benefity pro aktivně zapojené občany do boje proti zakládání černých skládek</i> - <i>Zpřísnění sankcí za nedovolené skládkování v rámci obecních vyhlášek a místních právních předpisů</i> - <i>Osvěta a vzdělávání (vzdělávací programy zaměřené na odpovědnost občanů vůči životnímu prostředí, propagace o možnosti využití služeb v oblasti odpadů, preventivně informovat o riziku vzniku černých skládek prostřednictvím cedulí (plakátů) přímo na rizikovém místě nebo v regionálním tisku a jiných médiích)</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	1. <i>Počet černých skládek</i>
Rizika realizace	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Nedostatek finančních prostředků na preventivní opatření</i> 2. <i>Neochota zapojení obcí a občanů do realizace preventivních opatření</i> 3. <i>Nezájem o vzdělávací programy</i> 4. <i>Vandalismus – ničení výstražných cedulí a preventivních opatření</i>
Aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Vytipování rizikových míst</i> 2. <i>Finanční analýza preventivních opatření pro každou obec</i> 3. <i>Jednání se svazovou společností RESPONO o odstranění vzniklých černých skládek</i> 4. <i>Příprava vzdělávacích programů a osvěty pro občany všech obcí ORP Vyškov</i> 5. <i>Příprava akcí pro zapojení obyvatel do zkrášlování rizikových míst</i> 6. <i>Získání dobrovolníků pro dohledovou službu z řad občanů</i>
Správce cíle	<i>Návrh: Starostové obcí</i>

Problémový okruh 2	ČERNÉ SKLÁDKY
Cíl 2.2	Odstranění nepovolených skládek a rekultivace starých skládek na území ORP Vyškov
Popis cíle	Z území ORP vyplynulo, že starostové jsou nuceni čas od času problém černých skládek řešit. Na požádání obce je svazová společnost RESPONO připravena provést odstranění černé skládky včetně sanace. Náklady obcí na

	<p>odstranění černé skládky jsou různé podle druhu odpadu a jeho množství. Často přesahují rozpočty obce, na jejímž katastrálním území skládka leží. Černé skládky degradují krajinu, ohrožují a utlačují rostliny a živočichy, ničí prostor v blízkém okolí, dochází k úniku škodlivých látek, které mohou kontaminovat půdu, vodní zdroje (spodní vody, řeky, zásoby pitné vody) a jsou náchylné ke vznícení. Černé skládky přitahují některé živočišné druhy jako červy, hmyz a hlodavce.</p> <p>Z důvodu zajištění ochrany životního prostředí je cílem odstranění nepovolených skládek a rekultivace starých skládek na území ORP Vyškov.</p>
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Zabránit rozšiřování již stávající černé skládky (instalace fotopastí, monitoring dohlídkovou službou)</i> - <i>Vytvoření struktury finančních možností na odstranění černých skládek (dotační tituly, operační programy)</i> - <i>Komunikace s odborem životního prostředí</i> - <i>Vyjednání podmínek se svozovou společností RESPONO na odstranění černé skládky</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	1. <i>Náklady na odstranění černých skládek</i>
Rizika realizace	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Laxní přístup občanů i obcí k stávajícím černým skládkám</i> 2. <i>Nedostatek finančních prostředků obcí na odstranění černých skládek</i> 3. <i>Špatná komunikace s původcem černé skládky (majitel pozemku, firma)</i>
Aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Jednání s odborem životního prostředí</i> 2. <i>jednání se svozovou společností RESPONO a.s.</i> 3. <i>monitoring černých skládek v území</i> 4. <i>dlouhodobý plán na likvidace vznikajících černých skládek</i>
Správce cíle	<i>Návrh: Starostové obcí</i>

5.2.4. Indikátory

Cíl	Zapojit obce na území ORP Vyškov do sběru a svozu BRO a BRKO		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet nádob na bioodpad v území ORP Vyškov		
Měrná jednotka	Ks		
Správce měřítka	<i>Starostové obcí</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4100	4300
Skutečnost	3912		
Popis měřítka:	Na území ORP Vyškov probíhá sběr i svoz BRO a BRKO. Po konzultaci s odborníkem svozové společnosti RESPONO vyplynulo, že současný stav není optimální. Indikátor umožňuje sledovat nárůst počtu nádob na bioodpad v území ORP Vyškov.		
Metodika a výpočet:	<i>Prostý součet zakoupených/vypůjčených nádob</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Statistika svozové společnosti Respono, a.s.</i>		

Cíl	Zapojit obce na území ORP Vyškov do sběru a svozu BRO a BRKO		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Množství svezeného bioodpadu (kód 200201)		
Měrná jednotka	Počet tun		
Správce měřítka	obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4000	4500
Skutečnost	3344,12		
Popis měřítka:	Cíl POH JMK, svozové společnosti Respono, a.s. i obcí v regionu je více třídít a využívat biologický odpad. Indikátor umožní sledovat plnění daného cíle. Při posuzování vycházet z dat ISOH a evidence obcí. Posuzováno k roku 2012.		
Metodika a výpočet:	Prostý součet tun svezeného bioodpadu kód 200201 za sledované období		
Zdroj čerpání dat:	Statistika ISOH, statistika svozové společnosti Respono, a.s., evidence obcí		

Cíl	Vytvořit motivační opatření ke změně chování neukázněných občanů, aby byla zajištěna max. separace odpadu vedoucí ke zvýšení materiálového a energetického využití odpadu		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet akcí v rámci společné osvěty		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Svozová společnost Respono, a.s.		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	K přiblížení problematiky v třídění odpadů v obcích je třeba společné osvěty. Počet akcí ve spolupráci se svozovou společností Respono, a.s. obcemi, příspěvkovými i neziskovými organizacemi bude náplní indikátoru v území ORP Vyškov.		
Metodika a výpočet:	Prostý počet akcí na území ORP		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy obcí, Výroční zpráva svozové společnosti Respono, a.s.		

Cíl	Vytvořit motivační opatření ke změně chování neukázněných občanů, aby byla zajištěna max. separace odpadu vedoucí ke zvýšení materiálového a energetického využití odpadu		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet účastníků akcí zaměřených na osvětu v oblasti nakládání s odpady		
Měrná jednotka	Počet osob		
Správce měřítka	Svozová společnost Respono, a.s.		
Roky	2013	2017	2020

Plán		150	200
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	K přiblížení problematiky v třídění odpadů v obcích je třeba společná osvěta, která bude zaměřena na oblast nakládání se separovaným odpadem. Počet účastníků na těchto akcích bude naplní indikátoru daného cíle.		
Metodika a výpočet:	Prostý počet účastníků na akcích/rok		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy obcí, Výroční zpráva svozové společnosti Respono, a.s.		

Cíl	Vytvořit motivační opatření ke změně chování neukázněných občanů, aby byla zajištěna max. separace odpadu vedoucí ke zvýšení materiálového a energetického využití odpadu		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet škol, zapojených do ekologické výchovy nebo využívajících celostátních osvětových programů		
Měrná jednotka	Počet škol		
Správce měřítka	Ředitelé škol		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Žáci ve školách při osvětových akcích získávají informace co se děje s odpadem, při exkurzích se seznamují, jak fungují třídící linky, sběrné dvory apod. Tímto indikátorem bude sledována míra zapojení škol do osvěty ke třídění odpadů.		
Metodika a výpočet:	Prostý počet škol		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy škol, výroční zpráva svozové společnosti Respono, a.s.		

Cíl	Vytvořit motivační opatření ke změně chování neukázněných občanů, aby byla zajištěna max. separace odpadu vedoucí ke zvýšení materiálového a energetického využití odpadu		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	Počet vydaných tiskovin (letáky, brožury...)		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Svozová společnost Respono, a.s.		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5000	5000
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Informační letáky a brožury o třídění a nakládání s odpady budou distribuované v obcích do domácností ve spolupráci se svozovou firmou Respono, a.s. Indikátor bude sledovat počet distribuovaných tiskovin.		
Metodika a výpočet:	Prostý počet výtisků		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy obcí a svozové firmy Respono, a.s.		

Problémový okruh	Černé skládky		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Dosaženo zlepšení		
Měrná jednotka	<i>Ano/ne</i>		
Správce měřítka	<i>Obce</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán	0	0	0
Skutečnost	0	0	0
Popis měřítka:	<i>Cílem je předejít vzniku černých skládek a minimalizovat riziko dopadu na životní prostředí. Je třeba vzít do úvahy řadu aktivit k dosažení tohoto indikátoru. K dosažení cíle bude zapotřebí zapojení více aktérů z území. Základem bude vytvoření dotazníkového šetření, kterým zjistíme, zda na základě opatření bylo dosaženo zlepšení stavu. Plnění indikátoru se bude posuzovat k časovým horizontům roku 2017 a 2020.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Zpracování výsledků dotazníkového šetření a jeho hodnocení</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Výroční zprávy obcí</i>		

Cíl	Odstranění nepovolených skládek a rekultivace starých skládek na území ORP Vyškov		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Náklady na odstranění černých skládek		
Měrná jednotka	V tis. Kč		
Správce měřítka	<i>Obce</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán	0	0	0
Skutečnost	200 000,-Kč	0	0
Popis měřítka:	<i>Cílem je předejít vzniku černých skládek a minimalizovat riziko dopadu na životní prostředí. Žádoucí je snížení nebo zcela vyloučení vzniku černých skládek na území. Indikátor umožní sledovat vynakládané finanční prostředky obcí na odstranění černých skládek, které by se měly ve sledovaném období snižovat.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Náklady v tis. Kč/rok</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Výroční zpráva obce, závěrečný účet obce</i>		

5.3. Pravidla pro řízení strategie

5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Zástupce SO Větrník
Zástupce SO Ivanovická brána
Zástupce MRG Rakovec
Zástupce SO Drahanská vrchovina
Zástupce MRG Melicko
Zástupce města Vyškova

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zapojit obce na území ORP Vyškov do sběru a svozu BRO a BRKO	Svozová společnost Respono a.s. a její akcionáři
1.2	Vytvořit motivační opatření ke změně chování neukázněných občanů, aby byla zajištěna max. separace odpadu vedoucí ke zvýšení materiálového a energetického využití odpadu	Svozová společnost Respono a.s. a její akcionáři
2.1	Předcházet vzniku černých skládek	Starostové obcí
2.2	Odstranění nepovolených skládek a rekultivace starých skládek na území ORP Vyškov	Starostové obcí

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.1./1	Počet nádob na bioodpad v území ORP Vyškov	Starostové obcí
1.1./2	Objem svezeného bioodpadu	Starostové obcí
1.2./1	Počet akcí v rámci společné osvěty	Svozová společnost Respono, a.s
1.2./2	Počet účastníků akcí zaměřených na osvětu v oblasti nakládání s odpady	Svozová společnost Respono, a.s
1.2./3	Počet škol zapojených do ekologické výchovy nebo využívajících celostátních osvětových programů	Ředitelé škol
1.2./4	Počet vydaných tiskovin (letáky, brožury...)	Svozová společnost Respono, a.s
2.1./1	Počet černých skládek	Obce
2.2./1	Náklady na odstranění černých skládek	Obce

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok. V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze

orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

5.4. Závěr a postup zpracování

5.4.1. Shrnutí

V návrhové části v oblasti odpadového hospodářství byly stanoveny dva problémové okruhy, které vzešly z předcházející analýzy a z jednání fokusní skupiny, kde byli přítomni zástupci svozové společnosti Respono a.s.

Prvním problémovým okruhem je „Nedostatečné třídění odpadu“. Tomuto problémovému okruhu byly přiřazeny dva cíle:

- 1.) Zapojit obce na území ORP Vyškov do sběru a svozu BRO a BRKO
- 2.) Vytvořit motivační opatření ke změně chování neukázněných občanů, aby byla zajištěna max. separace odpadu vedoucí ke zvýšení materiálového a energetického využití odpadu

Druhým problémovým okruhem, který vzešel z analýzy, je „Černé skládky“. Tomuto problémovému okruhu byly přiřazeny dva cíle:

- 1.) Předcházet vzniku černých skládek
- 2.) Odstranění nepovolených skládek a rekultivace starých skládek na území ORP Vyškov

Každý z výše uvedených cílů má svého správce. Naplňování každého cíle bude sledováno prostřednictvím sady indikátorů

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci s fokusní skupinou. Komunikace se členy fokusní skupiny probíhala po celou dobu tvorby návrhové části strategie a to osobním setkáním, telefonicky i mailem. V oblasti odpadového hospodářství spolupracovali s fokusní skupinou zástupci jediné svozové společnosti ORP Vyškova RESPONO, a.s. S těmito odborníky byly diskutovány

návrhové části strategie. Návrh problémových okruhů a cílů vzešel ze zpracování realizačního týmu a následně finálně upraveny ve fokusní skupině za přítomnosti výše jmenovaných odborníků.

Strategie bude naplňována pomocí akčního plánu. Důležitou roli při plnění strategie bude mít tým ve složení manažer strategie a řídicí skupina. Manažer strategie zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Řídicí skupina bude rozhodovat o naplňování této strategie, zejména o jejích změnách a úpravách, ale také o schvalování akčního plánu. Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu. Projekty zařazené do akčního plánu pak budou naplňovat stanovené cíle.

Jedním z posledních kroků je schválení celého strategického dokumentu meziobecní spolupráce na II. oficiálním setkání představitelů obcí v území ORP.

5.5. Přílohy

Seznam zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SC	specifický cíl
SKO	směsný komunální odpad
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP	životní prostředí

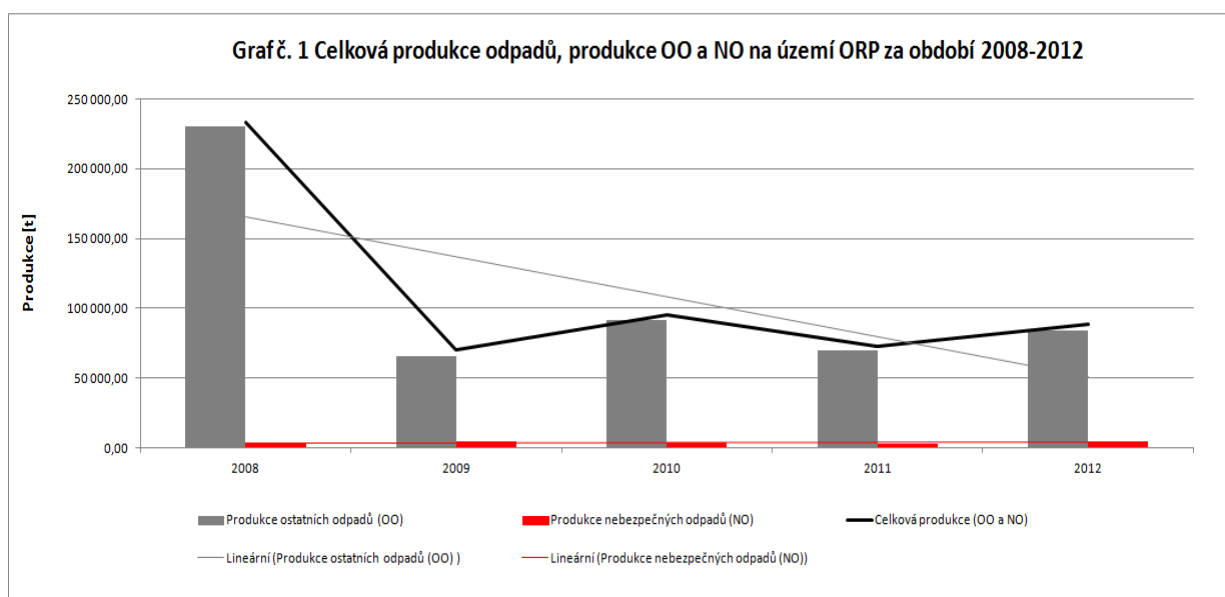
Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkcí odpadů v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně

dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základy a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓			
							2008	2009	2010	2011
Produkce odpadů [t]							2008	2009	2010	2011
Produkce ostatních odpadů (OO)	136 257,52	229 956,91	65 512,25	91 831,94	70 053,13	84 063,83	168,77	48,08	67,40	51,41
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	6 290,87	3 486,30	4 581,53	3 914,65	3 071,54	4 421,10	55,42	72,83	62,23	48,83
Celková produkce (OO a NO)	143 566,33	233 443,20	70 093,8	95 746,6	73 124,7	88 484,9	162,60	48,82	66,69	50,93
Podílové ukazatele [%]		2008	2009	2010	2011	2012				
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		98,51	93,46	95,91	95,80	95,00				
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů		1,49	6,54	4,09	4,20	5,00				
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.-1]		2008	2009	2010	2011	2012				
Počet obyvatel v území ORP		50 905	51 206	51 524	51 422	51 581				
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		4 585,86	1 368,86	1 858,29	1 422,05	1 715,46				
Měrná produkce OO		4 517,37	1 279,39	1 782,31	1 362,32	1 629,74				
Měrná produkce NO	300,20	68,49	89,47	75,98	59,73	85,71				
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		22,81	29,80	25,31	19,90	28,55				
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		-77,19	-70,20	-74,69	-80,10	-71,45				

Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	955,46	880,16	887,74	860,73	1 122,29
200102	Sklo	O	30,30	23,36	17,80	23,71	12,63
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	13,65	18,95	15,64	15,57	15,24
200110	Oděvy (BRKO)	O	0,05	0,08	0,07	0,05	0,03
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	2,48	2,07	2,47	58,50	70,98
200113*	Rozpouštědla	N	0,37	0,27	0,10	0,26	0,17
200114*	Kyseliny	N	0,02	0,03	0,24	0,05	0,01
200115*	Zásady	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200117*	Fotochemikálie	N	0,00	0,03	0,01	0,00	0,10
200119*	Pesticidy	N	2,13	1,26	0,91	0,89	1,32
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	0,85	0,55	0,33	0,43	0,19
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlodíky	N	0,03	0,09	0,24	0,04	0,00

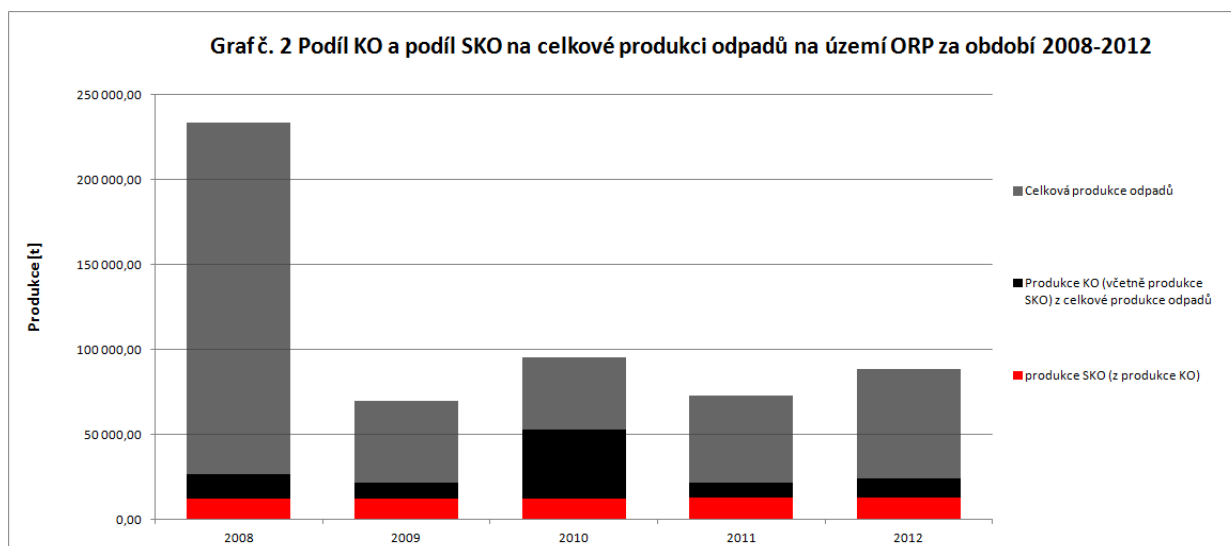
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	1,56	5,09	1,24	1,23	3,54
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	21,07	15,15	16,72	23,98	27,53
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,28	0,06	0,09	0,06	0,05
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,59	0,33	0,63	0,32	0,33
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,15	0,18	0,14	0,14	0,48
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	3,54	8,70	4,91	0,00	0,03
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,00	0,00	0,16	0,00	0,00
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísla 200121 a 200123	N	14,71	0,26	0,41	0,18	0,00

200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	384,29	441,89	561,10	461,70	461,67
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	1,10	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	5,85	0,58	0,78	0,00	10,85
200139	Plasty	O	44,94	13,23	29 762,35	8,64	9,77
200140	Kovy	O	4 296,04	604,55	846,98	879,11	822,98
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,43	0,00	0,00	0,00	1,84
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	296,50	222,72	202,19	161,29	1 911,14
200202	Zemina a kameny	O	725,26	614,61	0,00	0,00	0,00
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	190,38	172,85	178,64	130,37	116,81
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	12 304,16	12 286,61	12 446,56	12 778,17	12 996,87
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	0,00	2,93	0,00	0,00	0,00
200303	Uliční smetky	O	886,62	548,12	575,84	247,34	270,48
200304	Kal ze septiků a žump	O	114,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	0,00	0,00	0,00	53,52	242,80
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	3 247,98	2 541,53	2 123,67	2 038,91	1 932,89
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	0,20	0,00	0,00	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	1 662,93	1 544,92	3 168,39	1 916,37	2 332,38
150102	Plastové obaly	O	541,18	611,56	655,53	666,10	809,45
150103	Dřevěné obaly	O	25,88	55,53	96,88	100,82	97,91
150104	Kovové obaly	O	1,41	34,80	125,05	85,86	103,71
150105	Kompozitní obaly	O	8,64	13,82	18,08	14,49	19,38
150106	Směsné obaly	O	66,61	154,40	140,80	239,31	244,92
150107	Skleněné obaly	O	662,70	671,15	687,56	781,42	687,21

150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	75,31	88,18	284,77	71,35	92,62
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,65	0,52	0,00	0,10	0,06
Celková produkce KO			26 589,15	21 582,19	52 825,01	21 620,99	24 420,65
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			16 827,68	15 960,72	15 680,36	15 914,44	18 063,83
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			8 155,30	7 791,35	7 720,95	7 827,92	9 934,68

Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce smíšeného komunálního odpadu (SKO) za období 2008-2012

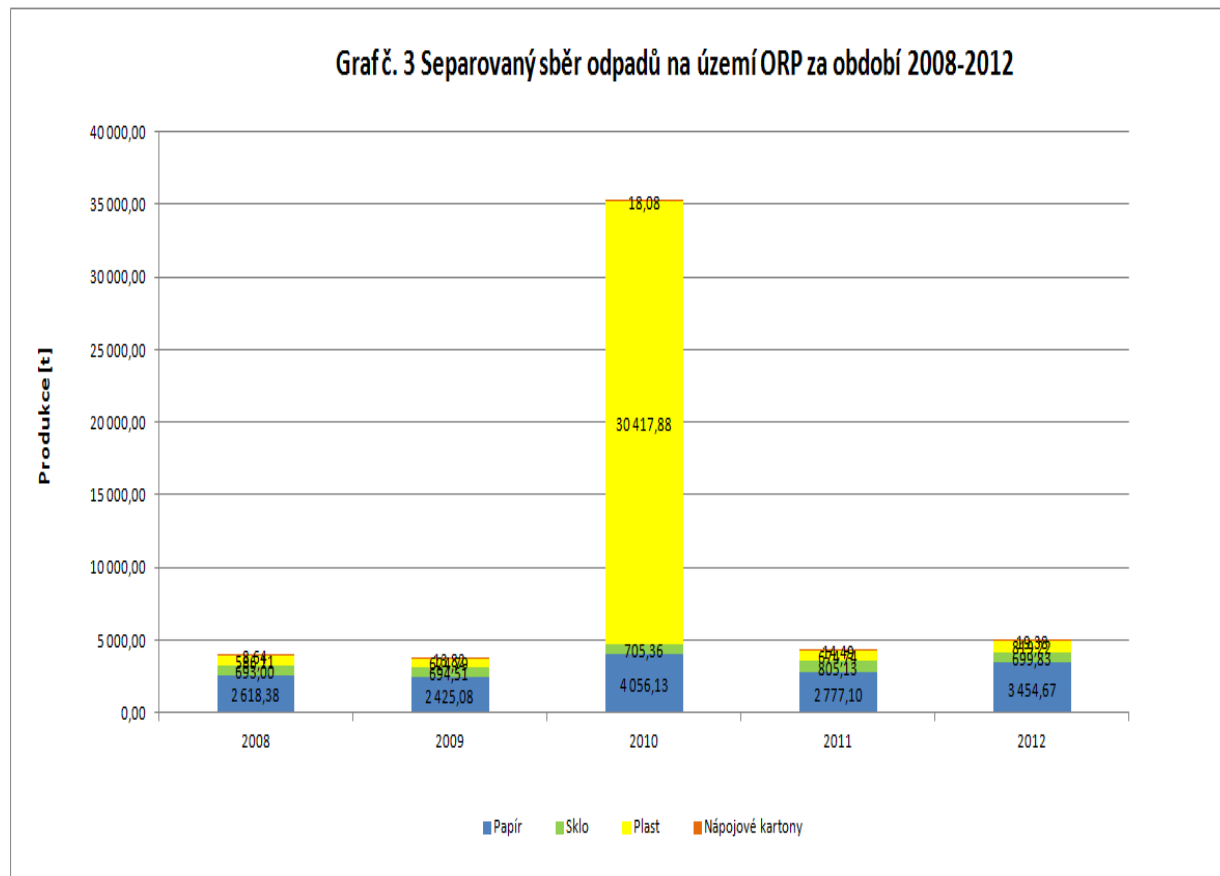
Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	233 443,20	70 093,77	95 746,7	73 124,67	88 484,9	-69,97	36,60	-23,63	21,01
Celková produkce KO	26 589,15	21 582,19	52 825,0	21 620,99	24 420,7	-18,83	144,76	-59,07	12,95
Celková produkce SKO	12 304,16	12 286,61	12 446,6	12 778,17	12 996,9	-0,14	1,30	2,66	1,71
Podílové ukazatele [%]	2008	2009	2010	2011	2012				
Podíl KO na celkové produkci odpadů	11,39	30,79	55,17	29,57	27,60				
Podíl SKO na produkci KO	46,28	56,93	23,56	59,10	53,22				
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008	2009	2010	2011	2012				
Počet obyvatel v území ORP	50 905	51 206	51 524	51 422	51 581				
Měrná produkce KO	522,33	421,48	1 025,25	420,46	473,44				
Měrná produkce SKO	241,71	239,94	241,57	248,50	251,97				

Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produktce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	2618,4	2425,1	4056,13	2777,1	3454,7	-7,38	67,26	-31,53	24,40
Sklo	150107, 200102	693,0	694,5	705,36	805,1	699,8	0,22	1,56	14,15	-13,08
Plast	150102, 200139	586,1	624,8	30417,88	674,8	819,2	6,60	4768,5	-97,78	21,41
Nápojové kartony	150105	8,64	13,82	18,08	14,49	19,38	59,91	30,80	-19,86	33,75
Celkem separovaný sběr		3906,1	3758,2	35197,5	4271,5	4993,1	-3,79	836,6	-87,86	16,89
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]		2008	2009	2010	2011	2012				
Počet obyvatel v území ORP		50 905	51 206	51 524	51 422	51 581				
Měrná produkce tříděného papíru		51,44	47,36	78,72	54,01	66,98				
Měrná produkce tříděného skla		13,61	13,56	13,69	15,66	13,57				
Měrná produkce tříděného plastu		11,51	12,20	590,36	13,12	15,88				
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů		0,17	0,27	0,35	0,28	0,38				
Měrná produkce tříděného odpadu		76,73	73,39	683,13	83,07	96,80				

Graf č. 3 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

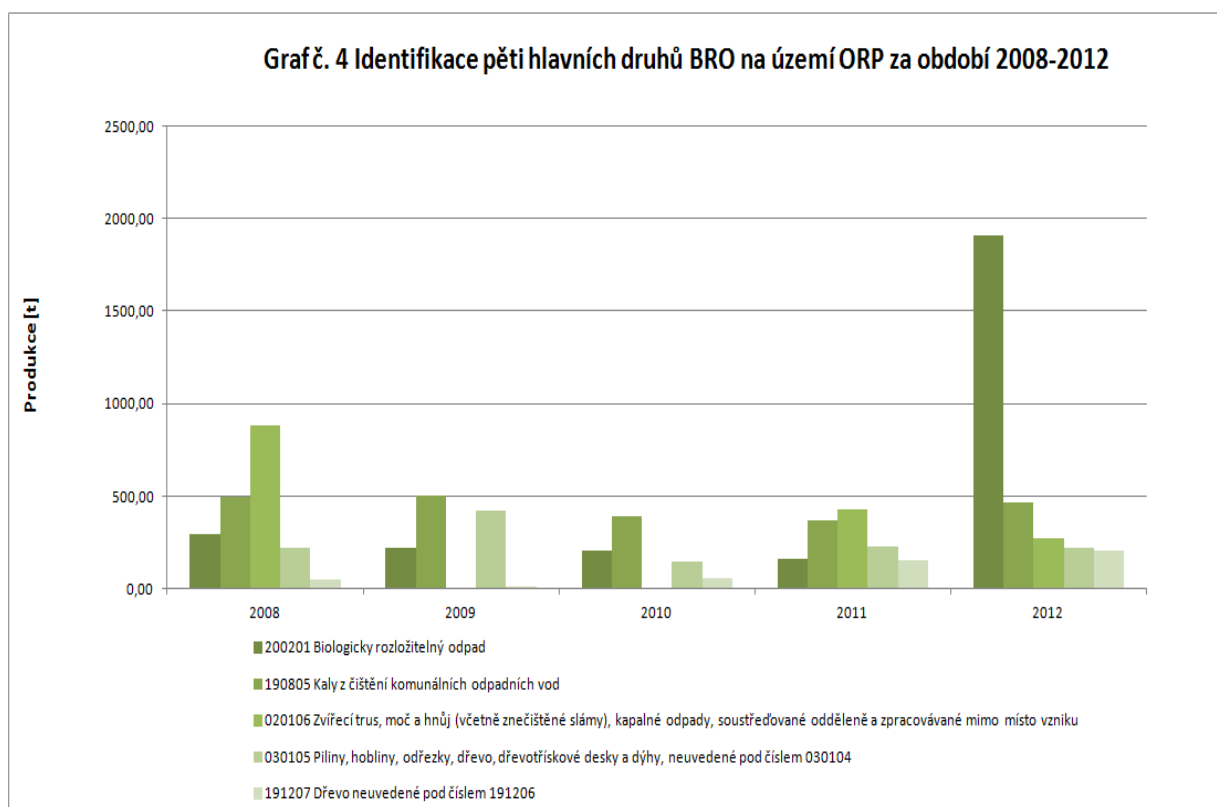
Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	171,30	173,32	151,82	120,56	184,70
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracovávané mimo místo vzniku	O	885,00	0,00	0,00	430,00	270,00
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	88,53	89,50	100,54	70,43	95,13
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	20,55	6,08	21,93	14,01	4,78
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	6,70	12,44	13,62	7,81	12,77
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	0,00	0,00	305,10	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	O	32,57	64,00	101,54	100,89	94,58
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	80,50	64,50	30,50	0,00	0,00
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	216,63	423,89	145,54	227,05	217,56
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	13,48	0,00	0,00

030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvlákňování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040101	Odpadní klišovka a štipenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	9,04	0,00	0,00	0,00	13,58
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	1 662,93	1 544,92	3 168,39	1 916,37	2 332,38
150103	Dřevěné obaly	O	25,88	55,53	96,88	100,82	97,91
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

170201	Dřevo	O	0,00	10,91	1,39	36,62	84,48
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	493,64	502,62	389,71	367,52	467,21
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	37,12	38,34	52,60	39,20	72,08
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	4,00	4,00	0,00	0,00	0,00
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190903	Kaly z dekarbonizace	O	22,00	0,00	0,00	12,00	95,99
191201	Papír a lepenka	O	2 810,47	2 386,81	2 543,50	1 236,13	0,00
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	47,23	11,39	53,12	154,01	205,15
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	955,46	880,16	887,74	860,73	1 122,29

200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	13,65	18,95	15,64	15,57	15,24
200110	Oděvy	O	0,05	0,08	0,07	0,05	0,03
200111	Textilní materiály	O	2,48	2,07	2,47	58,50	70,98
200125	Jedlý olej a tuk	O	1,56	5,09	1,24	1,23	3,54
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	5,85	0,58	0,78	0,00	10,85
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	296,50	222,72	202,19	161,29	1 911,14
200301	Směsný komunální odpad	O	12 304,16	12 286,61	12 446,56	12 778,17	12 996,87
200302	Odpad z tržišť	O	0,00	2,93	0,00	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	114,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	3 247,98	2 541,53	2 123,67	2 038,91	1 932,89
Celková produkce BRO			23 555,76	21 348,95	22 870,02	20 747,86	22 312,13

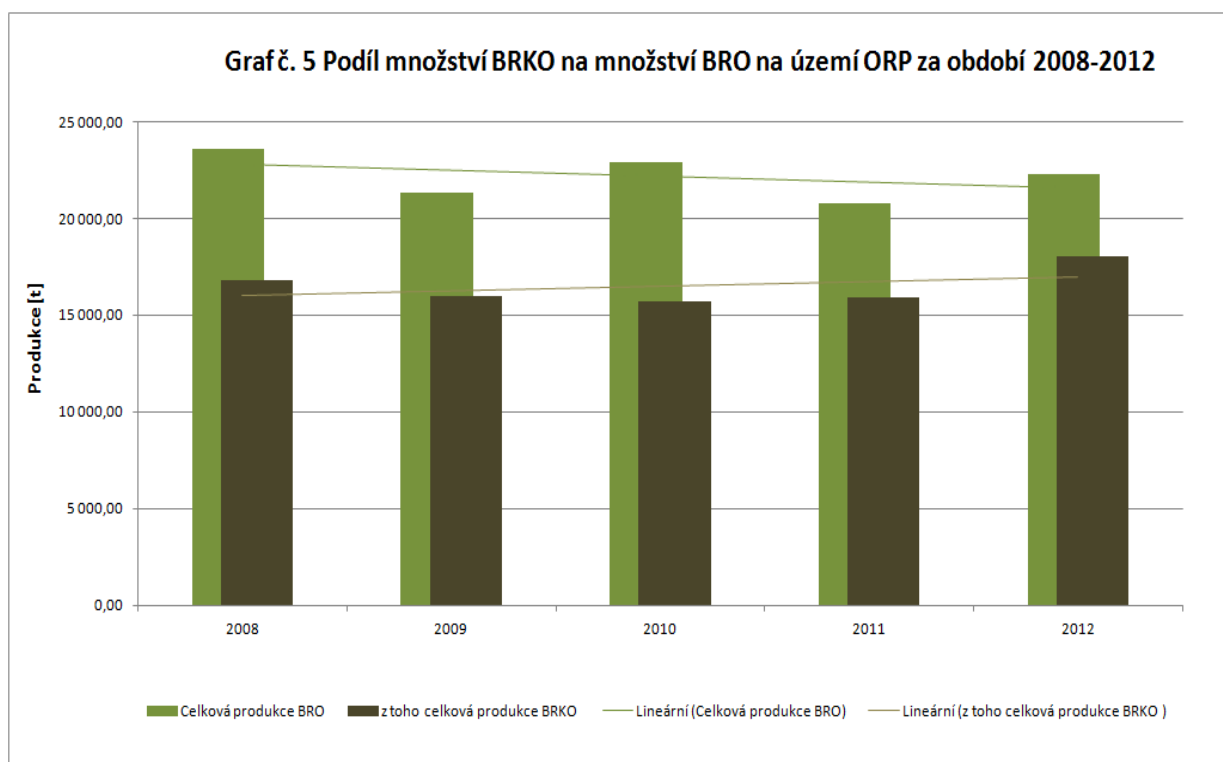

Graf. č. 4 byl sestaven na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012
Celková produkce BRO	23555,76	21348,95	22870,02	20747,86	22312,13	-9,37	+7,12	-9,28	+7,54
z toho celková produkce BRKO	16827,68	15960,72	15680,36	15914,44	18063,83	-5,15	-1,76	+1,49	+13,51
Podílové ukazatele [%]	2008	2009	2010	2011	2012				
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	71,44	74,76	68,56	76,70	80,96				
Měrná produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008	2009	2010	2011	2012				
Počet obyvatel v území ORP	50 905	51 206	51 524	51 422	51 581				
Měrná produkce BRO	462,74	416,92	443,87	403,48	432,56				
Měrná produkce BRKO	330,57	311,70	304,33	309,49	350,20				

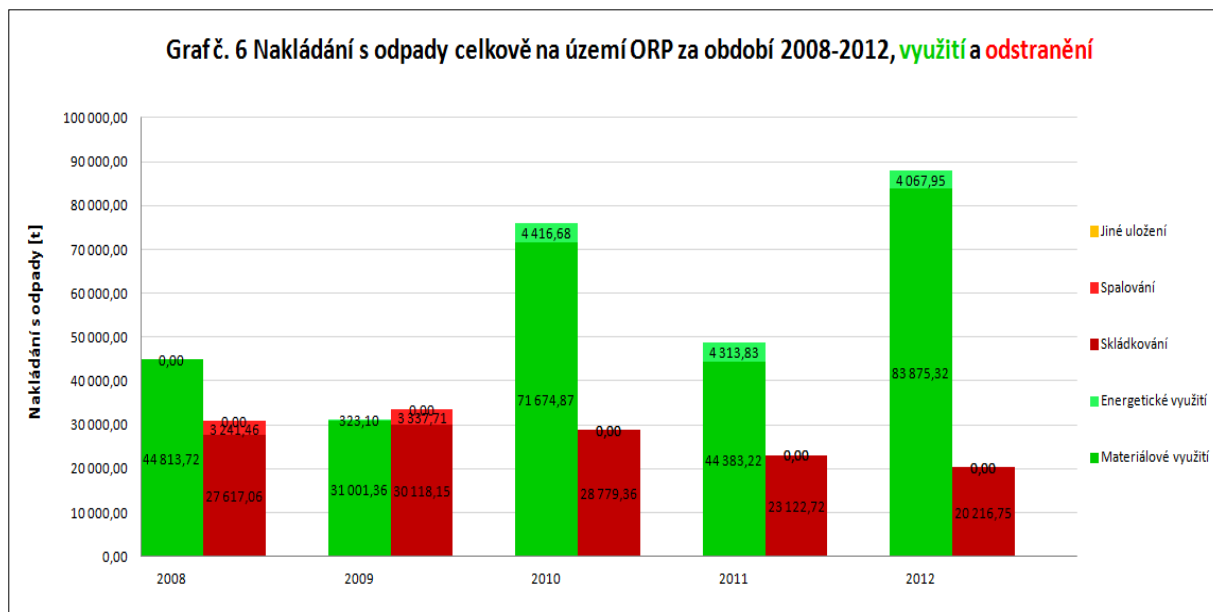
Graf č. 5 Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
								2008	2009	2010	2011	
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]												
Využití	Materiálové využití	37	44	31	71	44	83	119,76	82,84	191,54	118,60	
		421,12	813,72	001,36	674,87	383,22	875,32					
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓										
		26,07	19,20	44,23	74,86	60,70	94,79					
	Energetické využití	1282,3	0,00	323,1	4416,7	4313,83	4067,95	0,00	25,20	344,4	336,4	
	Celkem vybrané způsoby využití	38	44	31	76	48	87	115,48	80,72	196,08	125,49	
805,47		813,72	324,46	091,55	697,05	943,26						
Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓												
	27,03	19,20	44,69	79,47	66,59	99,39						
Celková produkce odpadů		143	233	70	95	73	88					
		566,33	443,20	093,77	746,59	124,67	484,93					
Odstranění	Skládkování	62	27	30	28	23	20	44,54	48,58	46,42	37,29	
		000,85	617,06	118,15	779,36	122,72	216,75					
	Spalování	Meziroční změna [%] ↓										
		3						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
		241,46	337,71	0,00	0,00	0,00		+2,97	-100,0	-	-	
Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		-	-	-	-		
Celkem vybrané způsoby odstranění	30	33	28	23	20							
		858,52	455,86	779,36	122,72	216,75	+8,42	-13,98	-19,66	-12,57		

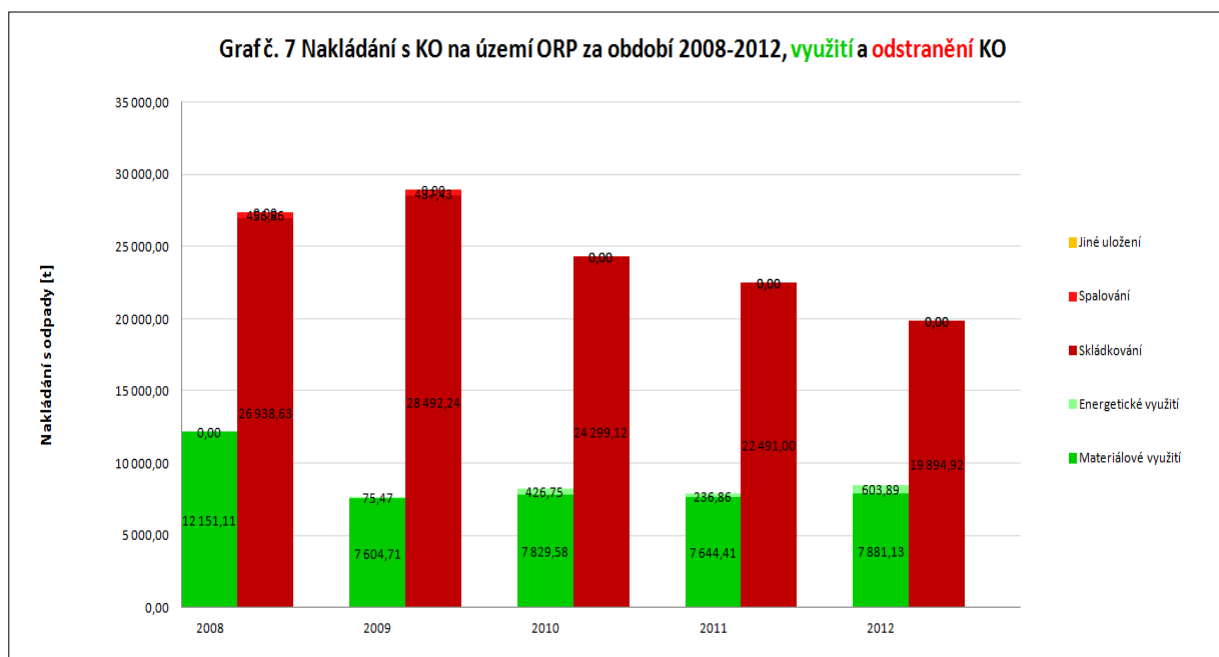
Graf č. 6 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění

Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000	Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000					Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓					
		2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011		
Nakládání s odpady [t]	K O Využití	Materiálové využití	2 010,0 9	12 151,1 1	7 604,7 1	7 829,5 8	7 644,4 1	7 881,1 3	604,51	378,33	389,51	380,30
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓					Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓					
		9,93	45,70	35,24	14,82	35,36	32,27	504,51	278,33	289,51	280,30	
		Energetické využití	37,11	0,00	75,47	426,7 5	236,8 6	603,8 9	0,00	203,38	1 150,08	638,32
		Celkem vybrané způsoby využití	1 904,9 7	12 151,1 1	7 680,1 8	8 256,3 3	7 881,2 7	8 485,0 2	637,87	403,17	433,41	413,72
		Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓					Meziroční změna [%] ↓					
9,41	45,70	35,59	15,63	36,45	34,75							

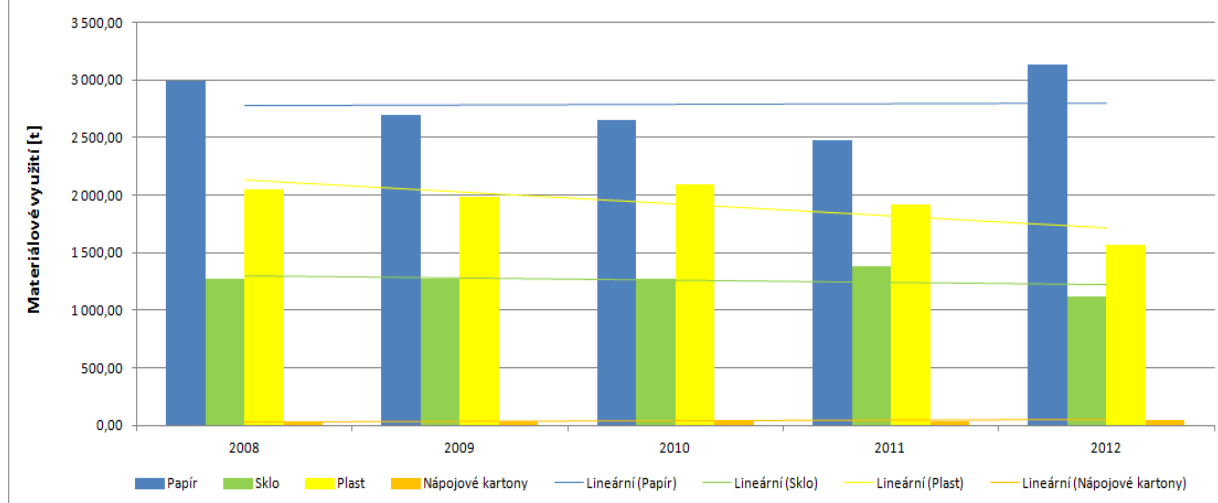
Celková produkce KO [t]		20 240,1 5	26589 ,15	2158 2,19	5282 5,01	2162 0,99	2442 0,65	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012
Odstranění	Skládkování	26 938,6 3	28 492,2 4	24 299,1 2	22 491,0 0	19 894,9 2	5,77	-14,72	-7,44	-11,54	
	Spalování	456,8 6	437,4 3	0,00	0,00	0,00	-4,25	-100,0	-	-	
	Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
	Celkem vybrané způsoby odstranění	27 395,4 9	28 929,6 6	24 299,1 2	22 491,0 0	19 894,9 2	5,60	-16,01	-7,44	-11,54	
Využití	Materiálové využití	0,00	0,00	1,12	0,00	2,91	-	-	-100,0	-	
	Energetické využití	0,00	0,00	2,61	3,41	1,95	-	-	30,80	-42,78	
	Celkem vybrané způsoby využití	0,00	0,00	3,73	3,41	4,86	-	-	-8,51	42,53	
Odstranění	Skládkování	20 191,9	22 990,7	19 263,7	17 514,9	15 706,1	13,86	-16,21	-9,08	-10,33	
	Spalování	0,75	0,69	0,00	0,00	0,00	-8,42	-100,0	-	-	
	Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
	Celkem vybrané způsoby odstranění	20 192,6 5	22 991,3 9	19 263,6 8	17 514,9 6	15 706,0 5	13,86	-16,21	-9,08	-10,33	

Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101 , 200101	Materiálové využití	2990,18	2691,03	2655,06	2473,73	3130,22	-10,00	-1,34	-6,83	26,54
		Energetické využití	0,00	15,05	16,60	10,54	50,45	-	10,28	-36,5	378,79
		Odstranění	52,37	94,85	0,00	0,00	0,00	81,13	-100,0	-	-
Sklo	150107 , 200102	Materiálové využití	1272,35	1269,79	1270,33	1383,92	1120,18	-0,20	0,04	8,94	-19,06
		Energetické využití	0,00	0,00	54,70	11,09	15,90	-	-	-79,7	43,33
		Odstranění	26,40	23,52	3,03	3,42	0,00	-10,92	-87,12	12,87	-100,0
Plast	150102 , 200139	Materiálové využití	2053,19	1986,57	2093,99	1912,81	1571,09	-3,24	5,41	-8,65	-17,86
		Energetické využití	0,00	0,00	58,76	4,33	24,55	-	-	-92,6	467,13
		Odstranění	30,67	54,65	0,00	0,00	0,00	78,18	-100,0	-	-
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	27,40	35,92	37,74	41,35	48,71	31,08	5,07	9,56	17,81
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,53	-	-	-	-
		Odstranění	0,00	61,66	4,32	0,00	0,00	-	-92,99	-100,	-

Graf č. 8 Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008-2012

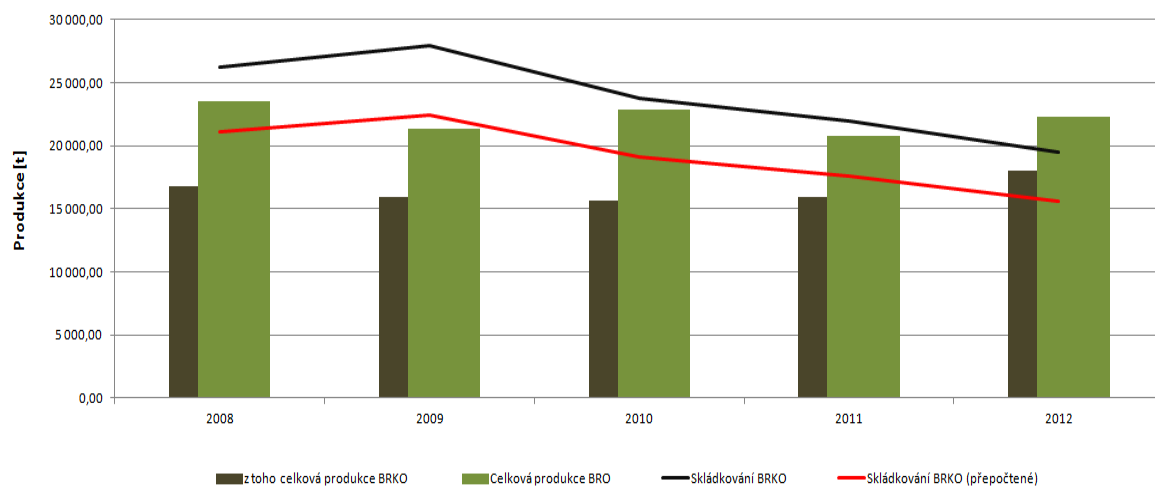

Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995	Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
			2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012					
Nakládání s BRO a BRKO [t]	Využití	Materiálové využití	7 290,79	3 765,19	8 593,09	5 774,67	4 897,08	-48,36	128,22	-32,80	-15,20
		Energetické využití	0,00	20,25	99,97	103,62	130,44	-393,8	3,66	25,88	
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)	26 242,72	27 968,58	23 806,76	21 968,94	19 493,80	6,58	-14,9	-7,72	-11,3
		Spalování	178,70	142,36	0,00	0,00	0,00	-20,3	-100,	-	-
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
Využití	Materiálové využití	2 383,11	2 037,37	2 261,58	1 874,10	2 144,45	-14,5	+11,0	-17,3	14,43	

BR K O	Energetické využití	0,00	15,0 5	28,0 2	20,0 0	62,6 9	-	+86,2	-28,6	213,			
		Podíl skládkování a měř. skládkování k DZ 1995 [%] ↓											
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu	26 242, 72	27 948, 04	23 795, 44	21 955, 36	19 480, 22	2009	2010	2011	2012	
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	11 928 ,42	21 072, 90	22 442, 28	19 107, 74	17 630, 16	15 642, 62	188,1 4	160,1 9	147,8 0	131,1 4
			Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	148 ,00	413, 97	438, 27	370, 85	342, 85	303, 26	296,1 3	250,5 8	231,6 6	204,9 1
			Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓										
	Spalování	Meziroční změna [%] ↓											
		2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012								
		-50,9	-100,	-	-								
	Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		

Graf č. 9 Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008-2012

6. Téma 4.a.: Bezpečnost

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Obce mohou vydávat vlastní právní předpisy, jejichž působnost je zpravidla vymezena územím obce. Jedná se zejména o ustanovení § 10 zákona o obcích, podle něhož může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou povinnosti k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti.

Při řešení problémů bezpečnosti obcí je třeba hledat ucelená řešení s důrazem na ochranu obyvatel a majetku, která vychází z potřeb obcí a z konkrétních situací. K zajištění bezpečnosti obyvatel patří plynulost dopravy a dodržování dopravních předpisů, bezpečné přechody pro chodce, funkční veřejné osvětlení v obcích, bezpečný a rychlý průjezd vozidel IZS, parkování před veřejnými budovami (obecní úřad, škola, pošta, obchod, aj.). Jako prostředky k dosažení zajištění bezpečnosti obyvatel a majetku v obcích se nabízí integrace dopravně řídicích technologií (dopravní značení, omezení rychlosti, aj.), poskytování dopravních informací, monitoring a zabezpečení veřejných budov a prostranství, přímá spolupráce s jednotkami IZS.

Území SO ORP Vyškov je napojeno na celostátní dopravní síť díky dálnici D1 a rychlostní silnici R46. Doprava v rámci vlastního území SO ORP je zajišťována po síti silnic II. třídy, které dostatečně pokrývají celý správní obvod. Je však potřeba se zaměřit na zlepšení zanedbané údržby a opravy úseků s nevhodným šířkovým uspořádáním. Narůstající počet automobilů vytváří problém nejen z hlediska zvyšující se intenzity na silnicích, ale také v místech jejich parkování. Tento problém řeší zejména ve městech, kde je pohyb s vysokou koncentrací obyvatelstva. Potřebu zajistit dostatek parkovacích míst řeší obce hlavně v oblastech nové zástavby, u veřejných budov a u všech připravovaných stavebních projektů.

Základní legislativa:

- Zákon o obcích č. 128/2000 Sb.,

6.1.2. Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Kriminalita

Prevence kriminality představuje komplex opatření sociální prevence, situační prevence, včetně informování veřejnosti o možnostech ochrany před trestnou činností a pomoci obětem trestných činů. Cílem preventivní politiky obcí je snížení míry a závažnosti trestné činnosti a zvýšení pocitu bezpečí občanů.

Tab. 6.1 – Bezpečnost v obcích

Název obce	spolupráce se státní policií	přídělený policista pro obec	pracovní náplň přiděleného policisty	vzdálenost služebny státní policie [km]	vliv vzdálenosti služebny státní policie na páchání kriminality	počet strážníků městské/obecní policie	požadovaný počet strážníků	roční výdaje obce na městskou/obecní policii (v tis. Kč)	osvěta bezpečnosti pro občany
Dětkovice	ANO	ANO	ústní dotazy, komunikace ohledně osob žijících v naší obci	15	NE	0	0	0	NE
Drnovice	ANO	NE	-	4	NE	0	0	0	NE
Habrovany	ANO	NE	-	10	NE	0	0	0	letáky, zprávy od Policie ČR
Hlubočany	ANO	NE	-	14	NE	0	0	0	NE
Hoštice-Heroltice	ANO	ANO	informování o problémech a jejich řešení (krádeže, hlučnost apod.)	6	NE	0	0	0	NE
Hvězdlice	ANO	NE	-	17	ANO	0	0	0	ANO
Ivanovice na Hané	ANO	NE	-	12	NE	2	3	416	zpravodaj města
Ježkovice	ANO	ANO	spolupráce v odhalování trestné činnosti a bezpečnost v dopravě	10	NE	0	0	0	beseda s občany, se seniory, školení z předpisů
Komořany	ANO	NE	-	10	ANO - pozdní příjezd - 12 minut	0	0	0	hlášení v rozhlase, ústní podání
Kozlany	ANO	ANO	NE	9	NE	0	0	0	besedy, letáky
Krásensko	NE	NE	-	20	NE	0	0	0	beseda pro seniory
Křižanovice u Vyškova	ANO	ANO	kontrola, informace	5	NE	0	0	0	NE
Kučerov	ANO	NE	-	8	NE	0	0	0	beseda
Lysovice	ANO	NE	-	13	NE	0	0	0	NE

Moravské Málkovice	ANO	ANO	kontrola veřejných a obecních objektů, dodržování pravidel silničního provozu	11	NE	0	0	0	NE
Nemojany	ANO	NE	-	8	NE	0	0	0	besedy, relace v místním rozhlase
Oišany	ANO	ANO	bezpečnost v obci, kontrola při kulturních akcích, likvidace autovraku - dohledání majitele	12	NE	0	0	0	hlášení MR, beseda s důchodci a se zástupci policie
Orlovice	ANO	ANO	kontrola problematických lokalit obce - chatová oblast, okolí hřbitova, řešení problémů se zaběhlými zvířaty	15	NE	0	0	0	NE
Podbřežice	ANO	NE	-	15	ANO	0	0	0	besedy, letáky
Podivice	ANO	ANO	mapuje přestupky, kriminalitu v obci, podává 1x ročně hlášení na obec	15	NE	0	0	0	NE
Podomí	NE	NE	-	17	NE	0	0	0	letáky z JMK
Prusy-Boškůvky	ANO	NE	-	8	NE	0	0	0	NE
Račice-Pístovice	ANO	NE	-	8	NE	0	0	0	besedy, letáky, hlášení v obecním rozhlase
Radslavice	ANO	ANO	informace o trestné činnosti a dopravních přestupcích	7	NE	0	0	0	NE
Rostěnice-Zvonovice	ANO	ANO	-	8	NE	0	0	0	besedy, letáky, semináře
Rousínov	ANO	NE	-	12	NE	1	4	450	Besedy, zpravodaj
Ruprechtov	ANO	NE	-	15	NE	0	0	0	beseda pro seniory, letáky ve skříňkách OÚ
Studnice	ANO	ANO	styk s obecním úřadem a občany	15	NE	0	0	0	NE

Švábenice	ANO	ANO	veškerá problematika týkající se bezpečnosti a ochrany občanů, jejich majetku a veřejného pořádku	12	NE	0	0	0	zpravodaj městyse, besedy
Tučapy	ANO	NE	-	8	NE	0	0	0	informace v obecním zpravodaji, případné letáky
Vážany	NE	NE	-	11	NE	0	0	0	NE
Vyškov	ANO	ANO	-	0	ANO	21	25	10 738 000	semináře, besedy, letáky

Zdroj: Dotazníkové šetření

V tabulce jsou zpřehledněny bezpečnostní složky v ORP Vyškov. Z dotazníkového šetření vyplývá, že převážná většina obcí spolupracuje se státní policií a necelá polovina obcí má přiděleného policistu. Průměrná vzdálenost služebny státní policie od obce je 11 km, přičemž nejvzdálenější obec je obec Krásensko a to 20 km. Starostové uvádějí, že vzdálenosti obcí od služebny státní policie nemají výrazný vliv na páchání kriminality. Obecní policie je zřízena pouze ve Vyškově a Ivanovicích na Hané. Osvěta v oblasti bezpečnosti občanů je vlastně prevence zahrnující v podstatě všechny aktivity, jejichž cílem je omezování výskytu a zabraňování rozvoje určitého negativního jevu ve společnosti. Ve více než polovině obcí v rámci ORP Vyškov probíhá osvěta formou besed v oblasti bezpečnosti pro občany, především pro seniory.

Tab. 6.2 – Působnost Policie ČR

	Obvodní oddělení Vyškov	Obvodní oddělení Bučovice
Celkem	39	3

Zdroj: <http://www.policie.cz/clanek/oop-bucovice-obvodni-oddeleni-bucovice.aspx>
<http://www.policie.cz/clanek/obvodni-oddeleni-vyskov-429181.aspx>

Většina obcí v ORP Vyškov spadá pod obvodní oddělení Vyškov Policie ČR, jen Bohdalice-Pavlovice, Hvězdlice a Kozlany spadají pod obvodní oddělení Bučovice.

Tab. 6.3 – Kriminalita Obvodního obvodu Vyškov

Ukazatel	Počet
Počet obyvatel	49 679
Index kriminality	158.8196
Zjištěno trestních činů	789
Objasněno - Počet	370
Objasněno - Dodatečně	54
Spácháno skutků - Pod vlivem	84

Spácháno skutků - Z toho alkohol	74
Spácháno skutků - Recidivisté	233
Spácháno skutků - Nezletilí 1-14 let	3
Spácháno skutků - Mladiství 15-17 let	21
Spácháno skutků - Děti 1-17 let	24
Stíháno, vyšetřováno osob - Celkem	372
Stíháno, vyšetřováno osob - Recidivisté	184
Stíháno, vyšetřováno osob - Nezletilí 1-14 let	6
Stíháno, vyšetřováno osob - Mladiství 15-17 let	12
Stíháno, vyšetřováno osob - Ženy	51
Škody v tis. Kč - Celkem	32 036
Škody v tis. Kč - Zajištěno	43

Zdroj: <http://www.mapakriminality.cz/#>, data z roku 2013

Kriminalita je problémem, který se dotýká každého občana. Každý z nás si uvědomuje určitou pravděpodobnost vzniku situace, v níž se může stát obětí popřípadě svědkem trestného činu. V tabulce je uveden výčet spáchaných skutků, počty stíhaných osob a škody v tisících Kč v obvodním oddělení Vyškov za rok 2013. Z celkového počtu zjištěných trestných činů se podařilo objasnit v roce 2013 424 případů což je 54% případů. Index kriminality vyjadřuje počet trestných činů na tisíc obyvatel, který v ORP Vyškov činí 158,8.

Tab. 6.4 – Přehled trestné činnosti v Obvodním obvodu Vyškov

	ZJIŠTĚNO		OBJASNĚNO	
	POČET	INDEX	POČET	%
Trestné činy	789	159	370	47
z toho:				
Vraždy	0	0	0	0
Znásilnění	4	1	2	50
Fyzické útoky	46	9	32	70
Vloupání do obydlí	29	6	7	24
Krádeže motorových vozidel dvoustopých	12	2	6	50
Krádeže věcí z automobilů	57	12	6	11
Krádeže jízdních kol	12	2	2	17
Výroba držení a distribuce drog	25	5	22	88
Ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství	38	8	37	97
Loupeže	5	1	2	40
Usmrcení z nedbalosti	1	0	1	100
Násilí proti úřední osobě - příslušníkovi Policie ČR	1	0	1	100
Úmyslné ublížení na zdraví	27	5	18	67
Nebezpečné vyhrožování	4	1	3	75
Nebezpečné pronásledování	1	0	1	100
Vydírání	3	1	1	33

Porušování domovní svobody	4	1	2	50
Týrání svěřené osoby	1	0	0	0
Týrání osoby žijící ve společném obydlí	3	1	2	67
Mravnostní činy	10	2	3	30
Krádeže vloupáním	170	34	46	27
Krádeže kapesní	20	4	1	5
Krádeže jiné na osobách	7	1	2	29
Krádeže motorových vozidel jednostopých	3	1	0	0
Krádeže v bytech	10	2	4	40
Hospodářské činy	93	19	40	43
Ostatní	24	5	15	63

Zdroj: <http://www.mapakriminality.cz/#>

Následná tabulka navazuje na předcházející a je zde výčet konkrétní trestné činnosti v obvodním oddělení policie (dále jen OOP) Vyškov. Celkem jich v roce 2013 bylo spácháno 789 a z toho 370 bylo objasněno. Nejčastěji se lidé obávají různých typů krádeží. To zcela koresponduje i s informacemi Policie ČR, podle kterých právě majetková kriminalita představuje největší objem páchané trestné činnosti. To vyplývá i z tabulky OOP Vyškov, že nejčastější jsou krádeže vloupáním, které ve svém počtu dosáhly 170 případů, přičemž pouze 46 z nich bylo objasněno, tedy pouhých 27%.

Tab. 6.5 – Nehodovost v ORP Vyškov

Název obce	Počet nehod		
	2011	2012	2013
Drnovice	5	6	11
Dryšice	10	7	4
Ivanovice na Hané	20	16	20
Komořany	6	10	13
Luleč	10	13	11
Nemojany	5	1	12
Pustiměř	20	12	19
Rousínov	32	52	57
Tučapy	5	15	14
Vyškov	145	140	133

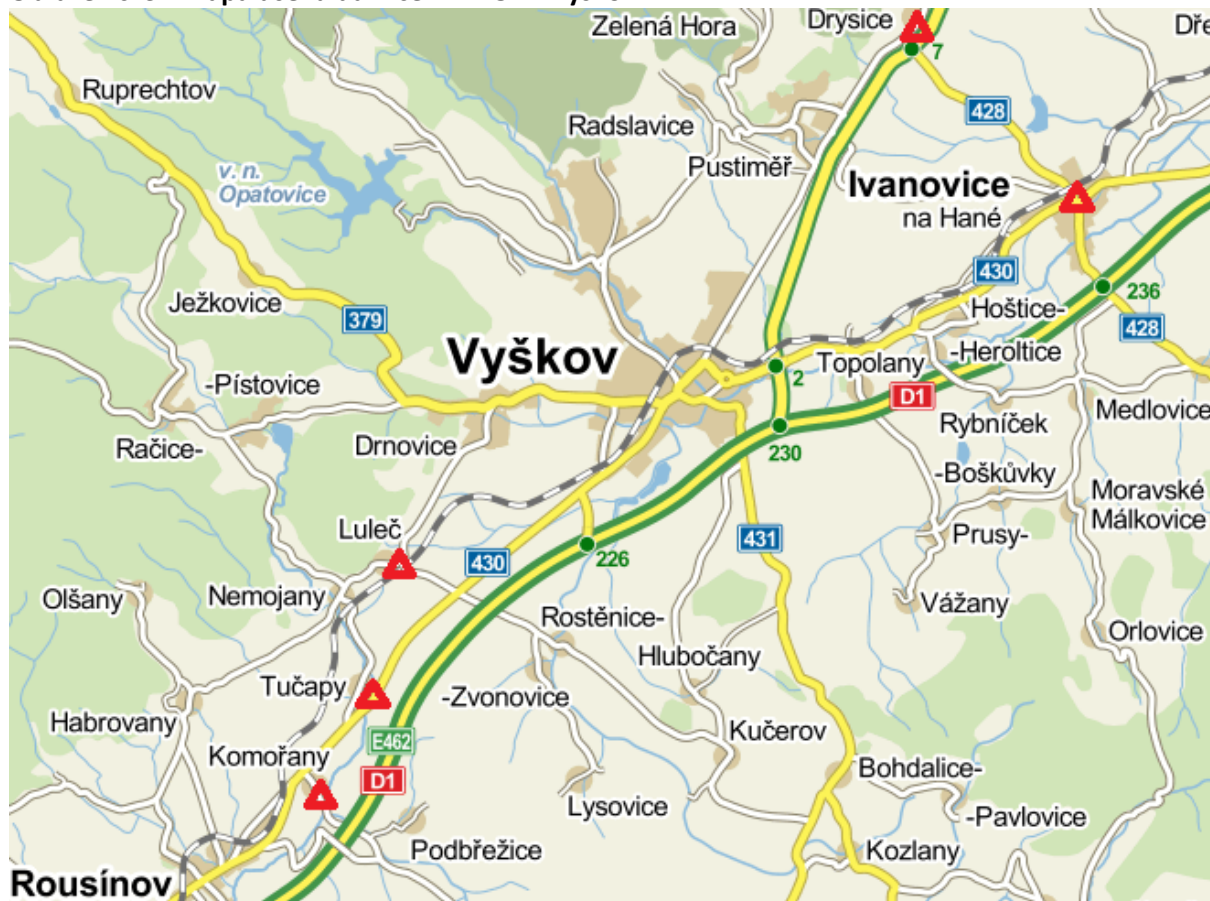
Zdroj: maps.jdvm.cz/cdv2/apps/nehodyvmape/Search.aspx

V tabulce jsou uvedeny počty dopravních nehod v jednotlivých obcích ORP Vyškov za období 2011-2013. Jedná se o obce, kde došlo k více jak deseti nehodám za rok.

V následující mapě jsou vyznačena místa, na kterých dochází k dopravním nehodám nejčastěji. Obec Dryšice leží na hlavním silničním tahu mezi Vyškovem a Prostějovem, která probíhá vedle dálnice D1, a proto je zde zaznamenám zvýšený počet projíždějících aut. Z mapky je patrné, že silnice 1. třídy z Vyškova do Brna vedoucí kolem dálnice D1 protíná obce Tučapy a Komořany. Na katastrech těchto obcí se nachází nebezpečné úseky, které jsou příčinami dopravních nehod. V obci Komořany se nachází velký podnik European Data Project s.r.o. (EDP), do kterého míří velké množství nákladní

dopravy. I tato skutečnost má za následek dopravní nehodovost. Obec Luleč se přímo nenachází na hlavní silniční spojnici, ale v blízkosti se nachází kamenolom a tím i nebezpečný úsek výjezdu nákladních aut a zvýšený výskyt nákladních aut na místní komunikaci. V obci Ivanovice na Hané a Rousínov jsou nájezdy na dálnici D1 a tím i zvýšené riziko počtu dopravních nehod v těchto úsecích.

Obrázek č. 3 - Mapa úseku dálnice D1 v ORP Vyškov

Zdroj: mapy.cz

Příklad dobré praxe

Sociální prevence se snaží pozitivně působit na chování potencionálních pachatelů trestné činnosti a vyvolat žádoucí změnu v jejich sociálním prostředí (v rodině, škole, komunitě apod.). Do okruhu sociální prevence jsou řazeny projekty nabízející sportovní aktivity, zájmové a vzdělávací aktivity, krizová a poradenská zařízení a také osvětovou činnost.

Projekt Asistent pro volný čas dětí a mládeže 2013 je uskutečňován městem Vyškov v rámci prevence kriminality. Projekt se realizuje už více než deset let a díky tomu může být příkladem dobré praxe pro další obce ORP Vyškov.

Tab. 6.6 – Projekt prevence kriminality

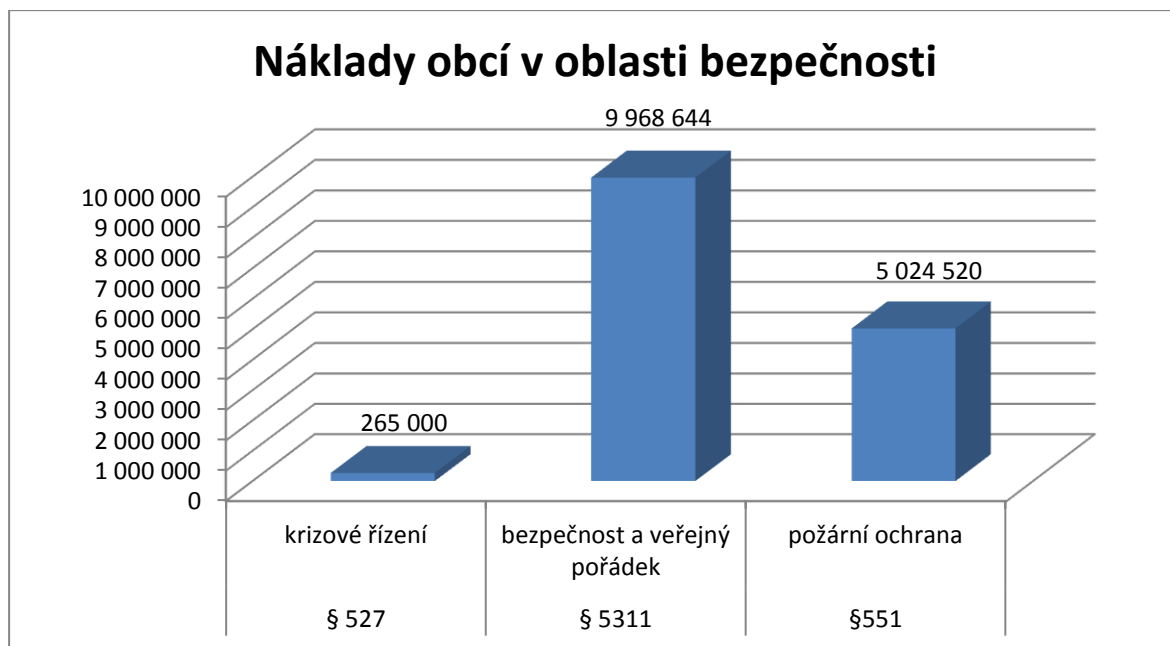
Počet projektů	1
Název projektu	Asistent pro volný čas dětí a mládeže 2013
Místo	Vyškov
Popis projektu	Díky tomuto projektu jsou otevřena vybraná školní hřiště (ZŠ Vyškov, Purkyňova 39, ZŠ Vyškov, Morávková 40, ZŠ Vyškov, Na Vyhlídce 12), která jsou přístupná všem, kteří mají zájem strávit svůj volný čas prostřednictvím společných sportovních her a soutěží se svými kamarády, spolužáky a přáteli za přítomnosti asistenta, který sportujícím dětem a mládeži bezplatně zapůjčí sportovní potřeby.

Zdroj: http://www.vyskov-mesto.cz/dp/id_ktg=5933&archiv=0

Bezpečnost v obcích

Finanční analýza

Graf 6.1 - Náklady obcí v oblasti bezpečnosti dle zákona o obcích

Zdroj: Vlastní šetření

Zjišťování nákladů obcí v jednotlivých paragrafech rozpočtové skladby se zúčastnilo 26 obcí s počtem obyvatel 36 800 z celkového počtu 42 obcí ORP Vyškov. Náklady obcí byly přepočítány pouze na počet obcí a počet obyvatel zúčastněných obcí.

Tab. 6.7 - přepoččet nákladů obcí na obyvatele

	§ 527	§ 5311	§551
	krizové řízení	bezpečnost a veřejný pořádek	požární ochrana
částka na obyvatele	7,201	270,887	136,536
přepoččet na 1000 obyvatel	7201	270887	136536

Zdroj: vlastní šetření

V rámci šetření byly zjišťovány náklady v rozpočtové skladbě obcí a to v paragrafech 527, 5311 a 551. Pod § 527 Krizové řízení účtují obce činnost orgánů krizového řízení na ústřední úrovni, na územní úrovni a dalších územních správních úřadů, dále pak krizové řízení a nouzového plánování. Výdaje na tomto § byly zaznamenány pouze u 4 obcí, z toho zvýšené výdaje u dvou měst ORP a to Vyškova a Ivanovic na Hané, třetí velké město ORP Rousínov se šetření nezúčastnilo, tudíž údaje chybí.

Pod § 5311 se účtují výdaje na bezpečnost a veřejný pořádek. Jsou to zvláště výdaje na policii a obecní policii. Vzhledem k tomu, že obecní policii mají pouze města Vyškov a Ivanovice na Hané jsou zaznamenány výdaje pouze u těchto dvou měst. V Rousínově byla zrušena služebna státní policie a policisté dojíždí z Vyškova pouze jeden den v týdnu. Obecní policie v tomto městě zřízena nebyla. Výdaje pod § 551 Požární ochrana jsou téměř u všech zúčastněných obcí. Pod tento § účtují obce výdaje jak za profesionální část, tak i výdaje na podporu jednotek sborů dobrovolných hasičů, které jsou téměř ve všech obcích ORP Vyškov. Výdaje se pohybují od nulových částek až po částky v řádech statisíců. V součtu za rok 2013 vydalo 26 obcí ORP Vyškov na Požární ochranu částku 5 024 520,-Kč, což v průměru činí 193 251,-Kč na každou obec v území.

Závěrem lze konstatovat, že téměř všechny obce na území ORP Vyškov se v rámci svých finančních možností podílí na zabezpečení režimu pohotovosti svých Sborů dobrovolných hasičů.

Zabezpečení v obci

Dotazníkovým šetřením byla zjišťována dostatečnost zabezpečení v obcích. Obecní budovy jsou ve 14 obcích zabezpečeny dostatečně. Naopak nedostatečné zabezpečení mají veřejná prostranství, která jsou dostatečně zabezpečena pouze v 7 z 19 zjišťovaných obcí.

Dotazované obce uváděly následující návrhy bezpečnostních prvků, mezi které patří snížení rychlosti v obci, zúžení hlavní komunikace, vjezdové brány do obce, parkovací místa pro kamiony, zpomalovací pruhy, semaforey na silnici II. třídy, postupné vybudování kamerového systému, postupná výměna svítidel veřejného osvětlení, vybudování přechodů pro chodce, podchod a nadchod u silnice I. třídy, rychlostní tabule u silnice III. třídy, dopravní značení, zpomalovací prvky, místa pro parkování, zákaz stání u krajnice po celé obci, zpomalovací pruhy, dopravní zrcadla, měření rychlosti na vjezdu do obce, kamery proti vandalům.

Například ve Švábenicích navrhuje zrcadlo na křižovatku u domu mládeže, na křižovatku od Medlovic a Ivanovic a na horizontu při vjezdu do městyse od Medlovic. Tučapy navrhuje zpomalovací semafor na silnici II. třídy od Komořan. Vyškov navrhuje zvýšit počet kamer, zvýšit počet mobilních radarů pro městskou policii (MP) a zvýšit počet strážníků MP.

V dotazníku byly dále zjišťovány problémy, které obce řeší nebo by se jimi chtěly zabývat v rámci bezpečnosti v obci. Jedná se o uklidnění dopravy v obci, bezpečnost chodců, lepší zabezpečení budov ve vlastnictví obce, vybudování zázemí pro mládež, náctileté, veřejný pořádek a prevence kriminality,

regulace rychlosti jízdy aut přes obec, zřízení kamerového systému, fotopastí, zbudování chodníků, zvýšení pravomocí pracovníků OÚ v potírání nevhodného chování mládeže, zvýšená kontrola Policie ČR, zřízení služebny policie ČR do Rousínova, kvůli lepší spolupráci, dodržování zákazu pro motorovou dopravu, kde jsou umístěny značky k zákazu vjezdu, řešit alkohol, drogy, zaměstnávání mladistvých, nezaměstnaných, zpomalovací prahy, parkování vozidel kolem silnic a dodržování rychlosti řidičů. Nejčastějším řešeným problémem jsou chybějící kamerové systémy v obcích, které by byly potřebné k usvědčení pachatele a zároveň by sloužily jako prevence trestné činnosti.

Dále bylo zjištěno, že dotazované obce mají zájem o napojení zabezpečovacího zařízení na centrální pult integrovaného systému - 21 obcí.

Tab. 6.8 – Zabezpečení veřejných budov

	Kamerový systém	Zabezpečovací systém (alarm)	Fotopast	Pouze uzamčený objekt	Neřešeno
Celkem	4	66	1	57	21
Škola	1	11	0	5	2
Mateřská škola	1	9	0	12	2
Obecní úřad	2	21	0	7	2
Knihovna	0	13	0	12	3
Sokolovna	0	3	0	10	5
Obecní prodejna	0	2	0	4	3
Provozovna	0	3	0	2	2
Jiné	0	4	1	5	2

Zdroj: Dotazníkové šetření

Vlastním šetřením bylo zjišťováno, jak jsou zabezpečeny veřejné budovy v obcích. Nejčastější formou zabezpečení je zabudování zabezpečovacího systému (díle jen alarmu) a uzamčení objektu. Obce, které nemají zabezpečeny veřejné budovy, by měly zájem o zavedení kamerového systému nebo alarmu. Bylo zaznamenáno 8 případů, kdy došlo k vloupáním do veřejných budov a ke krádežím veřejného majetku. Průměrná škoda byla vyčíslena ve výši 55 833 Kč.

Tab. 6.9 – Zabezpečení veřejných prostor

	Kamerový systém	Pouze uzamčený prostor	Fotopast	Jiné	Neřešeno
Celkem	4	6	9	0	114
Autobusové zastávky	1	0	2	0	26
Hřiště a sportoviště	1	3	2	0	20
Výletišťe	1	0	0	0	11
Hřbitov	0	2	1	0	18
Venkovní prostor u veřejných budov	1	1	1	0	20
Ostatní	0	0	3	0	15
Provozovna	0	0	0	0	2
Jiné	0	0	0	0	2

Zdroj: Dotazníkové šetření

Při zjišťování zabezpečení veřejných prostranství bylo zjištěno, že ve většině obcí toto zabezpečení chybí. V tabulce jsou zřehledněny formy zabezpečení veřejných prostranství v obcích. V případě požadavků na zabezpečení veřejných prostranství, obce mají největší zájem o zřízení kamerového systému se záznamem a pořízení a instalace fotopastí. Někteří starostové uvádějí, že mají zájem o pravidelné kontroly ze strany policie ČR.

Tab. 6.10 - Náklady na zabezpečení systémy obcí

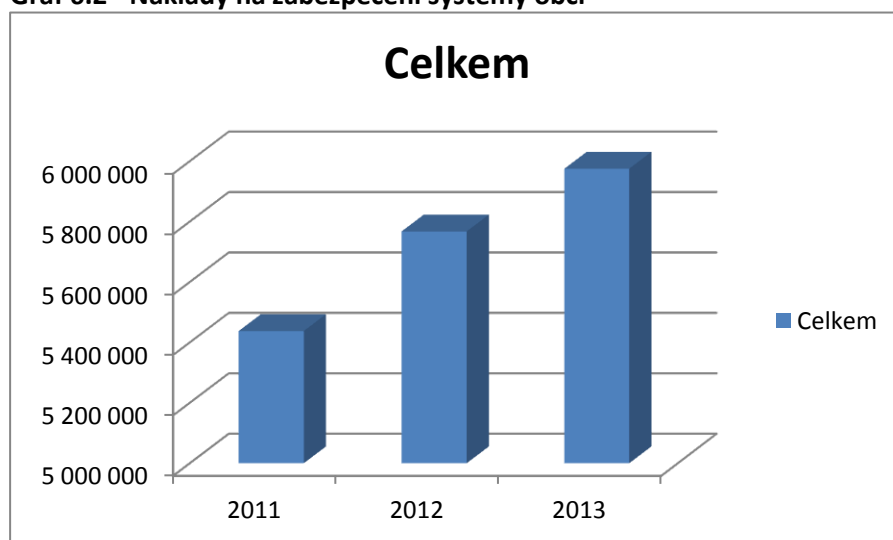
Název obce	Objekt	Rok pořízení	Pořizovací náklady	Roční náklady
Dětkovice	zabezpečovací systém	2004	15 000	1 000
Drnovice	kamerový systém	2007	314 000	15 000
Drnovice	zabezpečovací systém	1998	28 000	14 000
Drnovice	zabezpečovací systém	2011	26 000	-
Hlubočany	zabezpečovací systém	2002	36 000	-
Komořany	kamerový systém	2009	71 000	1 000
Kozlany	zabezpečovací systém	2007-2011	80 000	15 000
Kozlany	zabezpečovací systém	2007	40 000	6 000
Olišany	kamerový systém	2005	20 000	
Olišany	kamerový systém	2012	25 000	
Podivice	zabezpečovací systém	1998	20 000	0
Račice-Pístovice	kamerový systém	2014	5 000	0
Rostěnice-Zvonovice	zabezpečovací systém	2010	40 000	10 000
Rousínov	5 kamerových bodů	2010	180 000	
Rousínov	dohledové centrum	2012	338 000	
Studnice	zabezpečovací systém	2000	20 000	1 500
Studnice	zabezpečovací systém	2011	30 000	2 000
Tučapy	zabezpečovací systém	2014	10 000	
Vyškov	5 kamerových bodů	2003	1 742 000	
Vyškov	2 kamerobody	2004	1 120 000	
Vyškov	2+1 kamerový bod	2005	1 350 000	
Vyškov	1 kamerový bod	2006	360 000	
Vyškov	1 kamerový bod	2011	268 000	
Vyškov	záznam, optika	2012	257 000	
Vyškov	3 kamerové body	2013	548 000	

Zdroj: Dotazníkové šetření

V rámci šetření jsme oslovili starosty obcí, kteří mají zabezpečení veřejných budov a veřejných prostranství, s požadavkem jaké náklady vynaložily obce na pořízení zabezpečovacího systému, ve kterém roce a jaké jsou roční náklady. V tabulce jsou zřehledněny data obcí, které již systémy pořídily. Dle zjištění mají i další obce zabezpečovací systémy, ale tyto neuvěděly náklady a druh zabezpečovacího systému, a proto nejsou v tabulce zaznamenány. Nejvyšší náklady na zabezpečovací

systemy má město Vyškov, které pořizovalo v posledních letech nejvíce kamerových bodů, tzv. bezpečnostních kamer.

Graf 6.2 - Náklady na zabezpečení systémy obcí

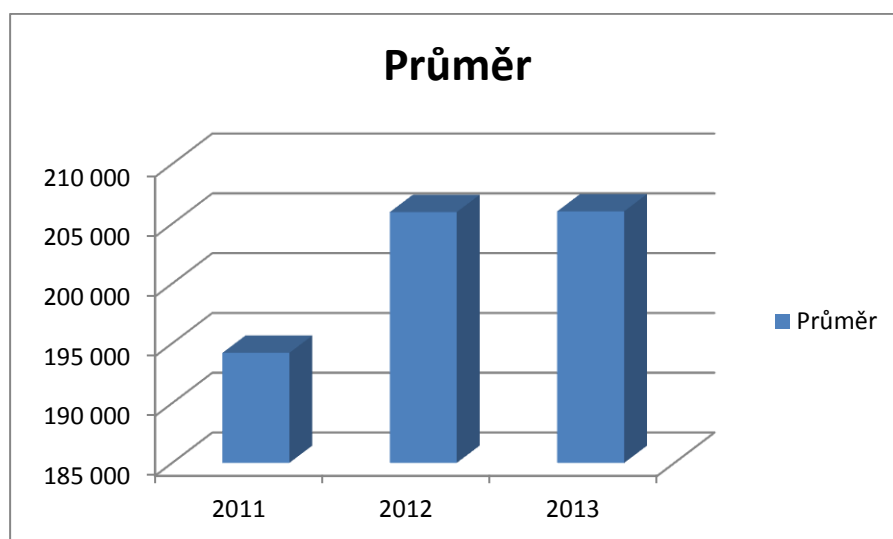

Zdroj: Dotazníkové šetření

Veřejné osvětlení

Pod pojmem veřejné osvětlení (VO) se rozumí osvětlení veřejných komunikací a prostranství, osvětlení významných objektů, veřejných hodin, slavnostní osvětlení apod. Veřejné osvětlení se využívá nejenom ve městech a obcích, ale i na prostranstvích mimo obytná sídla. Dále byl zjišťován stav veřejného osvětlení v obcích. Z 31 dotazovaných obcí 28 uvedlo, že mají dostatečný počet pouličních lamp, které osvětlují všechny ulice v obci. Zájem o rozšíření počtu pouličních lamp má pouze 13 obcí. Jedná se průměrně o navýšení o 9 pouličních lamp a nejčastěji by je chtěly umístit na ulice nově vznikajících částí obcí, jako jsou například nové bytové zástavby. Pokrytí veřejného osvětlení v obcích je dostačující, ve většině případů se pohybuje kolem 94%.

Graf 6.3 - Průměrné náklady obcí na energie veřejného osvětlení

Zdroj: Dotazníkové šetření

Pokrytí veřejného osvětlení v obcích je kolem 94%. Náklady obcí na energie veřejného osvětlení, zjišťované za poslední dva roky, mají stoupající trend. S náklady na veřejné osvětlení se dá do budoucna v rámci meziobecní spolupráce pracovat. Jak formou společných aukcí na soutěžení o nižší ceny energií pro obec nebo společnými projekty na výměnu lamp za úsporné. Společná strategie snižování veřejných prostředků, v oblasti veřejného osvětlení, může spojovat všechny obce ORP Vyškov.

Tab. 6.11 – Náklady na zabezpečení systémy obcí

Název obce	obnova veřejného osvětlení provedena v roce	náklady obce na poslední obnovu veřejného osvětlení [Kč]	oprava
Drnovice	2014	220 000	výměna svítidel
Habrovany	1990-2005	780 000	opravy
Hlubočany	2000-2013	3 520 000	vybudování nových sítí
Hoštice-Heroltice	1976		podzemní vedení veřejného osvětlení
Hvězdlice	1986		
Ivanovice na Hané	2013-2014	300 000	výměna svítidel
Ježkovice	1999		výměna vedení, lamp
Komořany	2008	1 700 000	vybudované nové sítě veřejného osvětlení při výstavbě kruhového objezdu
Kozlany	2012-2013	300 000	opravy kabelových rozvodů, doplnění stávajícího osvětlení o nové stožáry a rozvody
Křižanovice u Vyškova	2006	50 000	
Kučerov	plánovaná 2014-2018		
Moravské Málkovice	1998	20 000	běžné opravy
Nemojany	2013	500 000	obnova veřejného osvětlení
Olšany	2007	784 000	rekonstrukce lamp
Orlovice	2009	235 725	výměna lamp veřejného osvětlení
Podbřežice	1994	20 000	běžné opravy
Podivice	2012	320 000	obnova veřejného osvětlení
Podomí	-	20 000	běžné opravy
Prusy-Boškůvky	2012	59 540	výměna zářivek
Račice-Pístovice	průběžně	70 000	nové rozvodové skříně, přidání nových osvětlovacích bodů
Radslavice	2011	300 000	výměna lamp za LED, běžné opravy
Rostěnice-Zvonovice	2009-2010	250 000	
Ruprechtov	2012-2013	86 962	oprava
Studnice	2011 až 2012	200 000	výměna osvětlovacích těles za nové

Švábenice	2000 až 2014	276 000	výměna kabelu VO, výměna lamp za LED
Tučapy	2000-2014	120 000	
Vážany	1987		
Vyškov		4 000 000	opravy celých ulic, výměny sloupů, svítidel, rozvaděčů

Zdroj: Dotazníkové šetření

Tato tabulka zobrazuje obnovu veřejného osvětlení v obcích ORP Vyškov, které byly provedeny v jednotlivých letech včetně jejich nákladů. Tyto opravy se nejčastěji týkaly výměny svítidel, vybudování nových sítí, opravy kabelových rozvodů, doplnění stávajícího osvětlení o nové stožáry a rozvody, nové rozvodové skříně.

Bezpečnost chodců v obci

V rámci zajištění bezpečnosti chodců v obcích je vybudována dostatečná síť chodníků. V některých obcích je toto pokrytí zatím nedostatečné a v průměru se pohybuje okolo 85%. Dále pouze tři obce se podílejí na bezpečném přecházení školních a předškolních dětí přes komunikaci. Ve většině obcí v ORP Vyškov je nedostatečný počet přechodů pro chodce, a některé obce již tuto situaci řeší následujícími způsoby: zpracovaná studie ke zklidnění dopravy v obci, jednání s ředitelstvím SÚS, policií a vypracováním studie řešení bezpečnosti dopravy a vypracování projektové dokumentace.

Tab. 6.12 – Přechody pro chodce

	Počet přechodů		Počet požadovaných přechodů pro chodce
	celkem	z nich osvětleno	
Celkem	83	40	39

Zdroj: Dotazníkové šetření

Výše uvedená tabulka uvádí celkový počet přechodů pro chodce, které obce chtějí v průměru o 2 přechody navýšit.

Tab. 6.13 – Kapacita parkovacích míst

Název obce	Kapacita parkovacích míst před strategickými budovami obce															
	dostatečný							nedostatečný								
	obecní úřad	mateřská škola	základní škola	sportovní zařízení	hřbitov	pošta	obchod	jiné	obecní úřad	mateřská škola	základní škola	sportovní zařízení	hřbitov	pošta	obchod	jiné
Dětkovice	x								x							
Drnovice	x	x	x	x	x	x	x									
Habrovany	x	x		x	x		x				x			x		
Hlubočany	x	x									x	x				

Hoštice-Heroltice	x			x	x	x				x	x				x	
Hvězdlice	x									x	x				x	
Ivanovice na Hané				x	x		x		x	x	x			x		
Ježkovice				x	x				x	x					x	
Komořany	x	x	x		x							x			x	
Kozlany				x					x						x	x
Krásensko	x	x		x	x	x	x									
Křižanovice u Vyškova	x															
Kučerov	x	x		x	x	x	x									
Lysovice	x	x		x	x											
Moravské Málkovice	x		x	x			x									
Nemojany	x									x	x					
Olšany	x			x	x		x			x						
Orlovice	x	x			x	x	x					x				
Podbřežice									x				x			
Podivice	x			x	x										x	
Podomí	x	x	x	x												
Prusy-Boškůvky								x	x	x	x	x	x	x	x	x
Račice-Pístovice									x	x		x	x	x	x	
Radslavice									x	x		x				
Ruprechtov	x						x			x		x	x	x		
Studnice	x	x		x		x	x						x			
Švábenice	x				x										x	
Tučapy	x	x					x									
Vážany	x			x			x			x						
Vyškov	x															

Zdroj: Dotazníkové šetření

Vlastním šetřením jsme zjišťovali dostatečnou kapacitu parkovacích míst a to na strategických místech v obcích. Strategická místa v obcích jsme určili místa před veřejnými budovami, jako jsou obecní úřady, mateřské a základní školy, různá sportoviště, hřbitovy, obchody a jiné. Informace od představitelů obcí jsme ještě rozdělily tak, aby bylo patrné, zda je dostatečná kapacita parkovacích míst u zmíněných budov a veřejných prostranství či nikoli. Z odpovědí seřazených do tabulky plyne, že prostor ke zbudování parkovacích míst je největší u sportovních zařízení a obecních úřadů ve většině obcí.

Tab. 6.14 – Zájem o zbudování parkovacích míst

Název obce	Zájem o zbudování parkovacích míst v obci															
	ANO							NE								
	obecní úřad	mateřská škola	základní škola	sportovní zařízení	hřbitov	pošta	obchod	jiné	obecní úřad	mateřská škola	základní škola	sportovní zařízení	hřbitov	pošta	obchod	jiné
Dětkovice							x		x							
Drnovice									x	x	x	x	x	x	x	
Habrovany								x								
Hlubočany			x	x					x	x						
Hoštice-Heroltice		x	x		x		x									
Hvězdlice		x	x				x		x							
Kozlany	x						x									
Krásensko									x	x		x	x	x	x	
Křižanovice u Vyškova									x							
Kučerov	x	x		x	x	x	x									
Lysovice				x	x				x	x						
Nemojany		x	x													
Olšany		x														
Orlovice				x					x	x			x	x	x	
Podbřežice	x				x											
Podivice									x			x	x		x	
Prusy-Boškůvky	x	x	x	x	x	x	x									
Račice-Pístovice	x	x		x	x	x	x									
Radslavice	x	x		x												
Ruprechtov		x		x	x	x										
Studnice				x	x											
Švábenice				x			x		x				x	x		
Tučapy								x								
Vyškov									x							

Zdroj: Dotazníkové šetření

Šetřením bylo také zjišťováno, zda je zájem mezi představiteli obcí o zbudování parkovacích míst. Informace byly seřazeny do tabulky, ze které vyplynulo, že více než polovina obcí má zájem o zbudování parkovacích míst před některými svými strategickými budovami. Nejvíce obcí má zájem o zbudování parkovacích míst před sportovním zařízením a mateřskou školou. Dotazovaní se ovšem zároveň vyjádřili, že míst ke zbudování parkovacích míst dle územních plánů je nedostatečný.

Vandalismus

Jako vandalismus se označuje svévolné poškozování a ničení veřejného i soukromého majetku či podobných statků, které nepřinášejí pachateli žádné materiální obohacení a pro které pachatel

zpravidla nemá žádný motiv, většinou tak koná jen pro vlastní potěšení či pro potřebu odreagovat se. Často k němu dochází pod vlivem alkoholu nebo drog.

S vandalismem se potýká 22 obcí, nejčastěji se jedná o ničení zastávek a dětských hřišť. Dále jsou to problémy s ničením veřejného osvětlení, odhazování odpadků, krádeže věcí na hřbitově (pomníky, kříže, urny, květiny), ničení sportovních hřišť, dětských herních prvků, vybíjení oken na obecních budovách nebo budovách jiných společností, posprejování zastávky, poškozování veřejné zeleně, sprejerství a ničení dopravního značení, veřejné desky, čekárny a krádeže kanalizačních dešťových vpustí.

Průměrné roční náklady na odstranění následků vandalismu se v obcích pohybuje okolo 18 000 Kč.

Vandalismus úzce souvisí s **problémovými místy**, kde se schází mládež z obcí. V polovině z 31 dotazovaných obcí se nachází taková problémová místa. Jedná se především o veřejná prostranství, kde se nachází mobiliář, jako jsou lavičky a herní prvky. Tento mobiliář má sloužit všem občanům a obce vynakládají velké finanční prostředky na jeho pořízení a udržování. Nejčastějším navrhovaným opatřením je zřízení kamerového systému, zvýšený dohled městské policie (ve městě Vyškov a Ivanovice na Hané) nebo státní policie v ostatních obcích. Místa a navrhované způsoby řešení můžete dohledat v tabulce.

Tab. 6.15 – Problémová místa

Název obce	Problémová místa v obci		
	ANO/NE	místo	navrhovaná opatření
Drnovice	ANO	park, stadion	
Hvězdlice	ANO	vitřiny, dopravní značení	
Ivanovice na Hané	ANO	městský park, autobusové nádraží, některé ulice města	monitorování těchto míst kamerovým systémem a zvýšená hlídková činnost strážníků městské policie
Komořany	ANO	většina veřejných prostor	obecní policie, která by místa obešla několikrát za noc, většinou z pátku na sobotu
Kučerov	ANO	hřiště TJ, autobusová zastávka, pohostinství	změna zákona
Moravské Málkovice	ANO	sportovní areál včetně koupaliště v mimosezónním období	kamerový systém
Nemojany	ANO	autobusová zastávka	-
Olšany	ANO	zastávka, dětské hřiště, sportoviště	doplnit kamerový systém
Orlovice	ANO	odpočívadlo u kostela	lokalita je zcela mimo obec, proto je těžké tento problém řešit

Podbřežice	ANO	zastávky, sruby u rybníka, odpočinková zóna	zvýšení výchovného působení rodiny a školy, větší vnímavost občanů, aktivní kontrola ze strany policie
Prusy-Boškůvky	ANO		
Račice-Pístovice	ANO	různé dle ročních období	změnit, zpřísnit postihy, zákony
Rostěnice-Zvonovice	ANO	autobusová zastávka, Rostěnice a.s.	kamery, častější kontroly PČR
Studnice	ANO	sportovní areál, autobusová zastávka, dětské hřiště	zřízení kamerového systému
Švábenice	ANO	autobusová zastávka, biocentrum, kino, další místa	výchova mládeže v rodinách, ve školách, ve společenských organizacích
Tučapy	ANO	autobusová zastávka, u školy, vodní nádrž	kamery, fotopasti
Vyškov	ANO	Albrechtova, Smetanovy sady	zvýšená aktivita MP

Zdroj: Dotazníkové šetření

Problémová místa jdou ruku v ruce s problémovou mládeží. Zkušenosti s touto cílovou skupinou má 14 z dotazovaných obcí. Jedná se o organizované skupiny mládeže od 11 do 18 let, které se scházejí na odlehlých nebo temnějších místech obcí. Tabulka 6.15 ukazuje v jednotlivých obcích problémová místa. Pokud je mládež přistižena při páchání přestupků, řeší tyto problémy obce v součinnosti s rodiči dětí a mládeže nebo s policií ČR. Obce tyto problémy řeší nejčastěji domluvou s dotčenou mládeží, případně oznámením případu jejich rodičům nebo oznámením případu policii ČR. Niž uvedená tabulka obsahuje informace od jednotlivých obcí o zkušenostech s problémovou mládeží a způsobem řešení.

Tab. 6.16 – Problémová mládež

Název obce	Problémová mládež v obci	
	ANO/NE	způsob řešení
Drnovice	ANO	napomínáním
Hvězdlice	ANO	-
Ježkovice	ANO	kroužky, gymnastika, tenis, keramická dílna
Komořany	ANO	domluvou
Kozlany	ANO	osobní pohovor (dostačující)
Moravské Málkovice	ANO	zajišťujeme spolu s ostatními organizacemi sportovní kroužky, fotbal, bojová umění, nově založeno SDH
Olšany	ANO	domluvou

Podbřežice	ANO	domluva, oznámení rodičům, eventuálně přestupková komise
Račice-Pístovice	ANO	podpora mimoškolních aktivit mládeže
Rostěnice-Zvonovice	ANO	nepřízpůsobivý
Studnice	ANO	osobní pohovor, schůzka s rodiči, předání informací policii ČR
Švábenice	ANO	ve spolupráci s Policií ČR
Tučapy	ANO	zvýšení dozoru na inkriminovaných místech
Vyškov	ANO	komise prevence kriminality, komunitní plánování

Zdroj: Dotazníkové šetření

Žádná z obcí, která se dotazníkového šetření zúčastnila, neudává, že by problémy s mládeží řešila státní nebo městská policie jako trestný čin. Policie byla v některých případech účastna řízení nebo přebírala informace od komisí, která případy s problémovou mládeží řešila. Obce řeší prevenci vandalismu a kriminality u dětí a mládeže v součinnosti se základními školami a státní nebo městskou policií.

6.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a. Analýza cílových (dotčených) skupin

Tab. 6.17 – Analýza cílových skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Obyvatelé obce	bezpečná obec	zvyšující se kriminalita (možnost krádeží aut, vykrádání bytů)	osobní/telefonní kontakt - obecní úřad, policie	policie, meziobecní spolupráce
Představitelé obcí	bezpečnost v obcích	vandalismus, krádeže, zvyšující se kriminality, dopravní nehody	osobní/telefonní kontakt - obyvatelé obce, policie	policie, meziobecní spolupráce
Policie	spolupráce s obcí	zvyšující se kriminalita	osobní/telefonní kontakt - obecní úřad	prevence kriminality (přednášky)
Neziskové organizace	spolupráce s obcí a rodiči	nedostatek finančních prostředků	osobní/telefonní kontakt - obecní úřad, rodiče	komunikace a spolupráce s členy
Školy	spolupráce s obcí a rodiči	nebezpečné přecházení dětí do školy, neukázněné děti, málo zájmových aktivit dětí	osobní/telefonní kontakt - rodiče, pedagogové	zřízení zájmových kroužků
Nezletilí 1-14 let	bezpečnost v obcích a na silnicích	nepřehledné přechody pro obce, opuštěná dětská hřiště	osobní/telefonní kontakt - rodiče, obecní úřad, policie	obec, policie
Mladiství 15-17 let	smysluplné využití volného času	vandalství, rušení nočního klidu	osobní/telefonní kontakt - policie, obecní úřad	kluby, zájmové kroužky, sportovní aktivity
Mladí dospělí 18-26 let	udržení morálky a zachování zdravého životního stylu	vandalství, krádeže, drogy, alkohol	policie, obecní úřad	rodiny, vzdělávací přednášky, práce, škola, bezpečnostní kamery
Osoby vykonávající trestnou činnost	snadnost provedení trestného činu, nízké zabezpečení majetku obyvatel a veřejného majetku	nebezpeční pro své okolí, ohrožování občanů, únik před policií	osobní/telefonní kontakt - policie	bezpečnostní kamery, fotopasti, meziobecní spolupráce
Recidivisté	snadnost provedení trestného činu, nízké zabezpečení majetku obyvatel a veřejného majetku	riziko nedopadení a možnost opakování trestné činnosti	osobní/telefonní kontakt - policie	bezpečnostní kamery, fotopasti, meziobecní spolupráce

Zdroj: Vlastní šetření

Z hlediska bezpečnosti byly vytipované cílové skupiny, které jsou s otázkou bezpečnosti a hrozbou kriminality úzce spjaty. Tato oblast trápí většinu obcí v ORP Vyškov z více hledisek – doprava, parkovací místa, vandalismus, krádeže apod.

b. Analýza rizik – registr rizik v oblasti bezpečnosti

Tab. 6.18 – Analýza rizik

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek finančních prostředků k udržování pořádku v obcích	3	4	12	meziobecní spolupráce	Obce
Nedostatečné finanční prostředky na zřízení a provoz obecní policie	5	3	15	meziobecní spolupráce	Obce
Organizační riziko					
Nedostatečné veřejné osvětlení	2	4	8	Zvýšení počtu osvětlení	Obce
Nízká spolupráce obcí v rámci bezpečnosti	4	3	12	meziobecní spolupráce	Obce
Nedostatek zabezpečovacích zařízení veřejných budov	4	4	16	zvýšení počtu zabezpečovacích zařízení	Obce
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	3	3	9	meziobecní spolupráce	Obce
Nezabezpečená veřejná prostranství	3	3	9	zvýšení počtu zabezpečovacích zařízení	Obec
Nevhodné využívání volného času dětí	3	3	9	zřízení dětských klubů, sportovišť, zájmových kroužků	Obce, rodiče
Technické riziko					
Opravy chodníků, silnic	3	4	12	kontrola stavu silnic a chodníků	Obec
Nefunkční nebo poškozené veřejné osvětlení	2	4	8	oprava veřejného osvětlení, údržba	Obec
Věcné riziko					
Zvyšující se trestná činnost	3	5	0	spolupráce s policií, kamerový systém	Obec
Vandalismus dospívajících	4	5	0	spolupráce s policií, kamerový systém	Obec
Nezájem rodičů o volnočasové aktivity dětí	3	3	0	zřízení dětských klubů, sportovišť, zájmových kroužků	rodiče

Zdroj: Vlastní šetření

Jednotlivé oblasti registru rizik v oblasti bezpečnosti vyplývají z analýz a šetření v území. Pro přehlednost jsou jednotlivá rizika seřazena do oblastí. Meziobecní spolupráce jako opatření ke snížení rizika se jeví jako vhodné opatření u rizika finančního a organizačního. Spolupráce obcí by vedla efektivnímu využívání vynakládání finančních prostředků.

6.1.4. SWOT analýza oblastí

Tab. 6.19 – SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
1) Spolupráce se státní policií 2) Probíhající osvěta bezpečnosti pro občany (besedy, letáky) 3) Dostatečné zabezpečení veřejných budov obcí 4) Dostatečné pokrytí obcí veřejným osvětlením 5) Dostatečná síť chodníků v obcích 6) Využití zaměstnanců obce pro vykonávání bezpečnostních úkonů (např. převádění školních dětí přes přechod) 7) Využití zaměstnanců obce jako obecního strážníka	1) Chybějící obecní policie 2) Nedostatečné zabezpečení veřejných prostor obcí 3) Nedostatečný počet přechodů pro chodce a bezpečnostních prvků v silniční dopravě (retardéry) 4) Nedostatek parkovacích míst před strategickými budovami 5) Nedostatečné prostředky k udržování pořádku v obci 6) Nedostatečná spolupráce a provázanost obcí v rámci bezpečnosti 7) Špatný stav komunikací
Příležitosti:	Hrozby:
1) Připojení zabezpečovacího zařízení na centrální pult integrovaného systému 2) Navýšení počtu přechodů pro chodce 3) Využití meziobecní spolupráce 4) Možnost využití společného obecního policisty pro více obcí 5) Vytvoření dětských klubů a tím omezení vandalství mladistvých 6) Pořízení zpomalovacích prvků za účelem zvýšení bezpečnosti 7) Využití dotačních titulů	1) Trestné činnosti osob na majetku jiných obcí 2) Vandalismus (ničení zastávek, dětských hřišť, mobiliáře) 3) Zvyšující se trestná činnost (vykrádání bytů, krádeže aut a majetku) 4) Změna legislativy

Zdroj: Vlastní šetření

Silné a slabé stránky SWOT analýzy vyplynuly z území při místním šetření a dotazníkovém šetření. Mezi silnými stránkami se objevuje dostatečná síť veřejného osvětlení, což pro pohyb obyvatel po obci v nočních hodinách je velmi důležité. Spolupráce obcí se státní policií je na území ORP Vyškov na dobré úrovni, i když je spádová služebna pouze ve městě Vyškov a nejbližší obcí je obec Krásensko. Nedostatečné zabezpečení veřejných prostor, nedostatečný počet přechodů pro chodce, nedostatek parkovacích míst a nedostatečné finanční prostředky obcí jsou jmenovány jako slabé stránky území, což vyplynulo z vlastního šetření.

Naopak v příležitostech vidí starostové spolupráci a to ať už s obcemi navzájem, různými organizacemi ve svých obcích nebo regionu. Dále pak ve využívání dotačních titulů nebo v nákupu bezpečnostních prvků silniční dopravy např. retardéry, zpomalovací semaforey, hlásiče rychlosti, do obcí.

Některé hrozby uvedené ve SWOT analýze nelze ovlivnit a ani předpovědět na dobu realizace strategie (legislativa a její vývoj do budoucna). Použití silných stránek ve SWOT matici můžeme eliminovat některé hrozby vhodnou spoluprací. Také vývojem strategií můžeme omezit hrozby, ohrožující naše slabé stránky. Největší hrozba se jeví vandalismus a trestná činnost osob na veřejném

majetku. Z popisu analýzy je třeba se zabývat zabezpečovacím zařízením nejen ve veřejných budovách, ale i na veřejných prostranstvích. Nemalou měrou by se měla meziobecní spolupráce a spolupráce se státní policií opírat i o prevenci vzniku hrozeb, především vandalismu.

6.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Bezpečnostní analýza priorit a opatření volitelného tématu strategie měla za cíl nalézt problémové oblasti a jejich opatření, které mohou v budoucnosti významně ovlivnit bezpečnost na území obce. Analýza je založena na dotazníkovém šetření a místním šetření v území. V jednotlivých kapitolách jsou tabulky, ke kterým jsou přiřazena hodnocení a komentář jak je ovlivněna úroveň bezpečnosti v obci. A to jak pozitivním, tak i negativním směrem.

Výše zpracovaná analýza je rozdělena do několika bloků, ve kterých se zjišťovaly skutečnosti z oblasti zabezpečení veřejného majetku a bezpečnosti pohybu občanů v obcích. V každém bloku byl monitorován současný stav vybavenosti obcí. Ať už z hlediska zabezpečení veřejných budov, obecního majetku na veřejných prostranstvích, bezpečného pohybu občanů v obcích (přechody, nehodovost, parkovací místa u veřejných budov, veřejná osvětlení), ale i spolupráci se státní policií a spolupráci mezi obcemi. Jedna oblast byla zaměřena na negativní zkušenosti obcí s vandalismem, krádežemi, černými výlepy plakátů a finančními náklady obcí na jejich odstraňování. U některých oblastí byly zpracovány finanční náklady obcí do tabulek a grafů s komentářem a porovnáním. Problémy, se kterými se obce potýkají, vyplývají z celkové zpracované analýzy.

Dotazované obce navrhují následující způsob meziobecní spolupráce v rámci bezpečnosti. Nejčastěji obce navrhovaly zřízení obecní policie v rámci více obcí, společného obecního policistu, společnou městskou policii, společnou obecní policii pro obce v okruhu 10 km a například obec Kučerov navrhovala zřízení městské policie v rámci svazku obcí Větrník. Občané by tak měli k dispozici obecního policistu, ke kterému by se mohly obracet se všemi problémy, jež se týkají bezpečnosti a pořádku v obcích. Dále se objevil návrh na zvýšenou kontrolu policií, sdílení informací o trestné činnosti včetně její prevence, osvěta proti drogám především pro mládež, vzájemná informovanost o trestné činnosti v dopravě. Další z návrhů byl také jednotný kamerový systém se záznamem, a to především kvůli vandalismu v obcích, problémovým místům a v neposlední řadě málo zabezpečeným veřejným budovám a prostranstvím.

Příkladem dobré praxe by mohl být dynamický zpomalovací semafor, který je umístěn v obci Kožušany-Tážaly v Olomouckém kraji. Principem zařízení je iniciace červeného signálu na semaforu při překročení stanoveného rychlostního limitu (50 km/h). Při zpomalení pod stanovený limit řidiči svítí opět zelená.

Nástin možných variantních návrhů v oblasti Bezpečnost

I. VARIANTA MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE: Zabezpečení veřejného majetku

I.1 Popis stávající situace a návrh řešení

Prevence kriminality představuje komplex opatření sociální prevence, situační prevence, včetně informování veřejnosti o možnostech ochrany před trestnou činností. Šetřením bylo zjišťováno, jak jsou zabezpečeny veřejné budovy v obcích. Nejčastější formou zabezpečení je využití alarmu

a uzamčení objektu. 21 obcí z celkového počtu má některé veřejné budovy zabezpečeny zabezpečovacím systémem (alarm) a pouze 4 obce mají instalovaný kamerový systém, který je pouze pro záznam. Co se týká veřejných prostranství, bylo zjištěno, že ve většině obcí zabezpečení chybí. Z šetření vyplynulo, že představitelé obcí mají zájem o meziobecní spolupráci v této oblasti problému. A to pořízení zabezpečovacích systémů, předávání zkušeností v rámci zabezpečování veřejného majetku.

I.2 Plusy a mínusy dané varianty

PLUSY	MÍNUSY
Efektivně vynaložené finanční prostředky	Rozdílné požadavky na zabezpečovací zařízení
Zabezpečení veřejného majetku	Zvýšené náklady na pořízení mobiliáře
Usvědčení pachatelů vandalismu	Vandalismus mobiliáře

I.3 Finanční dopady

Šetřením bylo zjištěno, že na území ORP v roce 2013 bylo zaznamenáno 8 případů, kdy došlo k vloupání do veřejných budov a ke krádežím veřejného majetku. Průměrná škoda byla vyčíslena ve výši 55 833 Kč. Mnohdy se stává terčem krádeží mobiliář z nezabezpečených veřejných prostranství, který je mnohdy pořízen za nemalé výdaje z obecních rozpočtů. I bez této bilance starostové projevíli zájem o zabezpečování veřejného majetku ve svých obcích.

Vysoké náklady pořízeného obecního majetku a bilance krádeží obecního majetku jsou hlavními faktory pro obce k zajištění ochrany veřejného majetku v obcích. Další příčina je rozmáhající se vandalismus na veřejném majetku, který obce stojí další finanční prostředky z obecních rozpočtů.

II. VARIANTA MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE: bezpečný pohyb občanů v obcích

II.1 Popis stávající situace a návrh řešení

Při řešení problémů bezpečnosti obcí je třeba hledat ucelená řešení s důrazem na ochranu obyvatel a majetku, která vychází z potřeb obcí a z konkrétních situací. K zajištění bezpečnosti obyvatel patří plynulost dopravy a dodržování dopravních předpisů, bezpečné přechody pro chodce, funkční veřejné osvětlení v obcích, bezpečný a rychlý průjezd vozidel Integrovaného záchranného systému (IZS), parkování před veřejnými budovami (obecní úřad, škola, pošta, obchod, aj.), dostatečná síť chodníků. Jako prostředky k dosažení zajištění bezpečnosti obyvatel a majetku v obcích se nabízí integrace dopravně řídicích technologií (dopravní značení, omezení rychlosti, aj.), poskytování dopravních informací, monitoring a zabezpečení veřejných budov a prostranství, přímá spolupráce s jednotkami IZS.

Ve většině obcí v ORP Vyškov je nedostatečný počet přechodů pro chodce, a některé obce již tuto situaci řeší tak, že mají zpracované studie ke zklidnění dopravy v obci. Možnosti zpracování společné studie a společná jednání s ředitelstvím SÚS a policií, které povede k vypracování projektové dokumentace v oblasti zklidnění dopravy ve všech obcích.

II.2 Plusy a mínusy dané varianty

PLUSY	MÍNUSY
Zpracování společné studie pro celé ORP	Rozdílné požadavky obcí celého ORP
Efektivní vynaložení finančních prostředků	Vyšší finanční náklady na pořízení bezpečnostních prvků
Plánování investic do infrastruktury obcí na základě studie	Nedostatečná síť chodníků
Investice do vybudování přechodů pro chodce	Nedostatek přechodů v obcích

II.3 Finanční dopady

Zajištění bezpečného pohybu občanů v obcích je jeden z prvořadých úkolů všech obcí ORP Vyškov. Vybudování bezpečných zón v obcích si vyžaduje nemalé finanční prostředky z omezených rozpočtů obcí. Jedna z alternativ se nabízí právě meziobecní spolupráce ve společných řešeních dané situace. V současné době není přesně zmapováno, co která obec může na svých komunikacích vybudovat, proto neuvádíme konkrétní finanční částky nákladů obcí. I bez této bilance starostové projevíli zájem o zabezpečování bezpečného pohybu občanů a veřejného majetku ve svých obcích.

6.2. Návrhová část pro oblast volitelného tématu

6.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Správa veřejné zeleně“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti Správy veřejné zeleně.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců představitelů 8 obcí z území ORP Vyškov. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování

definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

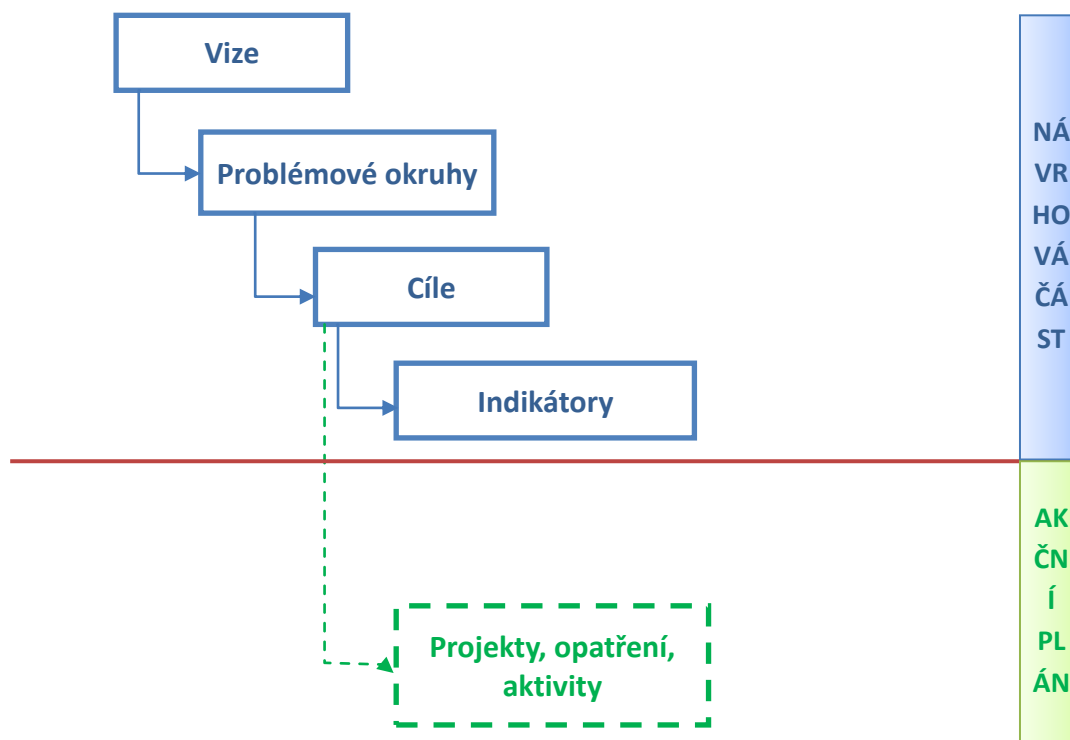
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Bezpečnosti“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce			
Bezpečnost	Problémová oblast 1 Nedostatečné zabezpečení veřejného majetku v obcích		Problémová oblast 2 Nedostatečné zabezpečení bezpečného pohybu občanů v obcích
	cíl 1.1 Předcházet vandalismu	cíl 1.2 Zabezpečit veřejné budovy a veřejná prostranství	cíl 2.1 Vybudování bezpečnostních prvků v obcích

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize

Ve správním obvodu ORP Vyškov se zlepšuje spolupráce mezi obcemi především díky společným projektům.

V obcích ORP je většina veřejných budov a veřejných prostranství lépe zabezpečena. V obcích ORP je řešena problematika bezpečnosti na komunikacích a věnována zvýšena pozornost pro bezpečný pohyb obyvatel po obcích.

Problémové okruhy v oblasti bezpečnosti

1. NEDOSTATEČNÉ ZABEZPEČENÍ VEŘEJNÉHO MAJETKU V OBCÍCH

➤ **Věcné argumenty**

Prevence kriminality představuje komplex opatření sociální prevence, situační prevence, včetně informování veřejnosti o možnostech ochrany před trestnou činností. Z dotazníkového šetření, provedeného v území ORP Vyškov vyplývá, že převážná většina obcí spolupracuje se státní policií a necelá polovina obcí má přiděleného policistu. Obecní policie je zřízena pouze ve Vyškově a Ivanovicích na Hané. Většina obcí v ORP Vyškov spadá pod obvodní oddělení Vyškov Policie ČR, jen Bohdalice-Pavlovice, Hvězdlice a Kozlany spadají pod obvodní oddělení Bučovice.

Osvěta v oblasti bezpečnosti občanů je vlastně prevence zahrnující v podstatě všechny aktivity, jejichž cílem je omezování výskytu a zabraňování rozvoje určitého negativního jevu ve společnosti. Ve více než polovině obcí v rámci ORP Vyškov probíhá osvěta formou besed v oblasti bezpečnosti pro občany, především pro seniory.

Šetřením bylo zjišťováno, jak jsou zabezpečeny veřejné budovy v obcích. Nejčastější formou zabezpečení je využití alarmu a uzamčení objektu (viz tabulka).

	Kamerový systém	Zabezpečovací systém (alarm)	Fotopast	Pouze uzamčený objekt	Neřešeno
Celkem	4	66	1	57	21
Škola	1	11	0	5	2
Mateřská škola	1	9	0	12	2
Obecní úřad	2	21	0	7	2
Knihovna	0	13	0	12	3
Sokolovna	0	3	0	10	5
Obecní prodejna	0	2	0	4	3
Provozovna	0	3	0	2	2
Jiné	0	4	1	5	2

Dotazníkovým šetřením bylo zjišťováno zabezpečení majetku v obcích. 21 obcí z celkového počtu má některé veřejné budovy zabezpečeny zabezpečovacím systémem (alarm) a pouze 4 obce mají instalovaný kamerový systém, který je pouze pro záznam. Co se týká veřejných prostranství, bylo zjištěno, že ve většině obcí zabezpečení chybí.

Šetřením bylo zjištěno, že představitelé obcí mají zájem o meziobecní spolupráci v této oblasti problému ať je to pořízení zabezpečovacích systémů, ale i předávání zkušeností v rámci zabezpečování veřejného majetku.

➤ **Příčiny problému**

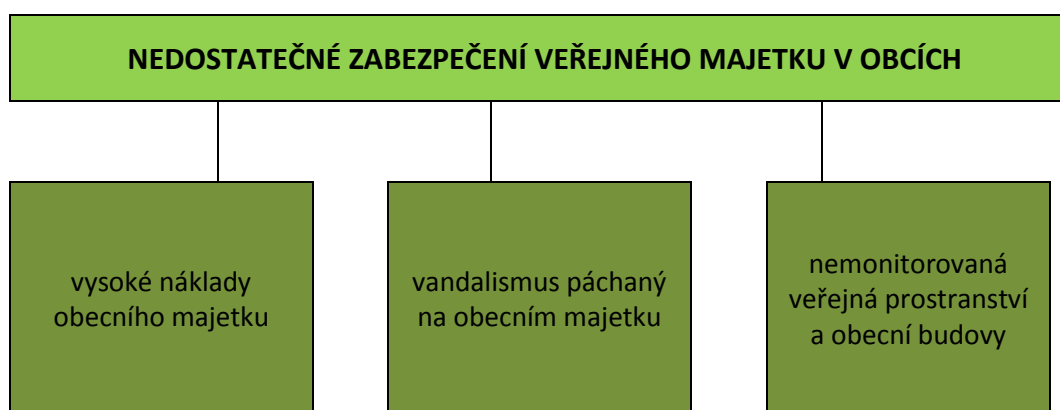
Šetřením bylo zjištěno, že na území ORP v roce 2013 bylo zaznamenáno 8 případů, kdy došlo k vloupání do veřejných budov a ke krádežím veřejného majetku. Průměrná škoda byla vyčíslena ve výši 55 833 Kč. Mnohdy se stává terčem krádeží mobiliář z nezabezpečených veřejných prostranství, který je pořízený za nemalé finanční výdaje obecních rozpočtů. I bez této bilance starostové projeví zájem o zabezpečování veřejného majetku ve svých obcích.

Vysoké náklady pořízeného obecního majetku a bilance krádeží obecního majetku jsou hlavními faktory pro obce k zajištění ochrany veřejného majetku v obcích. Další příčina je rozmáhající se vandalismus na veřejném majetku, který obce stojí další finanční prostředky z obecních rozpočtů.

➤ **Důsledky neřešeného problému**

Důsledky neřešeného problému jdou ruku v ruce s příčinami problému a z toho také pramení. S vandalismem se potýká více jak polovina obcí z celého území ORP Vyškov. Neřešení problému bude obce stát další finanční prostředky na odstranění škod vandalismu a nové pořízení odcizeného majetku.

➤ **Strom problému**

2. NEDOSTATEČNÉ ZABEZPEČENÍ BEZPEČNÉHO POHYBU OBČANŮ V OBCÍCH

➤ **Věcné argumenty**

Při řešení problémů bezpečnosti obcí je třeba hledat ucelená řešení s důrazem na ochranu obyvatel a majetku, která vychází z potřeb obcí a z konkrétních situací. K zajištění bezpečnosti obyvatel patří plynulost dopravy a dodržování dopravních předpisů, bezpečné přechody pro chodce, funkční veřejné osvětlení v obcích, bezpečný a rychlý průjezd vozidel integrovaného záchranného systému (IZS), parkování před veřejnými budovami (obecní úřad, škola, pošta, obchod, aj.), dostatečná síť chodníků. Jako prostředky k dosažení zajištění bezpečnosti obyvatel a majetku v obcích se nabízí integrace dopravně řídicích technologií (dopravní značení, omezení rychlosti, aj.), poskytování dopravních informací, monitoring a zabezpečení veřejných budov a prostranství, přímá spolupráce s jednotkami IZS.

Území SO ORP Vyškov je kvalitně napojeno na celostátní dopravní síť díky dálnici D1 a rychlostní silnici R46. Doprava v rámci vlastního území SO ORP je zajišťována po síti silnic II. třídy, které dostatečně pokrývají celý správní obvod.

Ve většině obcí v ORP Vyškov je nedostatečný počet přechodů pro chodce, a některé obce již tuto situaci řeší tak, že mají zpracované studie ke zklidnění dopravy v obci. Probíhají jednání s ředitelstvím SÚS a policií, které povede k vypracování projektové dokumentace v oblasti zklidnění dopravy v obcích.

➤ **Příčiny problému**

Z věcných argumentů vyplývají příčiny problémů, které můžeme identifikovat a to:

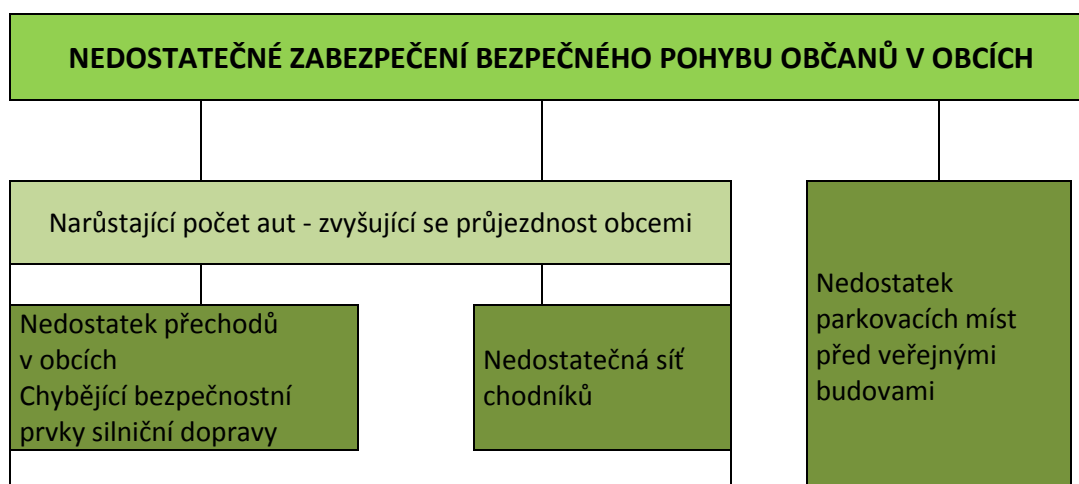
- Narůstající počet automobilů a tím zvyšující se průjezdnost obcí

- Nedostatečná síť chodníků v obcích
- Nedostatek přechodů v obcích a bezpečnostních prvků v silniční dopravě
- Nedostatek parkovacích míst před veřejnými budovami a tím zúžení vozovek parkujícími vozidly

➤ **Důsledky neřešeného problému**

Důsledky neřešeného problému se mohou odrazit ve zvýšené nehodovosti v obcích ve všech kategoriích. Nehody nejen v oblasti střetu automobilů s chodcem, ale i ohrožení cyklistů a chodců, zvláště pak dětí. Popsané důsledky korespondují s příčinami problému.

➤ **Strom problému**

6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	NEDOSTATEČNÉ ZABEZPEČENÍ VEŘEJNÉHO MAJETKU V OBCÍCH
Cíl 1.1	Předcházet vandalismu
Popis cíle	Vandalismus je spjat velice úzce s výtržnictvím, sprejerstvím a podobným negativním konáním. Hlavní příčinou těchto jevů je konání zla, absence etiky ve výchově a celkový pokles (leckdy úplná ztráta) morálních hodnot ve společnosti. V účinnějším boji za odstranění, nebo alespoň omezení různých forem vandalismu a výtržnictví ve společnosti by určitě významným způsobem mohlo napomoci časté a pravidelné preventivní působení učitelů občanské nauky, strážníků, či policistů na školách. Tento rozsah je však zatím evidentně nedostatečný. Prevence je společností dlouhodobě podceňována, což je velká škoda pro všechny zúčastněné strany. K potlačení negativních jevů společnosti lze značnou měrou přispět i kamerovým systémem umístěným na kritických místech ve městech i v obcích. Ty jsou schopny zabrat nejproblematičtější úseky, přiblížit a počítačově zaznamenat detaily obličeje podezřelých osob (registrační značky vozidel) jak ve dne, tak v noci. Významnou roli v úspěšnosti zákroků proti vandalům hraje také všímavost občanů, zvláště těch starších. Neřešení problému obce stojí nemalé finanční prostředky na odstranění škod.

	Cílem tedy je dostatečné zabezpečení v jednotlivých obcích (dle požadavku dané obce) a tím předcházet možnosti vzniku vandalismu, popřípadě napomoci k zadržení pachatele. Zároveň v rámci meziobecní spolupráce je cílem podělit se o získané zkušenosti, které se této problematice týkají.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> - Zpracovat harmonogram spolupráce s policií ČR ve školách - Vytipovat a zajistit budovy a veřejná prostranství ohrožená vandalismem - Společné projekty na snížení poškození vlivem vandalismu - Zajištění umístěného mobiliáře na veřejných prostranstvích
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ol style="list-style-type: none"> 1. Počet kamer umístěných na kritických místech 2. Počet zrealizovaných projektů meziobecní spolupráce v boji proti vandalismu
Rizika realizace	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedostatečné finanční prostředky na odstranění škod vandalismu 2. Nedostatečné prostředky na prevenci proti vandalismu (nátěry historických budov, aj.) 3. Nedostatečné prostředky na pořízení poškozeného zabezpečovacího zařízení 4. Nezáměr obcí zapojit se do společných projektů 5. Nedostatečná spolupráce s policií ČR
Aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jednání s policií ČR v rámci prevence na školách 2. Příprava besed s občany, s dětmi a mládeží 3. Umístění fotopastí a bezpečnostních kamer na vytipovaná místa 4. Spolupráce obcí a škol s policií v prevenci proti vandalismu 5. Jednání mezi obcemi o společných projektech 6. Předávání příkladů dobré praxe mezi obcemi v rámci meziobecní spolupráce 7. Zvést společnou databázi ohrožených budov na území ORP Vyškov 8. Vést databázi již poškozených budov a prostranství vandalismem s výsledkem zavedení nápravného opatření
Správce cíle	Návrh: starostové obcí

Problémový okruh 1	NEDOSTATEČNÉ ZABEZPEČENÍ VEŘEJNÉHO MAJETKU V OBCÍCH
Cíl 1.2	Zabezpečit veřejné budovy a veřejná prostranství
Popis cíle	Prevence kriminality představuje komplex opatření sociální prevence, situační prevence, včetně informování veřejnosti o možnostech ochrany před trestnou činností. Osvěta v oblasti bezpečnosti občanů je vlastně prevence zahrnující v podstatě všechny aktivity, jejichž cílem je omezování výskytu a zabraňování rozvoje určitého negativního jevu ve společnosti. Vysoké náklady pořízeného obecního majetku a bilance krádeží obecního majetku jsou hlavními faktory pro obce k zajištění ochrany veřejného majetku v obcích. Šetřením bylo zjištěno, že na území ORP v roce 2013 bylo zaznamenáno 8 případů, kdy došlo k vloupání do veřejných budov a ke krádežím veřejného majetku. Průměrná škoda byla vyčíslena ve výši 55 833 Kč. Mnohdy se stávají terčem krádeží nezabezpečená veřejná prostranství, kde je umístěn mobiliář, pořízený mnohdy za velké finanční

	<p>výdaje. I bez této bilance starostové projevíli zájem o zabezpečování veřejného majetku ve svých obcích.</p> <p>Cílem tedy je pořízení zabezpečovacích zařízení do veřejných budov a kamerových systémů na zabezpečení veřejných prostranství dle požadavku jednotlivých obcí.</p>
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> - Zpracovat harmonogram spolupráce s policií ČR - Zpracovat databázi veřejných budov, které nemají bezpečnostní zařízení - Zpracovat požadavky starostů na zabezpečení budov - Zpracovat finanční analýzy - Společné projekty na pořízení zabezpečovacích zařízení, kamerových systémů a fotopastí - Zmapovat možnosti čerpání finančních prostředků z dotací, z operačních programů v programovém období do roku 2020
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ol style="list-style-type: none"> 1. Počet zabezpečených veřejných budov a veřejných prostranství zabezpečovacím systémem
Rizika realizace	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedostatečné finanční prostředky na pořízení bezpečnostního zařízení 2. Nedostatečné finanční prostředky na pořízení kamerového systému 3. Nezájem obcí zapojit se do společných projektů 4. Nedostatečná spolupráce s policií ČR
Aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jednání s policií ČR při preventivních opatření 2. Jednání s bezpečnostními agenturami při zabezpečení veřejných budov 3. Jednání mezi obcemi o společných projektech 4. Zmapování potřeb na zajištění bezpečnostních systémů a kamerových systémů 5. Získat data a informace pro finanční analýzu 6. Průzkum trhu o možnostech zabezpečení 7. Jednání s představiteli obcí o začlenění projektů do dlouhodobých plánů rozvoje obcí
Správce cíle	Návrh: starostové obcí

Problémový okruh 2	NEDOSTATEČNÉ ZABEZPEČENÍ BEZPEČNÉHO POHYBU OBČANŮ V OBCÍCH
Cíl 2.1	Vybudování bezpečnostních prvků v obcích
Popis cíle	<p>Při stanovení cíle v oblasti bezpečnosti obcí je třeba hledat ucelená řešení s důrazem na ochranu obyvatel a majetku, která vychází z potřeb obcí a z konkrétních situací. K zajištění bezpečnosti obyvatel patří plynulost dopravy a dodržování dopravních předpisů, bezpečné přechody pro chodce, funkční veřejné osvětlení v obcích, bezpečný a rychlý průjezd vozidel Integrovaného záchranného systému (IZS), parkování před veřejnými budovami (obecní úřad, škola, pošta, obchod, aj.), dostatečná síť chodníků. Jako prostředky k dosažení zajištění bezpečnosti obyvatel a majetku v obcích se nabízí integrace dopravně řídicích technologií (dopravní značení, omezení rychlosti, aj.), poskytování</p>

	dopravních informací, monitoring a přímá spolupráce s jednotkami IZS. Cílem je vybudování bezpečnostních prvků v obcích dle jejich požadavků v souladu s předpisy policie ČR.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> - Zpracovat analýzu nebezpečných míst v jednotlivých obcích ve spolupráci s policií ČR včetně jejich řešení - Zpracovat analýzy bezpečnostních prvků v jednotlivých obcích - Zpracovat analýzu chodníkové sítě a parkovacích míst včetně návrhů řešení - Zpracovat finanční analýzy - Společné projekty na pořízení bezpečnostních prvků (hlásiče rychlosti, zpomalovací semaforey, retardéry, přechody pro chodce aj.) - Předložení návrhu administrace společných projektů
Název indikátorů k hodnocení cíle	1. Počet pořízených bezpečnostních prvků v obcích
Rizika realizace	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedostatečné finanční prostředky na vybudování chodníkové sítě a přechodů pro chodce 2. Nedostatečné finanční prostředky na pořízení bezpečnostních prvků 3. Nezáměr obcí zapojit se do společných projektů 4. Obava obcí ze špatného administrativního vedení velkých projektů 5. Legislativa zabraňující umístění bezpečnostních prvků v obcích 6. Vysoká náročnost na administraci a vedení projektu
Aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jednání s policií ČR 2. Příprava podkladů pro zpracování všech analýz 3. Vedení statistiky před a po umístění/vybudování bezpečnostních prvků 4. Jednání mezi obcemi o společných projektech a jejich administraci 5. Příprava projektových záměrů 6. Jednání s představiteli obcí o začlenění projektů do dlouhodobých plánů rozvoje obcí 7. Jednání se všemi aktéry v území (IZS, občané, policie) 8. Koordinace schůzek a jednání
Správce cíle	Návrh: starostové obcí

6.2.4. Indikátory

A.) Indikátory Problémových okruhů

Problémový okruh 1	NEDOSTATEČNÉ ZABEZPEČENÍ VEŘEJNÉHO MAJETKU V OBCÍCH		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do společných projektů		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	Starostové obcí		
Roky	2013	2017	2020

Plán		5	8
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Nejen předávání zkušeností v boji proti vandalismu, ale i zkušenosti s preventivními opatřeními mohou spojit obce v realizaci společných projektů. Realizace společných projektů v této oblasti pomůže obcím ušetřit finanční náklady a také administrace projektů může být časově méně náročná.		
Metodika a výpočet:	<i>Prostý součet zapojených obcí</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Výroční zprávy obcí a svazků obcí, webové stránky obcí</i>		

Problémový okruh 2	NEDOSTATEČNÉ ZABEZPEČENÍ BEZPEČNÉHO POHYBU OBČANŮ V OBCÍCH		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Pravidelná společná jednání obcí ORP s představiteli obvodních oddělení policie ČR působících v ORP		
Měrná jednotka	Počet setkání		
Správce měřítka	<i>Starostové obcí</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pravidelná setkávání představitelů obcí s představiteli obvodních oddělení policie ČR je důležitý krok v prevenci vyhledávání nebezpečných míst v obcích. Hledání společných řešení na vzniklé nepříznivé situace povede ke spokojenosti občanů v obcích ORP.		
Metodika a výpočet:	<i>Setkání ano/ne, počet společných setkání za kalendářní rok</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Info obcí ORP a statistiky obvodních oddělení policie ČR</i>		

B.) Indikátory Cílů

Cíl	Předcházet vandalismu		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet kamer umístěných na kritických místech		
Měrná jednotka	Počet kamer		
Správce měřítka	<i>Starostové obcí</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	K potlačení negativních jevů společnosti lze značnou měrou přispět i kamerovým systémem. Proto je hlavním indikátorem k měření tohoto cíle počet kamer umístěných na kritických místech v obcích.		
Metodika a výpočet:	<i>Prostý součet kamer</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Výroční zprávy a webové stránky obcí</i>		

Cíl	Předcházet vandalismu		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet zrealizovaných projektů meziobecní spolupráce v boji proti vandalismu		
Měrná jednotka	Počet projektů		
Správce měřítka	<i>Starostové obcí</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Projekty v rámci meziobecní spolupráce by obcím ušetřily nejen pořizovací náklady (nižší pořizovací cena), ale i finanční náklady s administrací. Proto je dalším indikátorem k dosažení stanoveného cíle počet projektů v rámci meziobecní spolupráce, které brání ve vzniku a šíření vandalismu.		
Metodika a výpočet:	<i>Prostý součet projektů</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Výroční zprávy DSO a obcí</i>		

Cíl	Zabezpečit veřejné budovy a veřejná prostranství		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet zabezpečených veřejných budov a veřejných prostranství zabezpečovacím systémem		
Měrná jednotka	Počet zabezpečených veřejných budov a prostranství		
Správce měřítka	<i>Starostové obcí</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		80	85
Skutečnost	70		
Popis měřítka:	K potlačení negativních jevů společnosti lze značnou měrou přispět i zabezpečovacím systémem umístěných ve veřejných budovách a veřejných prostranství ve městech i v obcích. Pomocí daného indikátoru lze zjistit plnění daného cíle.		
Metodika a výpočet:	<i>Prostý součet zabezpečených veřejných budov a prostranství</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Výroční zprávy a webové stránky obcí</i>		

Cíl	Vybudování bezpečnostních prvků v obcích		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet pořízených bezpečnostních prvků v obcích		
Měrná jednotka	Počet bezpečnostních prvků		
Správce měřítka	<i>Starostové obcí</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Hlavním indikátorem tohoto cíle je počet pořízených bezpečnostních prvků na komunikacích v obcích (hlásiče rychlosti, přechody, retardéry,		

	zpomalovací semaforey apod.). Pořízením bezpečnostních prvků lze zvýšit celkovou bezpečnost občanů při pohybu v obcích.
Metodika a výpočet:	<i>Prostý součet pořízených bezpečnostních prvků</i>
Zdroj čerpání dat:	<i>Obce ORP</i>

6.3. Pravidla pro řízení strategie

6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Zástupce SO Větrník
Zástupce SO Ivanovická brána
Zástupce MRG Rakovec
Zástupce SO Drahanská vrchovina
Zástupce MRG Melicko
Zástupce města Vyškova

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Gestoři indikátorů problémových okruhů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet obcí zapojených do společných projektů	Starostové obcí
2	Pravidelná společná jednání obcí ORP s představiteli obvodních oddělení policie ČR působících v ORP	Starostové obcí

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Předcházet vandalismu	Starostové obcí
1.2	Zabezpečit veřejné budovy a veřejná prostranství	Starostové obcí
2.1	Vybudování bezpečnostních prvků v obcích	Starostové obcí

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů cílů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.1./1	Počet kamer umístěných na kritických místech	Starostové obcí
1.1./2	Počet zrealizovaných projektů meziobecní	Starostové obcí
1.2./1	Počet zabezpečených veřejných budov a veřejných prostranství zabezpečovacím systémem	Starostové obcí
2.1./1	Počet pořízených bezpečnostních prvků v obcích	Starostové obcí

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednáání vyhodnocení	řídící skupina	každoročně v 2.

6.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok. V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán na r. 2017	
Příprava	
Realizace	
Vyhodnocení	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být

zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

6.4. Závěr a postup zpracování

6.4.1. Shrnutí

V návrhové části volitelného tématu Bezpečnost byly stanoveny dva problémové okruhy, které vzešly z předcházející analýzy, ze šetření v území a z jednání fokusní skupiny.

Prvním problémovým okruhem je „Nedostatečné zabezpečení veřejného majetku v obcích“. Tomuto problémovému okruhu byly přiřazeny dva cíle:

- 1.) Předcházet vandalismu
- 2.) Zabezpečit veřejné budovy a veřejná prostranství

Druhým problémovým okruhem, který vzešel ze šetření v území, je „Nedostatečné zabezpečení bezpečného pohybu občanů v obcích“. Tomuto problémovému okruhu byl přiřazen jeden cíl:

1.) **Vybudování bezpečnostních prvků v obcích**

Každý z výše uvedených cílů má svého správce a naplňování každého cíle bude sledováno prostřednictvím sady indikátorů.

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci s fokusní skupinou. Komunikace se členy fokusní skupiny probíhala po celou dobu tvorby návrhové části strategie a to osobním

setkáním, telefonicky i mailem. Zpracovaný návrh problémových okruhů a cílů vzešel ze zpracování realizačního týmu. Návrhy a náměty problémových okruhů v této oblasti diskutovali ve fokusní skupině zástupci obcí. V oblasti dopravy se vyjádřil k návrhové části zástupce policie ČR z obvodního oddělení Vyškov. K pořízení a instalaci zabezpečovacího zařízení do veřejných budov a prostranství v rámci prevence se vyjadřovali zástupci obcí z celého ORP Vyškov.

Strategie bude naplňována pomocí akčního plánu. Důležitou roli při plnění strategie bude mít tým ve složení manažer strategie a řídicí skupina. Manažer strategie zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Řídicí skupina bude rozhodovat o naplňování této strategie, zejména o jejích změnách a úpravách, ale také o schvalování akčního plánu. Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu. Projekty zařazené do akčního plánu pak budou naplňovat stanovené cíle.

Jedním z posledních kroků je schválení celého strategického dokumentu meziobecní spolupráce na II. oficiálním setkání představitelů obcí v území ORP.

Téma 4.b.: Správa veřejné zeleně

7.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

7.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Pod pojmem zeleň se rozumí soubor funkčních prvků buď přirozených nebo uspořádaných podle zásad sadovnické tvorby do menších či větších, zpravidla více funkčních kompozic, které utvářejí nebo doplňují dané prostředí. Funkční prvky jsou živé (zejména stromy, keře, trávnikové a květinové plochy apod.), neživé přírodní (voda, skály, strže, terénní modelace apod.) a neživé umělé (cesty, mosty, terasy, zdi, kašny, sochy apod.).

Údržba zeleně je nepřetržitý proces, který spočívá v systematické péči o tuto zeleň. Pravidelnou údržbu všech funkčních prvků zeleně je povinen zajistit vlastník pozemku, na veřejných prostranstvích jsou to obce, na kterých se zeleň nachází. Základem péče o zeleň je sekání travních ploch, jejich vertikulace (provzdušňování), hnojení, chemické odplevelování, sběr spadaneho listí a údržba okrasných záhonů. Důležitou součástí údržby zeleně je péče o stromy, keře a živé ploty. Stromy se musí prořezávat (především suché větve), tvarovat a omlazovat. Keře a živé ploty je potřeba zmlazovat, zastříhávat, pravidelně odstraňovat plevel a dosypávat mulčovací kůru. Staré a nemocné nebo na nevhodných místech rostoucí keře a stromy je nutné zlikvidovat a pařezy stromů odstranit. Součástí údržby je i provádění dosadeb. Při údržbě zeleně se uplatňují výrazné sezónní vlivy (kupříkladu: na jaře se musí více kosit trávniky, udržovat záhony a květinové mísy, na podzim je obvykle nutné hrabat spadane listí, na jaře pak prořezávat stromy a keře atd.). Součástí prací při údržbě zeleně je i odvoz a likvidace odpadů.

Citlivý přístup při zakládání a následná pravidelná péče o zeleň jsou nezbytnou podmínkou pro zajištění funkčnosti systému zeleně v celé obci.

Funkce veřejné zeleně:

- zlepšení kvality vzduchu (zejména ve městech)
- produkce kyslíku
- zachytávání prachu, smogu, ...
- bariéra proti hluku, která je uvnitř lidských sídel nejčastěji způsobena různými dopravními a mechanizačními prostředky
- zastínění
- estetická funkce
- korekce teplotních výkyvů (viz městské tepelné ostrovy)
- zdravotní, rekreační a estetické

Veřejná zeleň v intravilánu obcí může mít mnoho různých podob. Může se jednat o parky, zahrady, sady, lesoparky, aleje, stromořadí, trávniky, záhony, květinové mísy. Zeleň může tvořit jak souvislé porosty, tak i menší skupiny rostlin, může se jednat i o rozptýlenou a solitérní zeleň (například solitérně rostoucí keře a stromy, zelené pásy podél cest, květinové koše a mísy apod.).

Veřejná zeleň a čistota obce je součástí každodenního života obyvatel. Představitelé obcí se starají o zeleň nejen z titulu zákona, ale i z titulu prostředí, ve kterém žijí a snaží se ho uchovat pro další generace. Čistota a zeleň v obci bylo jedno z témat, které se nejčastěji objevovalo při diskusích na svazcích obcí a mikroregionech, které předcházely I. oficiálnímu setkání představitelů obcí na ORP Vyškov. Z výše popsaného vyplývá důležitost ochrany a údržby veřejné zeleně a čistoty v obcích. Proto se toto téma stalo prioritou a zpracovává se jako 4. volitelné téma tohoto projektu.

Základní legislativa

- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění,
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích
- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách
- Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší

7.1.2. Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Čistota obcí a její údržba

Pro zpracování analytické části volitelného tématu byl vypracován dotazník, který obsahoval otázky pro získání co nejpřesnějších informací z celého území ORP Vyškov. Analýza byla zaměřena na zjišťování současného stavu obcí při zajišťování údržby zeleně a čistoty obcí. Snahou bylo získat ucelené informace jednak o současném stavu a jednak o plánech jednotlivých obcí v této oblasti. Průzkum byl rozdělen do několika bloků. Jednotlivé bloky obsahovaly otázky zaměřené na komunální techniku a techniku údržby zeleně, na vybavenost v oblasti zajištění čistoty (toi toi, odpadkové koše, koše na zvířecí exkrementy), na otázky týkající se zeleně (výsadba) a její údržby (zavlažovací systém) a na zaměstnance obce, kteří se starají o čistotu obce a údržbu zeleně. V jednotlivých blocích byly zjišťovány možnosti zapojení obcí do společných projektů v rámci meziobecní spolupráce.

Data byla zjišťována na základě dotazníku, osobních pohovorů a vlastním šetřením v území. Ze 42 oslovených obcí ORP Vyškov byla analýza zpracována na základě předaných informací od 31 představitelů obcí.

Přehled komunální techniky na úklid komunikací a chodníků v jednotlivých obcích ORP Vyškov

Na úklid veřejných prostranství používají obce ve větší míře komunální techniku, která je ve vlastnictví obcí. V menší míře si obce komunální techniku pronajímají a to např. zametače, radlice na sníh, traktor jako hnací jednotku. Malé procento obcí odpovědělo, že nepoužívá žádné techniky k úklidu veřejných prostranství obce. Tyto obce používají na běžnou údržbu ruční nářadí, jako jsou smetáky, lopaty, ruční sekačky. Některé obce uvádějí, že i když mají vlastní techniku, na některé práce si techniku pronajímají, popřípadě práce řeší dodavatelsky.

Tab. 7.1 – Přehled komunální techniky ve vlastnictví obce

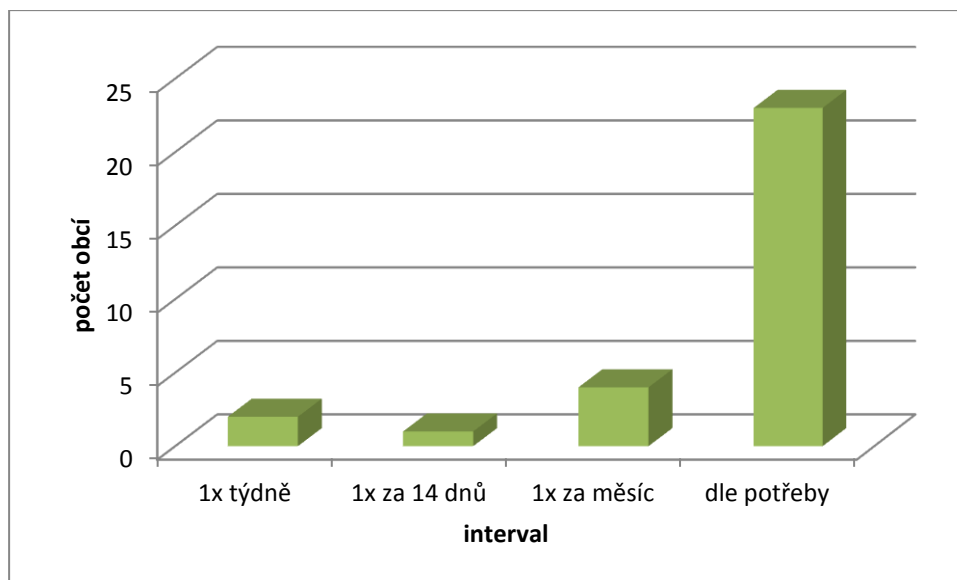
	Komunální technika na úklid komunikací a chodníků z toho			Obce, které nepoužívá komunální techniku na úklid komunikací
	ve vlastnictví obce	v nájmu	dodavatelsky	
celkem	19	7	3	4

(Zdroj dat: dotazníkové šetření)

Jak často probíhá úklid komunikací komunální technikou

U většiny obcí probíhá úklid dle potřeby. To se odvíjí od daného ročního období, ve kterém úklid probíhá např. zametání chodníků, úklid posypového materiálu v jarních měsících, úklid spadaneho listí na podzim a v zimě odmetání sněhu. Jen malé procento z dotazovaných obcí uvádí pravidelné intervaly údržby, což je patrné z grafu.

Graf 7.1 - Interval úklidu

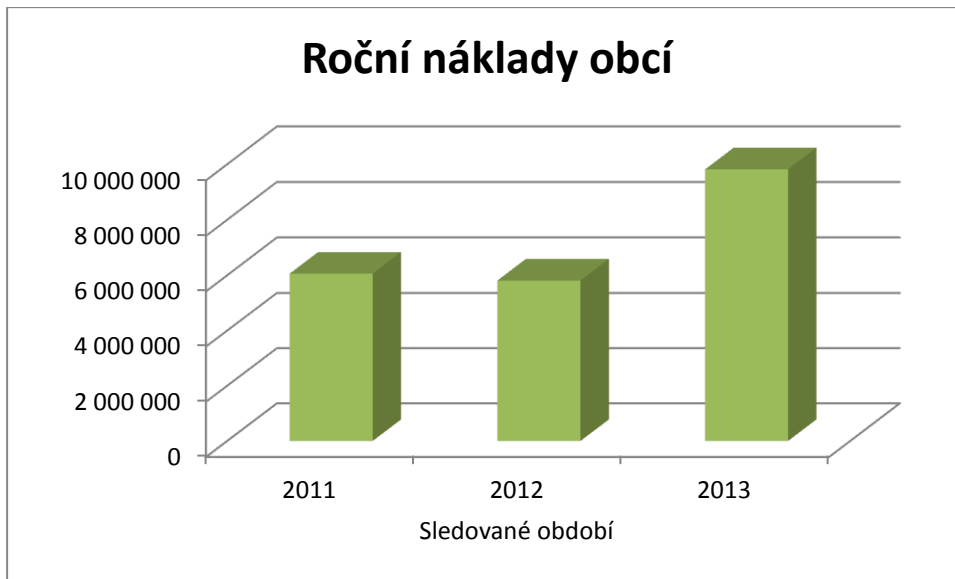

(Zdroj dat: dotazníkové šetření)

Roční náklady obce na úklid a údržbu čistoty v obci

Roční náklady obce na úklid a údržbu se odvíjí od velikosti katastru obce a od výše rozpočtu, se kterým obec hospodaří. Největší náklady na údržbu zeleně v našem ORP mají města Vyškov, Rousínov a Ivanovice na Hané. U měst, která poskytla data, přesahují roční náklady přes 2 000 000,- Kč za sledované období (roky 2011 - 2013). Celkové náklady na úklid a údržbu čistoty obcí se za sledované období zvyšují. U 17 obcí se náklady nedostaly pod hranici 50.000,-Kč. Finanční výkyvy výdajů v jednotlivých letech jsou způsobeny pořízením techniky na úklid či údržbu čistoty veřejných prostranství obcí. Např.: Dětkovice v roce 2013 obdržely dotaci na revitalizaci zeleně ze SZIF, Drnovice v roce 2013 pořídily stroje za 631.000,- Kč, Rostěnice-Zvonovice v roce 2011 pořídily sekačku za 30 000,-Kč a v roce 2013 zametadlo. Deset obcí z 31 plánuje v nejbližší době výdaje na nákup techniky.

Graf 7.2 – Roční náklady obcí

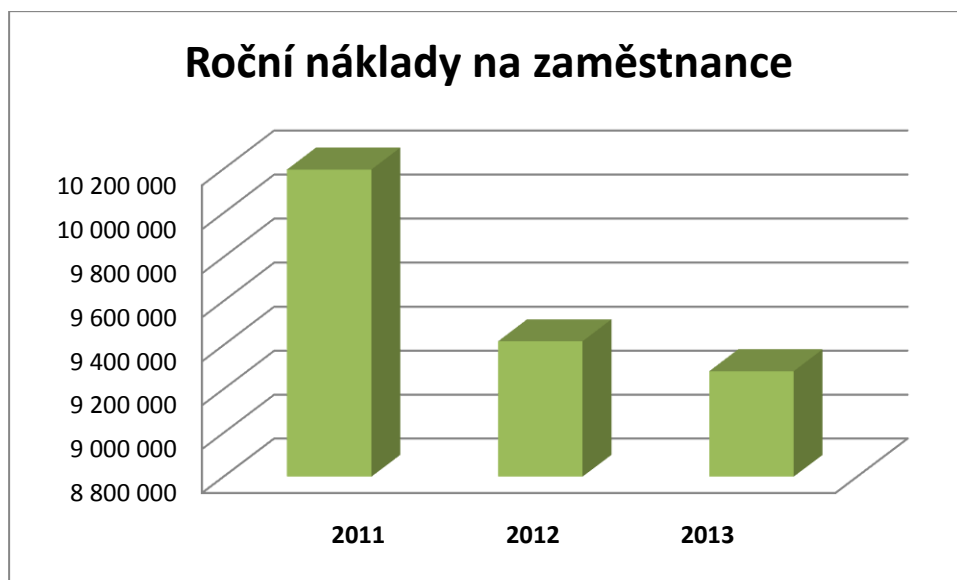
(Zdroj dat: dotazníkové šetření)

Na údržbu čistoty v obci se starostové snaží zapojit občany formou dobrovolnické práce - brigády. Tyto akce by měly jednak snižovat náklady obcí na údržbu čistoty veřejných prostranství a působit jako motivační prvek k tomu, aby si lidé více vážili prostředí kolem sebe. Jedním z důležitých aspektů svolaných dobrovolnických brigád by měla být prevence proti vandalismu. I přes snahu starostů zapojit své občany do úklidových prací obce je účast dobrovolníků velmi nízká. Ze šetření v území bylo zjištěno, že dobrovolnické práce se pravidelně (tj. 1x-2x ročně) konají v 11 převážně malých obcích. 6 starostů uvedlo, že brigády probíhají v jiný interval (dle potřeby v obci).

Počet zaměstnanců provádějící úklid obce v jednotlivých letech a roční náklady obce na zaměstnance

O úklid a čistotu veřejných prostranství se ve většině obcí starají zaměstnanci obce. Počet zaměstnanců se odvíjí od velikosti obce a jejich ročního rozpočtu. Nelze opomenout i jednotlivá roční období a jejich průběh, který má vliv na zajištění údržby zeleně a čistoty veřejných prostranství. Z vlastního šetření v území vyplynulo, že nejčastějším zdrojem financování těchto zaměstnanců jsou dotace z úřadu práce. Dále pak jsou mzdy těchto zaměstnanců hrazeny z rozpočtů obcí. Za poslední zdroj financování uváděli starostové dotační tituly z různých zdrojů. Z dotazníků vyplývá, že většina obcí z území ORP Vyškov přijímá na letní sezónu 1-2 pracovníky na údržbu zeleně v obci.

Graf 7.3 - Roční náklady obcí na zaměstnance

(Zdroj dat: dotazníkové šetření)

Mobiliář k udržování čistoty v obcích

Z hlediska posuzování údržby čistoty obcí je důležitá přítomnost a rozmístění odpadkových košů. Je důležité na jakých frekventovaných a strategických místech obec odpadkové koše má umístěny, aby řádně plnily funkci sběru odpadků v obci. S možností ukládání drobného odpadu na veřejných místech plyne pro obec povinnost se o tyto místa starat, pravidelně vyvážet odpadkové koše a udržovat okolí těchto nádob v čistotě. Tuto činnost zajišťují buď pracovníci obce, nebo svozová společnost, která odpadkové koše vyprazdňuje. Svou velkou roli zde hraje ukázněnost občanů a návštěvníků obce. Z dotazníkového šetření vyplývá, že obce umísťují odpadkové koše hlavně na autobusových zastávkách, u obchodů a pohostinstvích, u obecních úřadů, na dětských hřištích a u školních zařízení. Samostatnou stránku údržby čistoty pak tvoří hřbitovy, kde jsou umístěny odpadkové koše na drobný odpad vedle objemových kontejnerů. Některé obce mají umístěny odpadkové koše na výletních a v klidových částech obcí jako je rybník, parky.

Odpadkové koše na drobný komunální odpad mají v 50ti% obcí rozmístěny pravidelně tak, aby bylo pokryto celé území obce. Druhých 50% obcí uvádí, že odpadkové koše jsou rozmístěny pouze na nejfrekventovanějších a nejvíce navštěvovaných místech v obcích.

Tab. 7.2 – Přehled strategických míst umístěných odpadkových košů

	Autobusové zastávky	Autobusová nádraží	Vlaková nádraží	Obchody a provozovny	Pohostinství	Hřbitovy	Školská zařízení	Obecní úřad	Dětská hřiště a sportoviště	Jiné (výletní, rybníky aj.)
celkem	30	4	2	21	26	20	18	24	25	8
Dětkovice	X			X	X			X	X	
Drnovice	X			X	X	X	X	X	X	
Habrovany	X				X	X	X	X	X	X
Hlubočany	X			X	X		X	X		

Hoštice-Heroltice	X					X		X	X	X
Hvězdlice	X	X		X	X	X	X	X	X	X
Ivanovice na Hané	X	X	X			X		X	X	
Ježkovice	X	X		X	X	X	X	X	X	
Komořany	X			X	X	X	X	X	X	
Kozlany	X			X	X			X	X	
Krásensko	X			X	X	X		X	X	
Křižanovice										
Kučerov	X			X	X	X	X	X	X	
Lysovice	X				X	X	X	X	X	
Moravské Málkovice	X			X	X		X	X	X	
Nemojany	X				X					
Olšany	X			X	X	X	X	X	X	X
Orlovice	X			X	X	X				
Podbřežice	X			X	X	X		X	X	
Podivice	X							X		
Podomí	X			X	X		X		X	X
Prusy-Boškůvky	X				X	X	X		X	
Račice-Pístovice	X			X	X	X	X	X	X	X
Radslavice	X				X				X	
Rostěnice-Zvonovice	X					X	X	X	X	
Rousínov	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Ruprechtov	X			X	X	X	X	X	X	
Studnice	X			X	X	X		X	X	
Švábenice	X			X	X	X	X		X	X
Tučapy	X			X	X		X	X	X	
Vážany	X			X	X			X		
Vyškov	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

(Zdroj dat: dotazníkové šetření)

Na udržování čistoty a pořádku v obcích jsou nejen odpadkové koše na drobný komunální odpad, ale i koše na zvířecí exkrementy. Zvláště ve větších obcích a městech se rozmáhá trend „pejskařů“ a chovatelů malých i větších plemen psů v bytech a rodinných domcích. Tyto pejsky majitelé venčí na veřejných prostranstvích. Problémy s úklidem zvířecích exkrementů pak musí obce řešit.

Koše na zvířecí exkrementy řeší na území ORP Vyškov 10 obcí. Obec Podomí uvádí, že všechny koše je možné použít na zvířecí exkrementy.

Zájem o navýšení odpadkových košů na drobný komunální odpad má dle šetření 48% obcí a na zvýšení počtu košů na zvířecí exkrementy 42% obcí.

Plakátovací plochy a problémy s graffiti

K čistotě obcí patří i kultivovaná místa pro výlep plakátů v obcích. Plakáty informují a zvou občany na různé společenské akce a události. Často jsou však organizátory vylepovaná na místa k tomu určená např. na stojanech lamp veřejného osvětlení, na autobusových zastávkách nebo na plotech soukromých pozemků. Takové výlepy vypadají nevzhledně a obce musí vynakládat finanční prostředky na jejich odstranění. Jako prevenci proti černým výlepům mají obce své plakátovací plochy. 28 obcí z 31 dotázaných mají své stabilní plakátovací plochy. Dle šetření má 12 obcí zájem o navýšení počtu plakátovacích ploch. Černý výlep většinou obce řeší strháváním těchto plakátů.

Fenomén pouličního umění (street art) je již nedílnou součástí každého městského prostoru. Někdo je oprávněně považuje za nenáviděný vandalismus, jiní za obdivované současné umění. Škody, které sprejeři páchají, platíme všichni, a nejsou to škody malé. Výtvořové sprejerů nás obklopují doslova na každém kroku. Působí depresivně zvláště na staré lidi.

Ochranné nátěry proti graffiti jsou drahé, nejsou nikdy stoprocentně účinné a mnohdy je ani nelze využít. Na území ORP Vyškov má problémy s graffiti malé procento obcí. Nejvíce se tento problém objevuje ve větších obcích a městech, kde se soustředí problémové skupiny lidí. Ze šetření vyplývá, že obce ročně vynakládají řádově tisíce korun na odstranění škod způsobených sprejery. Jako prevence proti nechtěným "čmárancům", zvláště na zrekonstruovaných fasádách historických budov, se nabízí ochranný antigrafitový nátěr. Tento způsob ochrany je však pro většinu obcí finančně nákladný.

Větší obce a města mají ve svém katastru i taková místa, kde se přes snahu obce nedaří pořádek udržet. Problémová místa v obcích jsou různá. Jedná se např. o autobusové zastávky, dětská hřiště, parky, místa u sběrných hnízd, odlehlá místa za obcemi, kde se schází problémový občané nebo zde vznikají černé skládky. Z místního šetření vyplynulo, že s problémovými místy se potýká celkem 14 obcí z 31 dotázaných.

Mobilní WC (toi toi)

Převážně v letních měsících se v obcích konají různé společenské, kulturní, sportovní a jiné akce. Při těchto venkovních akcích je nutno řešit otázky hygieny, životního prostředí a jeho čistoty v areálech a vyletištích. Jedním ze způsobů jak zajistit kvalitní hygienické podmínky kdekoliv pod širým nebem, jsou mobilní WC. Šetřením bylo zjištěno, že z 31 odpovědí dotazovaných obcí na území ORP Vyškov, vlastní mobilní WC pouze 2 obce. 5 obcí si mobilní WC pronajímá či zapůjčuje. Většina dotázaných obcí odpovídá, že sociální zařízení je většinou součástí areálu nebo je v bezprostřední blízkosti, kde akce probíhají, tudíž nevyužívají pronájmu mobilních WC. Do společného projektu v rámci spolupráce na nákup mobilních WC, by se spojilo 17 obcí.

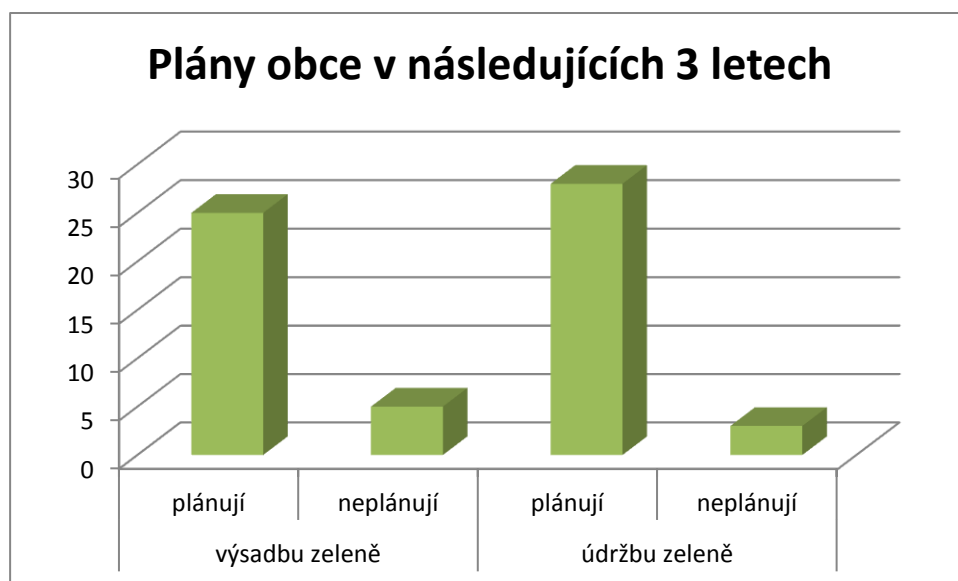
Zeleň v obci

Obce na rozdíl od města velmi úzce souvisí s okolní krajinou. Nemálo starostů správně vnímá potřebu zeleně v obci důsledněji řešit. Nejde jen o sekání trávy na obecních pozemcích a občasné pokácení suchého stromu. Tvorba zeleně a péče o ni v obci je dlouhodobá činnost. Od toho by se měl také odvíjet sortiment rostlin používaných ve výsadbách. Má-li být zezeň funkční, je třeba rozvoj plánovat na příštích pět a více let. Proto je nutné zachovat kontinuitu mezi střídajícími se zastupitelstvy a starosty. Malé obce mají výhodu v sociálních vazbách mezi občany, vesnický patriotismus a zakořenění v místě bydliště. Dokážou-li tohoto představitelé obcí využít, má zezeň v obci napůl

vyhráno. Podporuje-li alespoň část občanů plány obce a budou-li se moci podílet i na plánování rozvoje zeleně, podpoří se tím jejich vztah k obci. Navíc se prakticky vyloučí riziko vandalizmu, který významně ohrožuje veškerá veřejná zařízení včetně zeleně. Je-li výsadba zeleně v intravilánu službou hlavně pro občany dané obce, péče o zeleň v extravilánu je službou širšímu okruhu lidí.

Změna vztahu ke krajině je pro volené představitele obcí velkou výzvou. Právě oni mohou docílit kvalitativní změny v krajině. Obce by se mohly stát prostředníky mezi zájmy zemědělců na jedné straně a zájmy přírody a občanů na straně druhé.

Graf 7.4 - Plánování obcí

(Zdroj dat: dotazníkové šetření)

Z území ORP Vyškov vyplynulo, že výsadbu zeleně v následujícím období 3 let plánuje 25 obcí a 28 obcí plánuje její údržbu (prořezy, zmlazování stromů apod.). V intravilánu by měly obce zájem především o výsadbu stromů (12 obcí), keřovitých dřevin (16 obcí), o rozšíření travnatých ploch (5 obcí) a o květinové plochy (14 obcí). V extravilánu starostové uváděli, že mají zájem o výsadbu stromů (13 obcí), keřovitých dřevin (10 obcí), o rozšíření travnatých ploch (4 obce) a květinové plochy (3 obce). Obec Hvězdlice má zájem o výsadbu větrolamu, avšak kvůli administraci církevních restitucí obec nemůže záměry realizovat a čeká na výsledky digitalizace na svém katastrálním území.

Pro nabídku společného projektu na zeleň se vyjádřilo 55% z dotázaných starostů.

Rozšíření zeleně v obcích

Lidé žijící na venkově vnímali vždy zeleň jako nezbytnou součást života sloužící jejich obživě i odpočinku. Změna stylu venkovského života přináší i nové nároky na zeleň v sídlech.

Správné naplánování a založení každé nové i údržba stávající zeleně jsou velmi důležité pro funkčnost v celé obci. Citlivý přístup při zakládání a následná pravidelná péče o zeleň jsou zárukou dobrého výsledku. Při plánování je vhodné vždy upřednostnit domácí či zdomácnělé druhy dřevin a bylin. Důvodem není pouze snaha o zachování tradičního obrazu obce a její přírody, ale i fakt, že původní a zdomácnělé druhy rostlin jsou lépe přizpůsobeny místní půdě a podnebí než často používané a módní exotické druhy. Vhodným výběrem vysazovaných druhů si můžeme ušetřit zklamání i nemalé finanční prostředky.

Z níže uvedeného grafu vyplývá, na kterých místech v obcích je třeba z pohledu dotazovaných zástupců obcí zeleň rozšířit. Dle zjištění je potřeba nejvíce zeleně vysázet v nových obytných zástavbách a na náměstích či návších obce. Dále pak následuje potřeba zeleně ve stávající obytné zástavbě, v parcích, v areálech sportovních zařízení, na hřbitovech, v prostorách školských zařízení a dále v jiných lokalitách blíže nespécifikovaných jednotlivých obcí.

Graf 7.5 - Místa rozšíření zeleně

(Zdroj dat: dotazníkové šetření)

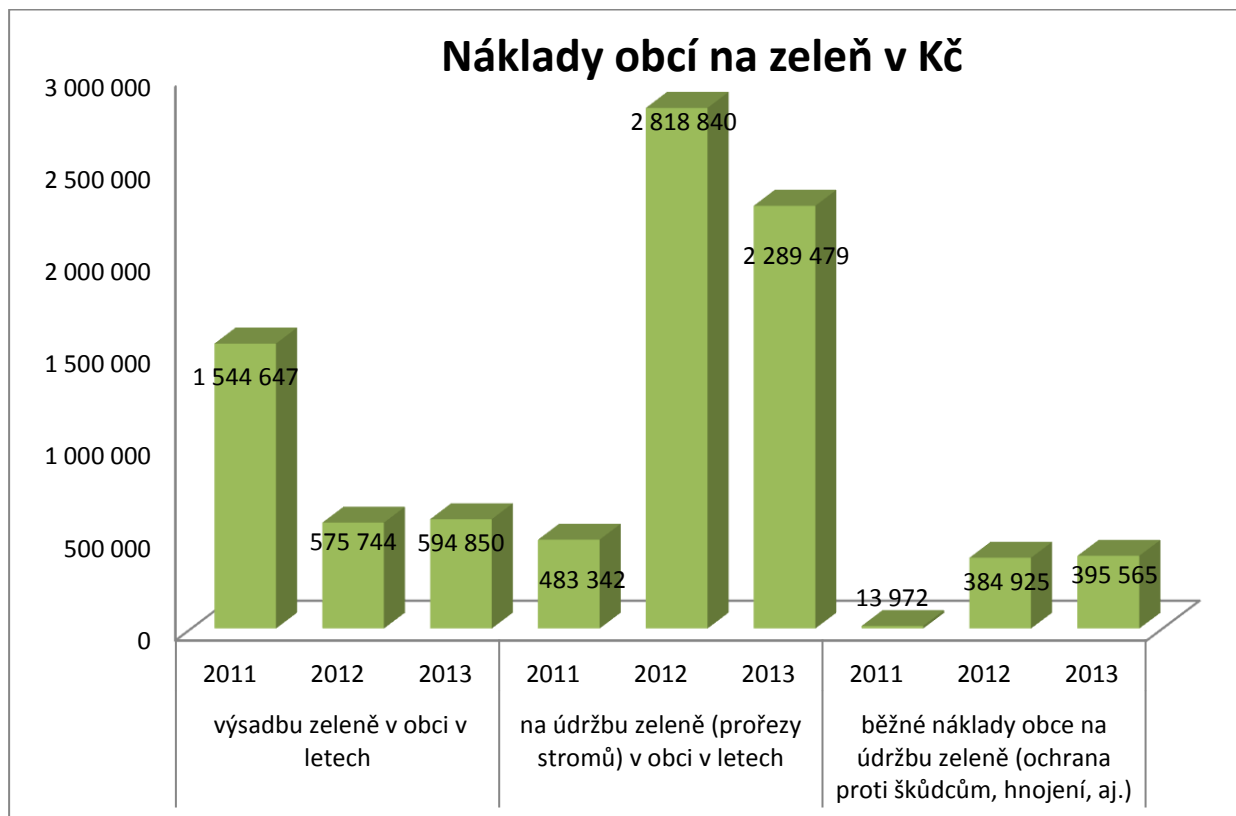
Náklady obcí na výsadbu a údržbu zeleně

Veřejná zeleň je obvykle financována z prostředků obcí, za její podobu, koncepci vývoje, stav a péči o ni většinou odpovídají samy obce. Mnohé obce na běžnou údržbu zeleně využívají vlastní zaměstnance. Většinou však tyto zaměstnanci obce nemají potřebné odborné znalosti. Přitom právě a jedině vysoká odbornost a rozsáhlé praktické zkušenosti jsou podmínkou dlouhodobě udržitelného dobrého stavu veřejné zeleně v obci, a tedy i účelného vynaložení prostředků.

Výsadba zeleně v obcích je pro obce finančně nákladná. Šetřením bylo zjištěno, že jedna obec z území ORP Vyškov řešila výsadbu zeleně ve spolupráci s podnikatelským subjektem sponzorsky. Mnohé obce spolupracují s neziskovými organizacemi (dobrovolní hasiči, zahrádkáři) na výsadbě i údržbě zeleně v intravilánu obce. Se zelení v extravilánu vypomáhají v některých obcích členové mysliveckých spolků. Také dobrá spolupráce se zemědělskými subjekty přispívá k ochraně zeleně na katastru obce. Roční náklady na výsadbu zeleně v obcích se ve sledovaném období různí. Rozdíly závisí jednak na velikosti rozpočtů jednotlivých obcí a na úspěšnosti obcí v žádostech o dotaci z MŽP, ze kterých je často obcemi pořizována nejen výsadba, ale i technika na údržbu zeleně v obcích. Výše

běžných nákladů na údržbu zeleně jako je ochrana proti škůdcům, hnojení aj. se ve sledovaném období u jednotlivých obcí nijak neliší. Nedochozí k žádným větším výkyvům. Výše vynakládaných finančních prostředků na údržbu zeleně se odvíjí od velikosti katastrálního území obce, od množství dřevin v intravilánu i extravilánu a od velikosti travnatých ploch.

Graf 7.6 - Náklady obcí na zeleň

(Zdroj dat: dotazníkové šetření, vlastní šetření)

Vyškov v roce 2012 a 2013 investoval do údržby keřů a stromů. Obec Podivice řešila ve sledovaném období údržbu zeleně (prořezy stromů apod.) svépomocí a to za účasti dobrovolných hasičů. Obec Račice-Pístovice výsadbu zeleně v jednotlivých letech řešila sponzorsky ve spolupráci s podnikateli. Údaje v grafu ovlivnily investice obce Rostěnice-Zvonovice, která v roce 2013 investovala finanční prostředky na pořízení žacího stroje na údržbu zeleně. Nejvíce obce investovaly do výsadby zeleně v roce 2011. Do údržby zeleně investovaly obce nejvíce finančních prostředků v roce 2012.

Závlahy a používání závlahových systémů

Zeleň v obcích působí něco jako filtr, který zachycuje prach, vodu a v letních měsících slouží jako klimatizace, jenž snižuje teplotu, zvyšuje vzdušnou vlhkost a poskytuje stín. Pro zvýšení kvality a vitality rostlin je důležitá rovnoměrná a pravidelná závlaha. Nepravidelné srážky mají neblahý vliv nejen na vzhled, ale i na zdravotní stav rostlin. Proto byl průzkum zaměřen na získání informací, zda obce v ORP Vyškov využívají v horkých letních měsících zavlažovací systémy. Nejvíce jsou

zavlažovány travnaté plochy hřišť, parky a prostory u obecních budov. 5 obcí uvádí zavlažování zeleně na hřbitovech.

Z níže uvedené tabulky je zřejmé, které obce závlahy používají a která nejčastější místa zavlažují.

Tab. 7.3 – Přehled míst kde obec používá závlahy

	Parky	Hřiště	Hřbitov	Prostory u obecní budov	Prostory školských zařízení
Celkem	6	10	5	6	4
Dětkovice					
Drnovice					
Hlubočany					
Hoštice-Heroltice		x			
Hvězdlice					
Ivanovice na Hané	x			x	
Ježkovice	x	x	x	x	x
Komořany					
Kozlany		x			
Krásensko					
Křižanovice u Vyškova					
Kučerov	x	x	x		
Lysovice		x			
Medlovice					
Moravské Málkovice		x			
Nemojany					
Olšany	x	x		x	
Orlovice					
Podbřežice	x	x	x	x	x
Podivice					
Podomí					
Prusy-Boškůvky					
Račice-Pístovice			x	x	x
Radslavice					
Rostěnice-Zvonovice					
Rousínov	x				
Ruprechtov					
Studnice					
Švábenice	x	x	x	x	x
Tučapy					
Vážany					
Vyškov		x			

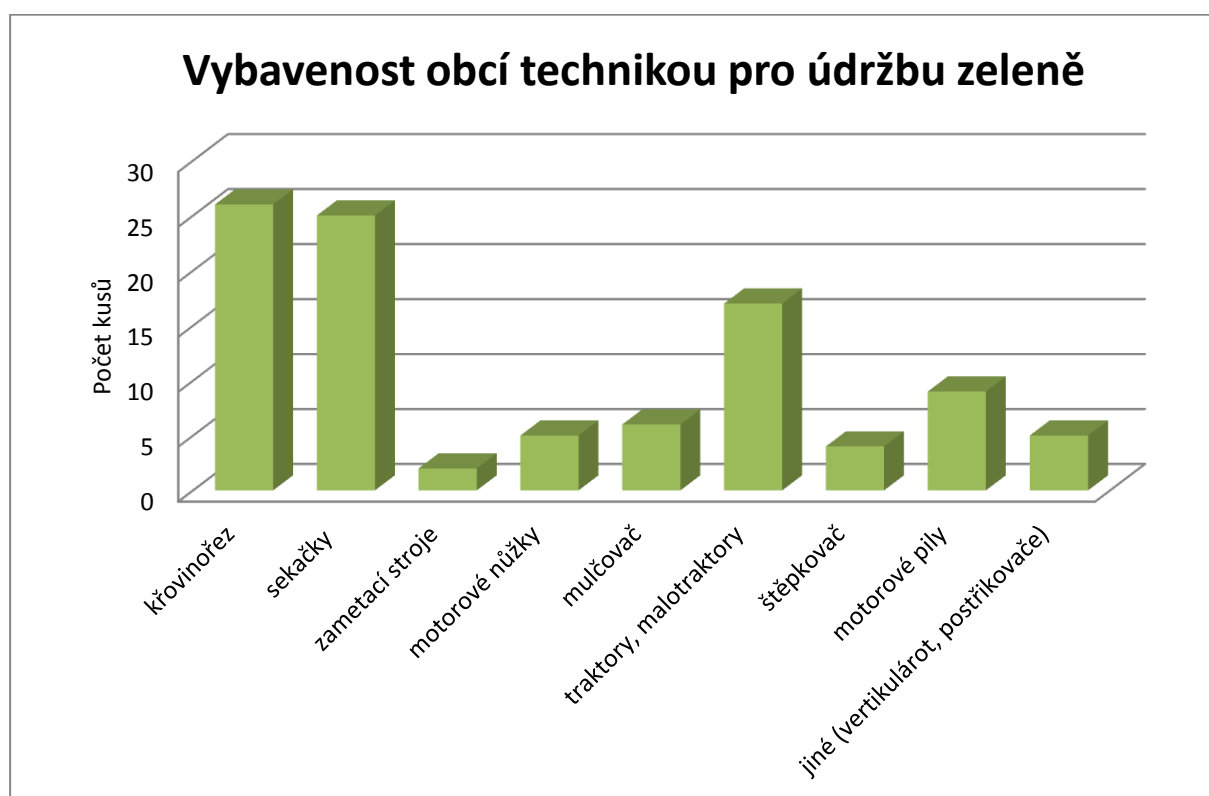
(Zdroj dat: dotazníkové šetření, vlastní šetření)

Vybavenost obcí pro údržbu zeleně

Veřejná zeleň nás obklopuje na každém kroku. Vnímáme ji jako samozřejmost, pokud je hezky upravená. Údržba veřejné zeleně je nekonečná práce a zaměstnává spoustu lidí připravených pracovat za každého počasí. O zeleň v převážné většině obcí pečují zaměstnanci obce. Zajišťují velký rozsah různých úkonů: sečení trávnických ploch, sběr listí, úpravu keřů a živých plotů, údržbu trvalkových a letničkových záhonů, práci s křovinořezem, sekání, zálivka a hnojení. Takové činnosti se nám obvykle vybaví při zmínce o údržbě veřejné zeleně. K této činnosti je třeba, aby obec byla vybavena minimálně základní technikou.

Z níže uvedeného grafu je zřejmé, že nejzákladnější vybavení většiny obcí jsou křovinořezy, sekačky, malotraktory a traktory, dále pak motorové pily, mulčovače, štěpkovače a motorové nůžky. Další technika závisí od koncepce zeleně a veřejných prostranství. Proto některé obce uvádí mezi techniku zametací stroje, vertikulátory, kultivátory, drtič, postřikovače. Pouze jedna z obcí uvedla, že údržba a péče o veřejnou zeleň je z její strany řešena dodavatelsky.

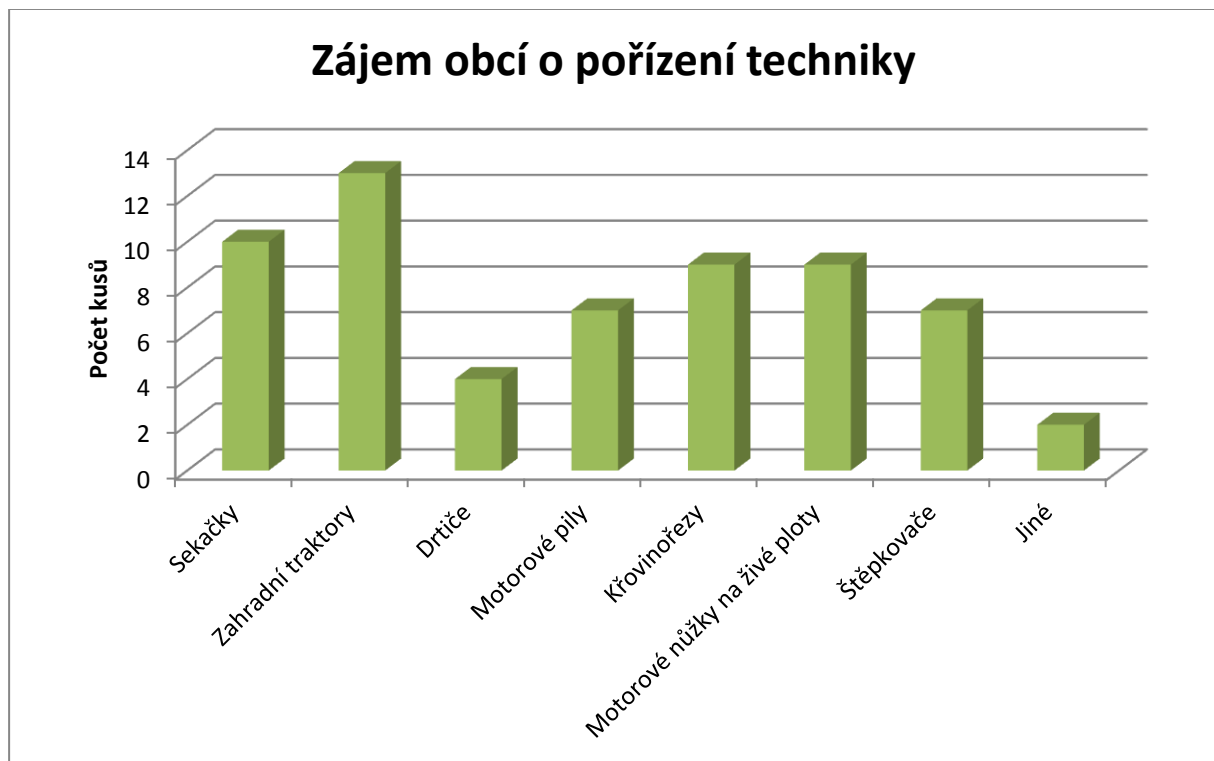
Graf 7.7 - Vybavenost obcí technikou

(Zdroj dat: dotazníkové šetření, vlastní šetření)

Z následujícího grafu vyplývá zájem obcí o pořízení techniky na údržbu zeleně v obcích. Obce mají zájem především o pořízení zahradních traktorů, sekaček, křovinořezů, motorových nůžek na živé ploty, štěpkovačů, motorových pil a neposlední řadě drtičů. Při téměř celoročním využívání techniky na údržbu veřejných prostranství dochází k jejímu značnému opotřebenosti a tím pádem i rychlejšímu stárnutí. Proto je žádoucí ze strany obcí obměňovat a doplňovat technický park pro tyto činnosti, což obce stojí nemalé finanční prostředky. 29 obcí uvádí, že technika na údržbu zeleně je v jejich vlastnictví. 45% obcí považují vybavenost technického parku za nedostatečnou a je třeba techniku doplňovat a rozšiřovat dle struktury vysázené zeleně.

Graf 7.8 - Zájem obcí o pořízení techniky

(Zdroj dat: dotazníkové šetření, vlastní šetření)

Je důležité, aby veřejnost byla o všech zamýšlených významnějších záměrech týkajících se veřejné zeleně informována. Největším úspěchem dlouhodobé péče o veřejnou zeleň je, když ji občané přijmou za „svou“, relaxují zde, chodí na procházky, případně upozorňují na vandalismus.

Kompostárny

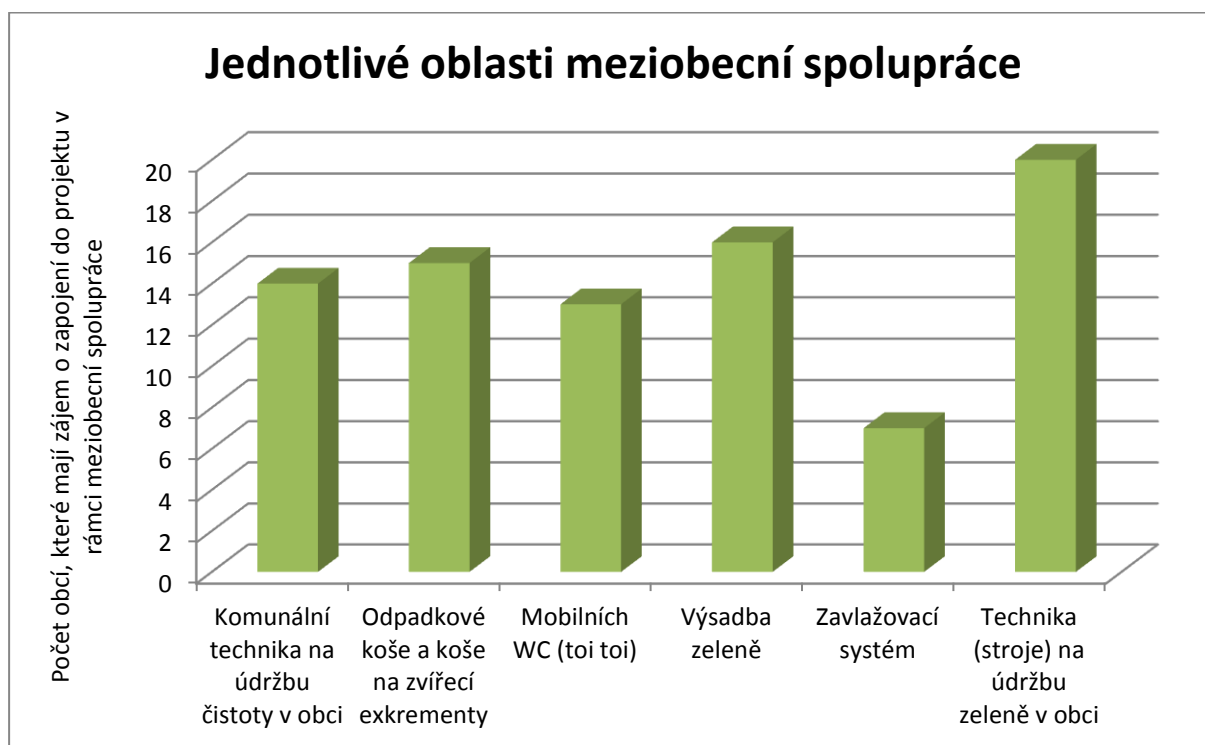
S údržbou zeleně úzce souvisí i likvidace odpadu z této činnosti. Z důvodu chystajících se legislativních změn, jsou obce postaveny před otázkou jak tento odpad v budoucnu likvidovat. Řešením se nabízí vybudování vlastních či společných kompostáren. Ze šetření vyplynulo, že o vybudování vlastní kompostárny by mělo zájem celkem 5 obcí a o vybudování společné kompostárny pro několik obcí by mělo zájem celkem 9 obcí. Společnou kompostárnu má mikroregion Dražanská vrchovina, která slouží k ukládání bioodpadu z obcí Krásensko, Račice-Pístovice, Ruprechtov, Ježkovice a Podomí. Tak se recykluje bioodpad, který vzniká na území spolupracujících obcí. Užitek ze vzniklého humusu mají všichni obyvatelé spolupracujících obcí. Humus, který vzniká, si odebírají občané všech obcí zdarma pro vlastní potřebu. Spolupracující obce používají humus na veřejnou zeleň. Další přínos projektu je, že se v obcích nepálí spadané listí a suchá vyhrabaná tráva, hlavně v podzimních měsících.

Vlastní kompostárnu má obec Habrovany a Bohdalice-Pavlovice. V průběhu probíhající analýzy území však bylo zjištěno, že převážná většina obcí (29 obcí) se zavázala likvidovat bioodpad v nové bioplynové stanici REBIOS, spol. s r.o. Jedná se o dceřinou společnost svazové společnosti RESPONO, a.s., která jako jediná nakládá s komunálním odpadem na území ORP Vyškov. Z celkového počtu 14 obcí, které mají zájem o vybudování kompostárny, je pouze 5 obcí, které nejsou smluvně zavázány společnosti REBIOS.

Meziobecní spolupráce

Studie byla zaměřena na zjišťování současného stavu obcí při zajišťování údržby zeleně a čistoty obcí. Snahou bylo získat ucelené informace jednak o současném stavu a jednak o plánech jednotlivých obcí v této oblasti. Průzkum byl rozdělen do několika bloků. Jednotlivé bloky obsahovaly otázky zaměřené na komunální techniku a techniku údržby zeleně, na vybavenost v oblasti zajištění čistoty (toi toi, odpadkové koše, koše na zvířecí exkrementy), na otázky týkající se zeleně (výsadba) a její údržby (zavlažovací systém) a na zaměstnance obce, kteří se starají o čistotu obce a údržbu zeleně. V jednotlivých blocích byly zjišťovány možnosti zapojení obcí do společných projektů v rámci meziobecní spolupráce. Z grafu vyplývá, že obce v rámci meziobecní spolupráce mají největší zájem o společný nákup techniky na údržbu zeleně v obci. Jako další oblast vzájemné spolupráce uváděli starostové nákup zeleně (výsadba), pořízení odpadkových košů a košů na zvířecí exkrementy. Společné pořízení komunální techniky na údržbu čistoty v obci preferovalo celkem 14 starostů a pořízení mobilních WC 13 starostů. Starostové ze 7 obcí by měli zájem v rámci meziobecní spolupráce o nákup zavlažovacího systému.

Graf 7.9 - Oblasti meziobecní spolupráce

(Zdroj dat: dotazníkové šetření, vlastní šetření)

V závěru dotazníku, na základě kterého byla zpracována tato analýza týkající se čistoty v obcích a údržby veřejné zeleně, byl ponechán pro představitele obcí prostor k případným připomínkám a návrhům, které otázky jim v daném dotazníku chyběly a co by bylo z jejich pohledu ještě třeba řešit. Tento prostor využilo celkem 12 obcí a z odpovědí bylo patrné, že představitelé obcí řeší převážně problémy z oblastí, na které byl dotazník zaměřen. Pouze od dvou obcí byla získána doplňující informace, týkající se zpracování žádosti a obdržení dotace z MŽP.

Zpracování žádostí a získávání dotací z operačních programů, z programů kraje i z dotačních programů ministerstev je jedna z oblastí, ve které na základě zájmu obcí lze uplatnit meziobecní

spolupráci. Společné projekty by tak mohly obcím se stejnými projektovými záměry ušetřit administraci i finanční prostředky např. při společných výběrových řízeních nebo při řízení projektů.

7.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Tab. 7.4 – Analýza cílových skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Obyvatelé obce	zdravé životní prostředí, dostatek zeleně, klidové a oddychové zóny, udržování zeleně	vandalismus vůči zeleni (nelegální kácení stromů, poškozování stromů, krádeže dřeva), neukázněnost vůči životnímu prostředí (odhazování odpadků, založení požáru), černé skládky,	besedy s občany, letáky, webové stránky obce a subjektů,	zapojení občanů do údržby zeleně, sankce a pokuty,
Chataři a chalupáři	zdravé životní prostředí, dostatek zeleně, klidové a oddychové zóny, udržování zeleně	vandalismus vůči zeleni (nelegální kácení stromů, poškozování stromů, krádeže dřeva), neukázněnost vůči životnímu prostředí (odhazování odpadků, založení požáru), černé skládky,	letáky, písemná forma, webové stránky obce, vývěsní deska	vyhlášky, provozní řády chatových a zahrádkářských kolonií, sankce a pokuty, kontrola prostředí ze strany obce
Podniky a firmy	příjemné prostředí, antistresové prostředí,	nevhodné investice z hlediska životního prostředí, korupce, nedodržování zákona vzhledem k životnímu prostředí	osobní jednání, písemná a emailová korespondence,	kontroly z odboru životního prostředí, sankce a pokuty, investice podnikatelského subjektu do nové technologie
Představitelé obcí	uspokojení vlastních občanů, součinnost občanů, firem a úřadů, zdravé antistresové prostředí, dostatek zeleně, dobrý cestovní ruch, rozvoj obce	korupce, nezájem a neochota, laxní přístup představitelů obcí k rozvoji životního prostředí,	letáky, písemná forma, webové stránky obce, úřední deska, zpravodaj obce, místní hlášení	meziobecní spolupráce, provádění kontrol ve spolupráci se životním odborem, investice do nové technologie, vytvoření podmínek pro zapojení občanů do péče o zeleň
Media	náměty pro čtenáře, příklady dobré praxe	negativní tvář obce, medializace negativních dopadů, nepřesné zkreslující informace	osobní jednání,	korektury článků před tiskem

Odbor životního prostředí	dodržování legislativy, součinnost všech subjektů, ochrana životního prostředí a krajiny	korupce, nezájem a neochota, laxní přístup úředníků, chybovost v rozhodování	osobní jednání, písemná a emailová korespondence, besedy, propagační materiál, veřejná projednávání	kontrola ze strany krajů, státu a EU, zapojení organizací ochránců přírody na národní a celosvětové úrovni
Kraj a stát	dodržování legislativy, součinnost všech subjektů, ochrana a rozvoj životního prostředí a krajiny, čerpání dotačních titulů	korupce, nezájem a neochota, laxní přístup úředníků, chybovost v rozhodování, zneužívání dotačních titulů, častá změna podmínek a pravidel při čerpání dotací	osobní jednání, písemná a emailová korespondence, propagační materiál, medializace, webové stránky	kontroly ze strany EU, sankce a penalizace, vyjednávání

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Tab. 7.5 – Analýza rizik

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek finančních prostředků k výsadbě a údržbě zeleně	4	4	16	čerpání dotačních titulů, meziobecní spolupráce	Obce
Nedostatečné finanční prostředky na zřízení techniky pro údržbu zeleně	4	3	12	čerpání dotačních titulů, sponzorství, meziobecní spolupráce	Obce
Organizační riziko					
Byrokracie ze strany ŽP	2	4	8	vyjednávání	Obce
Nedostatečná kapacita pracovních sil na údržbu čistoty v obci a údržbu zeleně	3	4	12	spolupráce s úřadem práce, dobrovolnické práce občanů a organizací	Obce
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	2	2	4	meziobecní spolupráce	Obce
Právní riziko					
Změna legislativy, které povede ke zvýšeným nákladům z rozpočtu obcí	4	4	16	upozornění na dopady změn legislativy, jednání na vládní úrovni (komunikace o problematice na úrovni ORP a krajské)	Obec a občané
Technické riziko					
Špatný stav techniky na údržbu čistoty a údržbu zeleně	2	3	6	využití dotací, vložení vlastních investic do modernizace techniky	Obec
Špatný stav vzrostlých dřevin	2	3	6	kontrola stavu dřevin, spolupráce s odborníky na ŽP	Obec
Věcné riziko					
Nezájem občanů a subjektů o spolupráci na údržbě čistoty a zeleně v obci	4	2	8	motivace občanů a ostatních subjektů ke spolupráci na údržbě čistoty a údržbě zeleni	Obec a občané
Vandalismus páchaný na veřejné zeleni	4	5	20	spolupráce s policií, kamerový systém, fotopasti	Obec a občané

Nezájem představitelů obce o čistotu a zeleň	2	3	6	aktivní přístup občanů, organizací	občané
Neodborný zásah do stávající zeleně	2	5	10	kvalitní výběr dodavatele služeb vzhledem k údržbě zeleně	Obec

7.1.4. SWOT analýza oblasti

Tab. 7.6 – SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
1. vzrůstající trend uvědomování si významu životního prostředí	1. nedostatek finančních prostředků na údržbu zeleně
2. široká škála veřejné zeleně	2. vandalismus páchaný na zeleni
3. bezprostřední blízkost lesů	3. finanční a časová náročnost údržby zeleně
4. relativně dobré životní prostředí	4. nedostačující a stárnoucí technika
5. rozsáhlé přírodní prostory	5. konzumní způsob života
6. kvalita přírodního zázemí	
7. chráněné krajinné oblasti	
Příležitosti:	Hrozby:
1. možnost čerpání financí ze zdrojů EU, MPŽP	1. rozmnožení škůdců a chorob u dřevin i rostlin
2. zapojení občanů do údržby zeleně a čistoty obce	2. nepříznivé klimatické podmínky
3. spolupráce s místními podnikatelskými subjekty	3. živelné pohromy
4. meziobecní spolupráce	4. změna legislativy
5. spolupráce s odbornými školami, vzdělávacími subjekty	5. příliv investic nevhodných z hlediska životního prostředí

Zdroj: vlastní šetření

Slabé a silné stránky SWOT analýzy v oblasti Správy a údržby zeleně jsou dány územím ORP Vyškov, ve kterém šetření probíhalo. Slabé stránky vytvořili aktéři z území, kteří žijí v realitě svých obcí. Příležitosti by měly eliminovat slabé stránky. Meziobecní spolupráce se jeví jako vhodná příležitost i z pohledu představitelů obcí, kteří se přiklonili v dotazníkovém šetření hned k několika oblastem spolupráce, ať už jsou to společné projekty na pořizování techniky, vzájemná pomoc v mikroregionech při péči o zeď v extravilánech a sousedících katastrech obcí nebo společnou administrací projektů. Hrozby se dají příležitostmi zmírnit a pomocí silných stránek je částečně eliminovat a ovlivňovat.

7.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Čistota a upravenost veřejného prostoru dnes tvoří neodmyslitelnou součást příjemného prostředí každé obce. Dobře udržované travnaté parky a plochy v obcích se stali po právu hlavní složkou životního stylu moderního člověka. Mají nezastupitelnou roli zvláště pak na sídlišťích nebo v panelové zástavbě.

Výše zpracovaná analýza je rozdělena do několika bloků. V každém bloku byl monitorován současný stav vybavenosti obcí mobiliářem, technikou, výsadbou zeleně a následnou údržbou. Bylo zjištěno, že většina obcí v ORP Vyškov o čistotu své obce a o údržbu zeleně na svých katastrech v rámci svých možností pečuje. Problémy, se kterými se obce potýkají, vyplývají z celkové zpracované analýzy. K navrhovaným řešením meziobecní spolupráce se dotazovaní starostové vyjadřovali v jednotlivých blocích pozitivně. Pro přehlednost byly jednotlivé oblasti možné meziobecní spolupráce souhrnně zpracovány v grafu č. 7.8.

Slabé a silné stránky SWOT analýzy vyplynuly z dotazníkového šetření a šetření v území. Možnost čerpání dotací ze zdrojů EU a jiných zdrojů v následujícím programovém období je jedna z příležitostí pro udržení čistoty a zeleně v obcích, pro pořízení potřebné techniky a tím i možnosti rozvíjení vzájemné budoucí meziobecní spolupráce.

Nástin možných variantních návrhů v oblasti Správa zeleně v obci

I.VARIANTA MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE: Zajištění finančních prostředků na údržbu zeleně

I.1 Popis stávající situace a návrh řešení

Údržba zeleně je nepřetržitý proces, který spočívá v systematické péči o tuto zeleň. Pravidelnou údržbu všech funkčních prvků zeleně je povinen zajistit vlastník pozemku. Na veřejných prostranstvích jsou to obce, na kterých se zeleň nachází. Veřejná zeleň a čistota obce je součástí každodenního života obyvatel. Představitelé obcí se starají o zeleň nejen z titulu zákona, ale i z titulu prostředí, ve kterém žijí a snaží se ho uchovat pro další generace.

Zájem obcí o pořízení techniky na údržbu zeleně je ve všech obcích. Obce mají zájem především o pořízení zahradních traktorů, sekaček, křovinořežů, motorových nůžek na živé ploty, štěpkovačů, motorových pil a neposlední řadě drtičů. Při téměř celoročním využívání techniky na údržbu veřejných prostranství dochází k jejímu značnému opotřebování a tím pádem i rychlejšímu stárnutí. Proto je žádoucí ze strany obcí obměňovat a doplňovat technický park pro tyto činnosti, což obce stojí nemalé finanční prostředky.

I.2 Plusy a mínusy dané varianty

PLUSY	MÍNUSY
Efektivně vynaložené finanční prostředky při společných nákupech techniky	Rozdílné požadavky na nákup techniky
Pořízení výkonnější techniky pro více obcí	Rozdílné požadavky na pořízení dřevin
Využití dotačních titulů ve společných projektech	Administrace společných projektů

I.3 Finanční dopady

O úklid a čistotu veřejných prostranství se ve většině obcí starají zaměstnanci obce. Počet zaměstnanců se odvíjí od velikosti obce a jejich ročního rozpočtu. Nejčastějším zdrojem financování těchto zaměstnanců jsou dotace z úřadu práce, dále pak jsou mzdy těchto zaměstnanců hrazeny z rozpočtů obcí a za poslední zdroj financování uváděli starostové dotační tituly z různých zdrojů. Z dotazníků vyplývá, že většina obcí z území ORP Vyškov přijímá na letní sezónu 1-2 pracovníky na údržbu zeleně v obci.

Příčina problému je nedostatek finančních prostředků na pořízení výše zmiňované techniky. Chybějící finanční prostředky jsou i příčinou nepořizování dřevin a ostatní zeleně, na dosazování chybějící zeleně nebo náhradní výsadbu za přestárlou a tedy nebezpečně vzrostlou zeleň. A v neposlední řadě jsou to finance na platy zaměstnanců, kteří se v období sezóny o veřejnou zeleň starají. Jako samostatnou kapitolu bychom mohli vyčlenit obce, které mají na svých katastrech lesy nebo větrolamy a které vyžadují zvláštní péči – tj. těžbu a dosazování vytěžené části.

II.VARIANTA MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE: Vybavení veřejných prostranství mobiliárem

II.1 Popis stávající situace a návrh řešení

Údržba zeleně je nepřetržitý proces, který spočívá v systematické péči o tuto zeleň. Pravidelnou údržbu všech funkčních prvků zeleně je povinen zajistit vlastník pozemku. Na veřejných prostranstvích jsou to obce, na kterých se zeleň nachází. Veřejná zeleň a čistota obce je součástí každodenního života obyvatel. Představitelé obcí se starají o zeleň nejen z titulu zákona, ale i z titulu prostředí, ve kterém žijí a snaží se ho uchovat pro další generace.

Zájem obcí o pořízení techniky na údržbu zeleně je ve všech obcích. Obce mají zájem především o pořízení zahradních traktorů, sekaček, křovinořezů, motorových nůžek na živé ploty, štěpkovačů, motorových pil a neposlední řadě drtičů. Při téměř celoročním využívání techniky na údržbu veřejných prostranství dochází k jejímu značnému opotřebování a tím pádem i rychlejšímu stárnutí. Proto je žádoucí ze strany obcí obměňovat a doplňovat technický park pro tyto činnosti, což obce stojí nemalé finanční prostředky.

I.2 Plusy a mínusy dané varianty

PLUSY	MÍNUSY
Efektivně vynaložené finanční prostředky při společných nákupech techniky	Rozdílné požadavky na nákup techniky
Pořízení výkonnější techniky pro více obcí	Rozdílné požadavky na pořízení dřevin
Využití dotačních titulů ve společných projektech	Administrace společných projektů

I.3 Finanční dopady

O úklid a čistotu veřejných prostranství se ve většině obcí starají zaměstnanci obce. Počet zaměstnanců se odvíjí od velikosti obce a jejich ročního rozpočtu. Nejčastějším zdrojem financování těchto zaměstnanců jsou dotace z úřadu práce, dále pak jsou mzdy těchto zaměstnanců hrazeny z rozpočtů obcí a za poslední zdroj financování uváděli starostové dotační tituly z různých zdrojů. Z dotazníků vyplývá, že většina obcí z území ORP Vyškov přijímá na letní sezónu 1-2 pracovníky na údržbu zeleně v obci.

7.2. Návrhová část pro oblast volitelného tématu

7.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Správa veřejné zeleně“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti Správy veřejné zeleně.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců představitelů 8 obcí z území ORP Vyškov. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnížší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

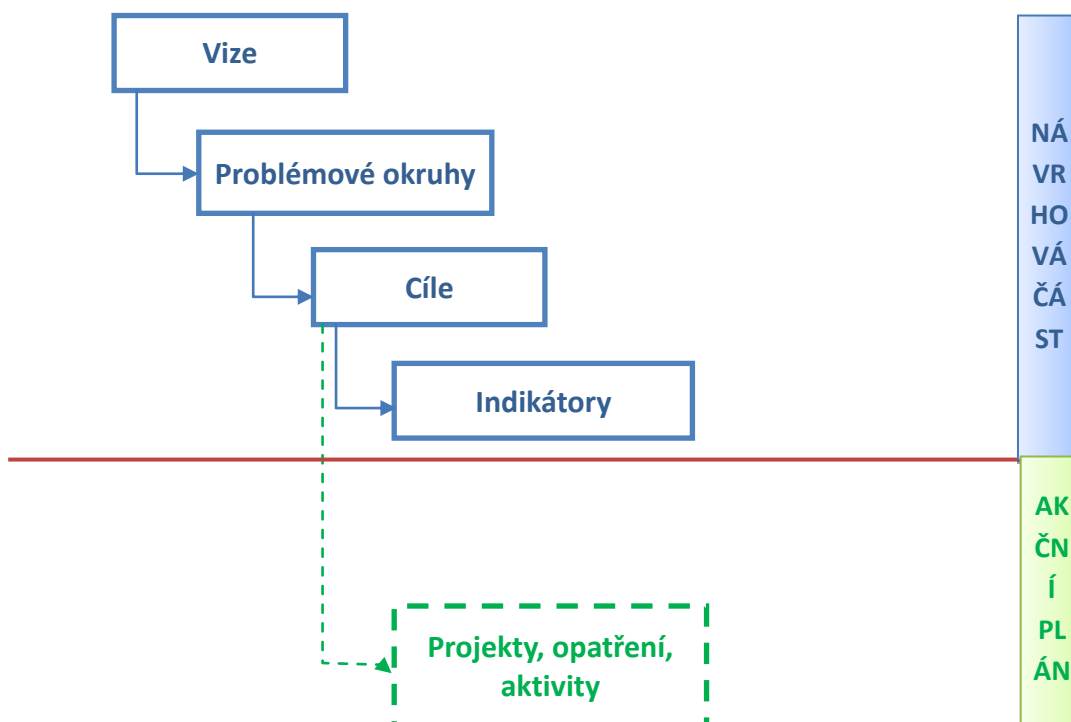
V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům,

politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Správa a údržba zeleně“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce			
Správa veřejné zeleně	Problémová oblast 1 Nedostatek finančních prostředků na údržbu zeleně	Problémová oblast 2 Nedostatek finančních prostředků na posílení přirozené funkce krajiny	Problémová oblast 3 Nedostatečné vybavení veřejných prostranství mobiliářem
	cíl 1.1 Pořízení techniky na údržbu zeleně, veřejných prostranství a dřevin k výsadbě	cíl 2.1 Posílení přirozené funkce krajiny	cíl 3.1 Pořízení mobiliáře

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

7.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize

Ve správním obvodu ORP Vyškov se zlepšuje spolupráce mezi obcemi především díky společným projektům.

V obcích ORP je zabezpečena výsadba i údržba veřejné zeleně a celoroční údržba veřejných prostranství. Veřejný prostor, odráží hodnotový systém jeho obyvatel a samospráv. Tento prostor je nutné kvalifikovaně spravovat a budovat tak, aby se jeho hodnota zvyšovala spolu s kvalitou života jeho obyvatel. Urbanismus a architektura musí respektovat požadavky na vesnický charakter, musí mít schopnost motivovat ke sdílení veřejného prostoru a podporovat udržitelnost bydlení.

Problémové okruhy v oblasti Správy zeleně v obci

1. Nedostatek finančních prostředků na údržbu zeleně

➤ Věcné argumenty

Údržba zeleně je nepřetržitý proces, který spočívá v systematické péči o tuto zeleň. Pravidelnou údržbu všech funkčních prvků zeleně je povinen zajistit vlastník pozemku. Na veřejných prostranstvích jsou to obce, na kterých se zeleň nachází. Veřejná zeleň a čistota obce je součástí každodenního života obyvatel. Představitelé obcí se starají o zeleň nejen z titulu zákona, ale i z titulu prostředí, ve kterém žijí a snaží se ho uchovat pro další generace.

Většina obcí používá na úklid veřejných prostranství komunální techniku, která je ve vlastnictví obcí. V menší míře si obce komunální techniku pronajímají a to např. zametače, radlice na sněh, traktor jako hnací jednotku. Jen 4 obce uvedly, že nepoužívají žádnou techniku k úklidu veřejných prostranství obce. Tyto obce používají na běžnou údržbu ruční nářadí, jako jsou smetáky, lopaty, ruční sekačky. Některé obce uvádějí, že i když mají vlastní techniku, na některé práce si techniku pronajímají, popřípadě práce řeší dodavatelsky.

O úklid a čistotu veřejných prostranství se ve většině obcí starají zaměstnanci obce. Počet zaměstnanců se odvíjí od velikosti obce a jejich ročního rozpočtu. Nejčastějším zdrojem financování těchto zaměstnanců jsou dotace z úřadu práce, dále pak jsou mzdy těchto zaměstnanců hrazeny z rozpočtů obcí a za poslední zdroj financování uváděli starostové dotační tituly z různých zdrojů. Z dotazníků vyplývá, že většina obcí z území ORP Vyškov přijímá na letní sezónu 1-2 pracovníky na údržbu zeleně v obci.

➤ Příčiny problému

Zájem obcí o pořízení techniky na údržbu zeleně je ve všech obcích. Obce mají zájem především o pořízení zahradních traktorů, sekaček, křovinořezů, motorových nůžek na živé ploty, štěpkovačů, motorových pil a neposlední řadě drtičů. Při téměř celoročním využívání techniky na údržbu veřejných prostranství dochází k jejímu značnému opotřebování a tím pádem i rychlejšímu stárnutí. Proto je žádoucí ze strany obcí obměňovat a doplňovat technický park pro tyto činnosti, což obce

stojí nemalé finanční prostředky. Z toho pramení i příčina problému a to nedostatek finančních prostředků na pořízení výše zmiňované techniky. Chybějící finanční prostředky jsou příčinou nepořizování dřevin a ostatní zeleně, na dosazování chybějící zeleně nebo náhradní výsadbu za přestárlou a tedy nebezpečně vzrostlou zeleň. A v neposlední řadě jsou to finance na platy zaměstnanců, kteří se v období sezóny o veřejnou zeleň starají. Jako samostatnou kapitolu bychom mohli vyčlenit obce, které mají na svých katastrech lesy nebo větrolamy a které vyžadují zvláštní péči – tj, těžbu a dosazování vytěžené části.

➤ **Důsledky neřešeného problému**

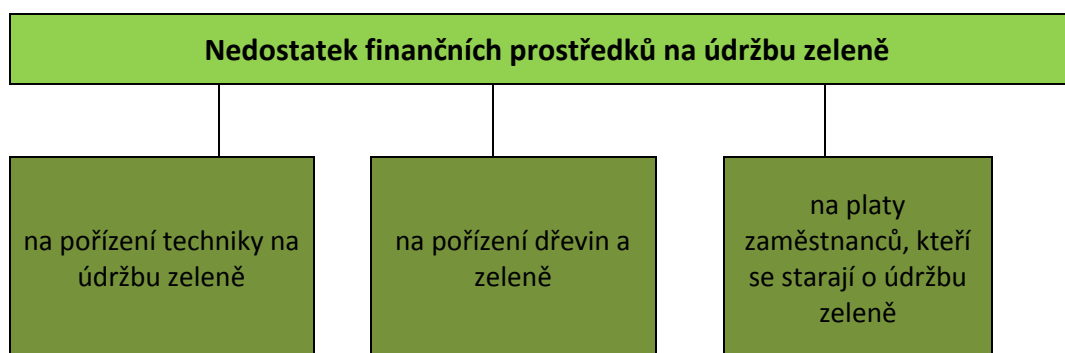
Důsledky neřešeného problému se dají shrnout do dvou oblastí a to do bezpečnostní údržby zeleně (nemocné stromy ohrožující bezpečnost) a do estetického vzhledu obce. Obě tyto složky mají pro obec důležitý význam a pro občany mohou mít i velké následky. Veřejná zeleň je financována z prostředků obcí, za její podobu, koncepci vývoje, stav a péči o ni odpovídají samy obce, které reagují na vývoj infrastruktury v obci.

Zeleň je souhrn všech volně rostoucích rostlin a je důležitým architektonickým a krajinným prvkem s velmi významnou ekologickou funkcí. V případě, že by se obec o zeleň řádně nestarala, může v důsledku zanedbání dojít ke ztrátě její funkce a to:

- ekologické
- kvality prostřední (vlhkost ovzduší, teplota, prašný spad, hluk, vibrace),
- rekreační
- ochrany zdrojů
- ekonomické (lesní hospodářství, zahradnictví, přírodní prostředí jako podpora turistického ruchu a atraktivity města a venkovské krajiny pro stálé obyvatele).

O zeleň v obci se starají převážně zaměstnanci obce, kteří nemají potřebné odborné znalosti, což může mít za důsledek špatnou koncepci výběru zeleně a dřevin. Přitom vysoká odbornost a rozsáhlé praktické zkušenosti jsou podmínkou dlouhodobě udržitelného dobrého stavu veřejné zeleně v obci, a tedy i účelného vynaložení prostředků.

➤ **Strom problému**

2. Nedostatek finančních prostředků na posílení přirozené funkce krajiny

➤ Věcné argumenty

K základním složkám krajiny patří reliéf, půda, vodstvo, klima, vegetační pokryv, zvířena a člověk. Jako přírodní krajina se nazývá území nedotčené lidskou činností, v němž dominují přirozené prvky, takových oblastí však na Zemi zbývá velmi málo. V současnosti převládá kulturní krajina vzniklá přetvořením původní přírodní krajiny činností člověka. Krajina má pro lidskou společnost řadu nezastupitelných funkcí, přičemž tyto funkce se s rozvojem lidské společnosti mění. Společnost má na krajinu určité nároky, a to výrobní, obytné a rekreační. Pro člověka je krajina prostorem, kde chce realizovat širokou paletu potřeb – od získávání potravy a materiálu pro oděv a obydlí, stavbu sídel, po rekreaci a estetické zážitky, inspiraci. Aby mohly být uspokojovány tyto různorodé potřeby zároveň, nelze krajinu využívat živelně. Plně funkční krajina se skládá ze zdravých ekosystémů. Ekosystém je takzvaně ekologicky stabilní, pokud je přirozený, člověkem neovlivněný. Jestliže člověk působí na ekosystémy negativními důsledky svých činností, ekologická stabilita klesá s mírou těchto zásahů. Z tohoto pohledu je proto nutné obnovovat a podporovat přirozenou funkci krajiny. Rozsah obnovy a podpory přirozené funkce krajiny je úzce spjat s otázkou možného vynaložení finančních prostředků.

➤ Příčiny problému

Mezi faktory poškozující a měnící krajinu patří především těžba nerostných surovin, urbanizace a výstavba, vodohospodářské procesy v krajině, cestovní ruch, průmysl, zemědělská a lesnická činnost.

Lidská činnost tedy vědomě i nevědomě zasahuje do procesů v krajině, převážně s negativními dopady a tím dochází ke snížení přirozené funkce krajiny. V takto narušené krajině je přírodní struktura zcela přeměněná, přírodní složky krajiny jsou zničené nebo zatlačené do okrajových poloh. Následkem poškozené krajiny dochází ke ztrátě živočišných a rostlinných druhů, k lokálním povodním či naopak k vysušování půdy. Náprava je možná jen za předpokladu značných energetických vstupů a ekonomických prostředků.

➤ Důsledky neřešeného problému

Pokud nebude krajina dostatečně chráněna a správně využívána budou narušeny její základní funkce. V důsledku neřešení problému dojde k tomu, že krajina se stane ekologicky nestabilní a přestane plnit svoji estetickou funkci. Její estetická hodnota je přitom nenahraditelná. Je vnímána zejména tehdy, když se člověk uchyluje do určitého prostřední za odpočinkem a rekreací. To se týká hlavně venkovské krajiny, ale svůj ekvivalent nachází i ve městě.

3. Nedostatečné vybavení veřejných prostranství mobiliářem

➤ Věcné argumenty

Z hlediska posuzování údržby čistoty obcí je důležitá přítomnost a rozmístění odpadkových košů. Je důležité na jakých frekventovaných a strategických místech obec odpadkové koše má umístěny, aby řádně plnily funkci sběru odpadků v obci. S možností ukládání drobného odpadu na veřejných místech plyne pro obec povinnost se o tyto místa starat, pravidelně vyvážet odpadkové koše a udržovat okolí těchto nádob v čistotě. Na udržování čistoty a pořádku v obcích jsou nejen odpadkové koše na drobný komunální odpad, ale i koše na zvířecí exkrementy. Zvláště ve větších

obcích a městech se rozmáhá trend „pejskařů“ a chovatelů malých i větších plemen psů. Problémy s úklidem zvířecích exkrementů pak musí obce řešit.

K čistotě obcí patří i kultivovaná místa pro výlep plakátů v obcích. Plakáty informují a zvou občany na různé společenské akce a události. Často jsou však organizátory vylepovaná na místa k tomu neurčená např. na stojanech lamp veřejného osvětlení, na autobusových zastávkách nebo na plotech soukromých pozemků. Takové výlepy vypadají nevzhledně a obce musí vynakládat finanční prostředky na jejich odstranění. Jako prevenci proti černým výlepům mají obce své plakátovací plochy. 28 obcí z 31 dotázaných mají své stabilní plakátovací plochy. Dle šetření má 12 obcí zájem o navýšení počtu plakátovacích ploch. Černý výlep většinou obce řeší strháváním těchto plakátů. Převážně v letních měsících se v obcích konají různé společenské, kulturní, sportovní a jiné akce. Při těchto venkovních akcích je nutno řešit otázky hygieny, životního prostředí a jeho čistoty v areálech a výletistích. Jedním ze způsobů jak zajistit kvalitní hygienické podmínky kdekoli pod širým nebem, jsou mobilní WC. Šetřením bylo zjištěno, že z 31 odpovědí dotazovaných obcí na území ORP Vyškov, vlastní mobilní WC pouze 2 obce. 5 obcí si mobilní WC pronajímá či zapůjčuje. Většina dotázaných obcí odpovídá, že sociální zařízení je většinou součástí areálu nebo je v bezprostřední blízkosti, kde akce probíhají, tudíž nevyužívají pronájmu mobilních WC. Do společného projektu v rámci spolupráce na nákup mobilních WC, by se zapojilo 17 obcí.

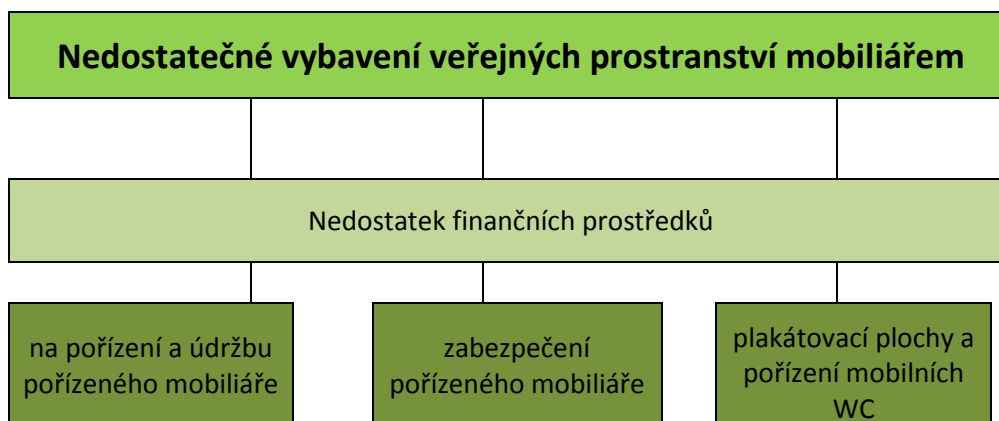
➤ Příčiny problému

Jako jedna z hlavních příčin problému nedostatečného vybavení veřejných prostranství mobiliářem jsou vyšší finanční náklady obce na jeho pořízení a zabezpečení. S pořízením mobiliáře souvisí další povinnosti obce (pravidelné vyprazdňování odpadkových košů a likvidace odpadu z košů na psí exkrementy, udržování plakátovacích ploch a udržování pořízených mobilních WC) a tím se zvedají další náklady obcím.

➤ Důsledky neřešeného problému

Důsledky neřešeného problému souvisí s příčinami. Pokud obec nebude mít dostatek finančních prostředků na pořízení potřebného mobiliáře (odpadkové koše, plakátovací plochy, koše na psí exkrementy) bude obec působit neupraveně a zanedbaně. V obci tak budou vznikat místa „zákoutí“, kde se hromadí drobný komunální odpad, kde dochází k černým výlepům a k neukáznělosti pejskařů (autobusové zastávky, parky, prostory před veřejnými a strategickými budovami a veřejná prostranství). Tato místa pak působí na obci odpudivě. Likvidace těchto nevzhledných míst je pro obec časově i finančně náročnější. Obec může ošetřit udržování veřejných prostranství vydáním Obecně závaznou vyhláškou. Bez potřebného vybavení je pro obec čistota obce těžko udržitelná.

➤ Strom problému

7.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	NEDOSTATEK FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ NA ÚDRŽBU ZELENĚ
Cíl 1.1	Pořízení techniky na údržbu zeleně, veřejných prostranství a dřevin k výsadbě
Popis cíle	Veřejná zeleň a čistota obce je součástí každodenního života obyvatel. Představitelé obcí se starají o zeleň nejen z titulu zákona, ale i z titulu prostředí, ve kterém žijí a snaží se ho uchovat pro další generace. Cílem je pořízení techniky na údržbu zeleně a veřejných prostranství ve všech obcích. Obce mají zájem především o pořízení zahradních traktorů, sekaček, křovinořezů, motorových nůžek na živé ploty, štěpkovačů, motorových pil a neposlední řadě drtičů. Při téměř celoročním využívání techniky na údržbu veřejných prostranství dochází k jejímu značnému opotřebování a tím pádem i rychlejšímu stárnutí. Proto je žádoucí ze strany obcí obměňovat a doplňovat technický park pro tyto činnosti, což obce stojí nemalé finanční prostředky. Cílem tedy je společné pořízení potřebné techniky na údržbu zeleně, malé komunální techniky na údržbu veřejných prostranství a společný nákup dřevin vše dle požadavků jednotlivých obcí. Velkou komunální techniku jako jsou žací stroj na údržbu travnatých příkopů, břehů potoků aj. mohou obce pořídit v rámci projektů meziobecní spolupráce.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> - Zpracovat návrhy možných druhů výsadby veřejné zeleně - Zpracovat posudky zdravotního stavu dřevin - Zpracovat požadavky jednotlivých obcí na výsadbu zeleně - Zpracovat projekty výsadby zeleně do dlouhodobých plánů obcí - Zjistit stávající stav komunální techniky v každé obci - Zpracovat požadavky na pořízení techniky od všech obcí - Společné projekty na pořízení komunální techniky a nákup dřevin pro každou obec - Připravit smluvní návrh zajištění a administrace společných projektů
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ol style="list-style-type: none"> 1. Počet pořízené malé a velké komunální techniky 2. Počet kusů pořízených dřevin určených pro výsadbu v obcích
Rizika realizace	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedostatek finančních prostředků na pořízení techniky 2. Nedostatek finančních prostředků na nákup dřevin pro výsadbu 3. Nezájem obcí zapojit se do společných projektů 4. Nedůvěra k administraci velkých projektů 5. Neprofesionální tým zabezpečující administraci projektů 6. Neshoda obcí při výběru velké komunální techniky a na podmínkách jejího provozu
Aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jednání starostů o potřebách v rámci cíle 2. Předkládání návrhů smluv a společných ujednání 3. Zapojovat aktéry z obcí při projednávání koncepce výsadby veřejné

	<p><i>zeleně</i></p> <p>4. <i>Aktivní vyhledávání dotačních titulů</i></p> <p>5. <i>Jednání s odborem životního prostředí ve Vyškově</i></p>
Správce cíle	<i>Návrh: starostové obcí, životní odbor ORP</i>

Problémový okruh 2	NEDOSTATEK FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ NA POSÍLENÍ PŘIROZENÉ FUNKCE KRAJINY
Cíl 2.1	Posílení přirozené funkce krajiny
Popis cíle	<p>Aby mohly být člověkem uspokojovány různorodé potřeby, nelze krajinu využívat živelně. Neuváženým zásahům, které mohou mít na krajinu negativní a nevratné důsledky, mají předcházet nástroje k plánování využití krajiny (územní plánování, pozemkové úpravy) a k její ochraně (územní systémy ekologické stability, chráněné oblasti, Natura 2000).</p> <p>Cílem tedy je v krajině umísťovat a doplňovat zeleň, tuto zeleň propojovat s prvky územního systému ekologické stability, navazovat na plochy lesa a zeleň nacházející se uvnitř zastavěných území. Dále zajistit prostupnost krajiny pro zvěř, živočichy a obyvatelstvo. Pomocí zeleně posilovat schopnost zadržení vody v krajině a současně eliminovat možnosti vzniku vodní a větrné eroze. Dbát na obnovu ploch sídelní zeleně vhodným druhem dřevin podporujících vytvoření příznivého mikroklimatu uvnitř zastavěného území.</p>
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Koncepce ochrany krajiny včetně ekologické stability na území ORP Vyškov</i> - <i>Vymezení ploch k posílení přirozené funkce krajiny (ochrana před povodněmi, rekreace)</i> - <i>Koncepce rozvoje rekreačních ploch</i> - <i>Stanovení podmínek pro změnu</i> - <i>Zajištění prostupnosti krajiny</i> - <i>Protierozní opatření</i> - <i>Meziobecní spolupráce</i> - <i>Zpracovat výsledky koncepce ochrany krajiny do dlouhodobých plánů obcí</i> - <i>Připravit smluvní návrh zajištění a administrace společných projektů</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Počet zapojených obcí do projektu v rámci meziobecní spolupráce</i> 2. <i>Počet ploch posílených k přirozené funkci krajiny</i>
Rizika realizace	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Nedostatek finančních prostředků na realizaci</i> 2. <i>Nezájem obcí zapojit se do společného projektu</i> 3. <i>Nedůvěra obcí k administraci</i> 4. <i>Neshoda obcí při sestavování koncepce</i>
Aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Jednání starostů o potřebách v rámci cíle</i> 2. <i>Předkládání návrhů smluv a společných ujednání</i> 3. <i>Zapojit aktéry do tvorby koncepce ochrany krajiny</i> 4. <i>Aktivní vyhledávání dotačních titulů</i>

	5. <i>Jednání s odborem životního prostředí ve Vyškově a odborníky</i> 6. <i>Spolupráce s VŠ</i>
Správce cíle	<i>Návrh: starostové obcí, životní odbor ORP</i>

Problémový okruh 3	NEDOSTATEČNÉ VYBAVENÍ VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ MOBILIÁŘEM
Cíl 3.1	Pořízení mobiliáře
Popis cíle	Cílem je pořízení vybavení veřejných prostranství mobiliářem za nižší finanční náklady v rámci společného projektu. Jedná se o pořízení odpadkových košů, plakátovacích ploch, košů na psí exkrementy, mobilních WC. Pokud obec nebude mít dostatek finančních prostředků na pořízení potřebného mobiliáře, budou veřejná prostranství působit neupraveně a zanedbaně.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Zpracovat přehled požadovaného mobiliáře</i> - <i>Zpracovat finanční analýzu</i> - <i>Provést průzkum trhu (ceny, typy mobiliáře)</i> - <i>Zpracovat návrhy společných projektů na pořízení mobiliáře</i> - <i>Připravit smluvní návrh zajištění a administrace společných projektů</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Počet kusů pořízeného mobiliáře dle typu</i> 2. <i>Počet zapojených obcí do společného projektu</i>
Rizika realizace	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Nedostatek finančních prostředků na pořízení mobiliáře</i> 2. <i>Nezájem obcí zapojit se do společných projektů</i> 3. <i>Neprofesionální administrace projektů</i>
Aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Společná jednání starostů v ORP</i> 2. <i>Představení jednotlivých návrhů na pořízení mobiliáře</i> 3. <i>Předkládání návrhů smluv a společných ujednání</i> 4. <i>Aktivní vyhledávání dotačních titulů</i> 5. <i>Vypracovat sumáře požadovaného mobiliáře od obcí</i>
Správce cíle	<i>Návrh: starostové obcí</i>

7.2.4. Indikátory

A.) Indikátory Problémových okruhů

Problémový okruh 1	NEDOSTATEK FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ NA ÚDRŽBU ZELENĚ		
Číslo indikátoru	1.		
Název indikátoru	<i>Počet obcí zapojených do společných nákupů komunální techniky</i>		
Měrná jednotka	Ks		
Správce měřítka	Starosta obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán	5	5	10

Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Společným nákupem komunální techniky pro více obcí se docílí úspory finančních prostředků na pořizovanou techniku a také zjednodušení administrace společného projektu. Počet zapojených obcí je hlavním měřítkem pro hodnocení stanoveného cíle. Meziobecní spoluprací mohou obce dosáhnout úspory časové i finanční.		
Metodika a výpočet:	Součet zapojených obcí		
Zdroj čerpání dat:	Webové stránky obcí, výroční zprávy obcí		

Problémový okruh 2	NEDOSTATEK FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ NA POSÍLENÍ PŘIROZENÉ FUNKCE KRAJINY		
Číslo indikátoru	2.		
Název indikátoru	Počet zpracovaných žádostí o dotace na ochranu přírody a vody		
Měrná jednotka	ks		
Správce měřítka	Svazky obcí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	4
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Cílem je udržet krajinu ve stavu ekologické stability. Pomocí dotací na údržbu zeleně mohou obce posilovat schopnost zadržení vody v krajině a současně eliminovat možnosti vzniku vodní a větrné eroze. Obce své potřeby a záměry mohou realizovat samostatně či v rámci meziobecní spolupráce a tím dosáhnout úspory časové i finanční.		
Metodika a výpočet:	Prostý součet zpracovaných žádostí o dotace		
Zdroj čerpání dat:	Předsedové svazků obcí, obce		

Problémový okruh 3	NEDOSTATEČNÉ VYBAVENÍ VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ MOBILIÁŘEM		
Číslo indikátoru	3.		
Název indikátoru	Počet vytvořených nebo obnovených veřejných prostranství		
Měrná jednotka	ks		
Správce měřítka	Obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	4
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Vybavení veřejných prostranství mobiliářem a vytvořit z nich místa odpočinku pro všechny generace je náplní cílů tohoto problémového okruhu. Naplněním cílů dojde k vytvoření nebo obnovení míst setkávání občanů v obcích. Obce své projektové záměry mohou realizovat samostatně či v rámci meziobecní spolupráce a tím dosáhnout úspory časové i finanční.		
Metodika a výpočet:	Prostý součet vytvořených nebo obnovených prostranství		
Zdroj čerpání dat:	obce		

B.) Indikátory cílů

Cíl 1.1	Pořízení techniky na údržbu zeleně, veřejných prostranství a dřevin k výsadbě		
Číslo indikátoru	1.		
Název indikátoru	<i>Počet pořízené malé a velké komunální techniky</i>		
Měrná jednotka	ks		
Správce měřítka	Starosta obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán	0	3	4
Skutečnost	0	3	4
Popis měřítka:	Počet pořízené malé i velké techniky je hlavním měřítkem pro hodnocení stanoveného cíle. Obce své potřeby a záměry mohou realizovat samostatně či v rámci meziobecní spolupráce a tím dosáhnout úspory časové i finanční.		
Metodika a výpočet:	Součet pořízené techniky		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy obcí		

Cíl 1.1	Pořízení techniky na údržbu zeleně, veřejných prostranství a dřevin k výsadbě		
Číslo indikátoru	2.		
Název indikátoru	<i>Počet kusů pořízených dřevin určených pro výsadbu v obcích</i>		
Měrná jednotka	Ks		
Správce měřítka	Starosta obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán	0	50	100
Skutečnost	0	50	100
Popis měřítka:	Počet pořízených dřevin je hlavním měřítkem pro hodnocení stanoveného cíle. Obce své potřeby a záměry mohou realizovat samostatně či v rámci meziobecní spolupráce a tím dosáhnout úspory časové i finanční.		
Metodika a výpočet:	Součet pořízených dřevin		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy obcí		

Cíl 2.1	Posílení přirozené funkce krajiny		
Číslo indikátoru	1.		
Název indikátoru	<i>Počet zapojených obcí do projektu v rámci meziobecní spolupráce</i>		
Měrná jednotka	<i>Počet obcí</i>		
Správce měřítka	DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán	0	2	3
Skutečnost	0	2	3
Popis měřítka:	Počet zapojených obcí do společného projektu, jehož cílem je v krajině umísťovat a doplňovat zeleň, propojovat tuto zeleň s prvky územního systému ekologické stability, navazovat na plochy lesa, posilovat schopnost zadržení vody v krajině a současně eliminovat možnosti vzniku vodní a větrné eroze, je hlavním měřítkem pro hodnocení stanoveného cíle.		
Metodika a výpočet:	Součet zapojených obcí		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy DSO		

Cíl 2.1	Posílení přirozené funkce krajiny		
Číslo indikátoru	2.		
Název indikátoru	Počet m ² ploch posílených k přirozené funkci krajiny		
Měrná jednotka	Počet m ²		
Správce měřítka	Starostové obcí		
Roky	2013	2017	2020
Plán	0	2	3
Skutečnost	0	2	3
Popis měřítka:	Počet ploch posílených k přirozené funkci krajiny (např. výsadbou zeleně, propojení zeleně se systémem ekologické stability, s návazností na plochy lesa, s vytvořením podpory k zadržení vody v krajině apod.) je dalším měřítkem pro hodnocení stanoveného cíle.		
Metodika a výpočet:	Součet m ² posílených ploch		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy obcí		

Cíl 3.1	Pořízení mobiliáře		
Číslo indikátoru	1.		
Název indikátoru	Počet kusů pořízeného mobiliáře dle typu		
Měrná jednotka	ks		
Správce měřítka	Starosta obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán	0	10	15
Skutečnost	0	10	15
Popis měřítka:	Pro hodnocení stanoveného cíle je hlavním indikátorem počet kusů pořízeného mobiliáře dle typu (odpadkové koše, plakátovací plochy, koše na psí exkrementy a mobilní WC) v jednotlivých obcích. Dle stanoveného měřítka je snadno zjistitelné plnění cíle.		
Metodika a výpočet:	Součet kusů		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy obce		

Cíl 3.1	Pořízení mobiliáře		
Číslo indikátoru	2.		
Název indikátoru	Počet zapojených obcí do společného projektu		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán	0	2	3
Skutečnost	0	2	3
Popis měřítka:	Počet zapojených obcí do společného projektu je dalším indikátorem k hodnocení plnění cíle. Obce své potřeby a záměry mohou realizovat samostatně či v rámci meziobecní spolupráce a tím dosáhnou úspory časové i finanční.		
Metodika a výpočet:	Součet zapojených obcí do společného projektu		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva DSO		

7.3. Pravidla pro řízení strategie

7.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Zástupce SO Větrník
Zástupce SO Ivanovická brána
Zástupce MRG Rakovec
Zástupce SO Drahanská vrchovina
Zástupce MRG Melicko
Zástupce města Vyškova

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Gestoři indikátorů Problémových okruhů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet obcí zapojených do společných nákupů komunální techniky	Starostové obcí
2	Počet zpracovaných žádostí o dotace na ochranu přírody a vody	Svazky obcí
3	Počet vytvořených nebo obnovených veřejných prostranství	Obce

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Pořízení techniky na údržbu zeleně, veřejných prostranství a dřevin k výsadbě	Starostové obcí, životní odbor ORP
2.1	Posílení přirozené funkce krajiny	Starostové obcí, životní odbor ORP
3.1	Pořízení mobiliáře	Starostové obcí

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů cílů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.1./1	Počet pořízené malé a velké komunální techniky	Starosta obce
1.1./2	Počet kusů pořízených dřevin určených pro výsadbou v obcích	Starosta obce
2.1./1	Počet zapojených obcí do projektu v rámci meziobecní spolupráce	DSO
2.1./2	Počet ploch posílených k přirozené funkci krajiny	Starostové obcí
3.1./1	Počet kusů pořízeného mobiliáře dle typu	Starostové obcí
3.1./2	Počet zapojených obcí do společného projektu	DSO

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a	každoročně v 1.-2. čtvrtletí

	správce cílů	
Projednáni vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

7.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

7.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok. V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace					■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava						■								
Realizace									■					
Vyhodnocení													■	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže.

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl.

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

7.4. Závěr a postup zpracování

7.4.1. Shrnutí

V návrhové části volitelného tématu Správa veřejné zeleně byly stanoveny tři problémové okruhy, které vzešly z předcházející analýzy, ze šetření v území a z jednání fokusní skupiny.

Prvním problémovým okruhem je „Nedostatek finančních prostředků na údržbu zeleně“. Tomuto problémovému okruhu byl přiřazen jeden cíl:

- 1.) Pořízení techniky na údržbu zeleně, veřejných prostranství a dřevin k výsadbě

Druhým problémovým okruhem, který vzešel ze šetření v území, je „Nedostatek finančních prostředků na posílení přirozené funkce krajiny“. Tomuto problémovému okruhu byl přiřazen jeden cíl: 1.) Posílení přirozené funkce krajiny

Třetím problémovým okruhem, který vzešel z jednání v území je „Nedostatečné vybavení veřejných prostranství mobiliářem“ a k tomuto problémovému okruhu je přiřazen také jeden cíl:

1.) Pořízení mobiliáře

Každý z výše uvedených cílů má svého správce a naplňování každého cíle bude sledováno prostřednictvím sady indikátorů.

7.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci s fokusní skupinou. Komunikace se členy fokusní skupiny probíhala po celou dobu tvorby návrhové části strategie a to osobním setkáním, telefonicky i mailem. Oblast správy zeleně byla, pro zástupce obcí, jedna z nejdůležitějších oblastí při výběru volitelného tématu do společné strategie. Zástupci obcí za přítomnosti realizačního týmu a motivujících starostů diskutovali nad návrhy problémových okruhů, jejich cílů a indikátorů, podle kterých se dosáhne předpokládaných výsledků.

Strategie bude naplňována pomocí akčního plánu. Důležitou roli při plnění strategie bude mít tým ve složení manažer strategie a řídicí skupina. Manažer strategie zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Řídicí skupina bude rozhodovat o naplňování této strategie, zejména o jejích změnách a úpravách, ale také o schvalování akčního plánu. Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu. Projekty zařazené do akčního plánu pak budou naplňovat stanovené cíle.

Jedním z posledních kroků je schválení celého strategického dokumentu meziobecní spolupráce na II. oficiálním setkání představitelů obcí v území ORP.

8. Závěr, kontakty

Vyškovsko leží na rozhraní dvou horských systémů – Českého masívu a Karpat, geologická hranice mezi nimi jde Vyškovským úvalem, geograficky pak Vyškovskou bránou. Severozápadně leží Dražanská vrchovina prvohorního stáří, jež je na okrajích rozlámaná v četná údolí, např. Rakovecké údolí, údolí Malé a Velké Hané.

Struktura obyvatelstva podle věku představuje jednu ze základních charakteristik hodnotících retrospektivně demografický vývoj a naznačujících možné sociální problémy do budoucna. Vzhledem k vysokému počtu malých obcí existuje poměrně široké variační rozpětí mezi obcemi ve velikosti relativního zastoupení základních věkových skupin. Věková struktura v jádru se jeví příznivěji než v zázemí SO ORP Vyškov.

Populační vlny se dlouhodobě promítnou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají problémy malé obce, ale i města s udržením potřebného počtu dětí ve školách. Dle zjištění je v ORP je momentální nedostatek míst v mateřských školách. V současnosti i dle demografických předpokladů je dostatečná kapacita počtu míst v základních školách na celém území ORP Vyškov.

Demografický vývoj hraje v území velkou roli a vývoj území velmi ovlivňuje. Vzhledem k vysokému počtu malých obcí na území ORP existuje poměrně široké variační rozpětí mezi obcemi ve velikosti relativního zastoupení základních věkových skupin. Věková struktura v jádru se jeví příznivěji než v zázemí SO ORP Vyškov. U 21 obcí regionu dosahuje hodnota indexu stáří nad 100, v těchto obcích je tedy vyšší zastoupení poproduktivní složky obyvatelstva nad dětskou složkou. Z tohoto důvodu narůstá potřeba poskytování sociálních služeb hlavně pro seniory. Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť poskytování sociálních služeb na celém území ORP odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně v rámci meziobecní spolupráce a cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k zajištění sociálních služeb pro seniory ve všech obcích regionu.

Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od svých občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod. Na území ORP pozitivně hodnotíme fakt, že jedinou svozovou společností na území celého ORP vlastní akcionáři z řad obcí. Avšak nerovnost hlasů jednotlivých akcionářů znevýhodňuje malé obce oproti městům. V rámci separace odpadů jsou akcionáři svozové společnosti RESPONO zařazeni do systému nakládání s obaly společnosti EKO-KOM, a.s., kde je firma RESPONO zastupuje. Lze konstatovat, že je nezbytně nutné dále zvyšovat výtěžnost tříděných odpadů. Je to jedna z cest, jak snížit množství ukládaných odpadů na skládce a udržet přijatelné ceny za odstraňování směsného komunálního odpadu dle legislativy ČR a vytyčených cílů svozové společnosti RESPONO v souladu s cíli POH JMK.

Narůstající počet automobilů vytváří problém nejen z hlediska zvyšující se intenzity na silnicích, ale také v místech jejich parkování (slabá stránka SWOT analýzy). To se projevuje zejména v oblastech s vysokou koncentrací obyvatelstva. Neustále rostoucí počet automobilů přináší problém jejich odstavování a parkování. V rámci ÚPD jednotlivých obcí je proto nezbytné se zaměřit na vyhrazení dostatečných ploch pro odstavování resp. garáže v oblastech, která jsou zdroji nebo cíli individuální automobilové dopravy (sídliště, obchody, atd.). Z hlediska zabezpečení veřejných budov, obecního majetku na veřejných prostranstvích, bezpečného pohybu občanů v obcích (přechody, nehodovost,

parkovací místa u veřejných budov, veřejná osvětlení), ale i boj proti vandalismu a spolupráci se státní policií je jedna z cest spolupráce mezi obcemi.

Pod pojmem zeleň se rozumí soubor funkčních prvků buď přirozených nebo uspořádaných podle zásad sadovnické tvorby do menších či větších, zpravidla více funkčních kompozic, které utvářejí nebo doplňují dané prostředí. Údržba zeleně je nepřetržitý proces, který spočívá v systematické péči o tuto zeleň. Pravidelnou údržbu všech funkčních prvků zeleně je povinen zajistit vlastník pozemku, na veřejných prostranstvích jsou to obce, na kterých se zeleň nachází. Představitelé obcí se starají o zeleň nejen z titulu zákona, ale i z titulu prostředí, ve kterém žijí a snaží se ho uchovat pro další generace. Meziobecní spolupráce se jeví jako vhodná příležitost i z pohledu představitelů obcí, kteří se přiklonili v dotazníkovém šetření hned k několika oblastem spolupráce, ať už jsou to společné projekty na pořizování techniky, vzájemná pomoc v mikroregionech při péči o zeleň v extravilánech a sousedících katastrálních obcích nebo společnou administrací projektů.

Závěrem lze konstatovat, že ve všech analyzovaných oblastech se našlo řešení problémových oblastí meziobecní spolupráci a starostové vidí v meziobecní spolupráci budoucí výzvu pro úspěšné řešení problémů na vyšší úrovni než je obec s malým rozpočtem.

Kontakty:

Ing. Ivana Korvasová	koordinátor meziobecní spolupráce	731 163 935
Jiří Moucha	asistent koordinátora meziobecní spolupráce	
Ludmila Kolářová	pracovník pro analýzy a strategie	
Renata Jaklová	odborník na vybranou samosprávnou oblast	
Roman Petřík	motivující starosta	
Břetislav Usnul	motivující starosta	

9. Přílohy:

9.1. Seznam tabulek

Tab. 1.1: Základní informace o strategii	6
Tab. 1.2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí	7
Tab. 1.3 : Relevantní významné strategické dokumenty	10
Tab. 2.1: Charakteristika území ORP Vyškov	14
Tab. 2.2: Demografický vývoj obyvatel v území ORP Vyškov	14
Tab. 2.4: Stručná charakteristika školství v území ORP Vyškov.....	16
Tab. 2.5: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP Vyškov.....	16
Tab. 2.6: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru.....	17
Tab. 2.7: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP	18
Tab. 2.8: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání	18
Tab. 2.9: Charakteristika domácností.....	19
Tab. 2.10: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP Vyškov.....	19
Tab. 2.11: Charakteristika trhu práce v území ORP Vyškov	20
Tab. 2.12: Popis klíčových aktérů	25
Tab. 2.13: SWOT analýza.....	26
Tab. 3.1 - Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání.....	31
Tab. 3.2 - Počty škol v jednotlivých obcích ORP	33
Tab. 3.3 - Počty SOUKROMÝCH škol v jednotlivých obcích ORP	34
Tab. 3.4 - Pracovníci ve školství ORP	34
Tab. 3.5 - Počet ZŠ za ORP	37
Tab. 3.6 - Počet tříd ZŠ v jednotlivých obcích ORP	37
Tab. 3.7 - ZŠ zřizované v ORP.....	38
Tab. 3.8 - ZŠ zřizované krajem.....	39
Tab. 3.9 - Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP.....	39
Tab. 3.10 - Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP	40
Tab. 3.11 - Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP	41
Tab. 3.12 - Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP	42
Tab. 3.13 - Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP	42
Tab. 3.14 - Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP	43
Tab. 3.15 - Počet absolventů ZŠ v ORP.....	43
Tab. 3.16 - Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP	44
Tab. 3.17 - Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP	45
Tab. 3.18 - Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013.....	46
Tab. 3.19 - Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP	48
Tab. 3.20 - Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP	48
Tab. 3.21 - MŠ v ORP - MŠ ZŘIZOVANÉ OBCÍ, popřípadě krajem.....	51
Tab. 3.22 - Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP	52
Tab. 3.23 - Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013.....	53
Tab. 3.24 - Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP	55
Tab. 3.25 – Mateřská centra (denní pro děti do 3 let)	56

Tab. 3.26 - Školní družiny a školní kluby v ORP	56
Tab. 3.27 - Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP	58
Tab. 3.28 - Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP	58
Tab. 3.29 - Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP.....	59
Tab. 3.30 -Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP.....	59
Tab. 3.31 - SVČ zřizované krajem v ORP	60
Tab. 3.32 - Údaje o pracovnících SVČ v ORP.....	60
Tab. 3.33 - Školní jídelny zřizované obcemi v ORP	61
Tab. 3.34 - Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP	62
Tab. 3.35 - Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi (v tis.).....	63
Tab. 3.36 -Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč (v tis.)	63
Tab. 3.37 - Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP	65
Tab. 3.38 - Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013.....	65
Tab. 3.39 – Analýza cílových skupin	67
Tab. 3.40 – Analýza rizik	68
Tab. 3.41 – SWOT analýza	70
Tab. 4.1 Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP Vyškov	91
Tab. 4.2a Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP Vyškov (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	92
Tab. 4.2b Zařízení sociálních služeb působících na území ORP Vyškov se sídlem mimo ORP Vyškov ..	93
Tab. 4.3 Počet jednotlivých typů sociálních služeb	94
Tab. 4.4 Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP Vyškov (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP).....	95
Tab. 4.5 Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele	96
Tab. 4.6 Počet sociálních služeb dle zřizovatele.....	97
Tab. 4.7 Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012	98
Tab. 4.8 Kapacita zařízení sociálních služeb na území ORP Vyškov	98
Tab. 4.9 Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012	99
Tab. 4.10 Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012.....	99
Tab. 4.11 Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012	100
Tab. 4.12 Celkové náklady jednotlivých druhů sociálních služeb v roce 2012.....	101
Tab. 4.13 Výčet domovů pro seniory na území ORP Vyškov v roce 2012	102
Tab. 4.14 Analýza cílových (dotčených) skupin	103
Tab. 4.15 Analýza rizik – registr rizik v oblasti.....	106
Tab. 4.16 SWOT analýza	107
Tab. 5.1 - Sběrné dvory na území ORP, současný stav	134
Tab. 5.2 - Výkupny odpadů na území ORP, současný stav	135
Tab. 5.3a -Třídící linky na území ORP, současný stav	136
Tab. 5.3b -Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav.....	136
Tab. 5.3c - Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav.....	137

Tab. 5.4a - Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav	138
Tab. 5.4b - Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	138
Tab. 5.4c - Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav	139
Tab. 5.5a - Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP, současný stav.....	140
Tab. č. 5.5b - Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav	140
Tab. 5.5c - Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území ORP), současný stav	141
Tab. 5.6a - Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav	141
Tab. 5.6b - Nejbližší sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav.....	142
Tab. 5.6c - Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav.....	142
Tab. 5.6d - Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav	143
Tab. 5.7a - Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012.....	143
Tab. 5.7b - Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012	144
Tab. 5. 8 - Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012	144
Tab. 5.9a - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO) za období 2008-2012.....	146
Tab. 5.9b Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012	147
Tab. 5.10a - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	149
Tab. 5.10b - Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vyříděných odpadů), rok 2012	149
Tab. 5.10c - Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012	150
Tab. 5.10d - Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013	151
Tab. 5.11 - Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012	151
Tab. 5.12a - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	152
Tab. 5.12b - Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012	153
Tab. 5.13 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	154
Tab. 5.14 - Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012	155
Tab. 5.15 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	157
Tab. 5.16 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	159
Tab. 5.17 - Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP	161
Tab. 5.18. Analýza cílových (dotčených) skupin	162

Tab. 5.19. Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)	165
Tab. 5.20. SWOT analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství).....	166
Tab. 6.1 – Bezpečnost v obcích	210
Tab. 6.2 – Působnost Policie ČR	212
Tab. 6.3 – Kriminalita Obvodního obvodu Vyškov	212
Tab. 6.4 – Přehled trestné činnosti v Obvodním obvodu Vyškov	213
Tab. 6.5 – Nehodovost v ORP Vyškov.....	214
Tab. 6.6 – Projekt prevence kriminality.....	216
Tab. 6.7 - přepočet nákladů obcí na obyvatele	217
Tab. 6.8 – Zabezpečení veřejných budov	218
Tab. 6.9 – Zabezpečení veřejných prostor	218
Tab. 6.10 - Náklady na zabezpečení systému obcí	219
Tab. 6.11 – Náklady na zabezpečení systému obcí.....	221
Tab. 6.12 – Přechody pro chodce.....	222
Tab. 6.13 – Kapacita parkovacích míst	222
Tab. 6.14 – Zájem o zbudování parkovacích míst	224
Tab. 6.15 – Problémová místa	225
Tab. 6.16 – Problémová mládež	226
Tab. 6.17 – Analýza cílových skupin	227
Tab. 6.18 – Analýza rizik.....	228
Tab. 6.19 – SWOT analýza	229
Tab. 7.1 – Přehled komunální techniky ve vlastnictví obce	250
Tab. 7.2 – Přehled strategických míst umístěných odpadkových košů.....	253
Tab. 7.3 – Přehled míst kde obec používá závlahy.....	259
Tab. 7.4 – Analýza cílových skupin	263
Tab. 7.5 – Analýza rizik	264
Tab. 7.6 – SWOT analýza	265

9.2. Seznam grafů

Graf 2.1 - Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012	15
Graf 3.1 - Vývoj pracovníků v MŠ a ZŠ.....	36
Graf 3.2 - Počty dětí v MŠ dle zřizovatele.....	50
Graf 6.1 - Náklady obcí v oblasti bezpečnosti dle zákona o obcích.....	216
Graf 6.2 - Náklady na zabezpečení systémy obcí	220
Graf 6.3 - Průměrné náklady obcí na energie veřejného osvětlení.....	220
Graf 7.1 - Interval úklidu.....	251
Graf 7.2 – Roční náklady obcí	252
Graf 7.3 - Roční náklady obcí na zaměstnance.....	253
Graf 7.4 - Plánování obcí	256
Graf 7.5 - Místa rozšíření zeleně	257
Graf 7.6 - Náklady obcí na zeleň.....	258
Graf 7.7 - Vybavenost obcí technikou	260
Graf 7.8 - Zájem obcí o pořízení techniky.....	261
Graf 7.9 - Oblasti meziobecní spolupráce	262

9.3. Seznam obrázků

Obrázek č. 1 - Administrativní členění správního obvodu.....	12
Obrázek č. 2 - Obecně-geografická mapa.....	13
Obrázek č. 3 - Mapa úseku dálnice D1 v ORP Vyškov.....	215